PUT KA
SPASITELJU

PUT
Srcu Spasiteljevu

PROMATRANJA
podesna kao priprava za čestu
i svagdanju svetu Pričest

Napisao

JURAJ DEUBIG
župnik

Prevedeno dozvolom piščevom

Zagreb 1934
Tisak Glasnika Srca Isusova.

Dozvolom Nadbiskupskog duhovnog stola u Zagrebu 7. ožujka 1934. br. 1686. i Starješinstva Družbe Isusove u Zagrebu 1. ožujka 1934. br. 37.

PREDGOVOR.

Po želji mnogih evo u ovoj knjizi »Razmatranja za mladež«, koja uči. U raspored je unišlo sve ono, što jedan kršćanin od mladosti uči ili čuje u Katekizmu, Bibliji ili tijekom crkvene godine s njezinim različitim vremenima i svetkovinama. Sve je ovo trebalo rasporediti u obliku pouka ili razmatranja i osobito preporučiti za praktičnu uporabu i korist u kršćanskom životu.

Od velike je važnosti istaknuti, da se praktičnoreligiozni život ne sastoji od niza molitava, koje se tek više manje iz običaja obavljaju. Kršćanin treba da mnogo više misli na svoju životnu zadaću, na svoje zvanične dužnosti, na svoje pogreške i strasti, na različna sredstva za posvećenje, na poteškoće u sticanju kreposti i t. d. On će nastojati da ovu dobivenu spoznaju i stečeno rasvijetljenje upotrijebi za svoj svakidašnji duhovni život. Samo se to i ništa drugo hoće razmatranjem postići. Pa i u tom baš leži velika vrijednost molitve, u kojoj se razmatra.

Sa ovakovom se molitvom tako dobro da složiti česta i svagdanja sv. Pričest i korisno upotrijebiti za kreposni život. Zato su i ova razmatranja također u vezi sa sv. Pričešću donešena i treba da su u prvom redu priprava za sv. Pričest.

U v o d.

Ovaj se uvod mora čitav i opetovano pročitati, ako se hoće knjiga korisno upotrijebiti.

I.

Sv. je Otac Papa Pijo X. upravio na cijeli katolički svijet očinski poziv, da katolici trebaju opet marljivo i često,, štaviše dnevno ići na sv. Pričest, kako su to prvi kršćani činili. Šta je sklonulo sv. Oca sa biskupima i svećenicima, da tako odlučno nukaju na čestu sv. Pričest?

Ovi razlozi: U naše je vrijeme bezbožnost strašno preotela mah. Mnogo ljudi ne vjeruje više u Boga, ne mole se više i žive bez Njega u grijehu i opačinama. Svagdje je progon Crkve, dekristianizacija škole, zabluda i podivljalost omladine, oskvrnuće bračnog i porodičnog života i strašni razmah najdrskije nećudorednosti. Svijet je pun zlih primjera i opasnosti za za vjeru i ćudoređe.

Radi svih ovih iskušenja i opasnosti htio nam je sv. Otac pružiti jedno moćno krepko sredstvo — sv. Pričest. Kada nam

se Isus u sv. Pričesti navraća, kada smo s Njim na najtjesniji način sjedinjeni, onda ne trebamo biti plašljivi, ako se naša lađica života nalazi posred uzburkanog mora, jer Spasitelj ne će dopustiti, da mi potonemo. On je doista rekao: »T k o j e d e m o j e t i j e l o i p i j e m o j u k r v, o s t a j e u m e n i i j a u n j e m u.« (Iv. 6. 57.)

Doista, moramo često primati sv. Pričest, ako hoćemo, da proizvede svoj učinak. To je i naročita volja Spasiteljeva.

1. Zašto se Presv. Oltarski Sakramenat baš pod prilikama kruha nalazi? Kruh je svagdanja hrana, i to za sve ljude. Prilike kruha pokazuju, da Spasitelj želi, da se sv. Pričest prima često i svaki dan.

2. Zašto dopušta Spasitelj, da mi molimo u Očenašu: »K r u h n a š s v a g d a n j i, d a j n a m d a n a s?« Da li je On doista samo na hranu tijela mislio, a ne mnogo više, i u prvom redu, na hranu duše, koja je njegovo sveto tijelo i krv?

3. Zašto stanuje Spasitelj neprestano u tabernakulu? Zašto silazi svaki dan u svetoj Žrtvi na oltar? Kada bi On htio, da Ga mi dvaput ili triput na godinu primamo, kako to nažalost gdjekoji kršćani čine, tada bi On doista tek dvaput ili triput u godini u svetoj žrtvi na oltare dolazio, a u ostalo bi vrijeme naše crkve bile prazne.

4. Tko je najbolje poznavao, kako se treba često pričešćivati? Tko je najbolje poznavao namjeru i volju Spasiteljevu? Doista kršćani apostolskih vremena i prvog kršćanskog vijeka. Oni su dnevno sv. Pričest primali ili pak tako često, kako su imali vremena da prisustvuju sv. Misi.

II.

Dva uvjeta.

Svi se trebaju pričešćivati: muževi i žene, mladići i djevojke, pa i djeca. Svi trebaju jesti kruh jakih i to često i dnevno. Zato su dva uvjeta:

1. T r e b a b i t i u s t a n j u m i l o s t i p o s v e ć u j u ć e.

2. S p r a v o m n a k a n o m i ć i S t o l u G o s p o d n j e m.

Tko je teško sagriješio, mora se ispovjediti pred sv. Pričest. Tko je samo lake grijehe počinio, nije dužan ići na ispovijed, jer laki grijesi ne čine sv. Pričest nedostojnom. Nije pak tim rečeno, da protiv lakih grijeha ne treba ništa činiti, napro-

tiv treba ih uvijek promatrati kao veliku uvredu Božju i njih kao takove prezirati. Treba i na to misliti, da su učinci sv. Pričesti neznatniji, što smo više lakim grijesima okaljani. Stoga treba iz svih sila nastojati, da se očistimo od njih. Tomu može koristiti ispovijed, no nije neophodno potrebita. Mi imamo doista mnogo drugih sredstava, kojim se možemo očistiti od grijeha. Da kažemo koju pokajnu molitvu odmah poslije učinjenog grijeha; da si nešto uskratimo u jelu, pilu, govoru, gledanju, slušanju ili da koje drugo pokorničko djelo izvršimo u pokorničkim mislima.

Pred svim je drugim sredstvima sv. Pričest jedno sredstvo za čišćenje i oslobođenje od grijeha. Kod svake se Pričesti oslobađa duša od lakih grijeha, kad ih mi od srca okajemo i pokažemo Spasitelju našu dobru volju. Što se češće pričešćuješ, to čišća postaje tvoja duša i tim se bolje već unaprijed pripravljaš za svaku slijedeću Pričest.

Ti se možeš i ispovjedati, da budeš dionikom velikih milosti ovoga Sakramenta. Kako to često treba biti, da li svake sedmice ili svake četvrte ili još rjeđe, o tom se možeš sa svojim duhovnim vođom

dogovoriti. No nigda ne smiješ radi toga Pričest izostaviti, što se već dugo nijesi ispovjedio. Također za dobivanje potpunog oprosta nije više potrebna česta sv. ispovijed, otkako je Pijo X. (4. II. 1906) dozvolio, da svi oni, koji se dnevno ili barem petput u sedmici pričeste, mogu sve potpune oproste zadobiti, za koje je ispovijed propisana.

Ima u ovoj stvari još vrlo mnogo krivih mišljenja. Netko ide n. pr. 15 i 20 put neprestano na sv. Pričest. No on kaže: se ne mogu više pričestiti, jer se nijesam već tri sedmice ispovjedio, ja moram najprije sakramenat pokore primiti.

To je skroz krivo. Kada ti ozbiljno shvaćaš sv. Pričest i svaki se dan kaješ za svoje pogreške i lake grijehe, kad pobudiš dobru nakanu za svagdanji život, tad se tvoja duša sv. Pričešću sve više čisti i posvećuje. Dakle moraš li nakon primanja sv. Pričesti kroz više dana ili sedmica reći: Sad se ja ne mogu više bez ispovijedi pričešćivati, ili naprotiv: Sad se ja tek pravo pričešćujem, jer je moja duša svakom Pričešću postala čišća, svetija i u milosti rasla?

Zato je neopravdano i misliti, da se ne smije bez ispovijedi pričešćivati, jer je od zadnje Pričesti prošlo više dana i sedmica. Tko nije počinio nijednog smrtnog grijeha, onaj treba da ide uvijek na sv. Pričest, kako mu je često moguće pribivati sv. Misi. Pa ima li on lakih grijeha, tada se mora baš radi toga pričešćivati, da ga sv. Pričest očisti i u odlukama ojači. Pričest nije samo sredstvo za posvećenje nego i za čišćenje, tako da je svaka primljena Pričest jednako i priprava za slijedeću.

Reklo se je već, da tim samim, što se dulje vremena bez ispovijedi neprestano pričešćuje, nestaje strahopočitanja pred Presvetim, pa da se sv. Pričest prima tek iz običaja i sve više i više mlako. To je opsjena, koja bi se mogla primijeniti i na svagdanju molitvu. Dakle ne treba tako često i tako mnogo moliti, da molitva ne prijeđe u običaj i da ne izgubimo strahopočitanje! Tko bi mogao takav savjet dati i slijediti ga? Pa nema li također dobrih i pobožnih običaja? Tko ozbiljno shvaća sv. Pričest, ne će se zadovoljiti tim, da izmoli nekoje pričesne molitve. On će osobito misliti na svoj svagdanji život, na svoje pogreške, na različne dužnosti svo-

ga staleža i zvanja, pa će neumorno nastojati da napreduje uz neprestan trud pomoću sv. Pričesti u kreposti. Nije li ova dobra volja najočitiji znak strahopočitanja pred euharistijskim Spasiteljem?

Sv. Otac želi i pravu nakanu za primanje sv. Pričesti. Tko se pričešćuje iz samodopadnosti, da ga drže bogobojaznim i pobožnim kao i druge, ili radi vremenite koristi, taj nema prave nakane. Nju ima samo onaj, koji pristupa Stolu Gospodnjem, da se riješi svojih nesavršenosti i grijeha i da svaki dan postane bolji i svetiji.

III.

Priprava i zahvala.

Svaka Pričest, koja se prima u stanju milosti, proizvodi svoj učinak, naime umnožava milost posvećujuću i milost ustrajnosti. No ovaj je učinak veći, što je bolja priprava i zahvala. Ali kako se ljudi razlikuju svojim sposobnostima, okolnostima, dužnostima, to se u ovoj stvari ne mogu odrediti točna pravila.

Slijedeće moraš zapamtiti:

1. Glavno je kod primanja sv. Pričesti dobra volja i pobožna nakana u ljubavi

Božjoj napredovati, svojih se pogrešaka i grijeha otresti.

2. Pripravljaj se i zahvaljuj, kolikogod bolje možeš.

3. Sve, što činiš od ustajanja pa do ulaska u crkvu, čini s nakanom, da se pripraviš na sv. Pričest. Pobuđuj pri tome uzdahe Isusu u Presv. Oltarskom Sakramentu, vjeru, ufanje, ljubav. Pa ako bi se desilo katkad, da ne bi mogao više ništa prije sv. Pričesti učiniti, tada bi i ovo bilo dosta i mogao bi s velikom korišću primiti ovaj Sakramenat.

4. Tako je i sa zahvalom. Žrtvuj sva djela cijelog dana u mislima, da zahvališ za primljene milosti, svaki korak i udisaj zraka. Lijep je i običaj, da se kroz dan mole strelovite molitvice. To će nas često sjetiti sv. Pričesti.

5. Obično ćeš imati vremena za vrijeme sv. Mise da se pobliže pripraviš na sv. Pričest, a poslije sv. Pričesti da se dobro zahvališ, možda četvrt sata.

Možeš upotrijebiti za pripravu i zahvalu usmene molitve, kakve se nalaze u tvojim molitvenicima. No možeš i razmatrati. Razmatranje je teže od usmene molitve, ali mnogo korisnije i djelotvornije. Veli-

ka je korist razmatranja u tom, da se uz neprestano razmišljanje što bolje upoznaju istine svete vjere i da se nauči primjenjivati ih u svagdanjem kršćanskom životu.

Kao što već iz Katekizma znaš, razmatranje se sastoji u tom, da se misli o pojedinim istinama naše svete vjere, o životu i bolima Isusovim, o životu svetih ili o svetim stvarima i pri tom se tvore spasonosne odluke. Pa kad se kod sv. Pričesti razmatra, tada će ona biti mnogo djelotvornija i plodonosnija, jer su odluke mnogo čvršće!

Ako nije razmatranje tako jednostavno kao usmena molitva, ipak si ga ne smijemo odviše teško zamišljati. Hoćeš li kod sv. Mise za sv. Pričest jedno razmatranje udesiti, možeš ovako postupati:

Uzmi jednu zgodnu knjigu, n. pr. »Nasljeduj Krista«, »Filoteju«, životopis kojeg sveca ili što drugo. Pročitaj jedan odlomak, razmisli o tom postavljajući si uvijek pitanja:

Kako to meni pristaje i za moj život?

Kako sam dosad to činio?

Koju odluku mogu sad stvoriti?

6. U ovoj se knjizi nalaze razmatranja za svaki dan crkvene godine. Okoristi se njima na gornji način. Mnogo ćeš naći poznatog iz Katekizma i Biblije pa će ti to razmatranje sigurno znatno olakšati.

7. Možeš se naviknuti, da ono, što ćeš razmatrati kod sv. Mise i Pričesti, već uveče pročitaš.

Usto još ovo možeš zapamtiti: Kada ti se nešto u razmatranju sviđa, ne trebaš dalje ići, pa i ako ovo bude trajalo za cijele Mise. Ustraj tako dugo, koliko ti bude moguće! Glavno je i uvijek ostaje, da stvoriš praktične odluke, koje pristaju tvom svagdanjem životu. Njih uvijek prikaži u sv. Pričesti Spasitelju.

8. Ako do sv. Pričesti svršiš razmatranje, tad možeš kod zahvale još jednom kratko o tom promisliti i svoje glavne odluke dragom Isusu prikazati.

Kad si jednu stvar promotrio, onda možeš ići dalje. Ne trebaš u razgovoru sa Spasiteljem u Presv. Oltarskom Sakramentu kovati lijepe riječi. Zabavljaj se, govori, izjadaj Mu se onako, kako ti srce osjeća. Njemu je stalo nadasve do dobre volje, a ne do lijepih riječi.

9. Ako katkada razmatranje ne uspijeva dobro, tad se možeš latiti usmene molitve. Uopće možeš svakiput prije i poslije Pričesti služiti se takovim molitvama, osobito pobuđujući vjeru, ufanje i ljubav.

10. Ako ti razmatranje na početku teško ide, ne budi malodušan! Ti to učiš malo pomalo sve bolje, pa ćeš crpsti veću korist iz toga za svoj kršćanski život.

Gdjekoje Pričesti zato donose malo koristi, jer se misli, da je dosta, ako se prije i poslije Pričesti nekoliko molitava izmoli. Trebaš svakom Pričešću svetiji i savršeniji biti. Zato i moraš kod svake Pričesti misliti na svoj život i uvijek se pitati, kako stoji kod tebe sa svagdanjim pogreškama, grijesima i dobrim djelima. Kod Pričesti neka budu ove glavne točke:

P r v o trebaš svakiput pobuditi pokajanje radi počinjenih lakih grijeha. Sv. Pričest potom čisti ove grijehe i čini tvoju dušu čistom.

D r u g o trebaš stvoriti čvrstu odluku, ali prije svega u onoj stvari, u kojoj bi mogao nastradati.

T r e ć e trebaš svakiput Spasitelja moliti, da On posveti čitavo tvoje djelovanje i učini zaslužno za vječnost: tvoje

molitve, rad, zabavu, uopće svaki korak i svako djelo.

Četvrto možeš Spasitelju još i druge molitve iznijeti: za sebe samog i svoje posebne potrebe, za sve ostale ljude počevši od Pape pa do najmanjeg djeteta poganskog.

Sedmice i dane crkvene godine možeš po kojemgod katoličkom kalendaru pratiti. U svakoj je godini nešto drukčije. Također moraš slijed pojedinih razmatranja katkada malo promijeniti. Ovo mijenjanje ne će ti biti teško.

Naravno, razmatranja se mogu upotrijebiti i izvan sv. Mise i Pričesti. Tada se riječ »Pričest« u tekstu jednostavno ispušta.

PRVI TJEDAN ADVENTA.

Nedjelja: Dolazak Kristov.

1. Od onoga časa, kad su Adam i Eva sagriješili i bili protjerani iz raja, pa do dolaska Spasiteljeva prošlo je od prilike 4000 godina. Nitko ne može opisati, kako je grozno bilo u ono vrijeme na zemlji. Najviše je ljudi živjelo u tamnom poganstvu. Padali su sve dublje i dublje u grijehe i opačine, pa su skoro postali slični i nerazumnim životinjama. Dragi Bog je sve to pripustio, da pokaže svijetu, kako strahovitu nevolju nosi grijeh sa sobom. Ljudi su se morali uvjeriti, da trebaju Otkupitelja. Morali su ga iskreno željeti i pravom se pokorom pripraviti na njegov dolazak.

Na ono žalosno vrijeme od 4000 god. podsjećaju nas četiri tjedna Adventa (t. j. Došašća). Oni moraju i za nas biti vrijeme pokore, vrijeme priprave na dolazak Isusov, na blagdan rođenja Kristova ili Božić. I u našem srcu hoće Spasitelj da vidi pokorničko raspoloženje i pravu mržnju na grijeh. I mi moramo počinjene pogreške

uništiti srdačnim pokajanjem, a za budućnost oboružati se čvrstom odlukom.

Dragi Isuse, daj mi, da kod ove sv. Pričesti upoznam, u čemu najviše griješim. Da li u molitvi... u posluhu... u čistoći... u govoru...?

Ljubezni Oče! Kajem se od svega srca po sv. Pričesti. O kako žalim, što sam Te uvrijedio, a osobito... Kao žrtvicu prinosim Ti, Spasitelju moj, čvrstu odluku, da ću se u ovo sveto adventsko vrijeme rado moliti Bogu... ili rado slušati... boriti se protiv srdžbi, laži, ogovaranju... ili inače kojoj pogreški, koju češće počinjam.

2. Sveto adventsko vrijeme ne sjeća nas samo na božićni dolazak Spasiteljev, nego i na tajinstveni dolazak u ljudska srca po sv. Pričesti. O kako bi se rado dragi Isus navratio u sva srca ljudska i tu prebivao! Ta on sam kaže: »Milina mi je prebivati među sinovima ljudskim.«

A kad dođe u naše srce, tad ne dolazi praznih ruku, nego nam donosi bogato blago milosti. Čovjek, koji Isusa u svom srcu nosi, tisuću je puta bogatiji, nego kad bi čitavi svijet posjedovao. Kako je sa mnom? Dolazim li rado k Isusu? Primam li ga rado i često? Pripravljam li se uvijek dobro na svetu Pričest?

Stvori čvrstu odluku, osobito za ovo sveto adventsko vrijeme!

Ponedjeljak: Crkvena godina.

1. Prvom nedjeljom adventa počinje nova crkvena godina. Pod tim se razumijeva niz dana i svetkovina, koje Crkva tijekom godine slavi na čast Gospodina, Majke Božje i drugih svetaca.

A zašto je Crkva uredila crkvenu godinu? Ponajprije stoga, jer hoće da nam stavi pred oči čitav život, muku i smrt Isusovu i sve, što je On za naše spasenje i posvećenje učinio, te da nas tako ponuka, da budemo za to Bogu zahvalni. A drugo stoga, da nas uputi na primjer Isusov, Majke Božje i svetaca, pa da njihove lijepe kreposti nasljedujemo. Dobar će kršćanin stoga gledati, da sa sv. Crkvom svetkuje ove dane u pravom duhu, jer su to sveti dani, dani milosti.

U te će dane čitati štogod iz koje nabožne knjige i razmatrati o dotičnoj svetkovini ili istini vjerskoj. Prisustvovat će sv. Misi i pričestiti se, te tako postati dio-

nikom blagodati dotične svetkovine ili tajne.

Jesam li dosad tako radio?... Prikaži Spasitelju kod sv. Pričesti one svoje dobre odluke, kojih ćeš se osobito držati u novoj crkvenoj godini!

2. Sveto vrijeme crkvene godine sjeća me također na dragocjeno vrijeme mojega života. Zašto mi je dragi Bog dao život? Zašto mi daje pojedine dane, sate i časove? Samo zato, da mu služim i da se tako za vječnost pripravim. To mi kaže već prvo pitanje katekizma. Svaki čas moga života mora pripadati dragome Bogu, inače živim naopako. »Bogu za ljubav« moram moliti, »Bogu za ljubav« učiti, raditi, jesti, piti, igrati se, odmarati se i spavati. Valja mi stoga češće preko dana pomisliti na dragoga Boga i marljivo izgovarati strelovite molitvice.

Jesam li tako dosad živio?... Ili sam vrlo često, ni ne misleći na to, proveo dan?... Zamisli se malo u ovo!

Dragi Isuse, oprosti mi, što sam toliko časova, sati i dana proživio, a da nijesam na Te ni pomislio, a češće se možda podao i grešnim mislima i činima. Pomozi mi po sv. Pričesti, da ne živim tako i nadalje, nego da sve što činim, činim jedino za Tebe. Daj, da češće preko dana na Tebe pomislim i više se puta s Tobom sjedinim po duhovnoj sv. Pričesti.

Utorak: Stvorenje svijeta.

1. Sveto adventsko vrijeme sjeća nas na stvorenje svijeta i čovjeka. Bilo je vrijeme, kada nije bilo svemira. Samo je Bog bio, jer je vječan. Tad odluči Bog stvoriti svijet i čovjeka. Sve ima Bogu zahvaliti svoj opstanak počevši od najvećih nebeskih tjelesa, pa do najsitnijega praška u zraku. Bog je samo trebao reći riječ: »Neka bude!« i sve je iz ništa postalo.

Mi ne možemo ni pojmiti, kako je velika naša zemlja, na kojoj stanujemo, a ipak ima milijun nebeskih tjelesa, koja su veća od nje. A kad su već djela Božja tako velika, kako istom mora da je velik i divan Stvoritelj, koji je sve to iz ništa stvorio! Divimo se tome i recimo puni svetog oštovanja: »Veliki Bože, mi te hvalimo. Gospodine, mi Te slavimo. Nebo i zemlja Tebi se klanjaju i dive!«

2. Puni poštovanja stojimo pred jednim kraljem, biskupom, Papom. Ali što

su svi ovi prema Bogu? On je Najviši, Gospodar neba i zemlje, Gospodar anđela i ljudi. Neki je prirodoslovac uvijek skidao kapu, kad bi ime Božje izgovarao. — A jesam li ja uvijek bio tako pun strahopočitanja prama Bogu?... Nijesam li ga uvrijedio zanemarujući svoje molitve... moleći se rastreseno... izgovarajući Njegovo ime bez potrebe... kršeći zapovijedi Njegove... griješeći teško?...

Promisli ove pojedine tačke ozbiljno! Prikaži svoje dobre odluke dragom Spasitelju, koga dnevno primaš u sv. Pričesti. On je taj neizmjerno veliki, moćni i premudri Bog. Moli ga, neka ti oprosti svako nepoštivanje, svaki nemar, svaki grijeh, kojim si uvrijedio Njega, Gospodina i Stvoritelja svoga. Sv. Patricij je danomice Boga 300 puta na koljenima u pomoć zazivao. Misli i ti danas i u buduće često na Boga i klanjaj mu se u svom srcu.

Kad vidiš štogod lijepa, misli: Bog je to stvorio. »O Bože, hvalim Te, klanjam se Tvojoj moći i mudrosti. Koliko je zvijezda na nebu, cvijeća na zemlji, lišća na drveću i kapljica u moru, rijekama i potocima, toliko puta želim i ja Boga svoga slaviti i poštivati.

S r i j e d a: Stvorenje anđela.

1. Osim vidljivog svijeta stvori Bog i mnogo nevidljivih duhova, koje nazivljemo anđelima. Bog je anđele stvorio još prije ovog svijeta, pak ih odredio, da budu s njim u nebu n a v i j e k e s r e t n i. On im dade osobit razum i veliko znanje, a k tomu jaku i krepku volju i mnogo drugih dobrih svojstava. Anđeli su obdareni posvećujućom milošću i stoga su lijepi i sjajni kao sunce. Oni su uvijek kod Boga i smiju Ga licem u lice gledati, a to je njihova najveća sreća i najveće blaženstvo. Već tisuće godina uživaju oni slavu nebesku, pa će je uživati i navijeke. Jedno samo zahtijeva Bog od anđela, a to je, da Ga ljube, da mu služe, ito uvijek i u svaki čas. To je njihova jedina zadaća. Istu ovu svrhu imadu i sva ostala stvorena bića, jer sva moraju Bogu služiti i Njemu se pokoravati.

Ni ja nijesam od toga izuzet.

O kad bih samo i ja uvijek tako rado vršio volju Božju, kao što je vrše sveti anđeli na nebu, kako je vrši moj anđeo čuvar!

Dragi Isuse, pomozi mi po današnjoj sv. Pričesti, da živim čisto kao anđeo! O

kako sam Te često uvrijedio i ražalostio, skoro svaki dan u svome životu. Kao dobri anđeli trebao sam Ti služiti i pokoravati se, ali ja toga nisam činio. Isuse moj, ukaži mi milosrđe svoje i ojači me po ovoj svetoj Pričesti, da se klonim osobito onog grijeha, u koji tako često padam... (Misli na grijeh, koji si najčešće počinio).

Dođi, Isuse, k meni i ojači me, da ovaj dan samo za Tebe živim i da te nikakvim grijehom ne uvrijedim.

2. Možemo li Bogu onako služiti kao što Mu služe anđeli na nebu?

Premda nijesmo tako milostima i darovima obdareni kao sveti anđeli i ne možemo postići svetosti anđeoske, to Bog ipak i nama daje izobilje milosti u svaki dan i svaki čas našega života. Koliko samo milosti primamo, kad izmolimo pobožno jedan Očenaš ili koju strelovitu molitvicu! Koliko milosti donosi samo jedna dobro obavljena sveta Pričest!

Odluka: Svaki ću dan misliti na veliku ljubav, koju mi Bog iskazuje i na mnoge milosti, koje mi iz ljubavi dariva. Sve, što činim od jutra do mraka, činit ću jedino iz ljubavi k Bogu. Njemu za ljubav

ići ću u školu... Njemu za ljubav radit ću.... igrat ću se... slušati ću...

Prikaži ovu odluku svome Spasitelju i moli Ga za milost, da je možeš izvršiti! —

Četvrtak: Pad anđela.

1. Vanredno je velik bio broj anđela, koje je Bog stvorio. Svi su bili dobri i sretni i osobitim darovima nadareni. Ali ne ostadoše svi takovi, Bog ih htjede iskušati. Dao im je slobodnu volju, a oni su morali pokazati, da li su Mu vjerni ili ne. Mnogi ne ustrajaše u kušnji. Zlorabiše slobodu volje, pobuniše se proti Bogu i ne htjedoše mu služiti. Postadoše oholi i htjedoše biti jednaki Bogu, a to je bio strašan grijeh. Na taj je grijeh slijedila odmah i strašna kazna. U tili čas stvori Bog pakao i strovali zle anđele u nj, a da im nije dao vremena, da okaju svoj grijeh i učine pokoru za njega. Kao đavoli nalaze se već hiljade godina u mjestu tame, gdje će se mučiti i patiti kroz svu vječnost.

Samo sa strahom i užasom može čovjek da pomisli na ovu tešku kaznu. Predstavi si što življe! Anđeli — nebeski knezovi — prijatelji i ljubimci Božji, postaju

u jednom času odvratni đavoli... Bog ih osuđuje, On, koji je ipak Otac pun neograničene ljubavi i milosrđa... Osuđuje ih odmah, a da im ne daje vremena za pokoru... Odgoni ih od sebe navijeke... radi jednog jedinog grijeha, radi grijeha u mislima.

2. Kako velik i svet mora da je Bog, kad jedan jedini grijeh tako užasno kazni! Mi ljudi ne možemo svojim razumom shvatiti zloće, koja leži u jednom jedinom grijehu. Ne bismo ni vjerovali, da Bog tako strahovito kazni grijeh, da nam nije toga sam objavio.

Pitaj se dakle ozbiljno: Kako je sa mnom? Što da mislim o sebi promatrajući kako se radi jednog jedinog grijeha golemi broj anđela strovaljuje u pakao?...

Ljubezni Isuse, smiluj se mojoj duši! Svoje sam grijehe doduše ispovjedio, ali ću se ipak češće ponovno od srca za njih pokajati. Očisti u sv. Pričesti moje srce od svega, što je još grešna u njemu. Pomozi mi, da se bojim grijeha i da ga izbjegavam, jer je grijeh najstrahovitije zlo, koje me može zadesiti. Daj mi radije nenadano u Tvojoj milosti umrijeti, nego da počinim koji teški grijeh!... I svoju ću

navadnu pogrešku obuzdavati, što samo bolje uzmognem...

Dragi Spasitelju, ove odluke polažem u Tvoje presveto Srce. Učini, da ih što bolje izvedem!

Petak: Stvorenje i određenje čovjeka.

1. Pošto je Bog stvorio svijet, stvori i prve ljude Adama i Evu. Njima zahvaljuju svi ljudi svoj život — pa i ja.

Zašto je stvorio Bog čovjeka, pa i mene?

Prvo pitanje Katekizma daje nam odgovor na to: »Na svijetu smo zato, da vršimo svetu volju Božju i tako u nebo dođemo.«

Moja je svrha dakle Bogu služiti i Njegovu svetu volju ispunjavati, i to ne samo u pojedinim danima ili satima, nego u svakom času moga života. Sve ima biti na slavu Božju, svaki korak i svaki dah moj.

To je i posve opravdano. Čovjek potpuno pripada Bogu, jer ga je On stvorio, sve mu dao, što jest i što imade. Bog je dakle moj gospodar, a ja njegova svojina, pa moram posve i samo za njega živjeti. To je najveća čast i najveća sreća smjeti Bogu služiti. On je najviši, svemoguć, ne-

izmjerno svet i savršen. Ljudi se cijene sretnima, ako smiju služiti moćnim knezovima. A što je takav knez prama Bogu?

Toga najvišeg i svemogućeg Boga, kojemu moraš služiti, imaš kod sebe u Presvetom Sakramentu. Danas će se i opet svratiti u tvoju dušu. Moli ga srdačno, da ovu veliku istinu dobro razumiješ, da ti se duboko u dušu utisne, pa da je ne zaboraviš nikada ni u jedan dan ni u jedan sat, jer je vrlo važna za tvoj svagdanji kršćanski život. Tko ne zna, zašto je na svijetu i svaki dan ne misli na to, taj dakako mora voditi naopaki život, život za svijet, a ne za Gospodina Boga. Nijesi li možda i ti koji dan naopako živio?

2. Što moramo činiti, ako hoćemo da služimo Bogu?

To nije tako teško. Sve što činiš, s Bogom započni i sve s Njime dovrši. »S Bogom počni, s Bogom dočni.« Bogu za ljubav moraš ustati i spavati, Njemu za ljubav moliti, promatrati i dobra djela obavljati. Bogu za ljubav moraš ići u školu, moraš učiti, raditi, igrati se i zabavljati. Njemu za ljubav moraš trpjeti i bolesti rado podnositi, moraš se grijehu opirati. Eto, to će reći služiti Bogu.

Dobro se ispitaj, jesi li dosada tako živio? Moli dragog Spasitelja u sv. Pričesti za oproštenje, jer si često bezbrižno i grešno sprovađao dane, a nisi mislio na Boga!

Žrtvuj mu svoje dobre odluke!

S u b o t a : Stvorenje i određenje čovjeka.

1. Dragi Bog ti nije dao samo život, tijelo i dušu, nego k tome još mnogo drugih stvari, milosti i darova. Stavi si jedamput te milosti pojedince pred oči: sjetila, zdravlje, čvrste udove, dobro pamćenje, razum i slobodnu volju, razboritost i okretnost, dobro ime, novac, blago i imutak i još mnogo drugih milosti.

Želiš li znati, zašto ti je to sve darovano, a ti čuj: Zato, da pomoću tih darova i milosti Bogu što bolje služiš i tim sigurnije postigneš vječno blaženstvo. Bog ti toga nije bio dužan dati, ali ti je ipak sve dao iz čiste ljubavi. Smiješ li ti sada te milosti upotrijebiti na to, da ga vrijeđaš i žalostiš? Je li to zahvalnost?

Naopaki i nesretni ljudi upotrebljavaju svoje oči, svoje uši i svoj jezik ne da Bogu služe, nego da ga žaloste. Njima tjelesni

udovi, novac i bogatstvo služe samo u tu svrhu, da mogu lakoumno i grešno živjeti.

Moli Spasitelja u sv. Misi i sv. Pričesti, da ti dade upoznati, nijesi li možda i ti katkada pripadao tim opakim i nesretnim ljudima. Misli uvijek na to, da će Bog jednoć tražiti račun od tebe, kako si se njegovim milostima okoristio i kako si ih upotrebljavao. Bog nas rado nagrađuje, ako svoj jezik, svoje zdravlje, svoj razum i volju na dobro upotrebljavamo, ali nas i kazni, ako zlo upotrijebimo ove darove.

2. Ispitaj se jednoć, kad dragi Spasitelj k tebi dođe, u što si upotrijebio milosti i divne darove Božje: da Boga slaviš ili da Ga vrijeđaš? Svoje tijelo moraš u svetosti držati. Jesi li to uvijek činio, ili si ga momislima i nečistim predodžbama?

Svoje oči i uši moraš odvraćati, kad zlo vidiš ili čuješ. Jesi li to uvijek činio?... Kako si upotrebljavao svoj jezik? . . . Možda si već često psovao, proklinjao i nečiste razgovore vodio? . . . Kako si se služio rukama i nogama? . . . Da marljivo radiš ili da se lijeniš? . . . Jesi li svoj razum i pamet upotrijebio, da češće preko dana misliš na Boga izgovarajući pri tom po koju strelovitu molitvicu? Ili si ga upotrijebio za grijeh zabavljajući se zavidnim mislima i nečistim predodžbama.

Isuse moj, milosrđe radi mnogobrojnih grijeha, koje sam počinio u životu, jer sam zlo upotrebljavao Tvoje svete milosti i darove! Ja ću ih sve opet okajati i zamrziti. Kada bi ih samo mogao sve na jedamput popraviti, o kako rado bih to uradio! Odlučujem čvrsto, da ću danas i u sve dane svoga života činiti sve Bogu za ljubav od jutra pa do mraka. O Isuse moj, pomozi mojoj slabosti!

DRUGI TJEDAN ADVENTA.

Nedjelja: Isus i Ivan Krstitelj.

1. Današnje evanđelje govori o Ivanu Krstitelju, kojega je Herod na zapovijed Herodijadinu bacio u tamnicu.

Ivan pošalje svoja dva učenika k Isusu, da ga pitaju: »Jesi li ti obećani Mesija, koji mora doći, ili drugoga da čekamo? Kad su došli k njemu, Isus je upravo iscjelivao bolesne. On im reče: »Javite Ivanu, što ste vidjeli i čuli: Slijepi vide, hromi hode, gubavi se čiste, a siromašnima se propovijeda evanđelje.« Videći učenici ta

velika čudesa spoznaše, da je Isus zbilja Sin Božji i obećani Mesija. Učenici vjerovahu i Ivan vjerova.

I ti moraš također češće obnovit svoju vjeru u Božanstvo Isusovo. Klekni pred svog Boga, koji stanuje u svetohraništu i reci: »Jest, Isuse dragi, ja čvrsto vjerujem u Tvoje Božanstvo. Vjerujem također sve, što si Ti objavio i učio i što nam po svojoj nepogrešivoj Crkvi predlažeš vjerovati. Daj da radije umrem, o moj Isuse, nego da ikada podvojim o vjeri, ili je posve izgubim. Ojači vjeru moju po ovoj sv. Pričesti, koju ću sada primiti! Molim Te, Isuse, također i za sve nevjernike, koji ne znaju ništa o Tebi, za one, koji krivo i slabo vjeruju, za sve siromašne neznabošce, koji Te ne poznaju. Dopusti, da sve ove uključim u svoju današnju sv. Pričest.

2. Mnogi ljudi ne bi bili u svojoj vjeri tako hladni i nemarni, kad bi nasljedovali sv. Ivana Krstitelja. Isus hvaljaše toga svetoga čovjeka radi njegove čvrstoće i postojanosti u službi Božjoj. Ivan ne bijaše slaba trska, koju svaki vjetrić ljulja sad ovamo sad onamo. On nije čovjek, koji danas kaže ovako, a sutra drugačije, koji danas tako radi, sutra drugačije, koji je

danas revan u službi Božjoj, a sutra opet mlak i lijen. Sveti taj čovjek bio je uvijek čvrst i postojan u svom strogom življenju za Boga i Spasitelja svoga.

O kako su ljudi često slični slaboj trski! Danas hoće da budu djeca Božja, a sutra opet djeca svijeta. Danas su s Bogom, a sutra opet sa zlim neprijateljem i grijehom. Oni prave najsvetije odluke, ali ne misle na to, da ih izvrše u svagdašnjem životu. To nije živa nego mrtva vjera, koja kod Boga nema vrijednosti. Jesi li i ti možda takova trska? U čemu osobito? Misli danas kod sv. Mise i Pričesti ozbiljno na to i moli svoga Spasitelja za čvrstoću i postojanost u kršćanskom životu!

3. prosinca: Svetkovina sv. Franje Ksaverija.

1. Sv. Franjo Ksaverije potječe iz plemenite obitelji. Stupio je 1534. u novoutemeljeni red Isusovaca. Kao redovnik nastojao je da se odreče svijeta i zemaljskih dobara te da sasvim Bogu pripada i njega samo ljubi. Njegovo srce goraše uvijek od ljubavi prama Bogu, njegova usta šaputahu često goruće molitvice: »O pre-

sveto Trojstvo!« »O moj Isuse!« »O Isuse, ljubim Te nada sve!«

Pitaj se danas ozbiljno kod sv. Pričesti, nastojiš li i ti da u svetoj ljubavi Božjoj budeš sličan sv. Franji? Ako ne, tad si u bludnji, jer je najglavnija i najsvetija dužnost čovjeka na zemlji Boga ljubiti i Njemu služiti u svakom času života svoga. Na tu dužnost moraš misliti nesamo danomice, nego i svaki sat i revno je ispunjavati. Obnovi danas opet veliku odluku života: Sve što činim, činit ću samo Bogu za ljubav! Vježbaj se danas marljivo u ispunjavanju te odluke!

2. Sv. Franjo Ksaverije ljubljaše Boga gorućom ljubavlju, a želio je žarko, da Ga i svi drugi ljudi ljube i Njemu služe. On je htio sve duše k Bogu privesti i napuniti ih svetom ljubavlju Božjom. »Gospodine, daj mi duša!« bila je njegova neprestana molitva. Godine 1541. ode kao misijonar bijednim neznabošcima u Indiju, Japan i Kinu i kroz 10 godina privede kršćanstvu oko milijun ljudi. Umro g. 1549. u staroj nekoj kolibici, na morskoj obali, sasvim siromašan i od svih zapušten, ali bogat ljubavlju prema Bogu i bližnjemu.

Misliš li i ti također na to, da što više duša Bogu privedeš? I ako nijesi misijonar, ti to ipak možeš svaki dan činiti. Moli revno za sve one, koji ne pripadaju katoličkoj Crkvi, osobito za jadne pogane. Podaj također, ako možeš, od svoje prište-dnje kakvu milostinju za misije. Pouči svoju mlađu braću i sestre u Katekizmu, uči ih moliti, daj im dobar primjer, povedi ih sa sobom u crkvu, čuvaj ih od pogrešaka i grijeha. To su sve velika i lijepa djela ljubavi bližnjega, koja će ti dragi Spasitelj nagraditi i naplatiti.

Odluke kod sv. Pričesti.

Utorak: Raj zemaljski.

1. Gospodin Bog je čovjeka stavio u lijep i krasan, kakvog si mi sada ni predstaviti ne možemo. Kako su se Adam i Eva veselili, kad su prvi puta vidjeli to lijepo drveće, biljke i cvijeće, šarolike ptice i životinje, koje su bile sasvim pitome i nijesu se bojale! Oni nijesu trebali ništa raditi, sve im je zemlja davala, što im je bilo potrebito za život ito u velikom obilju. Nijesu bili umorni ni bolesni, nijesu se trebali smrzavati, jer nije bilo

zime, — sve, što su samo poželjeti mogli, darovao im je Bog u tom lijepom vrtu.

Kako bi mi bili sretni, kada bi mogli još i danas živjeti u raju zemaljskom! Grijehom smo ga zauvijek izgubili. No premda moramo nekoliko godina živjeti u ovoj dolini suza, ipak se smijemo nadati ljepšem raju, nego što je bio onaj zemaljski — naime nebu. Ondje ćemo biti uvijek uz Boga, s Njim općiti kao djeca sa svojim ocem. Tamo je sama radost i sreća, mir i blaženstvo. Nebo je tako lijepo, da si ga mi nikako predstaviti ne možemo. Sv. Pavao, koji je jedamput smio u nebo pogledati, kliče od zanosa: »Nijedno oko nije vidjelo, nijedno uho nije čulo i nijedno srce ljudsko nije okusilo, što je Bog pripravio onima, koji ga ljube.«

2. Ali lijepo nebo ne će nam se badava dati, mi ga moramo zaslužiti. Ako hoćemo da dragog Boga u nebu ljubimo, moramo Ga i na ovome svijetu istinski i srdačno ljubiti. Sve moramo činiti Bogu za ljubav od jutra do mraka. Često moramo izgovarati molitvicu: »Moj Bože, sve Tebi za ljubav!« Nju treba da ponavljamo kod ustajanja, kod oblačenja, kad idemo u crkvu ili u školu, kod posla, kod jela,

kod igre, kod svega, što činimo. Tako je radila pobožna djevojčica imenom Franciska Malvina. U dvanaestoj godini je umrla. Njezine zadnje riječi bijahu: »Ja idem u nebo!«

Kako stoji s tvojim životom? Jesi li se i ti već privikao na to, da činiš sve za Boga? Ili možda živiš bezbrižno i lakoumno? . . . Stvori danas kod sv. Pričesti čvrste odluke! Dragi Spasitelj će ti sigurno pomoći, da ih vjerno izvršiš.

Srijeda: Grijeh prvih ljudi.

1. Prvi ljudi nesamo da su smjeli stanovati u lijepome raju zemaljskome, nego su bili također od Boga obasipani mnogim darovima i milostima kao i anđeli na nebu. Oni su bili Bogu slični, slike i prilike Božje. Imali su neumrlu dušu, koja je bila nakićena lijepom, sjajnom haljinom milosti posvećujuće. Bili su sveti i pravedni. K tomu su imali savršeno razumijevanje i čvrstu volju i nijesu imali zle požude. I tijelo njihovo bijaše također lijepo. Nijesu ništa trpjeli i nijesu trebali nikada umrijeti. Te velike i bogate darove i milosti imali su ne samo za sebe, nego i za svoje potomke, za sve ljude.

Dragi Bog je htio vidjeti, kao što je to radio i kod anđela, hoće li oni te darove i milosti dobro upotrijebiti. Stavio ih je stoga na kušnju: »Sa svakoga drveta smijete slobodno jesti, samo ne s onoga, što stoji u sredini; ako s njega jedete, umrijet ćete«, tako je glasila stroga zapovijed Božja. Ali se Eva dade od đavla zavesti i jela je zabranjeno voće, a dade ga i Adamu, koji je također jeo. »Nikada ne ćete umrijeti,« reče zmija, »nego će vam se otvoriti oči i bit ćete Bogu slični.« Te se riječi svidješe Evi, ona vjerova đavlu više nego Bogu i počini prvi grijeh.

2. Prvi grijeh bio je teški grijeh, smrtni grijeh. Oholost i ponos bijahu uzroci njegovi, isto kao i kod zločestih anđela, koji su se digli proti Bogu. »Vi ćete biti kao Bog,« lagala je zmija. Eva se dade ohološću zavesti na teški grijeh neposluha prama Gospodinu. Ne može se riječima izreći, koliku su bijedu i nevolju nanijeli prvim grijehom oholosti praroditelji sebi i cijelom ljudskom rodu.

Čuvaj se dakle oholosti i nadutosti, ona može ljude dovesti u najteže grijehe. Ne utvaraj si ništa poradi svoje spretnosti i znanja; to ti je sve Bog dao. Ne budi svojeglav i nepokoran, kada ti roditelji ili poglavari što zapovjede. Opći rado sa svom djecom, ma da i nijesu tako bogati i pametni kao ti. Ne budi zavidan, kad drugi budu tebi pretpostavljeni, ne budi svadljiv i ne traži, da samo ti imaš pravo u općenju s drugima. Misli uvijek odmah na poniznoga Isusa i upravi k Njemu svoje molitvice, kad ti ohole misli srce zaokupe! Ispitaj se odmah revno sada prije Pričesti, u kojoj si točki najviše pogriješio i žrtvuj dragom Spasitelju svoje čvrste odluke!

6. prosinca: Sveti Nikola.

1. Sveti Nikola življaše još u starom kršćanskom vremenu. Umro je oko godine 350. Legenda pripovijeda o njemu, da se je u mladosti odlikovao velikim počitanjem prama svojim roditeljima. Njega časte kao osobitog zaštitnika djece. Bog je nagradio pobožnoga dječaka za njegovo vjerno izvršivanje četvrte zapovijedi Božje. Gospodin ga učini svećenikom i biskupom svojim.

»Poštuj oca i majku, da ti dobro bude i da dugo živiš na zemlji.«

Kako ti izvršuješ četvrtu zapovijed? Ozbiljno se o tome ispitaj! Moli dragog Spasitelja, da ti oprosti sve grijehe i pogreške, koje si učinio proti četvrtoj zapovijedi Božjoj! Moli sv. Nikolu, da ti on danas isprosi milost kod sv. Pričesti, da i ti poštuješ i ljubiš svoje poglavare, kao što ih je on štovao i ljubio.

2. Kao svećenik i biskup bijaše sv. Nikola veliki prijatelj i dobročinitelj svim ubogim i potrebnim. On im darova sve svoje imanje. Išao je za tim, da čineći dobro privede što više siromaha Bogu i da ih sačuva od grijeha. Dobro je znao, da su siromasi prijatelji Isusovi i da je Spasitelj rekao: »Što učiniste najmanjem od ove moje braće, meni učiniste.«

Ugledaj se u sv. Nikolu i ne budi škrt, već podaj rado koji komad kruha, jabuku, odijelo, koje možeš lako ustupiti, koji put također i po koju paru, koju si uštedio ili je kod zabave nijesi potrošio.

»Milostinja ne osiromaši nikoga.« Što siromahu udijeliš, daruješ Bogu na kamate. On će ti to preobilno naplatiti. Odluči povesti se za primjerom sv. Nikole i prikaži Isusu svoje odluke kod sv. Pričesti!

Petak: Napast đavolska.

1. Zli su dusi puni mržnje i zavisti prama nama ljudima, jer smo mi odabrani za kraljevstvo nebesko, koje su oni izgubili. Gledaju stoga da nam naškode na duši i na tijelu te da nas tako rinu u vječnu propast. Već je zao duh prve ljude tako napastovao. Eva se približi drvetu znanja dobra i zla i promatraše divne njegove plodove. Tada joj progovori đavao kroz zmiju nagovarajući je, da barem jedamput okuša taj plod. Eva je odmah pomislila na strogu zapovijed Božju. Da je u isti čas otišla s onoga mjesta i da se nije više brinula za zmiju, napast bi je prošla. No ona ne učini tako, nego se upusti u razgovor sa zmijom. O kako joj je lijepo i pobožno govorio đavao: »Ne ćete vi umrijeti; vaše će se oči otvoriti i bit ćete kano Bog i upoznat ćete dobro i zlo.« Eva se dade zavesti i počini zajedno s Adamom strašan grijeh.

Tako vrag uvijek čini. Hoće li da zavede čovjeka na kakav teški grijeh, na pr. na nečistoću, tada mu stvar predstavi posve lakom: »To nije tako veliko zlo; ti ćeš to samo jedamput učiniti; u subotu

ćeš se ispovjediti, pa je onda opet sve dobro; nitko te ne vidi ...« Sve, što đavao veli, laž je. On je lažljivac od iskona i hoće tvoju dušu da rine u propast. Otjeraj ga odmah od sebe strelovitom molitvicom, znakom sv. križa ili kojom dobrom mišlju, čim te snađe napast! Ako dugo promišljaš, on će te sigurno zavesti na grijeh. —

Dragi Isuse, pomozi mi po sv. Pričesti, da odmah na Tebe pomislim i Tvoje sveto ime zazovem, kad me nečastivi hoće da na grijeh zavede!

2. Ne mogne li đavao sam štogod izvršiti, tad si uzima pomoćnike. Takvi pomoćnici jesu osobito zla društva. Ti znaš, da si u onoj kući, u onome društvu već često sagriješio. Kod svete si ispovijedi čvrsto odlučio, da ne ćeš više ići onamo. No đavao ti i opet šapće: »Ovaj ćeš puta dobro paziti, pa kad se što zla govori, izaći ćeš van, ili ćeš izmoliti koju strelovitu molitvicu, da ne sagriješiš.« To su same laži. Znade on vrlo dobro, da te može lako predobiti, kad te je već doveo u priliku. — Dragi Isuse, odsele ću slijediti glas Tvoj a ne glas đavla. Dopusti mi radije umrijeti, nego da Te kada istjeram iz svoje duše, a primim u nju zločestog neprijatelja!

Subota: Kazna prvoga grijeha.

1. Adam i Eva počinili su prvi grijeh. To je bio veliki i teški grijeh na prvom mjestu stoga, jer im je Bog dao strogu zapovijed, a na drugom, jer su imali savršeniji razum nego mi i znali su dobro, što čine, a posjedovali su i čvrstu volju i mnoge druge milosti.

Iza grijeha je odmah slijedila i kazna, i to velika i teška kazna. Đavao im je lagao, da će biti Bogu slični, ali se dogodilo baš protivno. Izgubivši posvećujuću milost nijesu više bili ljubimci ni djeca Božja, nego djeca sotonina. To je bila najstrašnija i najveća kazna za prve ljude. Strašnije i strože nije ih Bog mogao kazniti. Kada duša čovječja izgubi bijelu odjeću milosti posvećujuće i teškim se grijehom rastavi od Boga, tad je to tako velika nesreća, da si veće ni pomisliti ne možemo. Naša je duša stvorena za Boga i može samo onda biti sretna, kad je po milosti s Bogom sjedinjena. Zato i jest to najveća nesreća proklетnika u paklu, što su izgubili ljubav i prijateljstvo Božje i zauvijek od Njega odbačeni.

2. O misli uvijek na ovu ozbilju istinu! Bog, koji je prve ljude tako strašno kaznio

za jedan jedini grijeh, još je uvijek onaj isti i pravedni Bog, koji će i mene kazniti, ako se smrtnim grijehom odijelim od Njega. Za mene ne može biti veće ni strašnije nesreće, negoli je jedan jedini smrtni grijeh. Ako nijesi u životu još ni jednoga počinio, moli danas i u sve dane kod sv. Pričesti dragog Spasitelja za milost, da ti dopusti radije umrijeti, negoli da se teškim grijehom od Njega rastaviš. Reci Gospodinu, neka ti ne da doživjeti tako velike nesreće!

Gospodine ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla! Amen.

Ali ako si već jednom sagriješio teško, pa makar je to bilo i samo jednom u tvome životu, okaj i mrzi uvijek taj grijeh i reci često iskreno i srdačno Isusu: »Isuse moj, milosrđe!« Obećaj Spasitelju u sv. Pričesti, da ćeš se dobro čuvati onoga mjesta... one kuće... onoga društva i prigode, koja te može navesti na grijeh.

TREĆI TJEDAN ADVENTA.

Nedjelja: Poniznost sv. Ivana Krstitelja.

1. Farizeji pošalju jednom svećenike i levite k Ivanu, da ga pitaju, tko je on i

tko ga je poslao. Ivan se duboko ponizi. Nije htio govoriti o sebi i o svojoj osobi, već uputi one, koji su ga pitali, na Krista i reče otvoreno: »Ja nijesam Krist. U vašoj sredini stoji Onaj, kojega vi ne poznajete, a kojemu ja nijesam dostojan odriješiti remenja na obući Njegovoj.« Ivan je bio svet čovjek i veliki prorok, a ipak se je držao za siromašno stvorenje. »Ne mogu ništa sam od sebe, nego sve što činim, činim po milosti i pomoći Božjoj.«

Nasljeduj ovaj lijepi primjer poniznosti. Ne utvaraj si, ako si bogatiji od drugih, jer nemaš ništa od sebe, nego ti je sve od Boga dano. Njemu moraš biti zahvalan u sve dane. Ne hvali se, ako više znaš ili više možeš nego drugi, ako si spretniji ili pametniji; ne budi ohol, ne teži za hvalom, nego često reci ovu strelovitu molitvicu: »Sve na veću slavu Božju!« a osobito, kad ti ohole misli zaokupe dušu. Kako će se Spasitelj veseliti, kad Mu kod sv. Pričesti prikažeš čvrstu odluku, da ćeš u buduće ovaka činiti!

2. Poniznom čovjeku Bog rado daje svoje milosti, a oholom ih uskraćuje. Baš zato nas je Bog stvorio i zahtijeva od nas, da Njemu za ljubav molimo, učimo, jede-

mo, igramo se, šetamo... Ako tako činimo, imat ćemo od svega, dapače in od svakoga koraka, zaslugu za vječnost. O kako je to krasan život! No činimo li sve sebi na slavu, da možda kod ljudi nešto vrijedimo, da budemo od njih pohvaljeni i čašćeni, tad ne ćemo ništa dobiti od Boga, nego svaki puta još griješimo. Koliko zasluga tako gubimo i dušu svoju grijesima opterećujemo!...

Dragi Isuse, ne daj da budem ohol. Ne daj, da provodim opaki život! Tebi na slavu hoću da radim od jutra do mraka, a ne za sebe i za svoju čast. Spasitelju moj, udijeli mi po današnjoj sv. Pričesti pravu poniznost srca!

Ponedjeljak: Kazan prvoga grijeha.

1. Praroditelji su izgubili prvim grijehom milost posvećujuću, postali su neprijatelji Božji i djeca đavolska. To je bila najgora kazna. Ali to nije bilo još sve. Oni izgubiše sve darove, koji su bili u savezu s milošću posvećujućom. Razum im je potamnio, volja postala slaba i sklona na zlo, bili su izagnani iz raja zemaljskoga, morali su podnijeti mnoge boli i žalosti

te napokon umrijeti. Ali još ne bijaše kraj kazni. Zle posljedice prvoga grijeha nijesu stigle samo Adama i Evu, nego su prešle na sve ljude do svršetka svijeta. Svi ljudi do sudnjega dana dolaze s istočnim grijehom na svijet te su od poroda »djeca srdžbe Božje«. Svim je ljudima razum potamnio i volja oslabila tako, da radije čine zlo negoli dobro. Sve strasti, koje stanuju u ljudskom srcu, tisuće bolesti, nesreće i nebrojene suze, koje se prolijevaju na zemlji, smrtna muka umirućega, jadi i nevolje koje vladaju na zemlji, sve su to posljedice i kazna prvoga grijeha.

2. Dragi Bog je tako dobar i milosrdan, a ipak kazni tako strahovito jedan jedincati grijeh! Iz toga se jasno vidi, kako je veliko zlo grijeh! Tko bi mogao shvatiti veličinu i ljepotu Božju, taj bi razumio i veličinu i strahotu grijeha. — Dragi Isuse, ne ću više biti tako lakouman te počinjati jedan grijeh za drugim. Ne dopusti da ikada u koji teški grijeh padnem! Izbjegavat ću odsele i male grijehe, koji tako lako vode do smrtnih. Ne ću ih smatrati za malu stvar, jer je u Tvojim očima, dragi Spasitelju, i najmanji grijeh nešto strašno i

prezira vrijedno, jer si Ti tako velik i svet. Osobito ću se čuvati ovoga grijeha.... koji sam već toliko puta počinio. O dragi Isuse, u Tvom presvetom Srcu želim naći utočište, kad me napast snađe.

Utorak: Bog obećaje Otkupitelja.

1. Bog je stvorio sve ljude za nebo i za vječno blaženstvo, i ova božanska volja ne smije biti osujećena niti grijesima niti zlobom đavola. Bog je morao grijeh prvih ljudi kazniti, ito strahovito kazniti, jer je on neizmjerno svet i pravedan. Ali odmah kod kazne pokazao je Bog opet svoje neizmjerno milosrđe obećavši Spasitelja: »Neprijateljstvo metnut ću među tebe i Ženu i sjeme tvoje i Sjeme Njezino; Ona će satirati glavu tvoju, a ti ćeš vrebati na petu Njezinu.« Pod Ženom i Sjemenom njezinim razumijeva se Marija i Isus, Spasitelj i Otkupitelj. Prvi ljudi morali bi očajati radi neprestanog predbacivanja savjesti, jer je njihov grijeh njih same i sav ljudski rod bacio u najveću bijedu, da im nije obećanje Otkupitelja pružalo nadu i utjehu.

Ne trebamo očajavati, kad smo sagriješili. Bog istina mrzi i kazni grijeh, ali on je također milosrdan i dobrostiv prema svakome, koji se skruši i za oproštenje zamoli te ima čvrstu volju popraviti se. Grešno je, kad se čovjek ne će da pokaje i obrati; također je grijeh, kad se ne uzda u milosrđe, ljubav i dobrotu svojega Boga i Spasitelja. Pokaj se stoga ponovno za svoje grijehe i čvrsto se uzdaj u blagost Srca Isusova!

2. Bog mora grijeh kazniti. No Njegove su kazne ujedno nove milosti i lijek protiv grijeha. On daje čovjeku na zemlji vremenitu kaznu, da svoju dušu spasi i zauvijek srećnom učini. Težak i naporan posao kazna je za grijeh, ali je također ujedno i milost, koja čuva od zlih nagnuća i strasti. Kad ljudi ne bi morali raditi, još bi više ugađali zlim strastima, vodili bi neuredan život te bi zauvijek propali. Da nema bolesti, nevolja i smrti, onda bi se ljudi previše zaljubili u zemlju te bi zaboravili na Boga i svoju neumrlu dušu. Bolesti i smrt neprestana su opomena za čovjeka: Ne brini se, čovječe, toliko za svijet i za ono, što je vremenito, nego se mnogo više brini za svoju dušu i vječnost.

Dragi Isuse, dopusti da po sv. Pričesti pravo razumijem ovu istinu. Uvijek ću se pouzdavati u Tebe, jer znam, da me ljubiš i onda, kada me pohađaš i kazniš. — Reci danas češće: »Presveto Srce Isusovo, ja se uzdam u Te!«

8. prosinca: Svetkovina Bezgrešnog Začeća.

1. Današnji je blagdan dan slave za našu nebesku Majku Mariju. Nebo i zemlja slave je kao »Bezgrešno Začeće«. Ovu nauku katoličke Crkve proglasio je godine 1854. Papa Pijo IX. svečano kao članak vjere. Preblažena je Djevica Marija, tako uči Crkva, između sviju ljudi jedina, koja je od prvoga časa svoga života od svakoga grijeha čista ostala i uvijek bila u milosti Božjoj.

Pita se samo, zašto je Bog tu iznimku na Mariji učinio i tako je čudesno odlikovao?

Zato, jer je imala postati Majkom Božjom. Majka je Božja morala biti sveta i nikad nije smjela čamiti pod vlašću sotone i u okovima grijeha. Tako je zahtijevala svetost Božja. Marija je došla na svijet bez grijeha, čisto je i sveto živjela

i neokaljana sjenom grijeha primljena je u nebo.

O Marijo, s anđelima i svecima i svim ljudima slavim Te kao bez grijeha začetu. U čast Tvoje čistoće i Bezgrešnog Tvoga Začeća hoću i ja danas da primim sv. Pričest. O prečista Majko, kako malo držim do grijeha i kako često njime okaljam dušu svoju! Ti znadeš i pogrešku... koju najčešće počinjam. Budi sada za sv. Pričesti kod mene i moli dragoga Spasitelja za me, da moje siromašno srce opere u svojoj krvi i da mi ulije véliku mržnju na svaki grijeh, a osobito na moju glavnu pogrešku.

2. Istina je, ti ne možeš tako čisto i sveto živjeti kao Marija, ali možeš svoje srce čuvati u sjaju posvećujuće milosti. Možeš izbjegavati grijeh, ako samo ozbiljno nastojiš oko toga. Imadeš toliko sredstava za to. Čemu inače svakidanje molitve, sv. Misa, sv. Pričest, strelovite molitvice preko dana? Dakako, ako zanemaruješ ova sredstva, onda se ne trebaš čuditi, da danomice jedan grijeh za drugim počinjaš i padaš dapače i u teške grijehe.

Ispitaj se! Prikaži dragom Spasitelju čvrste odluke za sv. Pričesti.

Četvrtak: Prikazanje Marijino u hramu.

1. Legenda pripovijeda, da su Mariju njezini pobožni roditelji Joakim i Ana već u nježnoj mladosti odveli u hram i Bogu je prikazali. Bila je naime kraj hrama kuća, u kojoj su se odgajale židovske djevojke. Dobivale su tamo pouku u zapovijedima, učile razne poslove, a napose im je bilo čistiti i izrađivati svećeničke haljine. Kasnije bi se opet vraćale svojim roditeljima.

I Marija je veselo išla u Jeruzalem. Pa kako i ne bi, kad je u svetištu Božjem smjela stanovati i sasvim nesmetano Bogu služiti.

Ne možemo si Marije drugačije predstaviti, nego da je svima prednjačila najboljim primjerom. Oh kako je bila revna kod molitve, kako je rado išla k službi Božjoj, kako je bila marljiva kod posla! Kako je često za rada mislila na Boga i strelovitim molitvama sve mu posvećivala. »Sve za Boga, samo za Boga!« bila joj je jedina misao i želja do mraka.

To je najznamenitija odluka, koje ne smije čovjek nikada zaboraviti nego je dnevno obnavljati. Misli na to kod sv. Pričesti!

2. Marija je gledala svakoga potaknuti svojim primjerom. Nije težila za tim, da je hvale, nego da sve one Bogu privede, koji su s njome bili. Jer je Boga srdačno ljubila, zato je htjela, da Mu i svi drugi služe i da Ga ljube.

Promisli dobro, kakav primjer daješ ti svojoj braći i drugoj djeci u crkvi . . . u školi . . . na cesti! Mogu li drugi što dobro naučiti od tebe, ili im daješ zao primjer? . . .

Moli dragog Spasitelja srdačno za oproštenje, neka ti pomogne i ojači te u sv. Pričesti.

Petak: Navještenje rođenja Ivanova.

1. Zaharija i Elizabeta bili su pravedni pred licem Božjim i živjeli bez prijekora po zapovijedima Božjim. No bili su žalosni, jer nisu imali djece. Sve do svoje starosti molili su Boga bez prestanka, neka im pokloni barem jedno dijete. Napokon su bili uslišani. Kad je na Zahariju opet došao red da prinosi Bogu žrtve u hramu, ukaže mu se arkanđeo Gabrijel i donese mu od Boga vijest, da će dobiti sina i neka mu nadjene ime Ivan. On mu također reče, da će taj sin biti velik pred Gospodinom

i da će provoditi svet život i mnoge k Bogu privesti.

Oh kako je lijepo bila uslišana molitva ovih pobožnih Izraelićana! Bog ih je dugo pustio da čekaju i da mole, ali zato im je poslao i više negoli su željeli. Molili su Gospodina za dijete, a on im dade sina, koji je bio veliki svetac, prorok i preteča šan, jest grijeh, ito smrtni grijeh. Ako Spasiteljev.

Ugledaj se u njih pa kad i ti imaš kakovu poteškoću, prikaži je dragome Isusu kod sv. Pričesti i sv. Mise. On ti može u svim stvarima pomoći, a učinit će to uvijek rado, samo ako je na dobro tvoje neumrle duše. No često te ne usliša odmah, nego te pušta dugo čekati i moliti. Hoće da vidi, koliko se pouzdaješ u dobrotu i ljubav Njegovoga Srca.

2. Zaharija i Elizabeta ne bi možda bili nikada uslišani, da nijesu tako bogoljubno živjeli. Glavna zapreka, da ne budeš uslišan, jest grijeh i to smrtni grijeh. Ako svaki dan Boga lakoumno vrijeđaš, čak i smrtnim grijesima, postaješ neprijatelj Božji, pa kako možeš onda zahtijevati, da te Bog odmah usliša? Molitva, koja dolazi iz čista srca, najprije je uslišana.

Koje ćeš odluke prikazati danas Isusu u sv. Pričesti glede ove stvari?

S u b o t a : Navještenje rođenja Isusova.

1. Šest mjeseci iza navještenja rođenja Ivanova bi arkanđeo Gabrijel od Boga poslan k Mariji u Nazaret. On Joj navijesti, da će skoro doći Spasitelj, a Ona da će biti Njegova Majka. Mariju potrese ova vanredna vijest, no jer je znala, da je od Boga, reče u svojoj poniznosti: »Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj.«

Kod Navještenja je počelo Utjelovljenje Sina Božjega. Ova je tajna dokaz velike ljubavi Spasiteljeve prama siromašnim ljudima, koji su radi istočnoga grijeha upali u najveće zlo.

2. Kako bi nam samo bilo, da nam se dragi Bog nije smilovao? Nitko ne bi više mogao u nebo doći i blažen postati. Tko može dokučiti neizmjernu ljubav Sina Božjega, koju je očitovao u svom Utjelovljenju?

O dragi Isuse, mi bi se svi izgubili, kad ne bi bilo ljubavi Tvojega presvetoga Srca. Ti si nam svojim Utjelovljenjem i Otkup-

ljenjem otvorio nebo i svojom nas milošću pomažeš, da si svetim životom možemo zaslužiti nebo. Dobri Isuse, ljubav nam neizmjernu iskazuješ u ovom otajstvu. Dopusti, da Ti se danas dostojno zahvalim za to, osobito sada u sv. Pričesti. Svaki dan ću Ti se zahvaljivati a osobito kod trokratnog molenja »Pozdrava Anđeoskoga«, koji me ima upravo da opomene na sveto Tvoje Utjelovljenje. Svoju ću Ti zahvalnost pokazati i time, da od jutra do mraka činim sve samo Tebi na slavu, kako sam to već odlučio.

Isuse, Gospodine moj i Bože moj, ljubim Te nada sve!

2. Navještenje nas sjeća ne samo na ljubav Spasiteljevu nego i na ljubav Marijinu prema ljudima. Po ovom otajstvu postala je Marija ne samo Majkom Božjom već i Majkom sviju ljudi. Tu se je Njezino Srce napunilo žarkom ljubavlju prema nama, koja se nije nikad više ugasila. Ni jedna zemaljska majka ne može svoga djeteta tako srdačno ljubiti kao što Marija ljubi nas.

Moli se stoga uvijek svim pouzdanjem Mariji, svojoj nebeskoj Majci! Jednu milost će ti ona osobito rado isprositi, naime veliku ljubav k Isusu, svome Božanskome Sinu.

Spomeni se najmilostivija i najslavnija Djevice Marijo, Majko milosrđa i svake utjehe, kako se od vijeka čulo nije, da si koga zapustila, koji se Tebi utekao!...

ČETVRTI TJEDAN ADVENTA.

Nedjelja: Ivan Krstitelj u pripravi za svoj stalež.

1. Bog je poklonio Zahariji i Elizabeti sina, kako im je obećao po arkanđelu Gabrijelu. Oni su mu po zapovijedi anđelovoj nadjenuli ime Ivan. Ivan je svoju mladost proveo u pustinji, gdje je ostao do svoje tridesete godine. Daleko od buke svjetske služio je Bogu u strogom postu, molitvi i promatranju i svaki dan je rastao u milosti i svetosti. Da uzmogne kroz tolike godine provoditi život pun odricanja, trebao mu je duh jakosti. Zato i kaže sv. evanđelje, da je bio jak duhom.

Jak duhom mora biti svaki kršćanin, jaka mora biti njegova volja u dobru, da se mogne opirati zlu. Krepost duševne jakosti postizava samo onaj, koji se zarana u tom vježba. Jak moraš biti u borbi sa

svojom lijenosti; tačan u ustajanju, tačan u pohađanju crkve i škole, u svojim zadaćama i u posluhu. Tačno moraš prestati s igrom i zabavom. Jak treba da budeš osobito u samozataji. Tvoje oči ne moraju svega vidjeti, niti tvoje uši svega čuti. Ne trebaš o svemu govoriti i za sve se brinuti. Ne misli, da moraš biti baš kod svake igre i zabave. Nemoj popuštati svojoj oblizavosti, nego budi zadovoljan s jelom i pilom, ako i nije po tvojoj volji. Pojedi koji puta i suhi komadić kruha pa se odreci i kojeg zalogaja ili kakvih poslastica. Bori se proti neuljudnosti i zlim navikama svojim i ne popuštaj, dok ih se nijesi oslobodio.

2. Tko se nije naučio u mladosti svoju volju jačati i čeličiti, taj ne će ustrajati u kreposti, osobito ne onda, kad ga snađu teške napasti. Slabo oboružana čovjeka lako svlada đavao, jer kod njega nalazi vrlo malo opiranja, kad ga hoće da na zlo navede.

Dragi Isuse, ojači mi volju po današnjoj sv. Pričesti! Daj mi milost duševne jakosti. Vidim, da mi je potrebna za kršćanski život, a moja je volja još jako slaba. Kolikim sam grijesima mogao izbjeći,

da sam se malo više nadvladao i malo stroži bio naprama samome sebi! Isuse moj, smiluj mi se i pomozi mi, da se svladam osobito u ovoj stvari... Odlučujem to danas čvrsto.

Ponedjeljak: Marija na putu k Elizabeti.

1. Odmah iza Navještenja rođenja Isusova pohiti Marija preko brda prema gradu, gdje je stanovao Zaharija i Elizabeta.

Promatraj Mariju na putu! Gledaj, kako čedno ide onamo. Ne osvrće se nikuda, ne će da za sve znade, što se na cesti događa, ne stoji svagdje da se razgovara i znatiželjno propitkuje.

Kako lijep primjer čednoga ponašanja daje ti ovdje Majka tvoja Marija! Prije svega opominje te, da čuvaš oči svoje, kada si na ulici. Kroz oči može puno zla ući u dušu. Odvrati stoga pogled svoj od svega, što vrijeđa čistoću i prođi brzo kraj pogibeljna predmeta. Ne stoj pred izlozima, gdje se često nalazi i što nepristojno na ogled. Nemoj da pripadaš među tako zvane uličnjake, koji se po ulici besposleno klatare. Izbjegavaj njihovo društvo, jer se od njih ne možeš naučiti ništa do-

broga. Gledaj da si uvijek u roditeljskoj kući, kad se smrkne. Ako te tvoja savjest možda kori u čemu, okani se tih običaja i odluči Spasitelju za ljubav čuvati se ovakovih pogrešaka.

2. Marija idući ulicom misli na Boga i Bogu se moli.

Oh kako je lijepo možeš u tom naslje-dovati! Moli i ti, kad ideš u crkvu, u školu, na povratku kući, kod posla, pa i onda, kad se igraš i zabavljaš u polju. Izgovori tu i tamo koju strelovitu molitvicu, desetticu krunice, obavi duhovnu pričest, pozdravi presv. Srce Isusovo, Mariju ili svoga svetoga anđela čuvara. Gledaj da odluka u ovom pravcu bude plod današnje tvoje sv. Pričesti.

Utorak: B. D. Marija kod Elizabete.

1. Marija je uzor svete ljubavi bližnjega. Hiti preko brda, da posjeti svoju tetku Elizabetu. Ne ide ona k njoj, da je tamo poslužuju, nego da služi. Promatraj je, kako uzima posao iz ruke svoje tetke, a nju štedi. Gledaj, kako nastoji biti uslužna svojim rođacima, gdje samo može. Sve čini, što samo vidi, da bi im moglo drago biti.

Kako je lijepo vidjeti čovjeka, koji je uslužan i uvijek pripravan pomoći i bližnjemu ljubav iskazati. Moli Spasitelja u sv. Pričesti, da i tebi ulije takove misli.

Ljubav k bližnjemu i milosrđe zahtijeva Bog od svih ljudi pa nam obećaje i obilatu nagradu za najmanju uslugu, što je učinimo svome bližnjemu. Prigode, da se vježbaš u ljubavi bližnjega, ne će nikada uzmanjkati. Sad možeš da se pokažeš uslužan prema roditeljima, sad opet prema braći i sestrama, prijateljima i susjedima i svima, s kojima dolaziš u doticaj. Ne budi ljutit i ne mrmljaj, ne odbijaj nikoga, nego svakoga vazda rado posluži i pomozi mu! Probudi savršeno pokajanje za sve neprijaznosti, koje si već počinio i čvrsto odluči ubuduće se čuvati svega, što bi moglo povrijediti ljubav.

2. Osobito budi uslužan prema starijim i boležljivim ljudima, prema siromasima i bolesnicima. Čini kao Marija kod svojih rođaka. Pohodi ih češće u njihovom stanu te im ponudi svoje usluge. Spasitelj je rekao: »Što ste učinili jednom od moje najmanje braće, meni ste učinili.« Velika su djela ljubavi bližnjega, zato je i velika plaća, koju će ti za to dati Gospodin... Odluka!

13. prosinac: Svetkovina sv. Lucije.

1. Sirakuza u Siciliji rodno je mjesto sv. djevice Lucije, koja je umrla g. 304. Lucija je već u ranoj mladosti rado služila Bogu i ljubila krepost nevinosti. Morala je zbog te kreposti mnogo pretrpjeti. Nije htjela da se uda za poganina, pa je stoga optužiše kao kršćanku kod nekog poganskog suca. Ovaj je htio predati Luciju besramnim ljudima, ali Bog ju je čuvao na čudnovati način. Nikakva sila, dapače ni dva vola nijesu je mogla maknuti s mjesta. Radije se dala mučiti nego dati svoju vjeru i nevinost.

Gledaj na svaki način sačuvati sv. čistoću i ne daj se navesti na protivnu opačinu. Dakako, čovjek se mora pripraviti na borbu, jer će ga prije ili kasnije snaći velike i teške napasti. Ali ako Bog pošalje kušnju, dat će potrebne milosti, da je možemo svladati. Preporuči se srdačno dragom Spasitelju u sv. Pričesti! Moli ga usrdno za oproštenje, ako si možda kadgod okaljao dušu svoju sramotnim grijehom.

Dragi Isuse, čist neka je moj život, čista moja duša, čista moja mladost! Pomozi mi, da se nikada nečistim grijehom ne odijelim od Tebe!

2. Lucija je bila okružena zločestim ljudima, koji su je htjeli prisiliti na sramotni grijeh, ali joj nijesu mogli ništa naškoditi, jer je bila stalna i Boga u pomoć zazivala.

Može se i tebi dogoditi, da dođeš u takova društva, gdje se sramotno govori, pjeva, šali... Ako možeš, otiđi iz takova društva i ostavi ga odmah. No nije li ti to moguće, onda se čuvaj svakog razuzdanog čina i svojim vladanjem pokaži, da da mrziš besramnost. Hoćeš li ti sam da ostaneš čist, tada te ne će nitko moći prisiliti na sramotni grijeh. Dragi Isus bit će uza te svojim milostima.

Treći dan prije Božića: **Anđeo se ukazuje sv. Josipu.**

1. Kako se čudnovato očituje Providnost Božja u životu sv. Obitelji! Marija očekuje dolazak Božanskoga Djeteta, ali ona još nezna, kako će se Bog za nju i za to Dijete pobrinuti, jer je još posve sama u kući nazaretskoj. Ali se ipak nije za

to toliko brinula, jer se uzdala u Providnost Božju.

I zaista, Bog se pobrinuo na najljepši način. U noći pošalje on anđela Josipu, da mu kaže: »Josipe, sine Davidov, ne boj se uzeti Mariju za svoju ženu! . . . Ona će roditi Sina i nadjeni mu ime Isus, jer će On svoj narod izbaviti od grijeha.« Josip je dakle određen, da bude glava sv. Obitelji i da se skrbi za Mariju i Isusa.

2. Uzdaj se i ti u Providnost Božju! Bog se brine i za te istom ljubavlju kao i za sv. Obitelj. Ili kada promatraš ljubav Spasiteljevu u Presv. Sakramentu, kako možeš i časak samo sumnjati o njegovoj Božanskoj Providnosti? On ti je tako blizu i boravi dan i noć u našoj sredini, da nam pomogne i duši i tijelu. »Dođite k meni svi, koji ste nevoljni i opterećeni,« govori On, »i ja ću vas okrijepiti.« O reci Mu sve i posavjetuj se s Njim! Ako ti štogod zadaje brigu ili te tišti, a ti hajde najprije k Spasitelju i moli ga za savjet i pomoć. Povjeri Mu danas nanovo kod sv. Pričesti čitav svoj život i pusti Ga, da On upravlja s tobom, kako hoće. Njegova će dobrostiva Providnost sve pravo učiniti.

Drugi dan pred Božić: **Odlazak i putovanje.**

1. U ono vrijeme iziđe zapovijed od cara Augusta, da se popiše sav narod u njegovu carstvu. Svi su išli na popisivanje u svoj grad. Marija i Josip pođoše u Betlehem, grad Davidov, jer su bili iz koljena Davidova.

Mnogi su sigurno mrmljali na zapovijed carevu, no Josip i Marija nijesu toga činili. Mirno se pripraviše za put i uputiše se prema Betlehemu. Pitat ćeš, zašto nijesu mrmljali? Zato, jer su u carevoj zapovijedi spoznali volju Božju. »Bog tako hoće, On već zna zašto,« to je bila njihova jedina misao.

To neka je uvijek i tvoja strelovita molitvica kod svega, štogod te zadesi u životu, bilo što radosno ili žalosno. Gorčina nije po tvojoj volji, ali Bog tako hoće. Ti se ljutiš, što ne sudjeluješ na kakvom putovanju, kod kakve igre ili šetnje. Misli odmah na to, da Bog tako hoće. On želi da i ovu bol podnosiš ili da danas ležiš u krevetu. Bog dopušta, da ti se zlo učini, da te ruže, da tvoje pogreške izbrbljaju ili da te dapače i kleveću. Sveta je to

volja Božja, da nas snađu teške boli i veliki križevi. »Bog tako hoće i On već zna zašto.«

2. Dragi Isuse, prosvijetli me u sv. Pričesti, da ovu znamenitu i važnu istinu pravo razumijem i shvatim. Štogod me snađe, dolazi iz Tvoje ruke, a što Ti šalješ, može za me samo dobro biti. O kako lako mogu na ovaj način zadovoljiti za svoje grijehe i dobro činiti već na zemlji! Koliko li mi prilika daješ, Gospodine, da danomice mogu što više zasluga steći za nebo. Danas čvrsto odlučujem, da ću često u životu govoriti: »Gospodine, budi volja Tvoja, kako na nebu tako i na zemlji!«

Zadnji dan prije Božića: Dolazak u Betlehem.

1. Nakon dugog putovanja dođoše Josip i Marija u Betlehem. Već je bila večer, pa su morali tražiti noćište. Išli su od vrata do vrata, ali su svagdje bili odbijeni. Koliko je boli morala zadavati ova tvrdoća i oholost stanovnika betlehemskih srcu Marijinu! Ona je znala, da će ove noći roditi Božansko Djetešce, pa Mu je htjela

pripraviti zaklon i počivalište. No nitko joj nije uslišao molbe. Josip i Marija ostaviše stoga gradić. Na polju opaze spilju. Siromašni pastiri, kojima je ta spilja pripadala, primiše ih rado i dozvoliše prebivanje u njoj.

Promisli, kako veliko su blago izgubili stanovnici Betlehema, kad su tako hladno odbili Josipa i Mariju! Kako bi sretan i bogat bio Betlehem, kad bi Spasitelj u njemu bio došao na svijet; koliko milosti bi on bio donio svima!

2. Nemoj biti sličan oholim betlehemskim stanovnicima, kad Djetešce Isus danas i ovih božićnih dana zakuca na vratima tvoga srca. Pripravi mu gostoljubivo svratište i lijepo iskićeni stan!

O Isuse, dođi k meni, ja Te ne ću odbiti nego ću Ti dati najljepšu sobu svoga stana, naime svoje srce, iz kojega ne smiješ više otići.

Priredit ću Ti također u njemu mnogo lijepih božićnih darova: svoje dobre odluke, jer znadem, Isuse, da Ti na njih najviše gledaš. Molitva, poslušnost, čistoća i borba proti mojoj glavnoj pogreški, to će biti plod današnjeg mojeg promatranja!

BOŽIĆNO VRIJEME.

B o ž i ć: Rođenje Kristovo.

1. Prenesi se danas duhom k jaslicama Spasiteljevim! Promatraj Božansko Djetešce, obasuto nebeskim svijetlom! Slušaj hvalospjev anđela: »Slava Bogu na visini, a mir ljudima na zemlji, koji su dobre volje!« Gledaj Mariju i Josipa, a također i vesele pastire, kako se dubokom pobožnošću klanjaju i mole Djetešcu Isusu. Klekni i ti kraj njih i slušaj nauke, koje ti Djetešce Isus daje: Iz ljubavi prama tebi sišao sam s neba na zemlju i čovjekom postao, iz ljubavi k tebi ovako sam se duboko ponizio, iz ljubavi prama tebi postao sam siromašno dijete, iz ljubavi prama tebi počeo sam već u jaslicama trpjeti — sve iz ljubavi k tebi. Ti bi se zauvijek izgubio, grijesi bi te zauvijek bili iz neba isključili, nikada ih ne bi mogao oprati nikakvom pokorom, da ja nijesam došao, da to za tebe učinim. O kad bi ti mogao shvatiti moje Božanstvo, onda bi istom mogao pojmiti onu veliku ljubav, kojom sam te ljubio.

2. Jedno te samo molim: Uzvrati mi ljubav, pokloni mi svoje srce, prinesi sebe cijelog meni za žrtvu! Ti si već često puta odlučio, da ćeš svoje molitve marljivo obavljati, često preko dana na mene misliti i da ćeš sve meni za ljubav raditi. Drži čvrsto ovu odluku, koja mi tako godi. Ti si mi već često obećao, da ćeš se ozbiljno boriti proti svojoj glavnoj pogreški, drži svoje obećanje! Dođi često k meni pred svetohranište, združi se često sa mnom u sv. Pričesti, misli često na Me, živi sasma za Me!

Da, o moj Isuse, Tebi ću živjeti, Tebi ću umrijeti, Tvoj ću biti živ i mrtav!

26. p r o s i n c a: Svetkovina sv. Stjepana.

Sv. Stjepan bijaše prvi učenik Isusov, koji je umro mučeničkom smrću. On se zato i naziva prvim mučenikom te se njegova svetkovina slavi drugi dan Božića. Od njega treba da se učimo postojanosti u vjeri i ljubavi prema neprijateljima.

1. Sv. Stjepan bijaše đakon te pomagaše apostole u širenju Kristove vjere. On činjaše velika čudesa među pukom. Stoga su farizeji bili puni mržnje na njega te su ga dali dovesti pred visoko vijeće. Sveti im đakon neustrašivo spočitavaše njihov

zao i bezbožan život kao i njihovu tvrdokornost. Oni su škripali zubima od ljutine te ga osudiše na smrt i na to ga kamenovaše. Stjepan osta stalan u vjeri i umrije za svog Božanskog Učitelja.

Moli dragog Spasitelja za sv. Pričesti, da i tebi dade stalnost u vjeri i u kršćanskom življenju. Ti ne ćeš biti kamenovan radi svoje vjere kao sv. Stjepan, ali ćeš možda katkad morati braniti svoju vjeru i javno je ispovijedati pred zločestim i bezbožnim ljudima, koji će je ismijavati i rugati joj se. Ne boj ih se, nego budi odvažan. Tvoja ti vjera mora biti preča od svega. Zapovjedi lakoumnim ljudima da šute, ako u tvojoj prisutnosti vode bezbožne ili nečiste govore. Ne stidi se svagdje svoju vjeru ispovijedati, ne stidi se moliti, ne oklijevaj pred crkvom ili raspelom skinuti šešir! »Koji mene prizna pred ljudima,« reče Spasitelj, »onoga ću i ja priznati pred Ocem svojim, koji je na nebesima.«

2. Umirući Stjepan molio je za one, koji su ga kamenovali: »Gospodine, ne primi im ovo za grijeh.« To su bile njegove zadnje riječi. Sv. Stjepan nasljeduje ovdje primjer dragog Spasitelja, koji je ta-

kođer umirući na križu molio za svoje neprijatelje. Isus od nas zahtijeva, da i one ljubimo, koji nam zlo čine i koji su naši neprijatelji.

Ispitaj se dobro, imaš li i ti taj duh Kristov u sebi. Kako se vladaš, kad te tkogod uvrijedi, kad te ruže ili zlo o tebi govore?... Možeš li im oprostiti ili gojiš po nekoliko dana mržnju u svom srcu?... Ili moguće želiš, da se pače i osvetiš i zlo zlim naplatiš?... Popravi se, ako je tako!

27. prosinca: Svetkovina sv. Ivana apostola.

1. Sv. Ivan bijaše ljubimac Isusov. On je kod Zadnje Večere počivao na grudima Spasiteljevim. Njemu je povjerio Isus na križu svoju dragu Majku.

Isus je ljubio Ivana posebnom ljubavlju zbog čistoće njegova srca. Ova se krepost osobito dopala Spasitelju. On najradije stanuje u čistoj duši. Zato ako hoćeš biti s Isusom u prijateljstvu, onda posebno ljubi krepost sv. čistoće. Ona je najljepši ures mladeži, jer čini duše slične anđelima. »O kako je lijep čisti naraštaj u sjajnosti svojoj! Neumrla je njegova slava, jer je poznat i kod Boga i kod ljudi.«

Sretan si stoga, ako još nikada u životu nijesi okusio zabranjeni plod nečistoga grijeha, ako si sačuvao sv. čistoću! Moli svaki dan dragog Spasitelja, da radije dopusti, te umreš, nego da izgubiš nevinost. Ali ako si već pogriješio, onda se od srca pokaj, a ubuduće izbjegavaj uvijek ovaj grijeh!

2. Sv. Ivan provodio je anđeoski život, jer je s Isusom tako usrdno općio, jer je Isusa izabrao za prijatelja svoga.

Nasljeduj primjer ljubimca Isusova! Budi također i ti prijatelj Isusov! Gdje je Isus, tamo ne može biti nečistoće. Primaj Ga često i rado u Presv. Sakramentu! Misli na Isusa, kad ti zle misli i nečiste predstave zaokupe dušu! Izaberi Isusa za prijatelja mjesto zločestih ljudi, koji te navode na grijeh, i bit ćeš čist.

28. prosinca: Svetkovina nevine djece.

1. Nevina su djeca bila radi Spasitelja pogubljena. Okrutni kralj Herod mišljaše, ako sve dječarce u Betlehemu pogubi, da će i Isus biti među njima. Nevina su djeca bila dakle prvi mučenici Isusovi, premda ne bijahu još kršćani. Njihova smrt bijaše

za njih krst, naime krst krvi. Tim su bili očišćeni od istočnoga grijeha i Kristu posvećeni, a ujedno su stekli pravo na nebo. Crkva ih štuje kao mučenike.

Da si i ti odmah iza krsta umro, onda bi i ti sigurno bio u nebu, kao i ta nevina dječica, jer bi onda tvoja duša bila sasvim čista i bez grijeha. Ti si kod krsta po svojim kumovima obećao Bogu, da ćeš svoju nevinost čuvati. Ispitaj se sada, kad se pripravljaš na sv. Pričest, kako si u svom životu svoje obećanje držao! Je li Spasitelj do danas uvijek u tvojoj duši stanovao, ili se zločesti neprijatelj u njoj nastanio u onom strašnom času, kad si prvi put smrtno sagriješio... Jesi li samo jedan teški grijeh počinio ili su možda mnogi za njim slijedili?...

O Isuse, priznajem, da sam sagriješio, kajem se i oplakujem svaki grijeh i odlučujem činiti to u sve dane svojega života. Očisti me u svojoj presvetoj Krvi, da Te mogu sada opet primiti u sv. Pričesti!

2. Teški grijeh ruši nevinost duše, a laki je grijeh kalja i vodi u pogibao. Nijesi li ti već često take nečistoće u svojoj duši nagomilavao? U kojoj točki najviše?... Ljubljeni Spasitelju, daj da provodim čist

život! Ti mi to, Isuse, tako lakim činiš po velikim milostima, koje mi daješ u sv. Pričesti, u kojoj Te često primam. Ne ću biti lakouman, te i u napredak počinjati svakidašnje pogreške, nego ću ih se dobro čuvati, jer me inače mogu i u teški grijeh dovesti. Isuse, pomozi mojoj dobroj volji milošću svojom po sv. Pričesti!

29. prosinca: Pastiri kod jaslica.

1. Pastiri sa betlemskih poljana bili su prvi, koji su se poklonili Isusu. Anđeo im se ukaže i reče: »Javljam vam veliku radost; danas se u gradu Davidovu rodio Spasitelj, koji je Krist Gospodin; naći ćete Djetešce povijeno u pelene i položeno u jaslice.«

Pastiri su siromašni i ponizni ljudi. Oni ne znaju ništa o lakomosti i oholosti, o zavisti i požudi za vremenitim dobrima. Oni su svojim življenjem sasvim zadovoljni. Imaju, što trebaju, a više ništa ne žele. Jedina im je želja, da Bogu služe te da se tako priprave za nebo.

Kod takovih ljudi rado boravi dragi Spasitelj. To su njegovi prijatelji i ljubimci. O onima, koji si utvaraju radi svoga

bogatstva, svoga znanja, svoje moći, koji se pred ljudima ponose i hoće, da budu od njih slavljeni i čašćeni, koji se samo za to brinu, da lijep i ugodan život provode na zemlji, koji samo misle na vremenite stvari, a malo ili nikako na vječne, za takove Isus ne će ništa da znade.

Kome si ti sličan? Siromašnim i poniznim pastirima, ili djeci ovoga svijeta? Slušaj samo glas Spasiteljev u sv. Pričesti. On će ti dati pravi odgovor.

2. Pastiri odmah poslušaše zapovijed anđelovu. Oni ne promišljaju dugo, nego čim su čuli po anđelu veselu vijest, povikaše poslušno svi: »Hajdemo k Betlemu!«... Namah pohitješe i nađoše Dijete, gdje leži u jaslama.

Kako je ovo lijep primjer poslušnosti prama anđelima Božjim! Dragi Isuse, o da sam i ja uvijek bio tako poslušan prama Anđelu Čuvaru, kada me je opominjao na molitvu, sv. Misu, sv. Pričest! O da sam ga uvijek poslušao, kada me je odvraćao od dnevnih pogrešaka, kad me je bodrio pri učenju, poslu i drugim dobrim djelima!... Mnogih bi se pogrešaka bio očuvao, da sam ga poslušao, i mnogo bi zasluga stekao.

Dragi Isuse, od danas ću biti gorljiviji u tome. To obećajem Tebi i svome svetome Anđelu Čuvaru. Daj da tu odluku vršim u sve dane!

30. prosinca: Pastiri poslije poklona Isusu.

1. Puni svetog veselja ostaviše pastiri spilju. Oni su bili presretni, što su mogli vidjeti Mesiju, kojeg je židovski narod tako željno očekivao. Njihovo srce goraše od iskrene ljubavi prema Isusu, tom betlehemskom Djetešcu; oni ne mogu više ni na što drugo misliti, nego samo na Isusa.

Dragi Spasitelju, o kad bi i ja također bio sličan pastirima, o kad bih i ja isto tako revno mislio na Te kao oni! Tako Te često mogu primiti, tako često sv. Žrtvi prisustvovati i s Tobom u Sakramentu govoriti, a ipak Te se preko dana tako malo sjećam. Mnoge se misli roje preko dana u mojoj glavi, ali misli na Isusa i Njegovu ljubav ima vrlo malo. Isuse, Tvoje sveto ime bit će mi često na pameti, ja ću ga uvijek imati na ustima, osobito kad me snađe napast.

2. »Iz punine srca govore usta«, veli narod. Srce pastira je puno ljubavi k Spasitelju, zato i pričaju svagdje, šta su čudnovata vidjeli i čuli. Oni ne žele samo javiti ovu veliku novost ljudima, nego bi htjeli, da mogu sve ljude privesti k jaslicama Spasiteljevim i napuniti ih ljubavlju prama Njemu.

Ti moraš također duše k Bogu privoditi i ljubavlju ih njegovom opajati. Misli na svoju braću i sestre i na sve, s kojima se družiš i s kojima si u saobraćaju. Ti im možeš biti u pomoći pri učenju Katekizma i Biblijske povijesti, možeš ih sa sobom u crkvu voditi, možeš im dobre opomene davati i dobrim im primjerom prednjačiti, a to će sve reći privoditi duše k Isusu. — Ovakove i slične odluke prikaži danas Isusu u sv. Pričesti.

31. prosinca: Svršetak godine.

1. Danas je svršetak godine! Svaki trgovac pita se: Kako stoji moj posao? Jesam li šta dobio ili sam se zadužio ove godine?

Pitaj se stoga i ti, kršćanine: Kako je s mojom dušom? Jesam li učinio štogod za vječnost ili ne? Jesam li si stekao zasluga? Jesam li napredovao na putu u nebo?

Ako si živio u stanju milosti, ako nijesi kroz cijelu godinu učinio ni jednog smrtnog grijeha, bilo je sve zaslužno, što si činio, osim tvojih pogrešaka.

Ti si molio i promatrao, sv. Misi si prisustvovao i dnevno se ili pak često pričešćivao, dragog si Spasitelja u crkvi pohađao, ti si često izgovarao strelovite molitvice kod učenja, posla i kod igre, zle si misli i napasti odbijao, rado si slušao. — Sve, sve je to dragi Bog upisao u veliku knjigu života, i svaki taj čas bit će jednom nagrađen. Premda mi toga ne vidimo, naša nas sv. vjera ipak uči, da je to sve zaslužno za vječnost, ako je samo učinjeno u milosti.

Hvala Ti, dragi Spasitelju, tisuću puta hvala za svaku milost i zaslugu! Hvalim Ti, Isuse, po današnjoj sv. Pričesti, hvalim Ti zajedno s nebom i zemljom i sa siromašnim dušama u čistilištu! O da bih Ti mogao zahvaliti, kako zaslužuješ i kako to odgovara Tvojim milostima!

2. Ljubezni Spasitelju, osim hvale moram Ti također danas prinijeti zadovoljštinu za grijehe i pogreške, koje sam učinio u prošloj godini. Bijaše li barem jedan dan bez grijeha? . . .

Jesi li možda i teško vrijeđao Boga?... Možda dulje vremena u grijehu živio? . . . Koja je tvoja glavna pogreška? . . .

Isuse, popravi Ti danas u sv. Pričesti sve, u čemu sam pogriješio! Tvoja presveta Krv, koju ću primiti, neka me očisti, da čistom dušom stupim u Novu godinu. Milosrđe, Isuse moj!

1. siječnja: **Nova godina.**

1. »Sretna Nova godina!« Tako govore danas ljudi jedan drugome, što je vrlo lijep kršćanski običaj, ako samo ta želja dolazi iz srca. Sretnu Novu godinu želi ti danas također i dragi Spasitelj u sv. Pričesti, i ta je želja sigurno iskrena, jer izlazi iz Njegovog dobrostivog i ljubeznog Srca. Ali nešto ti prije sve želi, naime da svaki čas nove godine upotrijebiš, te Bogu služiš, da ti tako bude svaki čas zaslužan za vječnost.

Misli danas opet ozbiljno na prvo pitanje Katekizma: Zašto sam na svijetu? Samo zato, da Bogu služim i njegovu svetu volju svaki čas vršim. O kad bi samo svaki dan mislio na tu veliku istinu! Ništa, ama baš ništa drugo nemaš raditi

na zemlji, nego Bogu služiti i to samo Bogu.

Ovo nije nimalo teško. Spasitelj daje svakome čovjeku u svaki čas svoje milosti u tu svrhu, samo ako ima dobru volju. Upotrijebi ih i ti i nemoj se opirati, nego sudjeluj s njima. Spasitelj veli: »Gle, ja stojim pred vratima i kucam. Tko čuje moj glas i otvori mi vrata t. j. tko sudjeluje s milošću, k tome ću doći i objedovati s njime, a on sa Mnom.«

2. Tvoje srce mora uvijek biti otvoreno Isusu i ti moraš s njime biti združen u svetoj ljubavi. Ti ne smiješ Isusa nikada smrtnim grijehom istjerati iz svog srca.

O Isuse, radije ću umrijeti nego da se i samo jednim smrtnim grijehom od Tebe rastavim! »Isuse, Gospodine moj i Bože moj, ljubim Te nada sve!« O Isuse, združi moje siromašno srce sa svojim presvetim Srcem! U njemu ću stanovati kroz cijelu godinu svaki dan i svaki čas.

2. s i j e č n j a: Prikazanje Isusovo u hramu.

1. Kad je Isusu bilo 40 dana, ponesu Marija i Josip Dijete u Jeruzalem, da ga prikažu Bogu po Mojsijevom zakonu.

Istodobno prinesu žrtvu, koja je bila propisana siromasima, naime par mladih golubova. Josip i Marija vjerno su opsluživali zapovijedi Sinagoge ili Crkve Starog Zavjeta.

O kad bi samo kršćani bili tako vjerni zapovijedima i propisima! Mojsije i drugi sveti muževi davali su zakone po nalogu Božjem, a Papa, biskupi i svećenici čine to isto. Crkva mora vjernike u ime Božje voditi i upravljati. Zato ima i pravo zapovijedi izdavati i prestupke kažnjavati. Krist je apostolima i njihovim nasljednicima rekao: »Štogod svežete na zemlji, bit će svezano i na nebesima.« Nažalost ima mnogo katolika, koji nikako ne drže zapovijedi crkvenih držeći ih za zapovijedi ljudske. Pa ipak se i one moraju smatrati kao važne zapovijedi, koje moramo isto tako držati, kao da nam ih je dao sam Bog. Papa, biskupi i svećenici su dakako ljudi, ali kad vrše svoju službu, onda su namjesnici Božji, i mi ih moramo štovati i poslušni im biti.

2. Kako si ti dosad držao zapovijedi i propise crkvene?... Polaziš li redovito sv. Misu nedjeljama i svetkovinama?... Jesi li se petkom uzdržavao od mesa?...

Jesi li kada o crkvenim poglavarima prezirno i porugljivo govorio i jesi li im bio pokoran?... Obećaj dragom Spasitelju u sv. Pričesti, da ćeš držati zapovijedi crkvene i time posvjedočiti, da si pravo dijete Crkve. Odluči slijediti Crkvu kao ljubeznu i brižnu majku, u kojoj ćeš živjeti i umrijeti. Sjeti se češće svojega obećanja izrečena riječima: »Čvrst stoj mi, krsni zavjete, ja Crkvu slušat hoću i majčine joj savjete, a vijek ću bježat zloću.«

3. siječnja: Simeon i Ana.

1. Kad je Marija prikazivala Djetešce Isusa nebeskom Ocu, dođu u hram po nadahnuću Duha Svetoga dvije osobe, starac Simeon i proročica Ana. Oboje bijahu stari i cijeli su svoj život služili Bogu. Osobito su čeznuli za Spasiteljem svijeta. Srdačno su vapili i molili Boga, da Ga mogu još prije svoje smrti vidjeti. Kao nagradu za njihovo sveto življenje usliša im Bog molitvu. Smjeli su Otkupitelja vidjeti i u svoj ga naručaj primiti.

Nasljeduj ove svete osobe! Kao oni, tako gledaj i ti u službi Božjoj ostariti i u svaki dan svoga života služi vjerno Bogu. Ovo nek ti bude odluka za cijeli život, koju moraš svaki dan ponoviti...

Kao oni, tako moraš i ti uvijek srdačno željeti, da i tebi Isus na smrtnom času dođe.

2. Za sretnu smrt treba uvijek moliti, osobito kod sv. Pričesti, jer do onog zadnjeg časa stoji i o njemu ovisi cijela vječnost.

Kako sretne bijahu obje ove svete osobe, kad su dobile veliku milost, da smiju gledati Otkupitelja svijeta. Simeon sav blažen kliče pun radosti: »Sad otpuštaš, o Gospodine, s mirom slugu svojega, jer vidješe oči moje spasenje Tvoje.«

Tko živi s Isusom, tko ga uvijek nosi u svojoj duši, tko ga rado prima u sv. Pričesti, tko često preko dana izgovara njegovo sveto Ime kod svog posla, u napastima i nevoljama, taj se ne treba bojati smrti. Tko je na svijetu združen s Isusom, bit će združen s Njime i u vječnosti.

Kako si se dosele ponašao prama Isusu i šta ćeš ubuduće činiti?

4. siječanja: Proroštvo Simeonovo o Isusu.

1. Simeon bijaše Duhom Svetim nadahnut te proricaše o Isusu. On reče Mariji: »Gle ovaj je postavljen na propast i uskrsnuće mnogima u Izraelu i na znak, kojemu će se protusloviti; a i tebi samoj probosti će mač dušu, da se okriju misli mnogih srdaca.«

Isus hoće svima da donese spasenje, hoće sve da privede k uskrsnuću i slavi, ali se svi ne priključuju Spasitelju, svi se ne okorišćuju milošću, nego vrijeđaju svoga Spasitelja, žive lakoumno te u grijesima i opačinama sprovađaju nesamo tjedne nego po cijele mjesece i godine. Oni protuslove Isusu i za njih je on postavljen na propast.

Dragi Spasitelju, molim Te za sve one bijedne ljude, koji o Tebi ne će ništa da znadu i koji Te vrijeđaju teškim grijesima. Ne daj da ikad k njima pripadam! Moja je želja sveto živjeti i od danas uvijek ću nastojati, da u ovoj odluci ustrajem. Isuse, ojači me po sv. Pričesti!

2. Mariji Majci Isusovoj prorekao je sv. starac život pun muka i boli radi njezina Sina.

Tko hoće da bude s Isusom združen, tko hoće da bude Njegov pravi učenik, taj se mora na to pripraviti, da s Isusom nosi boli i križeve. Koga Spasitelj osobito ljubi, tomu šalje često mnoge i teške križeve.

Ne mrmljaj i ne ljuti se, ako katkad moraš i štogod pretrpjeti: bolest, žestoku napast, siromaštvo, nesreću, Misli u takovim časovima na molitvu sv. Augustina: »Gospodine, ovdje sjeci, ovdje pali, ali me poštedi u vječnosti!« Odluči u sv. Pričesti, da ćeš iz ljubavi prema Spasitelju svoj križić rado nositi!

5. siječnja: Poziv triju kraljeva.

Pastiri su bili prvi, koji su Spasitelja pohodili, a poslije njih došla su tri mudraca sa Istoka. Oni su vidjeli u svojoj domovini čudnovatu zvijezdu te su prosvijetljeni svijetlom odozgo spoznali, da će ih ova zvijezda dovesti k Spasitelju svijeta. Brzo se spremiše i poslušaše glas milosti. Išli su za zvijezdom do Jeruzalema i Betlehema, gdje nađoše Božansko Djetešce te mu se dubokom vjerom pokloniše.

O da sam i ja uvijek tako brzo i rado slijedio milost kao ova tri mudraca, sigurno bi i mene uvijek k Isusu dovela! Kolikom zlu i grijesima bih bio izbjegao! Kako sam često u svom srcu čuo glas milosti: Moraš ustati i pobožno obaviti svoju jutarnju molitvu, nemoj propustiti sv. Mise, imaš dosta vremena za to, budi poslušan i čini, što ti stariji nalaže, ne idi s onim drugovima, jer od njih ne možeš ničiti ništa dobra, izbjegavaj ovu kuću, gdje si već jednom teško sagriješio, ostavi igru i hajde na posao, izmoli strelovitu molitvicu, da ne budeš srdit i nestrpljiv... Čuo sam doduše glas milosti, ali ga nijesam poslušao.

Dragi Isuse, znam, da je ovakova milost nešto veliko, sveto i dragocjeno u Tvojim očima i da ćeš tražiti račun za nju od svakoga čovjeka. Za ljubav Tvoju oprosti mi, što sam bio tako lakouman i igrao se tim dragocjenim nebeskim darovima te tako ih zlo upotrijebio. Pokuca li danas milost na vrata moga srca, bit ću poslušniji.

O Isuse, daj mi jakost za to po sv. Pričesti!

6. siječnja: Tri mudraca kod jaslica.

1. Promatraj danas sveta tri kralja na njihovom putu k Spasitelju! Oni vide na nebu veliku zvijezdu. Nutarnjim svijetlom vođeni znaju, da će ih ona dovesti k Otkupitelju. Vjeruju ovom rasvjetljenju a vjeruju tako čvrsto, da ih ništa ne može odvratiti od ove vjere. Moraju putovati u zemlju, koja je mnogo stotina milja udaljena, moraju proći kroz pustinje i šume, preko brda i rijeka; ne poznaju ni zemlju ni ljudi; moraju biti pripravni na velike pogibelji, ali sve to ne može ih uzdrmati u njihovoj vjeri. Katkada ne vide ni zvijezde, ali njihova vjera ostaje čvrsta. U Jeruzalemu se čude stanovnicima, što se za novorođenog Kralja ne brinu; ali i sada ne sumnjaju, nego ostaju čvrsti u vjeri. Bog ih vodi, zato tako čvrsto vjeruju.

2. Nasljeduj i ti ovu čvrstu vjeru svetih triju kraljeva! Kad Bog govori ili se objavljuje, ne smiješ ni najmanje posumnjati, jer Bog ne može varati ni lagati. Treba da vjeruješ i one nauke, kojih ne možeš pojmiti. Probudi danas kod sv. Pričesti čvrstu vjeru! Moli dragog Spasitelja, da prije umreš nego da vjeru izgubiš, jer je vjera

najveće dobro, što ga čovjek može posjedovati na zemlji. Izbjegavaj sve, što škodi vjeri, osobito čitanje zlih knjiga i novina! Ne opći s opakim ljudima i ne provodi opaka života! Možeš li si u ovoj točki štogod predbaciti?

7. siječnja: Darovi triju mudraca.

Sveta tri kralja donijela su Božanskom Djetešcu svoje darove: Zlato, tamjan i mirhu.

1. Zlatom su Božansko Djetešce priznali svojim Kraljem, jer zlato pripada samo kralju.

Ili zar nije Isus Gospodar cijelog svijeta, zar On nije Kralj neba i zemlje, kome treba da svi služe?

Da, dragi Isuse, vjerujem čvrsto i bacam se sa svetim trima mudracima pred Tvoje jaslice, da Ti prikažem zlato svoje ljubavi. Tebi mora pripadati cijelo moje srce, cijeli život i svaki čas moga života. Isuse, Tebi ću živjeti, Isuse, Tebi ću umrijeti. Tvoj sam živ i mrtav.

2. Tamjan se od davnine samo Bogu prikazivao. On je simbol klanjanja. Mudraci su upoznali u Božanskom Djetešcu svoga Boga i ponizno mu se klanjahu.

Tamjan klanjanja moraš i ti uvijek prinositi Spasitelju svome. Cijeli tvoj život mora biti neprestana molitva, svaki korak, svaki dah, svaki kucaj srca — sve za Boga, sve za Isusa!

3. Kao treći dar žrtvovala su tri mudraca mirhu. Time su htjeli iskazati štovanje Isusovoj čovječjoj naravi, koja je bila određena za muku i smrt. Mirha je gorka biljka i zato je slika muke i smrti. Život Isusov na zemlji nije bio drugo doli muka i gorčina, a svršetak mu je bio krvava smrt na križu. Iz ljubavi prema tebi sve je strpljivo podnosio, sve je pretrpio. Ne zaboravi ni jedan dan velike ljubavi Spasiteljeve! Ljubi od sveg srca Onoga, koji je za te tako gorku smrt podnio. Uzmi svoj križić i slijedi Spasitelja! Nemoj se nikada tužiti u muci, nego uvijek tiho reci: »Isus je morao još više trpjeti.«

Prikaži Isusu svoju dobru volju u sv. Pričesti!

8. siječnja: Poziv pogana.

Crkva je odvajkada svetkovinu Bogojavljenja vrlo visoko cijenila, jer je to dan,

u koji su prvaci poganski pozvani k pravoj vjeri. Na ovaj dan slavi se stoga poziv pogana uopće, a Crkva nas hoće ovih dana da potakne na to.

1. Srdačno zahvaljujmo Spasitelju za veliku milost, što je i nas pozvao k pravoj vjeri. Moguće bi i mi danas bili pogani ili divljaci, da Bog nije poslao vjerovjesnike i misijonare k našim pređima u našu domovinu. Po ovim svetim ljudima došla je milost prave vjere i u našu dušu, pa smo po njima i mi stigli u ovčarnicu Kristovu.

Koli revno bi morali stoga upravo ovih dana primati sv. Pričest, da zahvalimo Bogu za milost svete vjere, jer je to najveće dobro, što ga posjedujemo. Obnovimo danas također i odluku, da ćemo u buduće i živjeti prema propisima naše svete vjere. U kojoj si točki ti nemaran?

2. Kad smo tako sretni, te smo djeca sv. Crkve, tad moramo misliti i na one ljude, koji nemaju te sreće kao mi. Od dvije miljarde ljudi, koji žive na zemlji, samo je 340 milijuna onih, što pripadaju katoličkoj crkvi, dakle oko šesti dio ljudskog roda. O kako su jadni ostali, osobito poganski narodi, koji ništa ne znaju o pravome Bogu! Njima moramo pomoći,

jer to zahtijeva od nas velika i sveta zapovijed ljubavi bližnjega: »Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!« Molimo za njih mnogo, molimo svaki dan, osobito kod sv. Pričesti, da im Bog pošalje misijonare i vjerovjesnike, da ih pouče u pravoj vjeri.

Možda je Bog i tebe odredio kao misijonara ili misijonarku, da ideš poganima. O to bi bilo za tebe sveto zvanje, koje bi ti donijelo veliku nebesku krunu.

Osim toga moramo potpomagati misije milostinjom. I ti treba da pripadaš misijskoj zadruzi te da je marljivo potpomažeš milostinjom. Dobri se kršćani često odriču kakve zabave, lijepe haljine ili čega drugoga te daju ušteđeni novac misijama. O kako bogato nagrađuje Spasitelj ma i najmanji dar, kojim si pomogao duše za vjeru i za nebo! Ispitaj se jednom kod sv. Pričesti, jesi li dosada mislio na veliku dužnost ljubavi bližnjega, rado molio i milostinju davao u tu svrhu. Učini čvrste odluke u toj točki!

9. siječnja: Povratak triju mudraca.

1. Sigurno su sveta tri kralja nekoliko dana ostala u Betlehemu i danomice

pohađala Božansko Djetešce te Mu se klanjali. No napokon im je bilo misliti i na povratak u svoju domovinu. Ali su htjeli održati svoje obećanje i javiti Herodu, gdje bi mogao naći Isusa, da Mu se pokloni. U snu ih Bog opomene, neka više ne idu k Herodu, nego neka se drugim putem vrate u svoju zemlju. Oni odmah poslušaše glas Božji usprkos obećanju, što su Herodu dali. Čovjeku za ljubav nijesu htjeli da budu neposlušni Bogu.

Učimo se od ovih mudraca ovo: Nikada ne smijemo biti neposlušni Bogu i griješiti zato, da se dopadnemo ljudima. Bog nam mora biti preči.

2. O kako su ljudi često opaki! Stide se moliti ili ući u crkvu, da ih drugi ne ismijavaju. Kod zabava vode zle razgovore, pjevaju ružne pjesme pa čine i još gore nepodopštine, samo da ih ne drže bezumnima. Pripovijedaju tuđe pogreške radi zabave; dadu se navesti na laž i psovanje, samo da ne izgube prijateljstva onog ili ovog čovjeka.

O kako mora ovaj strah pred ljudima vrijeđati dragog Spasitelja! Jesi li već mislio na to?... Pokaj se od srca i obećaj Spasitelju čvrsto i svečano u sv. Pričesti,

da ne ćeš više biti tako nezahvalan. Misli na ozbiljne riječi Gospodinove: »Tkogod mene prizna pred ljudima, priznat ću i ja njega pred svojim Ocem, koji je na nebesima. A tko mene zataji pred ljudima, zatajit ću i ja njega pred svojim Ocem nebeskim.«

10. siječnja: Isus u Presv. Oltarskom Sakramentu.

1. Sveta tri kralja morala su prevaliti daleki put, da dođu do Isusa. Mnoge su poteškoće morali podnijeti na dugom putovanju, samo da mogu Spasitelja vidjeti i pokloniti Mu se. Ali ništa im nije bilo preteško. Oni su bili sretni, kad su našli Božansko Djetešce, da za cijeli svijet ne bi bili dali svoje sreće.

Istog Spasitelja, kojemu su se sv. tri kralja poklonila u Betlehemu, imaš i ti u Presvetom Sakramentu. Pa kao što je zvijezda pokazivala put sv. trima kraljima, tako i tebi vječno svijetlo pokazuje, da je Isus u oltaru nazočan. Ne trebaš ga tražiti putujući daleko, jer Isus ti je blizu, samo nekoliko časova pa si već kod njega.

Da, dragi Isuse, nije mi tako daleko do Tebe, a ipak mi je teško pohoditi Tebe! O kad bih imao takovo čeznuće i ljubav kao ova sveta tri kralja! Ti me tako ljubezno pozivlješ i slobodno mi je svaki čas pokucati na Tvoja vrata. Ti imaš uvijek vremena za mene. O, kad bih samo i ja takav bio! Da, ali kako često sam već ujutro zanemario sv. Misu, jer sam bio lijen ustati! Drugi put sam se opet prestrašio male kiše ili studeni. Kako često sam već prošao kraj crkve, ali se nijesam svratio unutra, da Te pozdravim i da Ti se poklonim. O Isuse, oprosti mi i umnoži moju ljubav prama Tebi!

2. Sveti mudraci bili su puni veselja i sreće, kad su se smjeli pokloniti Isusu. Tako je sretna i ona duša, koja rado boravi pred Svetohraništem. S dragim Spasiteljem u Sakramentu možeš o svemu govoriti, sve Mu možeš reći, Njemu se možeš izjadati, o svemu se posavjetovati s Njime, a On te nikada ne će pustiti bez utjehe i milosti. Sretan onaj, koji je u uskom prijateljstvu s Isusom, u njegovu dušu ulazi mir i pokoj.

O Isuse, pred Tvojim Svetohraništem neka mi je najmiliji boravak. To će biti

moja sveta odluka kod današnje sv. Pričesti!

11. siječnja: Što čini strast u čovjeku.

1. S istočnim grijehom došle su i zle strasti u našu dušu, naime sklonost na oholost, ljutinu i mržnju, nečistoću, lijenost i t. d. Ove strasti moramo svladavati, inače će nas zavesti i na velike grijehe, dapače i na strašne opačine, kako se je to dogodilo kod Heroda. On je prepun srditosti. Kad mu nije štogod po volji, sav je izvan sebe od bijesa i uzrujanosti. Promatraj samo njegov mrki pogled i od strasti nakaženo lice! Ne veseli se svome kraljevstvu, svojim lijepim dvorovima, mnogobrojnim poslužnicima, ne raduje se ama baš ničemu. On je sam sa sobom i sa cijelim svijetom nezadovoljan. Od svoje se srditosti dao tako zavesti, da je počinio grozan zločin umorstva nevine djece. Kad mu naime sveta tri kralja nijesu došla reći, gdje bi mogao naći novorođenog Kralja židovskog, uhvatio ga je takav bijes i ljutina, da je izdao okrutnu zapovijed, da se pogube svi dječaci u Betlehemu i u okolici njegovoj.

O užasna strastvenosti, kako daleko zavodiš čovjeka! Promislit ću ozbiljno danas, koja je moja glavna strast... Možda također ljutina? Ili koje drugo zlo nagnuće? — Moli Isusa kod sv. Pričesti za milost, da postaneš gospodarom svojih strasti!

2. Rijetko je kada koja strast sama; obično ih je više zajedno, te jedna proizlazi iz druge. Tako je bilo i kod Heroda. Njegova srditost bila je posljedica oholosti i sebičnosti. On je sam htio biti gospodarom. Sve je trebalo da se njemu klanja i samo njemu služi i laska. Tko to nije činio, onoga je mrzio i progonio. To je oholost. Oholost je glavni grijeh, a iz njega proizlaze mnogi drugi.

Dragi Isuse, danas odlučujem čvrsto čuvati se ovih i sličnih grijeha. A da mi to bude lakše, mislit ću često na Tvoj sveti primjer i na Tvoju poniznost u Presvetom Oltarskom Sakramentu i reći ću: »Isuse krotka i ponizna Srca, učini srce moje po Srcu svojem!«

12. siječnja: Sreća nevine dječice.

1. Promatraj sreću nedužne dječice, koja su svoj život dala za Isusa. Rano su umrla, ali su svoju dušu spasila. Kratko

vrijeme morala su u pretpaklu boraviti, a onda su unišla sa Spasiteljem u slavu nebesku. Ona su izvan pogibelji, da grešnim životom i nesretnom smrću izgube svoju dušu.

Rana smrt u milosti Božjoj nikada nije nesreća. Čovjek ne smije misliti, da će dugo živjeti, nego se mora uvijek pripravljati na smrt, došla ona kadagod. Čovjek, koji ne može svaki dan stupiti pred prijestolje Božje, ne provodi pravog kršćanskog života. U knjizi »Nasljeduj Krista« kaže se: »Kad bi imao čistu savjest, ne bi se tako bojao smrti... Ako danas nijesi pripravan, hoćeš li sutra biti?... Šta ti koristi dugi život, ako se ne popravljaš? Dug život ne čini boljim nego često samo umnožaje krivnju.«

2. Mi nijesmo na zemlji zato, da dugo živimo, da lijep i sretan život provodimo. O ne! Dani našega života i vječnosti pripadaju samo Bogu. Kad je sveta Franciska bila mučena sa svojih sedam sinova, govorila im je ovako: »O djeco moja, pogledajte gore! Pogledajte na nebo, tamo vas čeka Krist sa svojim svetima. O djeco moja, borite se za svoju dušu i pokažite se vjerni u ljubavi Isusovoj!«

I ti se također pokaži vjeran u ljubavi Isusovoj! U ljubavi s njime sjedinjen biti, sve iz ljubavi k Njemu raditi, to mora biti tvoja svagdašnja odluka. Onda može smrt doći kadgod hoće, ranije ili kasnije, vodit će te u sretnu vječnost.

13. siječnja: Bijeg u Egipat.

1. Bog posla anđela u snu sv. Josipu, koji mu reče: »Ustani, uzmi Dijete i Majku njegovu i bježi u Egipat i ostani ondje, dok ti ne reknem, jer Herod traži Dijete, da Ga pogubi.« Josip posluša odmah i pođe još iste noći s Isusom i Marijom u tuđu zemlju.

Gledaj lijepi primjer sjedinjenja s voljom Božjom, što ti ove svete osobe daju. One ne kažu: »Zašto to Bog od nas zahtijeva; ta On može Dijete i na drugi način spasiti; zašto nije anđela prije poslao, da bi se mogli spremiti na put? Egipat nam je zemlja tuđa, gdje ne poznamo nikoga. Kako će nam tamo biti?« Ti bi sigurno tako mislio, mrmljao i tužio se, no Josip i Marija su bili sasvim predani u volju Božju, jer znaju, da Bog nedokučivom mudrošću, ljubavlju i dobrotom sve ravna, vodi i upravlja.

Misli uvijek na to, kad ti Bog koji križić pošalje, ako se moraš boriti neko vrijeme s napastima, ako te siromaštvo tišti, ako te kakva poteškoća ili nesreća snađe. Moli Spasitelja u sv. Pričesti, da ti dade takovu odanost u volju Božju, kakovu su imali Josip i Marija!

2. Marija i Josip nijesu se brinuli mnogo, kako će im biti, jer su Isusa imali kraj sebe. Ako je Isus s nama, ne će nam nikada biti zlo, ma gdjegod bili. Gdje je Isus, tamo je mir i pokoj. Isus pomaže, tješi i jači uvijek. Uzdaj se vazda u Njega!

14. siječnja: Bijeg u Egipat.

1. Ljudi se tako često tuže i mrmljaju, ako im u životu ne ide, kako bi oni željeli, ako im Bog šalje kakovu bol ili nesreću, ili ako se moraju boriti s kakovim poteškoćama. Traže pomoći i utjehe kod ljudi mjesto kod Boga. Kako posve protivno radi Marija i Josip na bijegu u Egipat! Ne čuješ ni jedne riječi tužbe na žrtve i poteškoće, na siromaštvo i oskudicu. Ove svete osobe znaju, da nijesu na svijetu, da provode lijep i ugodan život, nego da Bogu služe i da ispunjavaju Nje-

govu svetu volju. One mole još više nego inače, misle samo na Boga i uzdaju se u Njegovu ljubeznu Providnost. Možda ih je Bog ostavio? On ih čuva, On se brine za sve potrebe njihove i vodi ih opet natrag u Nazaret.

Koju odluku moraš glede ove točke učiniti, kad se sjediniš sa Spasiteljem u sv. Pričesti?

2. Još jedno uči od ovih svetih osoba! Premda su sasvim izvan kućnoga reda i u sasvim drugim prilikama, ne zaboravljaju na svagdanje duhovne vježbe. Služba Božja je kod njih prva. Zato mole isto tako u tuđini kao i kod kuće i čine dobro, koliko samo mogu.

Moraš li možda i ti veći dio vremena provesti u tuđoj kući i među ljudima, jedno je svagdje potrebno, naime: Bogu služiti od jutra do mraka. Tvoje svagdanje molitve, strelovite molitvice, krunice, svagdanje molitve Srcu Isusovu, B. D. Mariji i sv. Josipu, sv. Misu, Pričest — moraš obaviti kao i u kući roditeljskoj, koliko samo bolje možeš. Neka te Spasitelj u sv. Pričesti utvrdi u toj svetoj odluci.

Ime Isusovo.

Nedjelja u osmini Bogojavljenja.

1. Crkva slavi danas svetkovinu Imena Isusova. Ime Isusovo veliko je i sveto ime. Ta ono dolazi s neba. Sam Bog dao ga je svome jedinorođenom Sinu. Moraš ga stoga izgovarati s velikim počitanjem i pobožnošću. Možda imaš zlu naviku kod svake prilike izgovoriti ime Isusovo nepromišljeno i bez potrebe?... Isuse, Spasitelju moj, Tvoje mi ime mora biti sveto!

2. Kad čitamo ili čujemo preslatko ime Isusovo, moramo se sjećati ljubavi našega Spasitelja. Misli na život Isusov od jaslica pa do križa, na Njegovu muku, Njegovu smrt, misli na ljubav Isusovu u Presvetom Sakramentu, misli na milost, koju ti je zaslužio. Isus i ljubav jedno je te isto. Mi ne možemo našim slabim razumom nikada shvatiti ove ljubavi, ali se možemo klanjati Isusu i srdačno Mu zahvaljivati za nju. Ti moraš Isusu hvaliti svaki dan, osobito u sv. Pričesti za Njegovu nedokučivu ljubav, koju ti je iskazao u životu. Budi osobito zahvalan djelom, t. j. svetim i kreposnim životom.

3. Budući da nas Isus tako srdačno ljubi, zato se smijemo čvrsto pouzdati u Njegovo sveto Ime. Jest, dragi Isuse, Tvoje sveto Ime bit će moje utočište. Često ću Ga preko dana zazivati. Već ujutro kad se probudim, kad idem u školu ili na posao, kod igre i zabave uvijek ću Ga se sjećati. Kad neposlušnost, srdžba, nečistoća, laž, oholost i zavist hoće da uniđu u moju dušu, kad me što tišti, kad moram koji križić nositi, tada ću odmah reći: »Isuse, pomozi!« Isus mi mora biti prva i zadnja riječ u danu. Isuse, Tebi živim! Isuse, Tebi umirem! Isuse, Tvoj sam živ i mrtav! Isuse moj, milosrđe! Isuse sve Tebi za ljubav! Isuse, Gospodine moj i Bože, ljubim Te nada sve!

DRUGI TJEDAN IZA BOGOJAVLJENJA.

Nedjelja: Povratak sv. Obitelji u Nazaret.

1. Katkada se čuje, gdje ljudi govore: »Ja bih svoj križ rado nosio; samo da znam, kad će prestati.« Tako ne govore pravi službenici Božji. Tako nijesu govorile ove svete osobe, kad im je anđeo zapovjedio, da idu u Egipat i tamo ostanu, dok im Bog ne rekne. Poslušnost i predanje u volju Božju bilo im je najmilije. Tako treba, da i ti svaki križ i svaku nesreću rado primiš. Kako dugo? Dok se bude dragom Bogu sviđalo. Gospodinu Bogu ne smije se ništa propisivati, nego strpljivo čekati, dok On pripusti promjenu. Pa kad bi morao i cijeli svoj život ovaj ili onaj križ nositi, morao bi uvijek moliti: »Gospodine, budi volja Tvoja!«

Moli Isusa kod sv. Pričesti za ovo potpuno predanje u volju Božju; a On će ti sigurno uslišati molbu, jer govori: »Dođite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti!«

2. Bog nagrađuje često već na ovom svijetu onoga, koji ustrpljivo i ustrajno nosi križ, a još više u vječnosti. Dulje vremena morala je sveta Obitelj ostati u tuđoj zemlji, ali ipak je došao dan oslobođenja. »Josipe, ustani, uzmi Dijete i Majku Njegovu, pa hajde opet u zemlju izraelsku,« tako reče anđeo jednoga dana sv. Josipu. Sveta se je Obitelj veselila, što je ipak napokon došao svršetak progonstva, i što će opet u svojoj domovini vidjeti prijatelje i rođake svoje. Tako ćeš se i ti veseliti, ako si uvijek Bogu odan. Sve pro-

lazi pa i vrijeme bolesti, siromaštvo, napasti i poteškoća, a Gospodin će jednom obilno naplatiti sve, što smo pretrpjeli Njemu za ljubav. No ako si ti kao i djeca ovoga svijeta nestrpljiv, kad te snađe kakav križić, ako mrmljaš i tužiš se, onda ništa od toga nemaš, nego danomice nanovo griješiš. Križ time također neće postati lakši, već teži. Ali primaš li ponizno križ iz ruke Božje, onda te čeka neprolazna nagrada.

Ponedjeljak: Sakriveni život Isusov bio je život molitve.

1. Prenesi se duhom u mirnu nazaretsku kućicu! To je kuća molitve, prava kuća Božja! A tko se moli u njoj? Isus, Sin Božji, a s Njim moli Marija i Josip. Nikad se nijesu pobožnije molitve k nebu dizale, nego ovdje u Nazaretu: od Isusa, Marije i Josipa.

Je li Gospodin s tvojom molitvom tako zadovoljan? Trudiš li se, da pobožno i sabrano moliš? Ne blebećeš li samo svoju molitvu, da budeš što prije gotov? Može li dragi Bog i tebi reći, što je židovima rekao: »Ovaj puk me slavi samo ustima,

ali njihovo je srce daleko od mene?« Promisli dobro, koliko pogriješiš dnevno, kad se ne trudiš, da ozbiljno, pažljivo i pobožno moliš. Pobudi pokajanje za svaku riječ, što si je svojevoljno nepobožno molio i obećaj dragom Bogu, da ćeš Njegovom pomoću odsele uvijek dobro moliti.

2. Kada moli Isus i Njegovi sveti roditelji? Oni mole u određeno vrijeme u danu, ujutro, navečer, prije i poslije jela; mole kod zajedničke kućne molitve i u crkvi kod službe Božje. Osim toga im i sav dnevni posao prati i posvećuje molitva. Iz svete nazaretske kućice dizao se uvijek tamjan molitve gore u nebo.

Kako stoji s tvojom svakidašnjom molitvom?... Kako moliš ujutro, uvečer, prije i poslije jela?... Moliš li pobožno »Anđeo Gospodnji«, molitve Srcu Isusovu... Gospi?... Kako moliš kod sv. Mise i kod pobožnosti u crkvi? Kako često pobudiš dobru nakanu kod posla, učenja, igre? U katekizmu stoji o molitvi: »Što je disanje za tijelo, to je molitva za dušu.« Zato nas opominje sv. Pavao: »Molite bez prestanka.« To činimo, kad sav posao, muke i veselje Bogu prikažemo i često

srce i misli k Njemu dižemo osobito strelovitim molitvicama. —

Ponovi sad kod sv. Pričesti odluku, da ćeš danas sve svoje molitve obaviti potpuno, dobro i pobožno!

Utorak: Isus radi u Nazaretu.

1. Stupi opet u kućicu nazaretsku i promatraj, kako tvoj Spasitelj radi! Sin Božji radi, a kakav posao obavlja? Sasma obični i niski posao. Kao dječak pomaže svojoj Majci kod kućnoga posla. Sad pomaže stan čistiti, sad urediti Josipovu radionicu; sad opet mora ići s vrčem k bunaru ili donijeti Mariji kakvu drugu stvar. Kad je postao veći i jači, učio je od Josipa tesarski posao i radio je dnevno s njime.

Dragi Isuse, prosvijetli me, da Tvoj sveti primjer razumijem i sebi Ga za uzor uzmem! Smijem li se sada još potužiti, ako moram obavljati jednostavne i niske poslove, ako sam siromašan te cijeli svoj život pripadam nižem staležu? O ne, naprotiv sretnim se mogu smatrati, jer sam tako sličan Tebi, o Isuse!

2. Isus je radio drage volje iz poslušnosti prema svom nebeskom Ocu i prema

svojim roditeljima. Isus je radio marljivo cijeli dan. Isusa i besposlenost ne možemo zamisliti zajedno. Čuvaj se i ti dobro te gadne opačine, čuvaj se besposlice. Ti se smiješ odmoriti, igrati i zabavljati, ali sve u svoje vrijeme. Najprije posao, onda igra! Lijenčine kradu dragom Bogu vrijeme. One ne mole rado, ne će da slušaju, đavao im nameće svakojake misli i želje, te često padaju u najsramotnije grijehe.

Obećaj dragom Spasitelju kod sv. Pričesti, da ćeš se čuvati lijenosti!

3. Stari su se pogani stidjeli niskih poslova. Isus je pak rad štovao i posvetio, te ga učinio službom Božjom. Gle, kako se kod posla Njegove usnice miču! On moli. Gledaj, kako gleda prema nebu! On sve žrtvuje svom nebeskom Ocu.

Isuse, pomozi mi, da ne živim slijepo i nepromišljeno, nego da češće po Tvom primjeru pobudim dobru nakanu, i malim molitvicama sve Tebi prikažem. Ti mi pokazuješ, o Isuse, da je i najobičniji i najniži posao također Bogu ugodan, ako se obavlja Bogu za ljubav.

O Isuse, sve ću raditi odsele iz ljubavi prama Tebi, za Tebe neka bude svaki korak i svaki dah moj.

Srijeda: Život samozataje.

1. Samozataje i odricanja straše se mnogi ljudi. Njima je teško postupati strogo sa svojim tijelom ili mu štogod uskratiti, za čim teži kao n. pr. dobro jelo i pilo, mir, ugodnost i t. d. No drukčije je živio dragi Spasitelj u Nazaretu. Isus je dragovoljno odabrao strogi život samozataje, da nam dadne primjer, kako da i mi živimo. On stanuje u siromašnoj kućici, gdje nema lijepog pokućstva, nema mekanih kreveta ni jastuka, već je sve jednostavno i siromašno. Isus je morao danomice teške poslove obavljati i bio je svake večeri jako umoran. Hranio se hranom siromaha. Nije bio probirljiv u jelu. Podnosio je strpljivo studen i vrućinu. A isto ovako kao Isus živjela je i Marija i Josip također u svetoj strogosti i odricanju.

I ti se moraš vježbati u samozataji! Bez nje ne može se ni pomisliti kršćanski život. Nijesi li strog prema svojem tijelu, ako ga ne krotiš, navest će te na mnoge grijehe. U čemu da se nadvladaš? Ne tuži se, ako su tvoji roditelji siromašni, ako stanuješ u siromašnoj kući, ako nemaš lijepih stvari i haljina kao bogata djeca! Ne mazi svojega tijela! Ne budi lijen ustati ujutro, da dođeš na sv. Misu! Uči marljivo i ne trati vremena u igri i besposlici! Ne budi znatiželjan, jer ne moraš svega vidjeti, čuti ni znati!

O dragi Isuse, koliko mi prilika daješ svaki dan, da se nadvladam, samo kad bih imao dobru volju! Jači me sada u sv. Pričesti, da se u ovoj kreposti danomice vježbam, a osobito u ovoj točki . . . !

2. Bez samozataje nema kreposti čistoće i nevinosti. Ako svoje tijelo ne krotiš, onda će te ono navesti na najsramotnije grijehe. Promatraj sv. Alojzija, tog anđela u tijelu! On je mnogo postio, nije htio ništa da znade o biranim jelima, spavao je na tvrdim daskama i klečao po cijele sate na podu, bičevao se, samo da ukroti svoje tijelo, te ga uzdrži u čistoći. Ljubiš li čistoću, moraš ljubiti i samozataju i mrtvenje . . .

Četvrtak: Dvanaestgodišnji Isus u hramu.

1. Svaki Izraelac, koji je navršio dvanaestu godinu, bio je dužan na tri glavna

praznika pohoditi hram u Jeruzalemu. Uvijek se tamo sakupljala velika množina ljudi. Kad je Isusu bilo dvanaest godina, smio je i On hodočastiti u sveti grad. Promatraj ga među djecom! On je tako ljubezan i prijazan sa svima i daje svakom najljepši primjer, sabrano moli i pjeva.

Dragi Isuse, od Tebe ću se učiti danas, kako se moram vladati na putu u crkvu. Kako sam često puta bio rastresen i raspušten na putu; katkada dapače i u samoj crkvi, te sam često i na putu do crkve griješio i Tebe vrijeđao. Čvrsto si preduzimam, da ću u buduće biti sasvim sabran. Već na putu ću Ti se klanjati i malim Te molitvicama pozdravljati: »Isuse moj, milosrđe!«

2. O kako se je veselio Isus na taj dan, kad je smio prvi puta hodočastiti u hram! Kako ga je srce vuklo u lijepo svetište, gdje se je smio svom nebeskom Ocu na osobiti način klanjati! Ideš li i ti rado i veselo u crkvu kao tvoj Spasitelj? Polaziš li ti također često sv. Misu? Pohađaš li, kadgod samo možeš, Isusa u Presv. Oltarskom Sakramentu?

3. Što radi Isus u hramu? Promatraj Ga, gdje sjedi među učiteljima i sluša ih! Gledaj Ga, kako pobožno moli i kako se vlada u hramu! Što ti moliš, kad se približuješ crkvi? Nasljeduješ li Spasitelja u pažljivosti i pobožnosti ili se moguće moraš kod svake ispovijedi tužiti: »Ja sam u crkvi brbljao, smijao se i druge bunio, ja sam bio rastresen kod sv. Mise.«

Dragi Isuse, daj mi, da Ti ovom sv. Pričešću zadovoljim za sve, što sam ikada u crkvi nečednim ponašanjem i nepobožnošću sagriješio. Pomozi mi, da po Tvom primjeru uvijek mislim na riječi Duha Svetoga: »Gospodin je u ovoj kući, neka pred njim šuti cijela zemlja!«

Petak: Život poslušnosti.

1. Iza uskrsnih praznika pođe Isus sa svojim roditeljima u grad Nazaret i bio im je poslušan. U to malo riječi Svetoga Pisma vrlo je mnogo sadržano. Isus je bio podložan i poslušan. On, Sin Božji, koji je stvorio nebo i zemlju. Kome je bio poslušan? Dvjema osobama, koje, premda su bile svete, ipak su duboko pod njim stajale. Kako je bio poslušan? Slušao je toč-

no i u svemu, što su mu njegovi roditelji naložili. Zašto je bio poslušan? Zato, da svoj djeci dade lijep primjer, kako moraju i ona držati četvrtu zapovijed Božju. Isus nije htio slušati samo nekoliko mjeseci ili godinu dana, nego je bio poslušan kroz trideset godina. To nam pokazuje, kako je četvrta zapovijed važna u Božjim očima, i kako strogo od nas zahtijeva, da je i mi vjerno držimo.

Dragi Spasitelju, kako se moram pred Tobom stidjeti, kad kod ovoga promatranja pomislim na Tebe i na sebe. Oprosti mi sve grijehe neposlušnosti, koje sam ikada učinio prema svojim roditeljima i poglavarima! Daj mi milost, da ovu svoju dužnost vršim i da se naučim biti uvijek i svagdje točan u poslušnosti.

2. Isus je gledao u Mariji i Josipu namjesnike Božje i štovao u njima svoga nebeskog Oca. Kad ti roditelji ili poglavari što zapovijedaju, onda moraš tako slušati, kao da ti sam dragi Bog zapovijeda. To je sveta i zaslužna poslušnost.

O Isuse, posveti i učvrsti moju odluku po današnjoj sv. Pričesti, jer hoću da od danas revno i rado slušam.

S u b o t a: Život napredovanja u dobru.

Isus je u Nazaretu rastao i napredovao u mudrosti i u milosti kod Boga i ljudi, kako nam to pripovijeda Sveto Pismo. To se ne smije tako uzeti, kao da je Isus zbilja mogao napredovati u mudrosti, svetosti i kreposti. To kod Njega nije ni moguće bilo, jer je bio Bog; no On je onu u sebi sakrivenu mudrost i svetost uvijek sve više riječima i djelima pokazivao, i u tom smislu je Isus u dobru rastao i napredovao. I mi moramo napredovati u mudrosti i milosti kod Boga i ljudi, čim veći i stariji postajemo.

1. U mudrosti ćemo napredovati, ako se trudimo, da Boga i Njegove zapovijedi i Njegovu svetu volju uvijek sve bolje spoznamo učeći katekizam i biblijsku povijest, slušajući propovijedi, razmatrajući i čitajući pobožne knjige i t. d. Pitaj se stoga ozbiljno: Možeš li o sebi reći, da napreduješ u mudrosti?... Kako se vladaš kod vjeronauka i propovijedi?... Čitaš li radije nabožne knjige i spise ili pripovijesti? Prvo i najvažnije na ovoj zemlji jest to, da Boga spoznamo i Njemu služimo. To je ona prava mudrost, za kojom mora-

mo težiti i u njoj napredovati, inače provodimo opaki život na ovom svijetu.

2. Moramo napredovati i rasti u milosti kod Boga i ljudi. U milosti kod Boga rasti reći će, svaki se dan truditi oko pravog i kreposnog života moleći rado, primajući svete Sakramente i pobuđujući često dobru nakanu. Moli dragog Spasitelja kod današnje svete Pričesti, da te očuva od mlakosti i nemarnosti u tim važnim stvarima. Milost i ljubav kod ljudi zadobit ćemo, ako bližnjemu pomažemo, gdje samo možemo, ako smo prijazni, blagi i ljubezni prema svakome. Što ti kaže tvoja savjest u ovoj točki? Bivaš li uvijek prijazniji prema svome bližnjemu ili si uvijek hladniji?

Prikaži Spasitelju svoje odluke!

TREĆA NEDJELJA POSLIJE BOGOJAVLJENJA.

Nedjelja: Ozdravljenje gubavca i bolesnog sluge.

1. Promatraj ljubav presvetog Srca Isusova, kako nam se predstavlja u današnjem svetom evanđelju: Kad je Isus sišao s gore, dođe čovjek gubavac pred Njega, pokloni Mu se i usrdno Ga zamoli, da ga ozdravi od njegove strašne bolesti: »Gospodine, ako hoćeš, možeš me očistiti!« Isus pruži ruku i reče: »Hoću, očisti se.« I siromašni se bolesnik odmah očisti od gube. Isus dođe zatim u Kafarnaum. Tamo pristupi k Njemu satnik i zamoli Ga, da izliječi njegovog bolesnog slugu. Spasitelj se smiluje i povrati mu zdravlje jednom riječju svoje svemogućnosti.

Pokloni se čvrstom vjerom Božanstvu Isusovu, koje se pokazuje u ovim čudesima! Isus stanuje sa istom božanstvenom svemogućnosti u Presvetom Oltarskom Sakramentu i hoće, da se sada opet svrati u tvoju dušu. Imaš li uvijek veliko pouzdanje u Njega? Isus ti može uvijek pomoći i hoće ti uvijek pomoći. Njegovo je Srce uvijek puno ljubavi prama nama siromašnim ljudima. Ja znam, dragi Spasitelju, da me iskreno ljubiš. Kao što si velikim milosrđem oslobodio gubavca njegove muke, tako si i meni već mnogo puta pomogao u životu. Koliko si me samo puta već očistio od gube mojih grijeha, od koje mi je bolovala duša. Zahvaljujem Ti za tu ljubav i odlučujem, da ću se u svim teškoćama odsele utjecati Tvome preljubeznom

Srcu. Kad me štogod tišti, kad me stigne kakva nevolja na tijelu ili duši, onda ću kao i satnik u evanđelju k Tebi doći i od Tebe tražiti savjeta i pomoći. Ti si rekao: »Dođite svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti!«

2. Ako katkada moliš, da ti dragi Isus pomogne u kakvoj vremenitoj stvari n. p. u kakvom poduzeću ili da odstrani kakvu bolest i t. d. pa ne budeš uslišan, onda ne smiješ dvojiti o ljubavi božanskog Srca, već budi siguran, Isus Ti ne ispunjuje tvoje molbe zato, jer to nije dobro za spasenje tvoje duše; no Isus će ti sigurno dati kakvu drugu milost, koja je mnogo bolja za tebe.

Moli često ovu lijepu molitvicu: »Presveto Srce Isusovo, ja se uzdam u Te!«

21. siječanj: Svetkovina sv. Janje.

Sveta Janja rođena je u Rimu od kršćanskih roditelja. Odlikovala se već u nježnim godinama velikom pobožnosti. Ljubila je tako iskreno Isusa, da je već u ranoj mladosti zavjetovala Bogu vječnu čistoću. Od te čiste ljubavi ne mogaše je ništa rastaviti. Odbila je ruku nekog poganskog

mladića, koji se je htio njome zaručiti, rekavši mu: »Ja sam već davno zaručena s Kristom.« Toga radi morala je mnogo pretrpjeti. Htjedoše je navesti na grijeh nečistoće, ali je Bog čudom očuva po anđelu, te joj bestidnici ne mogoše ništa učiniti. Zatim je htjedoše spaliti, no plamen se je ne dotače. Najposlije bude joj glava odsječena, i tako umre kao djevica i mučenica godine 301.

Dragi Isuse, ja ću Te danas i opet primiti u svoju dušu, pa te molim, da i meni podaš ovako žarku ljubav prama Tebi, kakova je bila u sv. Janje. Tebi, o dragi Isuse, posvećujem svoje tijelo i svoju dušu u sve dane svoga života, a osobito u svojoj mladosti. Tvoje presv. Ime neka mi uvijek bude u srcu i na ustima.

Dragi Spasitelju, ojači me u borbi proti smrtnim grijesima, a osobito proti nečistoći! Gle, ja sam pripravan radije umrijeti, negoli Te smrtnim grijehom istjerati iz svoje duše i nastaniti u njoj sotonu. Sv. Janjo, ti zaštitnice čiste i Bogu posvećene mladeži, moli za me kod moje današnje sv. Pričesti, da nikada ne upadnem u užasnu nesreću, da Boga sramotnim grijehom

uvrijedim, nego da uvijek živim u ljubavi Isusovoj!

Utorak: Djelovanje sv. Ivana Krstitelja.

Daleko od svijeta živio je sv. Ivan Krstitelj u pustinji u strogoj pokori. Kad mu je od prilike bilo 30 godina, zapovjedi mu dragi Bog, da započne svoje zvanje kao preteča Spasiteljev. Morao je dobrim djelima i riječima propovijedati Židovima pokoru i pripravljati ih za dolazak Spasiteljev. Njegove pokorničke propovijedi bile su tako dirljive, da su ganule dapače i tvrda srca carinika i surovih vojnika. Stanovnici Jeruzalema išli su svi k njemu na Jordan. Dali su se krstiti i priznavali su svoje grijehe. Dušu spasiti i njih za Krista dobiti, to bijaše jedina želja sv. Ivana.

O lijepa li primjera svete revnosti! Uzmi si ovo za uzor. I ti možeš duše spasavati i k Isusu privoditi. Po zapovijedi: »Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe,« dužan si i ti to isto činiti. Moli stoga često i pobožno za duše svojih bližnjih, osobito za one, koje su se smrtnim grijehom rastavile od svoga Spasitelja i koje su u najvećoj pogibelji, da propanu. Moli za to

osobito danas kod sv. Pričesti i sv. Mise. Pobrini se i za svoju manju braću i saučenike te im rastumači katekizam i biblijsku povijest, uči ih moliti, pomozi im kod priprave za sv. ispovijed i sv. Pričest. Kad vidiš, da što zla čine, opomeni ih! Nastoj, da svima, koji s tobom opće, daješ dobar primjer u pobožnosti kod sv. Mise i sv. Pričesti, u poslušnosti, u čistoći, u učenju, u poslu i t. d.

Jesi li možda već mislio na tu dužnost i trsio se, da predobiješ koju besmrtnu dušu za Isusa? Promisli također, kako bi to najbolje mogao u buduće učiniti! Za to veliko djelo ljubavi nagradit će te dragi Isus obilno.

Srijeda: Krštenje Isusovo.

1. Kad je Isusu bilo 30 godina, ostavio je svoje skrovito prebivalište u Nazaretu, jer je bilo došlo vrijeme, da počne javno naučavati kao Mesija. Otišao je najprije k Jordanu, gdje se dade krstiti od Ivana. Pitamo samo, zašto je Isus to učinio? Ta On je bio prečisti i presveti Sin Božji, koji nije trebao krsta ni pokore. No jer je htio naše grijehe na sebe uzeti i za njih zado-

voljiti, zato se je tako duboko ponizio, da se je stavio među grešnike i primio sv. krst (pokore).

O Isuse, kako je velika Tvoja ljubav! Ja ću Ti danomice za to zahvaljivati, a osobito danas kod sv. Pričesti. Što bi bilo od nas bijednih ljudi, da se Tvoje presv. Srce nije smilovalo na nas! Daj, da Ti budem uvijek zahvalan ne samo ustima nego i djelima i svetim životom. Ponovno obnavljam veliku odluku svojega života: »Sve iz ljubavi prema Bogu mome.«

2. Veliko se je čudo dogodilo kod krštenja Isusova. Nebo se je otvorilo, a Duh Sveti sišao je u slici goluba i lebdio je nad glavom Isusovom. S neba čuo se glas Oca nebeskoga, koji reče: »Ovo je Sin moj ljubezni, koji je po mojoj volji.«

Probudi živu vjeru u veliko i neshvatljivo otajstvo presvetog Trojstva, koje se ovdje prvi put javno i svečano objavilo. Načini odsele svaki puta znak svetoga križa, kojim se tri božanske osobe osobito štuju, s velikim poštovanjem i pobožnošću, a ne brzo i lakoumno! Uzdaj se u svog Spasitelja, vjeruj čvrsto u Njegovo Božanstvo, jer Ga je sam Otac nebeski proglasio svojim jedinorođenim Sinom. Isus je tvoj Bog i to Bog pun ljubavi i smilovanja. Imaj uvijek veliko pouzdanje u Njega u svim svojim nevoljama. Kaži mu sve, što ti je teško na srcu, a osobito kod sv. Pričesti, kad k tebi dođe.

»Presveto Srce Isusovo, ja se uzdam u Te!«

Četvrtak: Poziv prvih učenika.

1. Isus je postio u pustinji 40 dana i noći i bio je od đavla napastovan. Iza toga povratio se je k Jordanu, gdje je pozvao prve svoje učenike i apostole: Andriju i Ivana, Petra, Filipa i Natanaela. Ovaj poziv sadržaje za nas veliku i svetu nauku. Ovi učenici došli su prvi put k Isusu, pa prepoznavši Ga kao svog Spasitelja i odmah Ga pripravno slijede. Oni hoće da odsad živu s Isusom i samo za Isusa. On ih je podučio, a oni su slijedili Njegov sveti primjer.

Nijesi li i ti također izabran od Isusa za njegova učenika i nasljednika? O da, da, već odavna, od prvog tvoga djetinjstva, naime od dana svetog krštenja. Na svetom je krstu zaposjeo Gospodin tvoje

srce i tada te izabrao, da mu služiš kroz čitav svoj život.

Pitaj se samo, jesi li i ti dosada bio revan učenik Isusov? Nastojiš li i ti primjer Spasiteljev upoznati po nauci, razmatranju i čitanju nabožnih knjiga? Gledaš li ga i nasljedovati u svakidašnjem životu? U kojoj ti tački tvoja savjest najviše predbacuje?...

2. Možda je Isus i tebe odabrao za svoga slugu i učenika u svećeničkom ili redovničkom zvanju. Ako ćutiš veselje i sklonost prama tom staležu, moli marljivo u sv. Pričesti, da te Isus sretno dovede k cilju i da ti pomogne svladati sve poteškoće. Ta On može sve učiniti svojom milošću. Reci samo odlučno: »Isuse, Tebe ću slijediti i Tvoju volju vršiti, gdje i kako Ti hoćeš. To je čvrsta odluka današnjeg mojeg razmatraja.«

Petak: Svadba u Kani.

1. Isus prisustvovaše sa svojom Majkom i prvim apostolima svadbi u Kani. Promatraj Ga, kako među gostima sjedi i milo i ljubezno s njima razgovara! Ne smijemo si Isusa predstaviti kao čovjeka

mrka, koji uvijek strogo propovijeda. O ne, nasuprot Isus je bio ljubezan i vedar. On se je veselio s veselima i time nam pokazao, da je dozvoljeno i Bogu milo, ako se odmaramo i sudjelujemo kod nedužnih zabava. Sve neka bude Bogu na slavu, ne samo naše molitve i poslovi, nego i naše veselje i zabave. Nekoji misle, da uvijek, kad se vesele i zabavljaju, mora među njima biti đavao, a bez raspuštenosti i grijeha, da se čovjek ne može razveseliti. Sv. Pavao veli: »Ili vi jeli ili pili ili što drugo radili, činite sve na slavu Božju!« Pitaj se ozbiljno kod sv. Pričesti: Je li moje veselje uvijek takovo, da bi kod njega mogli prisustvovati Isus i Marija kao na svadbi u Kani?... Jesam li kada prisustvovao raspuštenim i grešnim zabavama?... Jesam li uvijek ljubezan i prijazan ili se rado svađam i prepirem? Obećaj Spasitelju, da ćeš Njegov sv. primjer nasljedovati!

2. Na svadbi u Kani učinio je Isus svoje prvo javno čudo. Vodu je pretvorio u vino, te tako pomogao ženiku u nevolji. Vidiš li iz ovoga, kako je Isus zabrinut i za vremenita dobra ljudi? Smiješ se dakle uteći prema tome Njegovom pre-

svetom Srcu za pomoć i u vremenitim stvarima. On će te sigurno uslišati, ako je to dobro za spas tvoje duše. Nauči se uopće, sve što trebaš, saopćiti dragom Spasitelju u sv. Pričesti.

Isus stvara čudo na zagovor Marijin. Obrati se i ti u svojim potrebama odmah na Nju. Kad Marija moli za te, bit ćeš mnogo lakše i prije uslišan.

25. siječnja: Obraćenje sv. Pavla.

1. Savao je bio uvijek pun bijesa i mržnje prema učenicima Gospodinovim i htio ih je ubiti. Jednoga dana išao je u Damasak, da sve, koji su pristajali uz nauk Isusov, svezane dovede u Jeruzalem. Na putu ga najednom obasja velika svjetlost. Kao od munje pogođen pade na zemlju i začuje glas Gospodinov, koji govoraše: »Savle, Savle, zašto me progoniš?« Savao upita Gospodina, tko je on, a ovaj odgovori: »Ja sam Isus, kojega ti progoniš.« Dršćući odgovori Savao: »Gospodine, što hoćeš da činim?« On se je dao voditi na zapovijed Gospodnju u grad. Tamo je bio kršten od Ananije i kako je prije proganjao Isusa i Njegovu Crkvu, tako je sada

živio za Spasitelja i za Crkvu. U jednom je času od Savla postao Pavao.

O dobri Spasitelju, kako se je očitovala na sv. Pavlu ljubav Tvojega Srca! On Te je proganjao, a Ti si mu bio tako blizu svojom milošću. O kako divnu ljubav gojiš Ti, Bože naš prema nama grešnim ljudima. Svima daješ svoje milosti i to tako izobilno, da svi mogu bogumilo živjeti i blaženi postati. Ljubav i dobrota Tvojega Srca napunja me pouzdanjem. Premda sam mnogo u životu sagriješio, ipak se mogu ufati u milosrđe Tvoje, da ćeš mi oprostiti, jer se istinito kajem i već sam se često pokajao za svoje grijehe. Ti znaš, dragi Spasitelju, da sam često nezahvalan bio prama Tebi, i Ti znaš također i to, da Te od srca ljubim. Što sam pogriješio, to ću opet popraviti dvostrukom ljubavlju i revnošću. Umnoži ovu ljubav u meni po sv. Pričesti, koju ću sada primiti.

2. Čim je Pavao začuo glas s neba, govoraše pun dobre volje: »Gospodine, šta hoćeš da činim?« Milost kuca na njegovo srce, a on joj odmah otvara vrata. Da joj se opirao, ostao bi neprijatelj Božji, ali jer je vjerno sudjelovao s njome, postao

je veliki Apostol. Kasnije napisa jednom Korinćanima: »Mi vas opominjemo, da ne primate uzaludno milosti Božje.«

Preduzmi si i ti danas, da ćeš svaki dan nasljedovati sv. Pavla i vjerno sudjelovati s milošću. Šta moraš dakle učiniti? Sve obavljati Bogu za ljubav i boriti se protiv svakidašnjih pogrešaka. U kojoj točki se se dosada najviše protivio milosti Božjoj?... Pokajanje i odluka kod sv. Pričesti!

ČETVRTA NEDJELJA POSLIJE SV. TRI KRALJA.

Nedjelja: Oluja na moru.

1. Isus je cijeli dan naučavao i propovijedao te se je umorio. Navečer su učenici u svojoj lađici plovili jezerom, a Isus je spavao. Najednom se podiže velika oluja tako, da se lađica prekri valovima. Učenici se prepadoše. Pa kad si nijesu više nikako znali pomoći, probudiše dragoga Spasitelja i govorahu: »Gospodine, spasi nas, pogibosmo.« Isus ustane govoreći: »Zašto ste tako bojažljivi, malo-

vjerni?« Onda zapovjedi moru i valovima i nastane velika tišina. Ljudi se začudiše i govorahu: »Tko je ovaj, da ga slušaju valovi i more?« Ti znadeš, dušo moja, tko je On. Sin Božji, Bog sam, kojega mora slušati nebo i zemlja, jer je Njegova svemogućnost sve stvorila i svemu dala bitisanje. O Isuse, vjerujem čvrsto u Tvoje Božanstvo i svemogućnost. Vjerujem također, da je s Tvojom svemogućnošću spojena i beskrajna ljubav. Ti ne samo da nam možeš pomoći u našim potrebama, nego nam Ti i hoćeš pomoći po ljubavi Tvojega presv. Srca. O kako nam je ljubav bliza u Presvetom Oltarskom Sakramentu i u sv. Pričesti!

2. Idi uvijek odmah i brzo pun pouzdanja k ovoj svemogućnosti i ljubavi, kada u tvojem životu nastanu oluje. No pitat ćeš, što su to oluje? Ponajprije nevolje, bolesti i nesreće, koje snađu tebe i tvoje. Kod Srca Isusova naći ćeš uvijek utočište. Ono će sigurno odstraniti nevolju od tebe, ako je to na dobro tvoje duše. Ne usliša li te, tada će ti dati velike milosti, da ostaneš stalan i stečeš velike zasluge za vječnost. Oluje su nadalje i žestoke napasti, koje te katkad muče. Ne budi ma-

lodušan! Isus pripušta napasti, da te kuša, hoćeš li Mu i u borbi ostati vjeran. Njegova ti milost neće uzmanjkati, ako Ga samo za nju prosiš. Moli u takvim časovima lijepu molitvicu sv. Bernarda: »Kad svijet i sotona bijesni proti meni, kad se put moja opire, i tada ću se još uvijek pouzdati u Tebe, o Gospodine, jer tko se je u Tebe uzdao, nije ostao posramljen?« Kakovu ćeš danas odluku prikazati Isusu u sv. Pričesti?

Ponedjeljak: Oluje u Crkvi Božjoj.

1. Oluja na moru, o kojoj nedjeljno evanđelje pripovijeda, slika je oluja, koje se podižu proti Petrovoj lađici naime svetoj Crkvi. Dragi Spasitelj je ove oluje unaprijed navijestio, kad je kazao apostolima: »Sluga nije veći od Gospodara. Ako su progonili mene, progonit će i vas.« Isus je bio progonjen od Židova, od opakih farizeja i književnika sve do svoje smrti na križu. Strašno su bili progonjeni apostoli i prvi kršćani, a neprijateljstva i progonstva Crkve traju i do dana današnjega. Ništa se na svijetu toliko ne mrzi, ne progoni i ne ruži kao Crkva katolička i

njezini svećenici. I ako se lađa Petrova od vjetrova i valova amo i tamo ljulja, ipak ne smijemo nikada postati malodušni i strašiti se, da će nam Crkva propasti, kao što su druge propale. O ne, Isus joj je dao veliko obećanje: »Ti si Petar, t. j. stijena, i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju, i vrata paklena ne će je nadvladati.« Zašto dakle dopušta Spasitelj sva ta progonstva i oluje? Zato, jer se upravo time najljepše očituje božanstvenost Crkve katoličke. Da je Bog nije čuvao, mnogi bi je ljuti neprijatelji već davno bili uništili i izbrisali s lica zemlje. No Crkva je do danas sve svoje neprijatelje preživjela, ona traje uvijek i širi se još uvijek. Veseli se i zahvaljuj Spasitelju često, što si dijete Njegove svete Crkve. Uzdaj se čvrsto u obećanje Isusovo, da je nikada ne će moći nadvladati niti ista vrata paklena.

2. Time, što je crkva nesavladiva, nije rečeno, da se u vrijeme progona ne će mnogi odmetnuti od nje i zauvijek izgubiti. Oni, koji slušaju glas neprijatelja crkve, idu na njihove sastanke, čitaju knjige i novine i napokon vjeruju ovima više negoli svećenicima, postaju ravnoduš-

ni prema svojoj crkvi i napokon je sasvim ostave. Moli za takove siromašne ljude, osobito kod sv. Mise i Pričesti. Izbjegavaj kroz cio život društva onih, koji nemaju vjere, a isto tako odbacuj i njihove knjige i novine. Štuj Crkvu više negoli išto drugo, drži i slušaj rado njezine zapovijedi, časti i štuj njezine svećenike. Moli Spasitelja u sv. Pričesti, neka te jači u tvojim svetim odlukama!

Utorak: Isus i Nikodem.

1. Nikodem je bio zakonoznanac i predsjednik židovskog vijeća. On je vidio čudesa Kristova, te je vjerovao i bio sklon Isusu. Zato se je razlikovao od drugih farizeja i zakonoznanaca. I ovima su bila poznata čudesa Gospodnja, ali njihova oholost nije dopuštala, da vjeruju u Njega i postanu Njegovi učenici. Nikodem je bio ponizan, a samo poniznima daje Bog milost vjere. Dobri ga je Spasitelj ljubezno primio i podučio ga u glavnim istinama vjere.

Nikodem htjede da bude dionik kraljevstva nebeskoga, a Isus mu reče, da to može biti samo onda, ako se pokrsti: »Zaista, zaista ti kažem, tko se ne preporodi vodom i Duhom Svetim ne će ući u kraljevstvo nebesko!« Samo po sv. krstu postaje čovjek dijete Božje i baštinik kraljevstva nebeskoga. Istom u vječnosti ćeš jednom vidjeti, kako veliki dan milosti bio je dan tvojega krštenja. Da li često zahvaljuješ dragom Spasitelju za tu sreću? Držiš li čvrsto obećanja, koja si kod krštenja dao? . . Da li si i ti tako pripravan slušati kao Nikodem?

Nastojiš li ozbiljno da postaneš učenik Isusov? Kako je s tvojim dobrim odlukama?

2. Židovski zakonoznanac pažljivo sluša, što mu Isus priča o ljubavi Božjoj i o ljubavi Spasiteljevoj prema ljudima. »Toliko je Bog ljubio svijet, da je svog jedinorođenog Sina poslao, da se ne izgube oni, koji vjeruju u Njega, nego da imaju život vječni.« Bog nije poslao Sina svoga na svijet, da ga sudi, nego da ljudi po Njemu postanu blaženi. Nikodem sluša ove svete nauke, a ljubav prema Spasitelju postaje u njemu sve jača.

Donose li ove nauke isti plod i kod tebe? Ti čuješ tako mnogo o ljubavi Božjoj, o ljubavi Srca Isusova u podučavanju,

u propovijedi, u razmatranju i t. d. Umnožava li se time tvoja ljubav pram Isusu?... Kako je pokazuješ?... Misliš li rado na Isusa?... Moliš li se rado i pobožno?...

Obnovi svoje odluke sada kod sv. Pričesti i učini danas nešto osobita za ljubav Spasitelju!

Srijeda: Isus kod zdenca.

1. Isus je išao iz Judeje u Galileju. Putem je došao u grad Sihem. Ovdje je bio zdenac, kojega je jednom Jakov iskopao. Umoran od puta sjede Isus kraj njega, a učenici su otišli u grad, da kupe hrane. U to dođe jedna Samaritanka iz grada po vodu. Držali su je za grešnicu i stoga su je prezirali. Spasitelj je to znao, ali je nije prezirao, nego je gledao spasiti njezinu dušu. Upusti se s njome u razgovor, predoči joj njezine grijehe, podući i opomene je i privede je tako vjeri i obraćenju. O milosrdni Isuse, kako si dobar! Ako nas i svi ljudi preziru i zabacuju, ti nas uvijek primaš s ljubavlju. Ako smo i mnogo sagriješili, ako su nam grijesi još tako veliki, ljubav i milosrđe Tvojega

Srca još je veće. Uvijek ću se stoga u nj pouzdati. Pomozi mi po milosti sv. Pričesti, koju ću sada primiti!

Budi i ti tako milosrdan prama bližnjemu, kako je bio Spasitelj prema Samaritanki. Ne preziri nikoga radi njegovih grijeha. Tako se ne spasava duša grešnikova. Misli uvijek, da i ti možeš lako sagriješiti i duboko pasti. Moli za siromašne grešnike, koje vidiš da griješe i uključi ih u svaku svoju sv. Pričest!

2. Na primjeru Samaritanke možemo vidjeti, kako se samo onaj čovjek može spasiti, koji sudjeluje s milošću Božjom. Ona čini, što joj Spasitelj kaže. Daje Mu piti, priznaje svoje grijehe i prima nauke od Njega. Ona vjeruje Njegovim riječima, te se okorišćuje milostima, koje joj Isus nudi. Na taj način posve se obraća te od grešnice postaje učenica Isusova.

Odluči i ti danas, da ćeš sudjelovati s milošću Božjom i reci češće: »O dragi Isuse, jači me po sv. Pričesti n. pr. u ovoj mojoj odluci. Daj da uvijek slušam glas milosti, kada me opominje na molitvu, na posao, na poslušnost, kada me odvraća od grijeha, od moje omiljele pogreške, od zla društva.

Isuse moj, oprosti mi sve moje nedostatke i zanemarenja glede upotrebe Tvojih milosti. Odsele ću svoje odluke revno izvršivati.

29. siječnja: Svetkovina sv. Franje Saleškoga.

1. Sveti Franjo rodio se je 1567. u gradu Saksu u Savoji. Njegova pobožna majka Franciska govorila mu je često: »Moj sinko, volila bih te radije vidjeti mrtva, nego da samo jednom čujem, da si smrtno sagriješio.« O kako je dobro upamtio mali Franjo ove riječi svoje dobre majke. Nećudoredni, pokvareni saučenici nastojali su, da ga zavedu na nečistoću, ali on je podvostručio svoju molitvu, preporučio se srdačno Majci Božjoj, koju je nježno ljubio, postio je strogo, trapio je svoje tijelo, samo da ostane stalan i da svoju dušu ne okalja nečistim grijehom.

Isprosi i ti sebi od dragog Spasitelja u sv. Pričesti milost ustrajnosti u borbi proti nečistim napastima i stalnost, kao sv. Franjo Saleški. Reci često Isusu, kad Ga primiš: »Dragi Spasitelju, daj da prije umrem, negoli se smrtnim grijehom udaljim od Tebe.«

2. Sv. je Franjo nakon revno svršenih nauka postao svećenikom. Kao takav nije imao nikakve druge želje, nego da što više duša predobije za Boga i za nebo. Mnoge je obratio svojim propovijedima, svojim primjerom, dobrotom i blagošću.

Gledaj i ti spasiti koju dušu svojim primjerom i pobožnom molitvom. Pitaj se stoga, kakav primjer daješ kod kuće... u školi... na cesti?... Moliš li svaki dan za svoje bližnje, a osobito za siromašne grešnike? Čini to i sada kod sv. Pričesti!

Sv. Franjo Saleški odlikovao se osobito u jednoj kreposti naime u izvanrednoj blagosti i poniznosti. Ova mu krepost nije bila prirođena, jer je od naravi bio vrlo živahne i razdražljive ćudi; no on nije mirovao, dok se nije okanio protivne zloće. »Kad sam još bio dječakom,« reče on kasnije jednom Isusovcu, »velikom sam se revnošću vježbao u krotkosti i poniznosti. Kroz više godina nijesam ni na što drugo mislio, nego kako ću si steći ove kreposti.«

Koju osobitu zlu naviku ili omiljelu pogrešku imaš ti? Trudiš li se, da je svladaš? Svaki dan si ovo ponovno preduzmi i reci: »Moram s milošću Božjom po-

stati gospodarom nad tom pogreškom!« Pomisli na to i kod današnje sv. Pričesti!

2. veljače: Svijećnica.

1. Danas slavimo Svijećnicu. Ovo je ime dobila ta svetkovina, jer se prije Mise blagoslivljaju svijeće voštanice i u procesiji okolo zapaljene nose. To se čini zato, jer je Isus »svijetlo svijeta« četrdeseti dan poslije svoga rođenja prviput donesen u hram. Tamo Ga je slavio starac Simeon kao »svijetlo za prosvjetljenje pogana i kao diku naroda izraelskoga«.

A Isus je zaista bio pravo svijetlo svijeta. Prije Krista bila je zemlja tamna i u grijehu. Većina ljudi nije ništa znala o pravome Bogu, a ljudi su živjeli u grijesima i opačinama. Tad dođe Spasitelj. On je rastjerao tmine grijeha svojom smrću na križu, te je tako došlo opet na svijet svijetlo milosti. Ujedno je Isus donio na svijet i svijetlo prave vjere po svojoj nauci i propovijedima.

Isus je svijetlo svega svijeta, ali je On i svijetlo svakog pojedinog čovjeka, pa ima također biti svijetlo i za tebe i tvoj život. Ili zar ti ne svijetli kroz cijeli tvoj

život svijetlo prave vjere? Ti si tisuću puta sretniji nego toliko drugih siromašnih ljudi, koji se još i sada nalaze u tami poganstva. Koliko puta je Spasitelj prosvijetlio tvoju dušu, kada te je očistio u sakramentu od grijeha, a osobito od smrtnih grijeha! Koliko puta je sjalo svijetlo milosti u tvoju dušu, kad si Ga primao u Presvetom Sakramentu. Srdačno mu moraš zahvaliti u sv. Pričesti za sva velika djela ljubavi prema ljudima, a osobito za ona, koja je tebi iskazao. Imaj uvijek zahvalno srce prema Spasitelju! Zahvalnom čovjeku daje On uvijek nove milosti.

2. Kao što je Isus bio svijetlo za tebe, tako moraš i ti biti za Njega, ne da Ga prosvijetliš, nego da Ga razveseliš. Ti treba da pališ pred Njim svijetlo svetoga života. Goruće svijeće, koje se danas posvećuju, lijepa su slika kršćanskoga života. Kao što pčele velikim trudom sakupljaju vosak za pravljene svijeća, tako mora i život kršćanina biti zbirka kreposti i dobrih djela kao što su: revnost u molitvi, dobra nakana kod posla, poslušnost, čistoća, blagost prema drugima i t. d. Kako stoji s tvojim kreposnim životom? Odluke kod sv. Pričesti!

3. veljače: **Svetkovina sv. Blaža.**

1. Sveti Blaž rodio se u Sebasti u Armeniji, od bogatih roditelja, koji ga uzgojiše kreposno i sveto. Radi svog svetog života bude izabran za biskupa svoga rodnog mjesta. Kad je nastalo krvno progonstvo kršćana, pobježe u samoću, gdje stanovaše u nekoj špilji. No pogani ga naskoro nađoše i dovedu u grad. Sad ga staviše na muke radi njegove vjere. Najprije ga objesiše na jedan stup, na kojem su ga šiljastim željeznim klincima boli. Nato bude bačen u vodu, ali ostade stojeći na valovima kao na kakvoj pećini. Napokon mu odrubiše glavu, a s njim stiže ista sudbina dvoje nedužne djece. Jesi li i ti pripravan štogod podnijeti za Isusa? Mučeništva za vjeru ne će moguće Isus zahtijevati od tebe, ali traži, da strpljivo podnosiš nevolje i bolesti bez mrmljanja i tužbe. Reci dakle Spasitelju, kojega ćeš sada primiti, da si pripravan podnijeti sve Njemu za ljubav, ma što ti god poslao.

2. Među čudesima sv. Blaža najpoznatije je slijedeće. Jednom dođe k njemu neka majka sa svojim djetetom, kojemu je bila kost zapela u grlu tako, da je bilo u

opasnosti, da će se udaviti. Svetac se pomoli za dijete, i odmah izađe kost. Zato prizivljemo sv. Blaža u pomoć kod vratobolje. Crkva dijeli na njegov blagdan blagoslov sv. Blaža. Svećenik se dotiče s dvije goruće svijeće vrata vjernika i blagoslivlje ih ovim riječima: »Zagovorom sv. Blaža, biskupa i mučenika, očuvao te Gospodin sviju vratnih bolesti i svake druge nevolje u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.«

Primi danas poslije sv. Mise s pouzdanjem blagoslov sv. Blaža! Zamoli Spasitelja slobodno, da uvijek otkloni od tebe vremenite nevolje i bolesti, no kod toga moraš biti pripravan i dalje ih podnositi, ako je volja Božja. Kršćanin se mora veseliti, kad smije što trpiti za Isusa. Što većega, ljepšega i zaslužnijega ni nema. Moli Isusa da u ovu istinu dobro prodreš!

PETA NEDJELJA POSLIJE BOGOJAVLJENJA.

Nedjelja: **Priča o kukolju i pšenici.**

1. U današnjem svetom evanđelju pripovijeda se priča o kukolju i pšenici. »Kraljevstvo je nebesko slično čovjeku, koji

posije dobro sjeme na njivi svojoj. Kad su ljudi spavili, dođe neprijatelj i posija kukolj usred pšenice i ode.« To je prvi dio ove priče. Isus sam razložio je učenicima svojim smisao njen. Onaj, koji sije dobro sjeme, Sin je čovječji. Njiva je svijet, a dobro sjeme djeca su svijetla, a zlo sjeme djeca zlobe. Neprijatelj, koji sije, jest đavao. Uzmi si k srcu ovu lijepu priču! Promisli također, jesi li i ti pripadao kukolju po teškim grijesima, koje si imao na duši! Probudi srdačno pokajanje i učini odluku, da ćeš se čuvati odsele zla neprijatelja. Ne smiješ spavati, kad dođe sa svojim napastima, t. j. ne smiješ biti mlak i ravnodušan, nego ih moraš smjesta od sebe otjerati kojom strelovitom molitvicom. »Bdijte i molite, da ne padnete u napast, veli Isus.

2. Kada je sjetva donijela plod, pokaza se i kukolj. Onda govorahu sluge domaćinu: »Hoćeš li, da idemo, te ga sakupimo?« I on reče: »Ne, da ne bi zajedno sa kukoljem počupali i pšenicu, već pustite, da oboje raste do žetve, a onda ću reći žeteocima: »Saberite najprije kukolj i svežite ga u snopove, da se sažeže, a žito saberite u moju žitnicu.«

Gospodin je rastumačio i ove riječi: »Žetva je svršetak svijeta, žeteoci su anđeli. Sin čovječji će izaslati svoje anđele, a oni će sabirati i zle baciti u oganj vječni, gdje će biti plač i škrgut zubi. Tada će pravedni sjati kano sunce u kraljevstvu Oca nebeskoga.«

Ozbiljnu istinu iznosi Spasitelj ovom pričom. On nas upućuje na smrt, na sud, na plaću u vječnosti, na nebo i pakao. Misli često na ovu istinu! Moli danomice Spasitelja u Sakramentu za ovu veliku milost, da nikada ne padneš u teški grijeh, te tako ne dođeš u pogibao, da budeš bačen u oganj vječni. Preporuči Spasitelju također i zadnju uru svojega života!

Ponedjeljak: Kain i Abel.

1. Adam i Eva imali su dva sina. Prvi se zvao Kain, a drugi Abel. Kain bijaše poljodjelac, a Abel pastir. Abel bijaše dobar, a Kain zločest. Jednom prinesoše obadvojica Gospodinu žrtvu. Kain žrtvova od plodova zemlje, a Abel od prvenaca svojega stada. Gospodinu se više sviđala žrtva Abelova nego Kainova. Zbog toga se Kain vrlo ražljuti. Tako priča Sv. Pi-

smo o prvim sinovima praroditelja naših. Abel bijaše dobar. Služaše Gospodinu velikom revnošću, moljaše puno i prinašaše žrtve. On je radio s Bogom i na slavu Božju. Zato ga je Bog veoma ljubio i s radošću promatrao.

Može li dragi Spasitelj i na tebe u sv. Pričesti veselo pogledati? Služiš li Mu u sve dane i misliš li često na Njega, osobito kod svoga posla? Ne zaboravi nijedan dan učiniti tu veliku odluku!

2. Kain bijaše grešan i zločest. On je primio od Boga isto toliko milosti kao i Abel, ali ih nije korisno upotrijebio. Bog ga opominjaše i upozoravaše, ali Kain nije htio slušati Gospodina, nego je počinjao jedan grijeh za drugim. Osobito bijaše pun zavisti i srdžbe protiv Abelu, jerbo je ovaj kod Boga bio u milosti, i jer se bojao, da će Abel od Boga više blagoslova i bogatstva primiti negoli on. Dao se je od zavisti i ljutine tako zavesti, da je napokon postao ubojica. Namami nevinoga Abela u polje i ubije ga.

Dragi Spasitelju, ne daj da budem sličan zločestomu Kainu. Ja ću se čvrsto boriti protiv grijesima, osobito protiv ovoj pogreški . . .

Danas ću osobito paziti na ovu točku... Molim Te, dragi Isuse, daj, da radije umrem u Tvojoj milosti, nego da me zapane strašna nesreća, da Tebe teškim grijehom uvrijedim i postanem tako neprijateljem Tvojim. »Presveto Srce Isusovo, ja se uzdam u Tebe!«

Utorak: Božje milosrđe i Kainova tvrdokornost.

1. Kain je počinio veliki zločin, u nebo vapijući grijeh. »Krv brata tvojega viče sa zemlje k meni,« reče Bog. Ali ipak bi mu Gospodin oprostio, da se je pokajao i skrušio. »Gdje ti je brat Abel?« pitaše Gospodin Kaina. Čemu to pitanje? Bog je htio, da Kain svoj grijeh iskreno prizna i da se od srca pokaje; tada bi mu grijeh oprostio i kaznu ublažio. Ali Kain osta tvrdokoran, te drsko i prkosno odgovori: »Ne znam. Zar sam ja čuvar brata svojega?«

Znam, o moj dragi Isuse, da Ti ni najvećeg grešnika ne odbijaš, ma bili njegovi grijesi i pogreške još tako velike, jer je Tvoje milosrđe još mnogo veće. Molim Te srdačno, da krepošću današnje moje sv. Pričesti urediš moj život. Sve, što sam ika-

da pogriješio, za sve se od srca kajem: očisti me svojom presv. Krvi, koju ću sada primiti!

2. Jer se je Kain pokazao tvrdokornim, dođe Božja kazna na nj. »Prokleta da je zemlja, koja je popila krv brata tvojega. Kada je obradiš, ne će ti dati nikakova ploda. Potucat ćeš se i bjegunac ćeš biti na zemlji!«

Premda je Bog pun ljubavi i milosrđa ipak znade strogo kazniti svaki grijeh, koji nije okajan i popravljen. Kaznu moramo trpjeti ili na ovom svijetu, kao nesreću, naglu smrt i t. d. ili u čistilištu ili u paklu. Preduzmi si kod sv. Pričesti, da ćeš često misliti na pravednoga Boga, a osobito, kad si u napasti da teško sagriješiš.

3. O Kainu veli biblijska povijest još i ovo: »Ode ispred lica Gospodnjega i lutaše bez pokoja.« Od Gospodina Boga prognan i od svoje savjesti mučen, sprovađaše ubojica brata svojega veoma kukavan život; dan i noć imao je sliku ubijenoga brata svoga pred očima i lutao je naokolo bez utjehe i radosti.

To sve donosi grijeh sa sobom. On čini ljude bijednima i nesretnima već na ovom svijetu, a još više na drugom. O

Isuse, daj da se ničega tako ne bojim, i ništa da toliko ne prezirem kao grijeh!

Srijeda: Umnoženje i zloća ljudi.

1. Sveto Pismo pripovijeda, da je Bog dao Adamu mjesto Abela drugoga sina po imenu Seta. No Adam je dobio još mnogo drugih sinova i kćeri, te je tako uvijek bivao sve veći broj ljudi. Potomci pobožnoga Seta bili su bogobojazni, no potomci Kainovi odmetnuše se od Boga. Tako je doskora bilo dvovrsnih ljudi na zemlji, jer se počeše razlikovati djeca Božja od djece ovoga svijeta. Razlika između djece Božje i djece ovoga svijeta postoji još i danas i postojat će do svršetka svijeta. Djeca svijeta su ona, koja nemaju nikakve vjere ili koja ne žive po vjeri. Djeca svijeta žive za svijet, kao da će uvijek ostati na zemlji i kao da će ovdje nebo naći. Ona ne ljube Boga nada sve, nego svijet. Teže samo za novcem i zemaljskim dobrima, za zabavama i uživanjem. Ugađaju zlim nagnućima svojega srca i krše lakoumno zapovijedi Božje.

Dragi Isuse, oprosti mi prestupke onih dana, u kojima sam i ja pripadao djeci o-

voga svijeta, i grijesima te ravnodušno i lakoumno žalostio! Odsele ću uvijek nastojati, da pripadam djeci Božjoj. Ti vidiš, Spasitelju moj, nutrinu mojega srca i znaš, da imam čvrstu volju. Jači me po svetoj Pričesti, koju ću sada primiti.

2. Biblijska povijest pripovijeda dalje: »Malo pomalo dala su se djeca Božja zavesti od djece ovoga svijeta, dok nije nastalo sveopće bezboštvo. Tad reče Bog: »Ljudi ne će više dugo živjeti, jer su puni zloća. Neka žive još 120 godina.«

Djeca Božja su se iskvarila, jer su se družila sa bezbožnom djecom ovoga svijeta i tražila njihovo prijateljstvo i društvo. Svaki čovjek lakše nasljeduje zao primjer, jer na to naginje već od prvoga grijeha. Zli ljudi kvare dobre običaje.

Nijesi li se i ti družio sa zlim drugovima? Čuvaj se u buduće zlih drugova. Oni nijesu prijatelji nego neprijatelji tvoje duše. Druži se radije sa pobožnim i bogobojaznim ljudima!

Četvrtak: Sv. Pričest najbolje sredstvo proti grijehu.

Dok mi ljudi na zemlji živimo, nalazimo se često u pogibelji i napasti da sagriješimo. Napasti nam pripravljaju ponajprije naša vlastita zla nagnuća. Sve je to posljedica istočnoga grijeha, u kojem smo rođeni. O koliko se čovjek mora boriti protiv lijenosti i hladnoći u molitvi u duhovnom životu, proti neposluhu, ljutini, zavisti, oholosti, nečistoći i t. d. Napasti nam pripravlja i zločesti svijet, zli ljudi i njihovi zli primjeri. Konačno nas napastuje i zao neprijatelj. O njemu kaže Sv. Pismo: »Vaš protivnik đavao obilazi naokolo kao ričući lav i traži koga da proždre.«

Spasitelj pozna vrlo dobro naše siromaštvo i premnoge pogibelji, koje nas dnevno opkoljuju. Zato nam je dao jako sredstvo, koje nas ima jačati u borbi i čuvati od privole na grijeh. Prvo sredstvo je molitva. Tko mnogo moli i mnogo misli na Boga, taj će misliti na Njega također i onda, kad ga snađe napast. No najjače sredstvo jest često primanje sv. Pričesti.

Kadgod se pričešćujemo, primamo najsvetijega Boga, Boga jakoga. Ne postajemo li tada jači i od samoga grijeha? Kad je Bog u našoj duši i kad se skoro svaki dan svraća k nama svojim mnogim i bogatim milostima, može li onda još čovjek lakoumno srtati u grijeh ili počinjati da-

pače i teške grijehe? Spasitelj kaže: »Tko jede tijelo moje i pije krv moju, ostaje u meni i ja u njemu.«

O Isuse, čvrsto vjerujem, da je sv. Pričest prvo i najjače sredstvo proti grijehu. Uvijek ću se truditi, da često i dostojno primam sv. Pričest, barem svaki puta, kad prisustvujem sv. Misi. Jači me u ovoj svetoj odluci i daj mi srdačnu želju za Tobom u Presvetom Sakramentu. Kod svake sv. Pričesti mislit ću na svoje pogreške, a osobito na svoju običajnu i najdražu pogrešku, i svaki puta probuditi dobru odluku, da ću se je dobro čuvati. To ću činiti već danas.

10. veljače: Sveta Skolastika.

1. Sveta Skolastika bila je sestra sv. Benedikta. Ovaj je utemeljio jedan samostan u Monte Kassinu u Italiji. Jedva jedan sat dalje življaše također Skolastika sa drugim pobožnim djevicama u samostanskoj zadruzi. Premda su se brat i sestra nježno ljubili, sastajali bi se samo jedamput u godini, a i onda govorahu samo o potrebnim, korisnim i svetim stvarima.

Uči se od tih svetih osoba dobro upotrebljavati vrijeme. Samo su se jednom u godini vidjeli i pohađali. Čuvaj se zle navike, da po cijele satove s drugima sjediš i brbljaš i tako tratiš dragocjeno vrijeme. Možeš se poslije svoga posla odmoriti i posjetiti svoje prijatelje i drugove, s njima se zabavljati i igrati, ali sve umjereno. Bog nam nije dao život zato, da ga u lijenosti i zabavi sprovodimo, nego da ga samo za Njega upotrijebimo. Ako ti tvoja savjest u toj točki što predbacuje, onda pobudi srdačno pokajanje za svaki čas, koji si u životu potratio, i žrtvuj Spasitelju ozbiljne odluke glede toga. Čuvaj se danas nerada i lijenosti!

2. Sv. Benedikt i njegova sveta sestra govorahu samo o svetim i potrebnim stvarima. Kakve govore vodiš ti sa svojom braćom i sestrama, drugaricama i saučenicama?... Jesi li ti možda brbljav čovjek, kojemu cijeli dan usta ne miruju?... Vodiš li dapače katkada puste i zle govore?... Imaš li naviku, da mnogo ružiš?...

Ako misliš, da svojim jezikom mnogo griješiš, onda ne popuštaj, dok nijesi tu ružnu naviku iskorijenio. Misli često na riječi Spasiteljeve: »Zaista, zaista vam

kažem, bit ćete suđeni za svaku nepotrebnu riječ, koju ste govorili.« Ako ćemo već za svaku nepotrebnu riječ polagati račun, koliko više onda za grešne govore? Uvijek pravo govoriti to je umjetnost, a tu umjetnost naučit ćemo, ako se u tome marljivo vježbamo. Slobodno je šaliti se i zabavljati, ali sve u svoje vrijeme. Treba govoriti također i o ozbiljnim stvarima. Nauči se na to, da sa svojim sestrama, braćom i prijateljima govoriš o onom, što si učio u školi, što si čitao u dobroj knjizi, ili čuo od mudrih ljudi. Koje odluke moraš učiniti kod sv. Pričesti? Koju odluku za danas?...

11. veljače: Ukazanje Bezgrešnog Začeća u Lurdu.

1. Papa Pijo IX. je dne 8. prosinca 1854. svečano proglasio kao članak vjere, da je Marija od prvoga časa svoga življenja od svake ljage grijeha čista ostala. Četiri godine kasnije ukaže se ona više puta siromašnoj djevojci imenom Bernardici u jednoj špilji blizu francuskoga gradića Lurda i reče joj: »Ja sam Bezgrešno Začeće.« Na mjestu, gdje se je Marija ukazala, bude kasnije sagrađena velika crkva, i od toga

vremena polaze onamo mnoge tisuće pobožnih kršćana. Nebrojena čudesa ozdravljenja dogodila su se u Lurdu zagovorom Bezgrešnog Začeća i događaju se još uvijek. Marija je time pokazala kršćanstvu, kako joj se mili, kad je štuju kao »Bez grijeha Začetu«.

Ti sigurno rado štuješ i zazivaš Mariju svaki dan. Štuj je na osobiti način kao »Bezgrešno Začeće«. Ako imaš kakovu potrebu za sebe i za svoje bližnje, ovrši pobožnost Bezgrešnom Začeću i Marija će te uslišati, samo ako je to dobro za tvoju dušu. Hajde uvijek s Marijom k Isusu; svoje prečiste i presvete Majke ne može On odbiti. Učini tako i danas kod sv. Pričesti!

2. Trudi se, da Bezgr. Začeće i time također štuješ, da veliku njezinu čistoću uzmeš za uzor cijeloga svog života, osobito za svoju mladost. Milost mora u tvojoj duši svakim danom rasti, a grijeha naprotiv mora sve više nestajati. Prizovi Bezgrešno Začeće; Marija te može po sv. Pričesti privesti k Isusu i milost ti isprositi, da nikada ne počiniš teškoga grijeha i da se dnevnih pogrešaka sve više čuvaš, osobito svoje običajne pogreške... Moli

danas često strelovitu molitvicu: »O Marijo, bez grijeha začeta, moli za nas, koji se k Tebi utječemo!«

ŠESTA NEDJELJA PO BOGOJAVLJENJU.

Nedjelja: Priča o gorušičnom zrnu.

U današnjemu evanđelju pripovijeda Isus slijedeću priču: »Kraljevstvo je nebesko kao zrno gorušično, koje uze čovjek i posija na oranici svojoj. To je doduše najmanje među svim zrnjem, ali kad izraste, onda je najveće među svim biljkama. Ono je drvo, na koje dolaze ptice nebeske i stanuju na njegovim granama.« Gorušično zrno znači:

1. Samoga Isusa Krista. Malen, siromašan i ponizan bijaše On u jaslicama; malen, siromašan i ponizan bio je On kroz cijeli svoj život, ali je postao veliko drvo po svojem slavnom uskrsnuću, tako da je svojom veličinom, slavom i krasotom daleko nadvisio sve patrijarke, proroke i kraljeve i sve velike svece. Tako moraš i ti u svome životu biti malo gorušično zrno. Budi uvijek ponizan, ljubi skroman život, budi zadovoljan, ako si siromašan i

nepoznat pred ljudima, ne idi za tim, da budeš hvaljen i štovan od ljudi više nego drugi. Onda ćeš jednom u vječnosti biti velik i krasan i postići ćeš veliko blaženstvo i svetost. Kako će se baš ta odluka dopasti dragom Spasitelju u sv. Pričesti...!

2. Gorušično drvo naznačuje također crkvu Kristovu. U početku bila je ova mala i neznatna, ali je sve više i više rasla te postala najveće kraljevstvo, postala je najveće drvo, čije su se grane raširile preko cijeloga svijeta. Ona je također uvijek bila najčvršće drvo, koje je postojano ostalo proti svim napadajima i burama zločestoga svijeta. Crkva je ostala jedinstvena i čvrsta i imala je uvijek i svagdje istu vjeru, istu žrtvu, iste sakramente i općenitoga vrhovnoga glavara.

Dragi Isuse, zahvaljujem Ti, što si mi darovao sreću, da pripadam pravoj Crkvi. Ne ću da budem samo imenom katolik, nego ću prije svega živjeti katolički, kako to Crkva i želi od svoje djece.

Ponedjeljak: Priča o kvascu.

1. Još i drugu priču pripovijeda nam nedjeljno evanđelje: »Nebesko kraljevstvo

sliči kvascu, kojeg uze žena i pomiješa sa tri mjerice brašna, dok sve ne uskisne.«
Ovom pričom htio nam je dragi Spasitelj pokazati, kako njegov nauk i njegova milost mora djelovati u srcima ljudi. Žena predočuje svetu Crkvu, kvasac naznačuje kršćanski nauk, a brašno ljude.«

Šaka kvasca prodire i uskvasi sve više i više cijelo tijesto. Kao što kvasac, tako i božanski nauk i milost prodire i obnavlja ljudska srca, obitelji, općine, države i sve krajeve svijeta. Židovi i pogani se obratiše. Oni, koji su u početku bili neprijatelji kršćanstva, postali su kasnije gorljivi učenici Gospodinovi, njihovo srce bilo je prožeto jakošću sv. vjere. To se i sada još uvijek događa, poimence u poganskim krajevima, i događat će se i dalje sve do svršetka svijeta.

Moli mnogo, osobito kod sv. Pričesti, za obraćenje nevjernika i krivovjeraca i za siromašne pogane.

2. Priča o kvascu može se primijeniti također i na pojedine ljude, pa također i na tebe. Ti moraš naukom sv. vjere biti tako prožet, da cijelo tvoje srce pripada Bogu, a sve tvoje misli, govori i čini da budu po Božjoj volji.

Izvana moraš živjeti kao i drugi ljudi, ne smiješ ništa činiti, što upada u oči, ali iznutra moraš često s Bogom govoriti, Njemu se prikazivati i sve Njemu za ljubav obavljati. Toga ne treba nijedan čovjek vidjeti, jer Bog vidi tvoju ljubav, a ta Mu se osobito dopada. Po toj nakani mogu i najobičniji poslovi postati velika i sveta djela, jer Bog gleda više na srce, nego na djelo, to jest na dobru namjeru, kojom se što čini. Koju odluku moraš u ovoj točki kod sv. Pričesti prikazati Isusu?

Utorak: Opći potop.

1. Potomci zločestoga Kaina bijahu ponajviše bezbožni. Svojim zlim primjerom pokvarili su i potomke pobožnoga Seta, koji bijahu dobri. I tako je došlo, da su skoro svi ljudi provodili opaki život. Žao bijaše Bogu, što je ljude stvorio i reče: »Istrijebit ću ljude sa zemlje.«

Kako je strašno ispunio ovu prijetnju! Četrdeset dana i 40 noći pusti Bog da pada kiša, dok nijesu i najveći vrhunci brda stajali pod vodom, i sav život na zemlji bio je uništen osim Noe, njegovih sinova i

životinja, što su bile u kovčegu. O kako je velika bijeda morala biti na svijetu! Cijela zemlja bila je u tami, životinje zavijahu, ljudi vapijahu i vikahu za pomoć i milosrđe; došao je dan naplate. Bog je neizmjerno svet, On mrzi grijeh nada sve i kazni ga oštro, da mi toga ni pojmiti ne možemo.

Učini stoga kod sv. Pričesti čvrstu odluku, da ćeš se čuvati grijeha, jer će i tebe Bog oštro kazniti. Strašni potop morao bi i za tebe biti opomena. U kojoj se tački moraš osobito vježbati?

2. Strahote potopa slika su sudnjeg dana, jer je božanski Spasitelj rekao: »Isto kao u vrijeme Noe, tako će biti i kod dolaska Sina čovječjega«, to jest kod općega suda. Velik bijaše strah i jaukanje kod potopa, ali još će veće biti strahote, kad se približi sudnji dan, jer će onda biti velika nevolja, kakove nije bilo od početka svijeta do danas. Mnogi sada ismijavaju pobožne kršćane i rugaju im se radi njihovog kreposnog života, kao što su se i Noi ismijavali njegovi suvremenici. O kako će sve te rugalice biti jednoć postiđene i vapiti: »To su oni, koje smo nekoć ismijavali i pogrđivali; mi budale držali smo njihov život za ludost i njihov svršetak sramotom! Gle, kako su pribrojeni djeci Božjoj i njihova je baština među svetima!«

Živi sveto, da jednoć mogneš stajati na desnoj strani. Iskoristi današnji dan i načini odluku kod sv. Pričesti!

Srijeda: Opći potop.

1. Bog je strašno kaznio ljude općim potopom, ali ta kazna nije naglo došla. Svevišnji je pokazao veliku strpljivost prije, nego je kaznio. Mnogo milosti dade On ljudima i opominjaše ih po svojem službeniku Noi. Kad i to nije ništa koristilo, onda istom kazni Bog svijet općim potopom.

Bog je milosrdan i strpljiv i nerado kazni svoje stvorove. Srdačno hvali Bogu i Spasitelju u svetoj Pričesti za tu strpljivost i milosrđe! Da toga nije bilo, ti bi možda već dugo čamio u paklu. Ne upotrebljavaj zlo milosti, koje svaki dan u velikoj mjeri primaš, da jednoga dana ne dođe na tebe srdžba Božja. Sigurno imaš koju pogrešku, proti kojoj se dosada nijesi ozbiljno borio, premda te je Bog već često opominjao po tvojoj savjesti, po ispo-

vjedniku, roditeljima i t. d. Čuvaj se je odsele!

2. Usred pokvarenog svijeta ostao je Noa krepostan i činjaše samo ono, što se je Bogu sviđalo. Zli su se ljudi trudili, da i Nou zavedu i rugali mu se, što se je bojao suda i što nije sve s njima činio. Ali se Noa ne dade zavesti i ostane postojan u vjeri i stalan u dobru. Noa se bojao Boga, ali se nije bojao ruganja lakoumnika i bezbožnika. Ali ti se često više bojiš ljudi nego Boga. Nijesi li se nikada još stidio križati, kod molitve klečati, uzeti blagoslovljene vode, pred Presvetim ili pred Raspelom skinuti šešir?

Dragi Spasitelju, kajem se od srca za sve, što sam pogriješio iz straha ljudskoga. Čvrsto si preduzimam, da se ne ću nikada povesti za zlim primjerima lakoumnih ljudi, nego ću živjeti samo po Tvojim svetim zapovijedima.

3. Noa je bio spašen sa cijelom obitelju svojom. Vidi, kako Bog nagrađuje dobre i pobožne ljude. Nagrada će te stići često već na ovom svijetu, srećom i zdravljem; ali sasma sigurno dobit ćeš je u vječnosti. Kako ćeš se onda veseliti, ako si na zemlji ovo nekoliko godina dobro upotrebio za Boga i za svoju dušu! Kako ćeš se veseliti za svaku svetu Misu, za svaku svetu Pričest, za svaki Očenaš, za svaku strelovitu molitvicu, jer ćeš za sve primiti bogatu nagradu.

O Isuse, rado ću ustrajati u Tvojoj svetoj službi. I današnji ću Ti dan darovati. Pomozi mi po svetoj Pričesti, koju ću sada primiti!

Četvrtak: Česta sveta Pričest najbolje sredstvo za svet život u mladosti.

Dragi Spasitelj nas je stvorio, da Njemu služimo i svetim životom da se pripravimo za sretnu vječnost. Ništa drugo nemamo činiti na svijetu, i cijeli naš život mora Bogu pripadati. Ma bio ti ne znam kako mlad, ipak možeš biti svetac. »To je volja Božja, da budete sveti«, kaže Sveto Pismo. Svakako, da mi sami po sebi ne možemo ništa. To zna Bog sasma dobro, pa zato nam je dao mnoga sredstva milosti, a najveće između njih Presveti Oltarski Sakramenat.

Pričešćuj se često i dobro, i ti ćeš provoditi svet život. Isus Krist kaže: »Tko jede moje tijelo i pije moju krv, ostaje u

meni, a ja u njemu.« Čim češće primaš dragog Isusa u svoju dušu, to će On tim više umnožati posvećujuću milost u tebi. Po svakoj sv. Pričesti bit će tvoja duša svetija i Božjim očima milija. Kadgod se pričestiš, umnožava ti se također i djelujuća milost. Po njoj postaješ jak protiv grijeha i revan u dobru i kreposti. Pričest slabi zla nagnuća i daje nam veselje i jakost za dobro. To je također sasvim razumljivo. Poslovica veli: »Kaži mi, s kim si, pa ću ti kazati, kakav si.« Kad uvijek tako srdačno s Isusom općiš, onda ne može biti drukčije, nego da urediš svoj život sasvim po Njegovom primjeru. Treba da misliš kao Isus, govoriš kao On, da se vladaš kao On i da se veseliš lijepom i kreposnom životu upravo kao i On.

»Kad se pričestim«, reče neki mladić svome duhovniku, »onda osjetim u sebi čvrstu, čeličnu volju. Ništa mi nije teško ili se barem ćutim ojačan milošću Gospodina, koji je u meni.« Neki drugi opet veli: »Otkako sam se počeo češće pričešćivati, osjećam u sebi jakost za dobro, koje prije nisam poznavao.«

Dragi Isuse, danas ću kod sv. Pričesti ponoviti ovu svetu odluku: Nikada ne ću

propustiti, da Te primim, ako mi je ikako moguće. Ja moram sveto živjeti, a to ću najbolje postići, ako Tebe revno primam. Kod sv. Pričesti sve ću Ti kazati, s Tobom o svemu govoriti, Tebi sva svoja djela prikazati, sav posao svoj, sve svoje napasti i trpljenja.

Šta ćeš danas osobito kazati Spasitelju kod sv. Pričesti?

Petak: Noa u lađi.

1. Bog se je Noi i njegovoj obitelji smilovao, jer su provodili pobožan i krepostan život. Ovake ljude Bog nikad ne zapušta, koji imaju dobru volju, koji nastoje da Njemu služe. Ne možeš li to također i ti činiti? Bog će ti molbe to prije uslišati, što čišćim srcem moliš. Grešan život sigurno je više puta i razlog, zašto Bog dulje vremena ne usliša naše molitve.

Odluči stoga kod sv. Pričesti: Uvijek ću pokazati dobru volju Bogu, a ako koji put i pogriješim, to ću odmah popraviti iskrenim kajanjem.

2. Noa bijaše više od jedne godine u lađi. Kad je voda pala, ostavi lađu na zapovijed Božju sa svojom obitelju i

životinjama. I što je bilo prvo, što je učinio? On podiže žrtvenik i prinese Bogu žrtvu zahvalnicu za svoje čudno oslobođenje. Gospodin pogleda milo na njegovu žrtvu, blagoslovi ga i obeća velike stvari njemu i njegovim potomcima.

Upamti ovo: Kad se za primljeno dobročinstvo zahvaljuješ, činiš se dostojnim novih milosti. Zahvalnost se dopada Bogu i cijelom svijetu. Priuči se dakle, da na sve, što primiš, od srca kažeš: »Bogu hvala!« To reci, kad se ujutro probudiš, kad jedeš i piješ, kad traženu stvar nađeš, kad te Bog obdari srećom i t. d. Treba dapače zahvaljivati i za trpljenja i bolesti, jer i to su također milosti dapače još najveće.

Prikaži kakvu lijepu odluku dragom Spasitelju u sv. Pričesti i gledaj, kako ćeš je danas što bolje izvršiti!

Subota: Marija, zaštitnica mladeži.

Umirući Spasitelj na križu dao nam je Mariju za Majku, kad je rekao sv. Ivanu: »Sine, evo ti Majke!« Pod ovim riječima mislio je Spasitelj i na nas, po njima smo i mi postali djeca Marijina. Marija voli

ljude, jer je za njih morala toliko trpjeti i Ona i Njezin božanski Sin. Ona bi najvolila sve ljude vidjeti u nebu, pa se i brine za svakog pojedinog velikom ljubavlju. Osobito veliku ljubav goji prema mladeži. A zašto? Ona dobro znade, kako upravo na mlade ljude vreba mnogo neprijatelja, koji nastoje, da mladež rastave od Isusa i strovale u teške grijehe. Đavao nikad ne miruje, a ni zli ljudi po svojim zlim primjerima.

O kolike je Marija u mladosti zaštitila od grešnog i opakog života, kolikima je pomogla provoditi krepostan i svet život! To ćemo istom u vječnosti jasno vidjeti. I ti moraš također Mariju odabrati za svoju Majku i zaštitnicu. Sv. Ivana Franciska († 1641.) već je kao dijete izgubila svoju majku. Tada se ona posveti Majci Božjoj i zvaše se uvijek samo »Dijete Marijino«. Kad je htjela nešto poduzeti, ili ako je imala kakvu potrebu, išla je k Mariji kao dijete svojoj majci, te bi kod Nje tražila savjeta i pomoći. Njoj je imala da zahvali Ivana veliku milost, da je sačuvala u mladosti nepovrijeđenu milost i čistoću. Ovako slično su i drugi sveci činili.

Posveti se dnevno nebeskoj Majci! Moli često krunicu i strelovite molitvice Njoj u čast. Poštuj je pobožno u subotu, jer je ona Njoj posvećena, i na sve Njezine svetkovine! Idi kod sv. Pričesti uvijek sa svojom nebeskom Majkom k Isusu. Kad je Marija uza te, onda si Spasitelju draži, i prije će ti uslišati molbe.

SEDAMDESETNICA.

Nedjelja: Prispodoba o radnicima u vinogradu.

Spasitelj ispripovjedi apostolima slijedeću priču, što se danas čita u svetom Evanđelju: »Kraljevstvo nebesko slično je čovjeku domaćinu, koji u rano jutro izađe, da pozove radnike u svoj vinograd. Kad se je pogodio s radnicima po jedan dinar, pošalje ih u svoj vinograd. Oko treće ure izađe opet i vidi, gdje drugi vani stoje besposleni na trgu. On im reče: »Idite i vi u moj vinograd, i ja ću vam dati što je pravo.« Isto tako učini oko šeste i oko jedanaeste ure.«

Domaćin je Bog, vinograd je Crkva Božja na zemlji, radnici su ljudi, a različiti satovi, u koje domaćin pozivlje radnike, jesu razno vrijeme, u koje Bog poziva ljude, da stupe u Njegovu službu.

Svaki čovjek mora raditi u vinogradu Gospodnjem, t. j. u službi Božjoj. Tko je besposlen, i ne brine se danomice za svoju dušu, taj naopako živi i dragocjeno vrijeme trati. U ovom znamenitom poslu nema praznika ni mirovanja. Svaki dan moram moliti i obavljati Bogu za ljubav svoje poslove, moram se boriti proti grijehu i vježbati se u kreposti. Istom na koncu života smijem počivati, onda ću dobiti plaću, koje si sada ni predstaviti ne mogu. O kako će lijepo biti jednom u nebu! Kad bih sada mogao pogledati unutra, sigurno ne bih više radio za ništa drugo, nego samo za nebo, koliko bih samo mogao od jutra do mraka.

Dragi Isuse, kajem se od srca, što sam toliko časova svojega života besposleno proživio i Tebe grijehom vrijeđao. Što sam dosele zanemario, to ću odsada dvostrukom revnošću nadoknaditi. Tako ću i današnji dan Tebi posvetiti i sve činiti Tebi za ljubav. Jači me po sv. Pričesti u ovoj odluci!

Ponedjeljak: Priča o radnicima u vinogradu.

1. Misli na jučerašnju priču! U različno doba zove Bog ljude u svoj vinograd. Jedne već u rano jutro života t. j. kao djecu, druge o trećoj, šestoj, devetoj uri t. j. kao mladiće ili muževe; druge opet o jedanaestoj uri t. j. pod večer života, u starosti. Isplata će biti istom na svršetku dana t. j. poslije smrti. Tada će primiti oni, koji su kasnije pozvani, istu nagradu kao i oni, koji su prije pozvani, samo ako budu marljivo radili u vinogradu t. j, ako su tako živjeli, kako to vjera nalaže.

Oni, koji su kasnije pozvani, jesu grešnici. Dugo su vremena bili besposleni, dugo vremena nijesu Bogu služili i ništa za svoju dušu učinili. Priča nas uči, da i grešnik može postati blažen, ako makar u predvečerje života posluša glas milosti Božje, te se obrati i od svoga obraćenja ustraje u službi Božjoj do svršetka.

O kako je dobrostiv i milostiv Bog prema ljudima! Nitko ne treba zdvajati, makar prije provodio grešan život, ako samo ima dobru volju i ako se trsi, da svoje pogreške popravi: »Njegova milosrdnost ne poznaje kraja, neizmjerno je blago Njegove dobrote.«

2. Svi radnici u vinogradu primaju istu plaću, pa i oni, koji su samo jedan sat radili, t. j. oni, koji su se moguće istom u muževnoj dobi ili u starosti obratili. Ovi dobiju često istu plaću kao i oni, koji su cijeli svoj život Bogu služili. Zašto čini Bog tako? To je za nas tajna, ali ćemo jednom u vječnosti vidjeti, da je Bog pravo radio. Bog daje katkada velikom grešniku najedamput toliko milosti, da poluči izvanrednu svetost, dok drugoga vodi običnim putem u nebo. Bog može tako postupati i često je već tako postupao. Misli samo na sv. Augustina, na sv. Pavla, na desnog razbojnika na križu!

Dragi Spasitelju, ne pitam za druge, ne zavidim onima, kojima više milosti daješ nego meni. Opet ću kod sv. Pričesti učiniti čvrstu odluku, da ću marljivo upotrijebiti dobivene milosti i Tebi vjerno služiti u sve dane. Tu ću odluku odmah danas izvesti. O Isuse, sve Tebi za ljubav!

Utorak: Isus pomazan od Magdalene.

1. Šest dana prije Uskrsa dođe Isus u Betaniju u kuću Lazarovu, kojega je od

mrtvih uskrisio. Kako su se ove pobožne osobe svaki put veselile, kad se Isus k njima svratio! Ta On je bio vazda tako ljubezan i dobar prema njima. Odmah Mu pripraviše gozbu i služahu Ga, što su bolje mogle.

Veseli se uvijek, kad se Isus svrati k tebi u svetoj Pričesti. Zar nije uvijek bio ljubezan i dobar i prema tebi? Priredi i ti Njemu gozbu svojom dobrom voljom i čvrstom odlukom, koju mu prikazuješ.

2. Marija je htjela Gospodinu osobitu pažnju i ljubav iskazati. Uzela je funtu mirisavog ulja od narde i pomazala Isusove noge i osušila ih svojim kosama. I kuća se napuni mirisom masti. To je bila samo zahvalnost. Isus bijaše sama ljubav. On je njihovog brata Lazara uskrisio, uvijek im je dobre nauke davao i mnogo dobročinstava iskazao, zato je htjela Marija zahvalna biti. Ona je uzela najdragocjenije ulje, da pokaže, da bi za Isusa dala sve, pa i najvrijednije.

Isusu pripada sve, što je najbolje, zato čini sve dobro, koliko samo možeš, kao svoje molitve, svete Mise i Pričesti, poklon Presv. Oltarskom Sakramentu i t. d. Ne budi škrt, kad moraš nešto učiniti Bogu na čast n. p. za ures crkve, za crkveno odijelo, za nakit oltara i druge crkvene stvari, koje su potrebne za službu Božju. — Odluke kod sv. Pričesti!

3. Juda i još nekolicina mrmljahu proti pomazanju i mišljahu, da bi se ovo ulje moglo skupo prodati i za siromahe upotrijebiti. Juda je bio licemjeran i pretvarao se. Nije mu bilo stalo do siromaha, nego samo do novaca, jer je bio škrtac i kradljivac. Ali Spasitelj je hvalio Mariju za to djelo ljubavi i reče: »Gdje se god u svijetu bude evanđelje navijeŝtati, kazat će se i ovo, što učini na meni, na uspomenu njezinu.« Time je pokazao Isus, da su mu takove žrtve mile i dopadne.

Dragi Isuse, i ja želim biti sličan Mariji, a ne Judi. Uvijek ću biti rado pripravan za tvoju čast i slavu što učiniti i žrtvovati.

Srijeda: Ulaz Isusov u Jeruzalem.

Iz Betanije otišao je Isus slijedeći dan u Jeruzalem. Kad je došao u mjesto Betfagu u blizini Maslinove gore, posla dvojicu svojih učenika govoreći im: »Idite u mjesto, tamo ćete naći magaricu prive-

zanu i magare, na kojem još nitko nije jašio, pa je odriješite i dovedite k meni!« Učenici učiniše, kako im je Spasitelj zapovjedio. Oni dovedu magaricu sa ždrebetom k Isusu, polože svoje gornje haljine na ždrijebe i podignu Spasitelja na nj. Zbog svetkovine bilo je tada mnogo ljudi u Jeruzalemu. Kad su čuli, da Isus dolazi, izađu Mu ususret sa palmovim grančicama. Neki su sterali svoje haljine po putu, a drugi otkidahu grane sa drveća i sipahu ih pred Isusa. Mnoštvo je klicalo: »Hosana sinu Davidovu! Blagosloven, koji dolazi u ime Gospodnje. Hosana na visini!«

Zašto ulazi Isus tako svečano u grad, premda je inače sve časti naroda odbijao? On dolazi ovaj put u Jeruzalem, da trpi i da umre, da izvrši veliko djelo spasenja; zato je htio još jednom otvoreno i svečano pred židovskim narodom pokazati, da je On uistinu Sin Božji i obećani Spasitelj.

Dragi Isuse, ja ću se kod današnje sv. Pričesti sjediniti sa vjernim učenicima i apostolima i s njima svečano priznati, da si Ti Sin Božji i Otkupitelj. U ovoj vjeri hoću živjeti i umrijeti. Ujedno želim ovim

činima vjere popraviti nevjeru mnogih ljudi, koji o Tebi ne će ništa da znadu, koji se vjeri rugaju. Smiluj se, Isuse, tim siromašnim i slijepim ljudima za ljubav Tvoga Presvetoga Srca!

Kako si kao kralj svečano ušao u Jeruzalem, tako dolaziš u sv. Pričesti i u moju dušu. Ti hoćeš, da budeš kralj srca moga. Gle, sve Ti prikazujem, što imam: svoje tijelo, zdravlje, sva vremenita dobra, dušu, razum, volju — sve neka samo Tebi pripada. Uvijek ću se dobro pripraviti prije nego Te primim u sv. Pričesti i prikazat ću Ti svoju glavnu odluku.

Pripravi se danas osobito dobro za sv. Pričest.

Četvrtak: Isus ulazi svečano u Jeruzalem.

Kad je Isus ulazio svečano u Jeruzalem, sve Mu je klicalo: »Hosana Sinu Davidovu! Blagosloven, koji dolazi u ime Gospodnje! Hosana na visini!« A što čini Spasitelj usred toga klicanja? — On plače. Vruće Mu se suze rune niz obraz. Dosada je toliko suza osušio i mnogim trpećim i siromašnim ljudima rekao: »Ne plačite!« — A sada sam plače.

Zašto plače Isus? Ponajprije radi zablude i tvrdokornosti izabranog naroda. Toliko milosti primio je od Boga, pa ipak nije Spasitelj u ovom gradu našao ni vjere ni priznanja. Isus plače i radi strašne propasti grada i užasne kazne, koja će stići židovski narod. »Doći će dan, kada će te neprijatelji u jedan mah opkoliti... do temelja razoriti i poubijati djecu tvoju, i ne će ostati u tebi kamen na kamenu, jer nijesi upoznao dana pohoda svojega.« Napokon plače Isus radi vječnog prokletstva mnogih duša, za čije je spasenje On s neba na zemlju sišao.

Užasna je to nesreća, kad se čovjek opire milosti. Hoćeš li i ti pasti u ovakovu užasnu nesreću?... Moli usrdno dragog Spasitelja kod sv. Pričesti, da te od toga očuva. Misli kod sv. Pričesti i na sve one siromašne ljude, koji u okorjelosti i nepokori žive, te su u najvećoj pogibelji, da se zauvijek izgube.

Upamti si ovo jedno: Čovječje srce ne postaje odjednom tako tvrdo i okorjelo, nego malo pomalo. Tko opomene, koje su mu dane u razmatranju, u propovijedi, u ispovijedi ili u kakovoj dobroj knjizi ne uzima k srcu, tko se uvijek protivi milosti i nikad ne učini ozbiljne odluke, nego živi u postojanoj lijenosti i mlakosti, taj je na putu okorjelosti. Šta slijedi iz toga za tebe?...

4. ožujka: Svetkovina sv. Kazimira.

1. Sv. Kazimir bijaše sin poljskog kralja Kazimira III. Rodio se je u Krakovu 5. listopada 1458. i umre već u dobi od 25 godina. Premda je kao kneževski sin bio izložen mnogim pogibeljima i grešnim prigodama, ipak je ostao usred svih svjetskih krasota nevin i čist sve do smrti.

Sveti je mladić svoju krsnu nevinost sačuvao sve do groba. Njegova ljubav prema čistoći bila je tako velika, da je jedamput rekao: »Radije umrijeti, nego nečisto živjeti. Kad bih imao hiljadu života, volio bih sve izgubiti, nego da djevičansku čistoću izgubim.« Kako je bio revan, nastojao je upotrijebiti svako sredstvo, koje mladog čovjeka čuva od nečistog grijeha. On je držao svoje tijelo u svetoj strogosti. Već u svojoj 12. godini počeo je obavljati stroge pokore. Oblačio je jednostavne haljine, postio često, katkad je spavao na goloj zemlji, a drugi put opet

bdio i molio skoro cijele noći. Nadvladavanje bilo je prvo sredstvo, koje je Kazimir upotrijebio, da očuva sv. čistoću. Drugo je bilo ljubav k Isusu i Mariji. On nije imao većeg veselja, nego kad je mogao boraviti u crkvi pred Svetohraništem. »Ovo mi je draže« reče jednom svomu dvoraninu, »nego lov i igra, ples i svako drugo veselje.« Tko se druži sa najčišćim od čistih, naravno je, da i sam mora pora postati čist i nevin.

2. Kazimir je također i prema bl. Djevici Mariji gojio od djetinjstva veliko poštovanje. On ju je ljubio kao svoju majku i nastojao da nasljeduje njezin čisti život. Ima jedna lijepa pjesma Mariji, koja glasi: »Danak svaki Božjoj Majci dajmo hvalu, dajmo čast.« Tu je pjesmu sv. Kazimir sam sastavio. Sigurno ju je i svaki dan molio. Pred smrt dade je prepisati i naloži, da mu se prepis metne u lijes, u kojem se je 120 godina iza njegove smrti još našao.

O sjeti se danas često lijepog primjera ovog svetog zaštitnika mladeži. Nasljeduj njegovu čistoću! Ova krepost je najljepši ures tvoga mladog života. Ovaj bijeli ljiljan nemoj nikad okaljati! A ako

si bio tako nesretan, te se ogriješio o ovu krepost nečistim grijesima, tad se pokaj, a u buduće budi dvostruko oprezan. Budi također strog prema svomu tijelu, a osobito čuvaj oči i uši! Privini se srdačno uz Isusa, primaj Ga često u sv. Pričesti i zazivaj ga u napastima. Moli se također dnevice Mariji, zaštinici mladeži!

I ti možeš čisto živjeti, samo ako imaš dobru volju.

Odluke kod sv. Pričesti!

Subota: Isus proklinje smokvu.

Nakon svečana ulaza u Jeruzalem vratio se Isus u Betaniju. Drugi dan, kad je sa učenicima polazio iz Betanije, bio je gladan. Idući opazi usput smokvu, i htjede si ubrati nekoliko plodova. No ne nađe na njoj ništa doli samo lišće. Tada prokle smokvu riječima: »Neka nitko ne jede tvoga ploda dovijeka!« I drvo odmah usahne.

Drvo i njegovo prokletstvo slika je zabačenog puka Izraelskog, a osobito svećenika i pisaca, koji su bili najveći neprijatelji Isusovi. Njihov život nosio je lišće, ali ne plodove, t. j. oni su molili i postili,

držali propisane obrede, činili su sve, što je zakon Mojsijev propisivao, ali samo izvana. Oni bijahu puni oholosti i lakomosti, opačina i grijeha; nijesu marili za pokoru i popravak niti za svet život, pa zato su bili od Boga zabačeni i strašno kažnjeni. Tako je i sa životom kršćana. Šta koristi molitva, česta Pričest i krunica, pa ispovijed i razne bratovštine, ako čovjek ne nastoji, da provodi svet život? Mnogi obavljaju svu silu ovakovih djela, ali se ne vježbaju u pravoj pobožnosti, nego se čine samo pobožnima. Hoće da se o njima kaže, da su pobožni, a u običnom se životu ne brinu, kako će svoje pogreške i strasti nadvladati, kako će odložiti svoju tvrdoglavost i neposlušnost, svoje grešne razgovore, laži, zavist i t. d. Takim su životom drugim na najveću sablazan. Mlaki kršćani kažu naime: »Ako se u tom sastoji pobožnost, onda ne ćemo o njoj ništa da znamo.«

Dragi Isuse, molim Te srdačno po današnjoj sv. Pričesti, ne daj, da i ja pripadam takvim ljudima, koji nose samo lišće, a ne plodova. Da se to ne dogodi, trudit ću se, da svoje odluke izvedem u svakidašnjem životu. Odluka za danas . . .

ŠESDESETNICA.

Nedjelja: Priča o sijaču.

1. Današnje sveto Evanđenje pripovijeda slijedeću priču: »Izađe sijač, da posije sjeme svoje. Kad je sijao, padne jedno na put i bi pogaženo i ptice nebeske dođoše, pa ga pozobaše. Drugo pade na kamenito tlo, a kad je izniklo, usahne, jer nije imalo vlage. Drugo opet pade među trnje, trnje uzraste s njim, te ga uduši. Treće pade na dobru zemlju i donese stostruk plod. Kad je Isus to kazao, poviče: »Tko ima uši, da čuje, neka čuje!« Koliko svetih nauka sadržaje ova priča! Ko je sijač? Sijač je sam Isus Krist. On je došao na svijet, da posije sjeme Riječi Božje u srca ljudi. On nam je sve kazao i naučavao nas i objavio nam, što moramo vjerovati, jer Isus je Sin Božji, pa ne može varati ni lagati. To je razlog, zašto treba da vjerujemo i one nauke, kojih ne možemo shvatiti.

O dragi Isuse, koli čvrsto vjerujem u Tvoju nauku i objavu. Zahvaljujem Ti na toj vjeri, koja će me sigurno dovesti vječnom cilju. Molim Te za sve krivovjernike

i nevjernike, daj, da i oni upoznadu istinu i da se spasu!

2. Kad je Isus kod svog uzašašća ostavio zemlju, odredio je apostolima i njihovim nasljednicima, da objavljuju riječ Božju ljudima. Ujedno im je dao i obećanje, da će On sam nevidljivim načinom ostati kod njih do svršetka svijeta i da će im poslati Duha Svetoga. »Gle, ja sam s vama do svršetka svijeta. A kad dođe Duh istine, naučit će vas svu istinu.« Time je naša Crkva postala stup i temelj istine; nikada se ne može varati u istinama vjere i nikada ništa krivo naučavati. O kako je to utješno za nas! Mi ne možemo zabluditi, ako se točno držimo svete Crkve i pokažemo se kao njezina poslušna djeca. Odluči danas kod sv. Pričesti, da ćeš nastojati gojiti u sebi uvijek veliko poštovanje i podložnost prama svetom Ocu u Rimu i svima od njega određenima biskupima i svećenicima. Poštuj ih sve kao namjesnike Isusa Krista, jer o njima kaže Spasitelj: »Tko vas sluša, mene sluša, tko vas prezire, mene prezire.« Govori uvijek s počitanjem o duhovnim poglavarima i ne dopusti, da se u tvojoj prisutnosti ruže ili ismjehavaju. Moli dnevice za

njih, pa također i danas kod sv. Mise i sv. Pričesti. Moli osobito za svog duhovnog vođu! Ne zaboravi nikada moliti, da dobijemo dobrih i požrtvovnih biskupa i svećenika!

Ponedjeljak: Prispodoba o sijaču.

Sjeti se prispodobe jučerašnjeg dana! Spasitelj je sam tumači i pobliže razlaže svojim učenicima. On veli: »Sjeme je riječ Božja. Oni, kod kojih sjeme na put padne, jesu oni, koji riječ Božju čuju, a onda dolazi đavo i uzima je iz njihova srca, da ne vjeruju i ne postanu blaženi.«

To je prva vrsta ljudi, kod kojih riječ Božja ne donosi nikakovog ploda. Njima manjka dobra volja. Oni je doduše čuju u poduci kršćanskoj, u propovijedi i t. d., ali zli ljudi, njihovi neprijatelji, učine, da oni ne vjeruju čvrsto, da dvoje o istinama, koje ih Crkva uči ili objavljuje, ili ih sasma zabacuje. Zato i ne žive po vjeri, nego provode lakouman život. Takovih ljudi ima u naše doba mnogo. Oni odbacuju naprosto najveće i najsvetije, što na zemlji posjeduju — sv. vjeru, kao što se stara haljina odbacuje, i žive bez Boga, bez religije i vjerskog osjećanja.

Ti ćeš moguće misliti, tako daleko ne će kod mene doći, ali ne uzdaj se previše u sebe. Mnogi su već tako mislili i govorili, pa su kasnije postali sasma ravnodušni u vjeri i kršćanskom življenju. Izbjegavaj stoga sve, što bi moglo uzdrmati vjeru u tvojoj duši, a prije svega općenje sa zlim ljudima. »Zao drug vodi 99 drugih u pakao«, kaže poslovica. Kad općiš sa prijateljima i drugovima, koji rado ismjehavaju molitvu i polazak crkve, svećenike, sv. osobe i sv. stvari, ne će dugo potrajati, pa ćeš i ti s njima činiti isto. Tako je barem uvijek bilo osobito kod mladih i neiskusnih ljudi.

Odluči stoga čvrsto kod sv. Pričesti, da ćeš uvijek izbjegavati takove ljude. Obećaj Isusu, da ne ćeš pristajati uz takove razgovore, koji vrijeđaju vjeru, nego da ćeš je uvijek braniti i nikada ne dopustiti, da se ruži ili ismjehava. Izbjegavaj nadalje i čitanje zlih knjiga i novina! One sadržavaju u sebi mnogo otrova za tvoju vjeru i truju ti srce i pamet, ako ih se ne okaniš. Dobra je knjiga dobar prijatelj, zla pako zao. Imaš li u kući samo dobre knjige? Zle spadaju u vatru.

Zahvali Spasitelju u sv. Pričesti i za milost sv. vjere. Moli Ga, da te radije pusti umrijeti, nego da ikada postaneš ravnodušan u vjeri ili da je izgubiš. Jao onima, koji su je izgubili, nad njima je već izrečena osuda: »Tko ne vjeruje, taj je suđen; tko ne vjeruje, taj će biti proklet.«

Utorak: Priča o sijaču.

Spasitelj reče u priči: »Drugo sjeme pade na kamen i kad izniknu, osuši se, jer nije imalo vlage.« Kod kojih sjeme riječi Božje pada na kamenito tlo, to su oni, koji riječ Božju s radošću primaju, ali jer nemaju korijena, vjeruju neko vrijeme, a u vrijeme kušanja otpadaju.

To je druga vrsta ljudi. Oni imaju još barem dobru volju. S revnošću primaju riječ Božju i vjeruju. Kod kršćanskog nauka kao i kod propovijedi i ispovijedi misle: Jest, tako ću sada raditi, tako ću odsada živjeti, ali jedva što su izašli iz crkve, zaborave na svoju dobru odluku, te cijeli dan ne misle više na nju, a još manje je izvršuju. Oni su površni te stoga i ne napreduju u dobru, nego se uvijek vraćaju k starim pogreškama.

Što se čuje i uči, to se mora i izvršiti u svakidanjem životu. Zato je dobro, da uvijek učinimo posebnu odluku i to u onoj točki, o koju se najčešće ogriješimo n. pr. da ćemo svagdanje molitve točno obavljati, često preko dana ponavljati dobru nakanu, točno slušati, ljubazni i prijazni biti prema drugovima, ili da ćemo se čuvati laži i t. d. Tu odluku treba učiniti kod jutarnje molitve, a kod sv. Mise i Pričesti moramo je ponoviti te često preko dana na nju misliti, a navečer kod ispitivanja savjesti pitajmo se najprije: Kako sam danas držao svoju odluku? Činimo tako svaki dan sve dotle, dok ne opazimo, da smo se u toj točki popravili. Onda tek dolazi druga tačka na red.

Tko tako radi, pokazuje dragom Bogu, da imade dobru volju. Njemu služiti i grijeh ozbiljno izbjegavati. Takav čovjek ozbiljno misli na svoju dušu te će sigurno i napredovati u dobru. Misli danas kod sv. Mise i Pričesti, kako ti radiš, kako je kod tebe, što se tiče ove važne tačke. Pobudi iskreno pokajanje radi svoje nemarnosti, i načini posebnu stanovitu odluku!

Srijeda: Priča o sijaču.

Drugo opet sjeme pade među trnje i izraste trnje i zadavi ga. To nam predočuje one ljude, koji slušaju riječ Božju, ali brige, bogatstva i slasti ovog svijeta zaguše je u njima, te ne donosi nikakva ploda.

K ovoj trećoj vrsti ljudi spadaju oni, koji doduše vjeruju, ali ne žive prama vjeri. Znadu i vele, da su katolici, ali ne žive kao katolici. Vjeruju, da su samo zato na svijetu, da Bogu služe i da Mu svaki čas svoga života posvete, ali oni ne misle dnevno na Boga, nego rade i brinu se samo za prolazne stvari, kao da će uvijek ostati na ovome svijetu. Ne misle dalje i žive iz jednoga dana u drugi kao nerazumne životinje, bez molitve i dobre nakane preko dana. Dobro znaju, što je grijeh, i da duši svaku zaslugu otimlje i da je u svaku pogibelj dovodi, pa ipak se ne trude, da izbjegavaju teški grijeh, nego žive u svojoj nečistoći i lakoumnosti, te počinjaju jedan grijeh za drugim. Oni dobro znaju, da bi mogli pobožno i čisto živjeti, kad bi išli k sv. Pričesti, no ne će toga da čine.

Šta koristi takova vjera? Koja korist od takove religije? Dragi Spasitelj je jednom rekao, da će Bog takvog čovjeka još više kazniti, jer je poznao volju Njegovu, a ipak je nije vršio. Kao što je tijelo bez duha mrtvo, tako je vjera mrtva bez dobrih djela.

Odluka za sv. Pričest: Moja vjera neka bude uvijek živa, t. j. ja ću danomice živjeti po vjeri i zapovijedima Božjim. Ne ću da se samo zovem katolikom, nego ću kao katolik i živjeti. Za Boga sam stvoren, a ne za svijet i grijeh. Moja duša neka bude plodno tlo. Da tako bude, to ću odsele riječ Božju slušati, ali i vršiti u sve dane svoga života, da u meni donosi plod za vječnost.

7. ožujka: Svetkovina sv. Tome Akvinskoga.

1. Sv. Toma Akvinski rodio se god. 1226. od plemićkih roditelja na dvoru Roccasecca kod Napulja. Kad mu je bilo 5 godina, dade ga njegova pobožna majka Benediktincima na odgoj. Toma je bio od Boga obdaren izvanredno velikim talentima i sposobnostima. Iza mnogih i velikih

zapreka stupi u red sv. Dominika, postane svećenik i učitelj. Kako je bio vanredno učen, napisao je velika i znamenita djela i knjige, te ga smatraju za najvećeg crkvenog učitelja sviju vremena. Toma je slovio kao čudo mudrosti. Kraj svega toga bio je ipak vrlo ponizan — da, poniznost sama. Nije učio ni pisao, da od ljudi bude hvaljen i slavljen, nego da se Bogu dopadne, da Njega proslavi i samo Njemu da služi.

Promisli, kako se ti vladaš, ako nešto znadeš i umiješ, ako imaš više znanja nego drugi. Jesi li sličan sv. Tomi u poniznosti ili si pun oholosti? . . . Odluči danas kod sv. Pričesti čvrsto, da ćeš sve činiti Bogu za ljubav, Bogu na slavu, a ne da se ljudima dopadneš. Obećaj Bogu, da ćeš uvijek, kad ti dođe kakova misao oholosti ili taštine, odmah izmoliti kakovu malu strelovitu molitvicu.

2. Velika bijaše učenost sv. Tome, ali još veća bijaše njegova pobožnost. Osobito se je isticao neokaljanom čistoćom. Premda je u Napulju, gdje je boravio kao đak, vladala velika nećudorednost, ipak je ostao sasma čist i neokaljan. Vlastita braća prirediše mu jednom sramotnu, ne-

čistu napast, jer ne htjedoše, da ide u samostan. Ali on ostade stalan. Kao nagradu za tu stalnost dobio je od Boga milost, da kroz cijeli svoj život nije nikada više imao nečiste napasti. Bori se i ti proti zlim mislima i požudama, opri se zlim ljudima, koji te žele navesti na grijeh! Ako ti dragi Bog i nije dao osobite milosti, da budeš prost od svake nečiste napasti kao sv. Toma, daje ti ipak sigurno toliko milosti, da ih možeš svladati. Promisli, da svaki put imaš i veliku zaslugu, kad se boriš proti grijehu.

9. ožujka: Svetkovina sv. Franciske Rimske.

1. Sveta Franciska rodila se je u Rimu god. 1384. od uglednih i bogobojaznih roditelja. U ranoj mladosti pokazala je već vanredno veliku pobožnost. Vrlo se veselila, kad je mogla biti sama. Često si je mogao vidjeti u kojem kutu očinske kuće, gdje kleči i moli. Revno se je trudila, da joj čitav život bude neprestana molitva, i da sve radi na slavu Božju. Kad je sagriješila, nije mirovala, dok nije srdačnim pokajanjem dušu oprala.

Kakav je tvoj mladenački život?... Jesi li sličan sv. Franciski u svojoj pobožnosti?... Koje odluke moraš kod sv. Pričesti učiniti?...

2. S pobožnošću združila je sv. Franciska i samozataju. Premda je imala bogate roditelje i stanovala u sjajnoj kući, ipak je jela samo jednostavna jela. Odricala se je mesa, jaja i poslastica i bila je zadovoljna s jednostavno priređenim varivom i kruhom. Nikad nije što drugo pila osim vode. Često je molila svog ispovjednika, da smije obavljati pokornička djela. I ti se moraš vježbati u mrtvenju i samozataji. Ne smiješ svome tijelu dopuštati svega što želi, inače će te na grijeh navesti, osobito na nečistoću. Neke male stvari možeš si već katkad uskratiti, ne mrmljaj n. pr. kad ti jela ne idu u slast, jedi katkad i suhi kruh, ne budi razmažen, uskrati si gdjekoji zalogaj i to baš od onoga jela, koje osobito voliš i t. d.

3. Sveta je Franciska osobito povjerljivo općila sa svojim Anđelom Čuvarom. Katkad ju je sprovađao u spodobi mladića bijelo obučena i ne bi je ostavio, doklegod je živjela po volji Božjoj. No čim je učinila i najmanju pogrešku, smrknulo

se je njegovo lice, ili je otišao od nje, ali kad se je od srca pokajala i pomirila se s Bogom, opet joj se je ukazao.

Štuješ li i ti danomice svog Anđela Čuvara? Slušaš li njegove opomene?..!

Odluke kod sv. Pričesti!

Subota: Zadovoljština za pokladne dane.

1. Ni u jedno se vrijeme godine dragi Spasitelj ne vrijeđa tako, kao u dane poklada. To su pravi dani žetve za pakao! Dok Spasitelj tiho u crkvi prebiva, mnogi ljudi uživaju u bučnom i nepristojnom veselju i oskvrnjuju svoje tijelo neumjerenošću u jelu i pilu i mnogim drugim nečistim grijesima. Koliko ih imade, koji upravo sada počine prvi teški grijeh, koji u ovo vrijeme izgube čistoću i nevinost svoga srca! Dani poklada — dani su grijeha!

2. Da dragom Spasitelju zadovolje za tolike grijehe, koje mu nezahvalni ljudi i kršćani u ove dane nanose, sakupljaju se revni štovatelji Presvetog Oltarskog Sakramenta i Srca Isusova pred Svetohraništem te mu prikazuju svoje molitve i Pričesti kao zadovoljštinu za nanesene

uvrede. Koliko li utjehe za dragog Spasitelja, kad vidi mnoge sakuplje oko sebe! Među njima moraš i ti biti! I tebe to mora veseliti, što možeš utješiti svoga Spasitelja!

Da, dragi Isuse, moja je odluka u ove dane poklada: Svaka sv. Pričest neka Ti bude zadovoljština za grijehe svijeta!

Sve duše, koje se tako lakoumno bacaju u pogibelj, hoću da budu uključene u moje molitve!

3. Veliku utjehu možeš pripraviti Spasitelju i time, ako se osobito u ove dane čuvaš svake pogreške, te u svemu nastojiš biti što revniji. Za vrijeme poklada moraš više moliti nego obično i osobito se boriti proti zlim navikama i čuvati se svakidašnjih pogrešaka, a naročito svoje glavne pogreške.

O dobri Isuse, to će biti čvrsta odluka mojega današnjeg razmatranja. Pomozi mi svojom milošću!

PEDESETNICA.

Nedjelja: Isus proriče svoju muku.

U današnjem svetom evanđelju čitamo ovo: »Isus uze dvanaestoricu apostola

pa im reče: »Evo idem gore u Jeruzalem i Sin čovječji bit će predan glavarima svećeničkim i književnicima. Oni će Ga na smrt osuditi i predat će Ga neznabožcima i narugat će Mu se i šibat će Ga i popljuvati, i pošto Ga budu šibali, ubit će Ga i treći dan će ustati.«

Dragi Isus kazuje dakle apostolima unaprijed svoju muku i uskrsnuće. Zašto to čini? Ta dobro znade, kako će učenici biti malodušni u danima Njegove muke. Znade također unaprijed, kako će potišteni biti i podvojiti u vjeri u Njega. On čini to, da se u onim žalosnim danima sjete učenici Njegovi, da je On zaista Sin Božji. Osim toga htio im je pokazati, da dragovoljno polazi u smrt, te da Ga ništa drugo nije na to skonulo, da za ljude trpi i umre, nego Njegova neizmjerna ljubav.

O kako velika ljubav goraše u srcu Spasiteljevu, kad je nakanio ići u susret svojoj muci! Kad bi mi tu ljubav mogli pojmiti, sigurno ne bi ništa drugo radili, nego neprestano zahvaljivali za onu neizmjernu sreću, koju nam je svojom mukom pripravio.

Zahvali dragom Spasitelju u svetoj Pričesti za tu neizmjernu ljubav! Učini čvrstu odluku, da ćeš u ovo sveto korizmeno vrijeme, koje sada počinje, pobožno promatrati muku i smrt Isusovu. Služi se uvijek pobožno onim stvarima, koje te sjećaju muke Isusove: kao n. pr. slikom Raspetoga. Promatraš li je često? Što misliš tada? Križ je knjiga, u kojoj je napisana cijela prevelika ljubav srca Isusova. Muke Gospodinove sjeća te također i znak svetoga križa. Krstiš li se uvijek pobožno ili brzo i površno? Križaš li se kod posla, u napasti, kad uzimaš svete vode i t. d. Najživlje nas sjeća muke Isusove sveti križni put. Kako ćeš tu pobožnost ove korizme obavljati?

Moliš li križni put i inače preko godine?

Ponedjeljak: **Korist trpljenja.**

1. Sjeti se jučerašnjeg razmatranja! Ti moraš cio svoj život biti zahvalan dragom Spasitelju i uvijek Mu ponovno zahvaljivati za Njegovu smrt i muku, kao i za ljubav Njegovog presvetog Srca. Najljepše sjećanje muke Isusove sastoji se u tome, da Ga slijediš na križnome putu, te ova trpljenja, žalosti i protivštine života iz

ljubavi k Njemu strpljivo primaš. Raznolika trpljenja mogu nas snaći. Sad nas muče žestoke i teške napasti, sad nas snađe bolest, drugiput nas opet tišti siromaštvo ili kakova druga nesreća; katkada o nama zlo govore ili nam kakovu štetu prouzrokuju i t. d. Sva ta trpljenja, bila ona kakova mu drago, dolaze uvijek iz ruke Božje i imaju za naš život veliku vrijednost. Ljudi ih često smatraju kao nesreću, te jauču i tuže se, što moraju križ nositi. A ipak nisu križevi ništa drugo, nego milost Božja i dokazi Njegove ljubavi naprama nama. Bog nas želi svakako imati u nebu, pa stoga nam i šalje boli i trpljenja. Sv. Pismo kaže: »Koga Bog ljubi, toga i kara.«

Što više križeva moraš nositi u životu, tim više možeš zadovoljiti i pokoru činiti za grijehe svoje. Ili zar ti nije draže, neko vrijeme biti bolestan i podnositi kakovu muku, nego duge godine u čistilištu trpjeti? Sveti je Augustin uvijek molio Boga: Gospodine, ovdje reži, ovdje pali, ovdje na svijetu pošalji mi nevolje i bijede, ali štedi me u vječnosti.«

Strpljivim podnašanjem nevolja možemo si pribaviti mnogo zasluga za nebo.

Sv. Ignacije Lojolski veli: »Hoćeš li biti veliki svetac, onda moli Boga, da ti pošalje mnogo nevolja.« Jednom će te u nebu najviše veseliti pretrpljena nevolja, jer će ti ona donijeti najviše zasluga.

O premili Spasitelju, jači me po sv. Pričesti, da Te rado slijedim na križnome putu kao Marija, Tvoja preljubljena Majka, kao Tvoji sv. učenici i svi sveci. S Tobom hoću da se uspnem na Kalvariju, da mogu također jednom s Tobom u nebo.

Utorak: Ozdravljenje slijepca kod Jerihona.

1. Nakon što nam je nedjeljno evanđelje pripovijedalo, kako je Krist unaprijed navijestio svoje trpljenje, javlja nam ono dalje ozdravljenje slijepca kod Jerihona. Kad se je Isus približio Jerihonu, sjedio je slijepac na putu proseći. Kad je čuo, da prolazi Isus iz Nazareta, poviče »Isuse, sine Davidov, smiluj mi se!« Oni, koji su pred njim išli, vikahu na njega, da šuti, ali on vikaše sve većma: »Sine Davidov, smiluj mi se!« Isus mu se smilovao i uslišao je njegovu molitvu. »Pogledaj!« reče mu, »tvoja ti je vjera pomogla.«

Predstavi si jednog takovog siromašnog, slijepog čovjeka! Kako je sažaljenja vrijedan i nemoćan! Kad pogledaš slijepog, tad možeš pravo spoznati, kako je veliko dobro očinji vid. Jesi li već kadgod mislio na to? Jesi li se već za to zahvalio Bogu? Kako upotrebljavaš svoje oči? Moguće, da si već i smrtno sagriješio hotimice gledajući nečiste stvari? Moli srdačno dragoga Spasitelja u sv. Pričesti za oproštenje i odluči, da ćeš dobro čuvati svoje oči!

2. Promatraj veliku dobrotu Srca Isusova! Isus nam jako rado pomaže u našim potrebama i nevoljama, ako je to za spasenje naše duše. Ako imaš štogod na srcu, idi k Spasitelju i kaži Mu svoju nevolju. On ti može najbolje pomoći. Uzdaj se i ti čvrsto kao i onaj slijepac u dobrotu i pomoć božanskog Srca. On vapijaše glasno: »Isuse, sine Davidov, smiluj mi se!« I kad su ga htjeli ušutkati, povika još glasnije: »Isuse, sine Davidov, smiluj mi se!« On je znao, da Isus hoće i može pomoći. Hajde i ti samo svaki put Spasitelju i reci u sav glas: »Isuse, smiluj mi se!« Reci i izjadaj Mu se! Ne trebaš lijepih riječi, ali moraš imati čvrsto i nepokolebivo pouzdanje. Reci Isusu: »Znadem, Isuse, da ćeš me zasigurno uslišati, ako je to za mene dobro.« Tvoja ljubav prema nama je tako velika, da nas ne možeš odbiti i zabaciti.«

Moli se i danas kod sv. Pričesti djetinjim pouzdanjem Srcu Isusovu!

Pepelnica.

1. Danas obavlja svećenik na vjernicima ozbiljnu ceremoniju. Siplje im na glavu pepeo i govori ove riječi: »Spomeni se, čovječe, da si prah i u prah ćeš se pretvoriti.« Na taj način bilježi svećenik svakome smrtnu osudu na čelu, jer kao da veli: »Ti moraš umrijeti.« I ništa nije tako sigurno i stalno kao smrt. Jednom će doći čas, kada ćemo ovaj život svršiti i preći u drugi. Stalno je, da ćemo umrijeti, ali je nestalno, kada ćemo umrijeti. Hoću li umrijeti iza 50 godina ili možda iza 5 godina, poslije pet mjeseci, pet sedmica, danas ili nakon pet sati. Toga ne znam. Ali jedno znam, da je bezuvjetno potrebno, da sam uvijek na smrt spreman.

2. Kako su ludi svi oni ljudi, koji tako žive, kao da će uvijek ostati na ovom

svijetu. Kakav je to naopaki život, kad se samo misli na vremenite stvari, kad se uvijek samo brine i radi, da čovjeku bude na ovome svijetu ugodno, a kod toga se ne misli na ono jedino što je potrebno, te se zaboravlja na svoju neumrlu dušu. Bog nam je ovo nekoliko godina života dao samo zato, da ih upotrijebimo za vječnost i da mu svaki čas života služimo. Sve se mora činiti Bogu za ljubav. Njemu na slavu neka budu naše molitve, posao, jelo, pilo, spavanje, odmori i zabave, sve bez iznimke nek je Bogu posvećeno. Tko ne živi tako u sve dane, taj vodi sasvim naopaki život, i kako mu grozno mora biti poslije ovoga života otići u vječnost. Kad bi ljudi malo više mislili na smrt, sigurno ne bi živjeli tako bezbrižno i lakoumno i ne bi počinjali jedan grijeh za drugim. O sv. Alfonzu pripovijeda se, da se je osamnaest godina na smrt pripravljao danomice. Zato je i živio i umro tako sveto. U knjižici »Nasljeduj Krista« nalazi se ovo: »Blažen onaj, koji ima uvijek pred očima smrtnu uru i na smrt se dnevno pripravlja. Kad jutro svane, misli, da ne ćeš dočekati noći. Kad pak dođe noć, ne smiješ misliti, da ćeš jutro dočekati. Mnogi su umrli naglo i neočekivano, jer će u onom času, u kojem se mi ne nadamo, doći Sin čovječji. Sretan i blažen onaj, koji tako živi, da ga smrt zateče u takovom stanju, u kakovom želi umrijeti.«

Stvori danas čvrste odluke kod sv. Pričesti za svoj budući život, a osobito za današnji dan!

Četvrtak: Značenje korizme.

Čistom srijedom ili pepelnicom počima četrdesetdnevno korizmeno vrijeme. Ono traje do Uskrsa. Četrdeset dana postili su Mojsije, Ilija i Ninivljani, 40 dana postio je dragi Spasitelj u pustinji. Crkva je odvajkada slijedila primjer Božanskog Spasitelja, i kršćani su pod teški grijeh obvezani da poste, ako su navršili 21. godinu, a zdravi su i jaki. Postiti reći će: samo se jednom preko dana do sita najesti. No time nije rečeno, da su oni, koji ne moraju postiti, oprošteni od svakog pokorničkog djela. Korizma je za sve kršćane i Crkva opominje svu svoju djecu, da je dobro upotrijebe i po mogućnosti obavljaju što više djela pokore i mrtvenja. Tko ima dobru volju, naći će preko dana

mnogu prigodu, gdje se može nadvladati. Lijep je post i lijepo nadvladanje, kad u jutro u kavu uzmem manje šećera, kad jedem suhi kruh mjesto kolača, kad Bogu za ljubav samo jedan zalogaj manje jedem, osobito od onih jela, koja mi idu u slast, kad bez mrmljanja i ono jedem, čega baš ne volim osobito; ako ne pijem odmah, čim sam žedan, kad se uzdržajem od raznih poslastica i time uštedujem novac za dobre svrhe... Na taj i sličan način može svatko postiti, a da si time ni u čemu ne naškodi.

Korizma je vrijeme pokore. Pokorom možemo svoj prošli život učiniti korisnim, njome možemo zadovoljiti za sve pogreške i grijehe, pa ćemo tako sa dragim Spasiteljem uskrsnuti novim i svetim životom. Kako se kršćani moraju radovati, što im je Bog dao tako laku priliku, da za svoje grijehe i kazne zadovolje i cijeli svoj život urede, pa stoga i moraju revno upotrijebiti to sveto vrijeme. Molitva, spojena s postom i milostinjom, bolja je, nego da sakupljamo blago na hrpe. Misli danas kod sv. Pričesti na to, kako ćeš se vladati u korizmenom vremenu i učini čvrste odluke! Izvrši ih odmah danas!

Petak: O samozataji.

U korizmi moramo činiti pokoru za sve pogreške i grijehe, koje smo u životu počinili, te se opet obnoviti u revnom i kreposnom životu. U tome nam pomaže pokora i razmatranje, na što nas Crkva u ovo sveto vrijeme osobito opominje. Krepost i kršćanski život bez samozataje nemoguć je. Samozataja nas čuva i jača proti zlim nagnućima, koja su u našem srcu, proti napastima, koje nam dolaze od zloćestog neprijatelja i zlih ljudi.

Naše tijelo teži uvijek samo za ugodnošću i mekoputnošću. Oči hoće da sve vide, uši da sve čuju, jezik hoće neprestano da govori, okus da samo dobro jede i pije, a ruke teže samo za igrom i dangubom. Ako ozbiljno ne bdijemo i ne gospodarimo nad zlim nagnućima našega tijela, onda će nas zavesti na mnoge grijehe i opačine. Tu ne pomaže ništa drugo, nego neprestano nadvladavanje i samozataja. Naš napredak u dobru ovisi o tome, jesmo li se nadvladali ili ne. Koliko se trudimo i sebe nadvladavamo, toliko ćemo i u kreposti napredovati.

O dragi Spasitelju, uči me u sv. Pričesti tu veliku umjetnost nadvladanja, ta to je za moj život tako korisno. Ti znaš, kolikih sam se grijeha mogao očuvati, da sam si samo malo truda dao, te sebe nadvladao.

Naginješ li na lijenost i ugodnost, preduzmi si onda, da ćeš u to sveto korizmeno doba točno ujutro ustati i dnevno sv. Misi prisustvovati, točno svoje molitve obavljati, svoju zadaću izrađivati i vjerno obavljati svoj posao. Uskrati si katkada dozvoljenu igru, zabavu! Naginješ li na oblizavost i lakomost, nadvladaj se u jelu i pilu i uzdrži se od svega toga. Ako nijesi do sada svoje oči, svoje uši, svoj jezik dosta nadvladao i zato mnogo grijeha počinio, trsi se sad oko toga u ovo sveto vrijeme! Ti znaš sam najbolje, u čemu je nadvladavanje osobito korisno. Načini si u toj tački odluku i počni je već danas izvršavati.

19. ožujka: Sveti Josip.

1. Promatraj svetog Josipa na mjestima gdje življaše: u Betlehemu, Egiptu i Nazaretu! Josip bijaše od Boga odabran i

na visoku čast podignut, jer je bio othranitelj i čuvar Spasiteljev i suprug preblažene Djevice Marije. Njegovo dostojanstvo, njegova čast i stalež bijaše izvanredno svet, ali i život njegov također. On je svetac, koji je sve kreposti vježbao u prevelikoj mjeri, jer bijaše čist i nevin kroz cijeli svoj život, revan u molitvi i neumoran kod posla, strpljiv i odan u volju Božju u siromaštvu, protivštinama i kušnjama, koje je Bog poslao na njega. Sv. Josip je jedan od najvećih svetaca, ali također jedan od najskrovitijih. Pred svijetom je on siromašni drvodjelja, koji si u znoju svoga lica mora zasluživati kruh svoj; nitko i ne zna za njegovu čast i njegove velike i obilne milosti. Jednostavan je i čedan, i nije pobožan i svet radi ljudi, nego samo Bogu za ljubav.

Nasljeduj sv. Josipa baš u toj točki! Živi i ti sasvim s Bogom, provodi svet život, jer si samo zato na svijetu, ali se ne ističi. Čini sve tiho i skrovito, čini sve Bogu, a ne ljudima za ljubav. Ima također i ohole pobožnosti, ali ona pred Bogom nije u nikakvoj cijeni i ne zaslužuje nam nikakve nagrade. Ispitaj se jednom kod sv. Pričesti, kakova je tvoja po-

božnost? Načini čvrstu odluku, da ćeš kod svega, što činiš, ljubiti skrovitost, poniznost i čednost.

2. Danas stoluje sv. Josip u nebu kao veliki svetac. Upravo radi njegove poniznosti na zemlji Bog ga je tako uzvisio. On može mnogo svojim zagovorom; on je moćan svetac i zagovornik. Sveta Terezija veli o njemu: »Ja sam si izabrala sv. Josipa za zagovornika kod Boga; njemu sam se preporučila i iskusila sam, da mi je u svemu više pomogao, nego što sam očekivala. Ne sjećam se, da me nije kada uslišao.«

Poštuj i ti rado sv. Josipa, preporuči se dnevno u njegovu zaštitu. Srijeda i mjesec ožujak je osobito posvećen sv. Josipu. Štuj ga tada osobito i moli mu se češće i pobožnije!

PRVA NEDJELJA KORIZMENA.

Nedjelja: Đavao kuša Isusa.

1. Današnje sveto Evanđelje govori, kako je đavao tri puta kušao Isusa u pustinji. Spasitelj je postio 40 dana i noći i bio je ogladnio. Tad pristupi kušač k Njemu i reče mu: »Ako si Sin Božji, reci, da ovo kamenje postane hljeb!« Isus otjera đavla ovim riječima: »Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi, koja dolazi iz usta Božjih.« Onda Ga odvede đavao u sveti grad, postavi Ga na vrh hrama i reče, da skoči dolje, jer će Ga anđeli dočekati na rukama, da o kamen ne zapne nogom svojom. Isus mu kratko odgovori: »Pisano je, ne kušaj Gospodina Boga svojega!« Još i po treći put usudi se đavao kušati Isusa, te mu pokaže sva kraljevstva na zemlji i njihovu krasotu i reče mu: »Sve to dat ću tebi, ako padneš te mi se pokloniš!« Spasitelj reče: »Idi sotono! Pisano je: »Gospodinu se Bogu svome klanjaj i Njemu jedinome služi!«

2. Zašto je htio Isus, da bude kušan? Iz ljubavi k nama. On nas htjede da utješi svojim primjerom, ako i na nas navale napasti. Ni jedan čovjek nije bez napasti, jer su one posljedica istočnoga grijeha. Napasti, pa makar bile kako jake i škodljive, nijesu zao znak za dušu, nego baš protivno. Bog reče Tobiji: »Jer si mi drag, zato te moram kušnjama i napastima iskušati!« Bog hoće da vidi, hoćeš li Mu također i onda služiti, kad se moraš bo-

riti proti lijenosti u molitvi, proti oholosti, neposlušnosti, nečistoći i t. d. Baš tada možeš pokazati svoju dobru volju i baš po toj dobroj volji dopast ćeš se Gospodinu Bogu. Krepost pobožnosti, poslušnosti, blagosti, čistoće, koju stečemo boreći se proti napastima, nagrađuje Bog posve drugačije, nego kreposti stečene bez borbe i poteškoća. Ako si napastovan i sto puta preko dana, imaš stotinu zasluga, ako si svaki put ostao stalan u kreposti.

Dragi Isuse, i ja hoću nasljedovati Tvoj primjer. Kad si Ti bio napastovan, nemam onda prava tužiti se, ako se je i meni boriti proti napastima. Znam, da kod svake napasti dobijem od Tebe toliko milosti, da ne podlegnem i ne sagriješim. Pomozi mi jakošću sv. Pričesti, da danas u toj točki ostanem postojan.

Ponedjeljak: O napastima.

1. Poslije prvog grijeha ostala je u nama volja sklona na zlo i zla pohota, koja nam pribavlja mnoge i pogibeljne napasti. Osim toga pripravljaju nam napasti i ljudi, ali od sviju najviše zločesti neprijatelj. Napasti ćemo imati kroz čitav život, nekad više, nekad manje. Radi toga se ne trebamo bojati ni uznemirivati. Napasti, ma kako sramotne bile, ipak nijesu zato još grijesi. Grijeh počinimo samo onda, kad svojevoljno i hotimice prestupimo Božju zapovijed. Dakle prije svega moramo znati, što mislimo ili činimo, a onda moramo to s nekom dopadnošću i svojevoljno misliti i činiti. Ako zle misli, čim ih opazimo, otjeramo iz pameti, onda o kakvom grijehu nema ni govora. Napast može opet doći, ona me može čitav dan mučiti, ali griješim samo onda, ako se naslađujem u njoj. To sve vrijedi za sve napasti i kušnje, bile one kakove mu drago: rastresenost u molitvi, ljutitost, oholost, zavist, nečistoća i t. d. Tko se bori proti napastima, taj ne samo da nema nikakvog grijeha, nego dapače ima svaki put veliku zaslugu kod Boga.

Steci si mnogo takovih zasluga time, da se uvijek postojano boriš proti raznim napastima. Kako ćeš se jednom u vječnosti veseliti radi toga!

2. Pravo sredstvo proti zlim mislima i napastima je molitva i pomisao na nauku i primjer dragog Spasitelja. Ako si se naučio često preko dana moliti strelovite

molitvice, onda ćeš sigurno imati te molitve na ustima i onda, kad te napast snađe: »Isuse, budi uza me! Isuse, pomozi mi u napasti! Srce Isusovo, ne ostavi me! Sveti Josipe, moli za me! Sveti Anđele Čuvaru, budi mi u pomoći!« i slično. Ako ti se ne da slušati, sjeti se poslušnosti Isusove u Nazaretu. Jesi li rastresen kod molitve, tad pogledaj na Spasitelja, kako je On na Maslinskoj gori molio. Snađe li te srditost, sjeti se riječi Gospodinovih: »Blaženi krotki!« Dođu li ti nečiste misli, tad pomisli na pakao ili na bičevanje Isusovo. Jesi li u pogibelji da slažeš, dozovi si u pamet izreku: »Lažljive usne Gospodinu su odvratne!« Učini čvrstu odluku za sv. Pričest! Misli danas često na nju!

U t o r a k: O bližnjoj prigodi.

1. Isus je bio triput napastovan od zločestog neprijatelja. Pogledajmo još jednom njegov sveti primjer.

Spasitelj nije svojevoljno dozivao ili tražio napasti. Time nam je htio pokazati, da se bez potrebe ne izlažemo grešnoj pogibelji, nego da brižno izbjegavamo svaku bližnju grešnu prigodu. Bližnja

grešna prigoda je sve, što koga obično navodi na grijeh n. pr. osoba, društvo, kuća i sve, što je tome slično. Tko se tih prigoda ne će da kloni, taj se dakako ne treba čuditi, ako je napastovan ili ako sagriješi. »Tko ljubi pogibao, taj će u njoj i propasti.« Tko ne će da se oprži, neka bježi od vatre, i ako ne će da se zamaže, neka izbjegava nečistoću. Tako je i sa bližnjom prigodom.

Kakav si ti u toj točki? Da li ti tvoja savjest predbacuje, da si i ti često lakoumno išao u grešnu pogibao? Pokaj se prije sv. Pričesti za sve svoje nesmotrenosti i reci Spasitelju, da ćeš izbjegavati bližnju grešnu prigodu, kao i sam grijeh.

2. Katkada se može (također) dogoditi, da bez svoje volje dođeš u bližnju grešnu prigodu. Ti si na pr. u društvu, u kući, kod zabave, u školi, kod posla i t. d., gdje te zli ljudi dovode u pogibao nečistim razgovorima i gadnim šalama. Ni uz najbolju volju ne možeš odmah otići. Kako se moraš ponašati u takovu položaju? Ne boj se! Ako imaš dobru volju, ne ćeš sigurno nikada sagriješiti, jer gdje je nevolja najveća, tu je milost Božja najbliža. Kad zapadneš u takovu prigodu, upamti

slijedeće. Prizovi odmah ime Isusovo ili izmoli nekoliko malih strelovitih molitvica. Nadalje možeš svojom šutnjom i cijelim svojim ponašanjem pokazati, da prezireš takove stvari. Možda će ti također uspjeti kakovom ozbiljnom primjedbom zavodioce prisiliti, da šute. Ako je moguće, navedi govor na druge stvari. Samo nemoj kod takove prigode pokazati kakova straha. Ako dulje vremena moraš boraviti među zlim ljudima, podvostruči tada revnost u molitvi i stupaj dvostrukom revnošću na sv. Pričest! Bile napasti još tako jake, milost je Božja još sto puta jača. Uteci se Spasitelju u svetoj Pričesti i zamoli Ga, da te sahrani u svoje Presv. Srce i da te očuva od teških grijeha. Moli danas s osobitom pobožnošću prošnju u Očenašu: »Gospodine, ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen!«

Srijeda: Veliko vijeće zaključuje smrt Isusovu.

U korizmi moramo osobitom pobožnošću promatrati muku i smrt Isusovu. To promatranje mora nas sjećati na preveliku ljubav Spasiteljevu k nama siro-

mašnim ljudima i potaknuti nas na zahvalnost. Prije svega treba, da se osobito ugledamo u lijep i uzvišen primjer trpećega Spasitelja, jer se baš u mukama očituje najviše njegove kreposti. Te kreposti moramo si uzeti za uzor i učiniti čvrstu odluku, da ćemo se u ovo sveto korizmeno vrijeme obnoviti u duhu.

Počnimo razmatranje muke Isusove time, kako je veliko vijeće zaključilo uhvatiti Isusa i ubiti Ga. Sastojalo se je to vijeće od svećenika, književnika i farizeja. Oni su bili najveći neprijatelji Isusovi, premda je Isus i njih u svom Srcu nosio i svoju im ljubav iskazivao. On je također i za njih propovijedao i htio ih predobiti za svoje kraljevstvo, pače njih osobito, jer su oni bili vođe naroda. No njihova oholost nije im dala da slijede Spasitelja, i da Ga priznaju za Sina Božjega. Oni nijesu mogli vidjeti, kako puk sluša propovijedi Isusove, i kako su oni manje čašćeni od njega. Vidjeli su istina mnoga čudesa Spasiteljeva, mogli su u Njega vjerovati i tako narodu dati dobar primjer, ali ih je njihova oholost učinila posve slijepima, pa su radije pristali uz vražju odluku, da Isusa uhvate i ubiju, i tako Ga uklone s ovo-

ga svijeta. Na farizejima možeš vidjeti, kako oholost može ljude dovesti do najvećih i najtežih grijeha. Kako su nesretni postali ovi ljudi radi svoje oholosti! Oni su postigli svoj cilj, Spasitelja usmrtili, ali kako im je u vječnosti?

Odluku, da ćeš uvijek biti ponizan, ne možeš nikada prečesto učiniti. Zašto? Jer mi ljudi svi ne naginjemo k nijednoj pogreški toliko, koliko baš oholosti.

Kako se ti vladaš, kad ti roditelji i učitelji što zapovjede? Jesi li svojeglav, hoćeš li, da samo ti imaš pravo? . . . Jesi li pun zavisti, kad su drugi bolji od tebe, ili više hvaljeni nego ti? . . . Hoćeš li, da ti uvijek sve bolje znaš od drugih? Ispitaj se i moli Spasitelja u sv. Pričesti, da ti on pomogne, da budeš ponizan: »Isuse, krotka i ponizna Srca, učini srce moje po Srcu svojem!«

Četvrtak: Juda prodaje Isusa.

1. Promatraj nesretnog apostola Judu! Dragi ga Spasitelj izabrao i uzvisio do najvišeg stupnja časti, što se na zemlji može postići, naime: do službe apostolske. Tri godine smio je on općiti sa božanskim

Meštrom kao najiskreniji prijatelj i slušati Njegove nauke i poučavanja. On je od Spasitelja obasipan istom ljubavlju kao i ostali apostoli. Bio je kao i oni određen za velikog sveca. Kako bi se Juda morao pokazati zahvalnim kroz cijeli život prama Isusu! Ali ne! On postade krivac najveće nezahvalnosti. Ode k najljućim neprijateljima Gospodinovim i proda Meštra svoga za trideset srebrnika: »Šta ćete mi dati, i ja ću vam Ga izdati?«

O kako je ogavna nezahvalnost prema Bogu i ljudima! Čuvaj se je i budi uvijek u sve dane zahvalan. Zahvaljuj Bogu u svojim molitvama, u sv. Misi, u sv. Pričesti; zahvali Mu za sve, što ti daje preko dana. Zahvalnošću steći ćeš si novih milosti . . . Budi također uvijek zahvalan i prema bližnjemu, kada ti što dobra učini. Osobito pokaži svoju zahvalnost time, da moliš za njih. Jesi li se dosada marljivo vježbao u zahvalnosti? . . . Kako se zahvaljuješ poslije sv. Pričesti? . . .

2. Glavna pogreška Judina bila je lakomost. On je i tijelom i dušom težio za novcem i za zemaljskim stvarima. Sigurno, da ga je i njegov božanski Meštar češće opomenuo, no on se nije opirao toj

strasti, te je postepeno bivala sve veća i veća tako, da se najposlije nije zgražao ni od strašnog zločina, da naime izda Gospodina i Meštra svoga, samo da se kako domogne novaca.

Na Judi možeš vidjeti, kako jedna pogreška može preoteti mah, ako je odmah u početku ne svladamo. Malim počinjemo, ali velikom prestajemo. Ispitaj se ozbiljno kod sv. Pričesti, nema li u tvome srcu koje takove pogreške? Pazi na to svaki dan i ne miruj, dok je posve ne odstraniš. Sveti Franjo Saleški morao se je više godina boriti proti srdžbi, dok nije postao posve krotak. Čini i ti tako!

Petak: Priugotovljavanje vazmenoga janjeta.

1. Približio se je zadnji vazmeni blagdan za Spasitelja. Isus bijaše u Betaniji u kući Lazarevoj, gdje se tako rado zadržavao. On reče učenicima: »Znate, da će biti za dva dana vazam, i Sin čovječji bit će predan, da se razapne.« Petru i Ivanu, svojim najmilijim apostolima, dade nalog, da priugotove propisano vazmeno janje. Učenici odmah poslušaše i dadoše se na put u Jeruzalem.

Ugledaj se u ovu točnu poslušnost apostola! Moli Spasitelja, da i ti budeš tako pripravan slušati svoje roditelje i pretpostavljene, kada ti štogod nalože i zapovjede. Oni ti zapovijedaju u ime Gospodinovo, jer su ti namjesnici njegovi na zemlji. Isuse moj, kajem se od srca za svaku neposlušnost i svojeglavost, kojom sam Te ikada ožalostio. Pomozi mi svojom milošću, da četvrtu zapovijed uvijek savjesno vršim.

2. Učenici dođu u grad i uputiše se u dvoranu posljednje večere, kako im je Spasitelj bio naložio. Odmah počnu raditi, da priprave sve, što im je bilo propisano po zakonu. Kupiše na trgu janje, crvenog vina i nekvasnog kruha. Promatraj samo, kako se trude, da sve točno i u najljepšem redu izvrše; ta to je za njihovog Božanskog Meštra. Ništa im nije bilo ni previše ni preteško, kad su za Njega radili. Činiš li i ti tako? Ili možda imaš zlu naviku, da sve, što ti se naloži, samo napola i rastreseno izvršiš? . . . Kako izrađuješ svoje školske zadaće? . . . Svoje poslove, što ti ih roditelji nalože? Čovjek, koji u svojim poslovima nema reda i nije marljiv, taj obično nema reda ni u svojoj duši; on je

ravnodušan i mlitav... Nasljeduješ li apostole u tome, da sve činiš Isusu za ljubav? Misliš li preko dana marljivo na Njega kod učenja, kod posla, kod igre?... Koje ćeš odluke prikazati danas dragom Spasitelju kod sv. Pričesti?...

25. ožujka: Blagovijest.

Tri puta na dan zvoni »Anđeo Gospodnji«, i sjeća kršćane na veliko djelo Božanske ljubavi, na utjelovljenje Spasiteljevo. To se je veliko djelo dogodilo, kada je Bog poslao arkanđela Gabrijela Bl. Djevici Mariji i navijestio joj, da će postati Majkom Božjom.

Prenesi se duhom uz Mariju te gledaj i slušaj, što se zbiva. Anđeo pozdravlja Mariju najvećim poštovanjem te joj kazuje nebesku poruku, da ju je Bog izabrao, da postane Majkom Spasiteljevom. Marija se prestraši, ali čim je čula, da je to volja Božja, odgovara puna poniznosti i poslušnosti: »Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj!«

1. Marija je svojom privolom pomogla našem spasenju. Stoga nas ona tako žarko ljubi i u svom srcu nosi. Zahvali Majci

Božjoj za njezinu preveliku ljubav i za sve, što ti je u životu učinila! Moli uvijek s poštovanjem i pobožnošću »Zdravo Marijo«, a kad zvoni »Anđeo Gospodnji«, misli kod toga na ljubav Isusa i Marije prema nama siromašnim grešnicima.

2. Promatraj kod otajstva navještenja, kako je nedostiživ Bog u svojim odlukama i djelima. Nije on izabrao carsku ili kneževsku kćer za majku svoga jedinorođenoga Sina, nego siromašnu, jednostavnu, svijetu sasvim nepoznatu Djevicu. Ponizni se ljudi Bogu osobito sviđaju, oni su njegovi ljubimci. Zašto? Jer se poniznošću Bog osobito štuje. Ponizni ljudi govore: Ja ne mogu ništa sam od sebe, Bog mi uvijek mora pomoći; oholi naprotiv čine, kao da su oni sve, kao da sve znadu sami od sebe i Boga da ne trebaju. Čim si ponizniji, to si veći u očima Božjim.

Odluči stoga danas: Ne ću si nikada utvarati niti druge poprijeko gledati, ako više znam od njih, jer sve, što imam, imam od Boga, ali ni drugima ne ću biti zavidan, ako su oni viši, i ako više znadu nego ja.

3. Nasljeduj također Mariju u njezinoj poslušnosti prema Bogu. Volja Božja bila joj je preča od svega. Ona je pripravna

sve učiniti, što Bog od nje želi: »Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi Tvojoj.« Kad ti Bog govori po glasu savjesti, kad te opominje po sv. Anđelu Čuvaru, slušaj dobrovoljno njegova nadahnuća, a isto tako i onda, kad te opominje preko svećenika, roditelja i poglavara, budi posvema poslušan!

Žrtvuj Spasitelju u sv. Pričesti ovu odluku i nastoj, da je danas izvršiš!

DRUGA NEDJELJA KORIZMENA.

Nedjelja: Preobraženje Isusovo.

Današnje nam sv. Evanđelje pripovijeda o čudnovatom događaju, kako se je Isus na brdu Taboru preobrazio. Približavalo se vrijeme, kad je htio Spasitelj umrijeti za ljude. On uzme Petra, Jakova i Ivana i uzađe na brdo vrlo visoko, da moli. Kad se moljaše, preobrazi se pred njima. Njegovo je lice postalo sjajno kao sunce, a haljina bijela kao snijeg, i ukazaše Mu se Mojsija i Ilija i govorahu s Njim. Petar reče Isusu: »Gospodine, dobro nam je ovdje; ako hoćeš, načinimo ovdje tri sjenice, Tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliji

jednu.« Dok on još govoraše, čuo se glas s neba: »Ovo je Sin Moj ljubazni, koji je po mojoj volji, njega slušajte!«

1. Zašto se Isus htio preobraziti? On je unaprijed vidio, da će učenici Njegovi za vrijeme Njegove muke i poniženja kolebati u vjeri u Njegovo Božanstvo, zato im je dao da vide ovu čudnovatu slavu, koja Mu kao Sinu Božjem pripada. Oni su čuli glas nebeskog Oca, koji izreče, da je Isus Njegov jedinorođeni Sin. Ovim ih je čudom htio učvrstiti u vjeri i pokazati im, kakova će biti nagrada u nebu za Njegovu muku i smrt. To je bila velika utjeha za apostole, jer je njihov život bio posve sličan životu njihovog Božanskog Meštra, jer je bio život siromaštva, rada i truda, pun patnja i progonstva.

Dragi Isuse, Tvoje preobraženje neka bude također i meni na utjehu, kad moram u životu križ nositi. Odlučujem danas čvrsto, da se neću tužiti ni mrmljati, nego ću strpljivo ustrajati na križu, kako dugo Ti hoćeš. Znam, da ništa ne trpim uzalud, znam, da ćeš mi Ti sve bogato naplatiti.

2. Kako je krasno bilo preobraženo tijelo Spasiteljevo, toga si ne možemo ni predstaviti. On bijaše sjajan kao sunce.

Tom preobraženju Isusova tijela bit će jednom slično naše tijelo, kad uskrsnemo sa pravednicima na sudnji dan.

Čuvaj stoga na zemlji svoje tijelo u svetosti i nevinosti, sačuvaj ga kao čisti hram Duha Svetog. Jest, dragi Isuse, to i hoću. Pomozi mi milošću svojom u sv. Pričesti. Radije ću umrijeti, nego samo jednom počiniti kakav svojevoljni nečisti grijeh!

Ponedjeljak: Pranje nogu.

1. Ona noć, u kojoj se je Isus rodio u štalici betlehemskoj, bijaše sveta. Isto tako bila je sveta i ona noć, kad je Isus ustanovio Presveti Oltarski Sakramenat. Oba apostola i Petar i Ivan pripravili su sobu za večeru i za blagovanje vazmenoga janjeta. Kad je nadošla večer, sjedne Isus sa svojih dvanaest apostola za stol i blagovao je s njima. Zatim reče svečanim glasom: »Vrlo sam želio, da blagujem s vama ovo vazmeno janje prije svoje muke.«

Promisli, kako se velika i beskonačna ljubav Spasiteljeva pokazuje u ovim riječima. Promatraj, kako s Njegova svetog

lica odsjeva ljubav. Pokloni se ovoj ljubavi; ona je još uvijek ista u Njegovom Presvetom Srcu, koje će se danas s tobom sjediniti u sv. Pričesti. Isuse, Gospodine i Bože moj, ljubim Te nada sve!

2. Poslije večere ustane Isus, skine svoju gornju haljinu, opaše laneni ručnik, nalije vode u posudu i poče prati noge svojim apostolima. Zatim sjede za stô i reče: »Kad sam ja, Gospodin i Učitelj vaš, vama noge oprao, tako treba i vi da činite jedan drugome, jer vam dadoh primjer, da ja kao što vama učinih i vi činite.«

Uzrok pranja nogu bijaše dvostruk. Prvo htjede Isus, da apostole potpuno očisti i tako na užitak svoga tijela pripravi.

Time nam dade nauk, da prije sv. Pričesti očistimo svoju dušu od grijeha. Jesi li smrtno sagriješio, što ne dao Bog, to se moraš prije sv. Pričesti ispovjediti; imaš li lakih grijeha, onda se moraš kod sv. Mise i sv. Pričesti skrušeno za njih pokajati i odlučiti, da ih ne ćeš više učiniti. Čim je čišća duša, to će biti obilnije milosti u sv. Pričesti. Potrudi se danas, da dođeš čist k stolu Gospodnjem.

Na drugom mjestu htio je Isus pranjem nogu dati svojim učenicima i nama svima

primjer poniznosti i ljubavi prema bližnjemu. Nije li to najveća poniznost i ljubav, kad Sin Božji pere noge siromašnim ljudima? Ispitaj se kod sv. Pričesti, jesi li sličan svom Spasitelju u ovoj točki? Jesi li pripravan roditeljima, braći i sestrama, svojim prijateljima, susjedima, saučenicima i uopće svome bližnjemu kakovu uslugu učiniti? Ili im odmah oholo odgovaraš. Toga ja ne mogu učiniti, toga ne ću i ne trebam i t. d. Odluka kod sv. Pričesti!

Utorak: Ustanovljenje Presv. Oltarskog Sakramenta.

1. Isus je poslije pranja nogu opet sjeo za stô. Sad dovrši veliko djelo ljubavi, ustanovi naime Presv. Oltar. Sakramenat. Svečana se ozbiljnost odrazuje s Njegova lica, kao i blagost i dobrota. Apostoli promatrahu velikim počitanjem svoga Meštra, a sveti mir vladaše u dvorani. Tad uze Isus kruh, blagoslovi ga i prelomi i dade učenicima govoreći: »Uzmite i jedite, ovo je tijelo moje, koje će se za vas predati.« Na isti način uze također kalež s vinom, blagoslovi ga i dade učenicima svojim govoreći: »Uzmite i jedite, ovo je

tijelo moje, koje će se za vas predati.« Na isti način uze također kalež s vinom, blagoslovi ga i dade učenicima svojim govoreći: »Pijte iz njega svi, ovo je krv moja, koja će se za vas i za mnoge proliti za otpuštenje grijeha. To činite na moj spomen!« U isti čas, kad je Isus izgovorio riječi: »Ovo je tijelo moje« i »Ovo je krv moja«, pretvori se kruh i vino u pravo Njegovo tijelo i pravu Njegovu krv. Tko može dvojiti o tim jasnim riječima? Je li mogao Spasitelj jasnije govoriti? Promisli, da je te riječi govorio Sin Božji. On je učinio mnogo čudesa, zar nije mogao i ovo učiniti? Sv. Ćiril kaže: »Isus je nekad pretvorio vodu u vino, ne moramo li onda vjerovati, da je mogao pretvoriti i vino u svoju krv?«

Obnovi danas osobito vjeru u prisutnost Isusovu u Presvetom Sakramentu i u sv. Pričesti! Moli za sve one, koji tu čudesnu tajnu ne vjeruju ili ne će da vjeruju. Na Presveti Sakramenat mogu se lijepo primijeniti riječi: »Blaženi oni, koji ne vide, a ipak vjeruju.«

2. Promatraj opet danas veliku ljubav presv. Srca, koja se je kod svečane ustanove Sakramenta očitovala. Ljubav, lju-

bav i ništa nego ljubav. Isus se je htio sasvim nama darovati, on htjede u sredini našoj stanovati i boraviti do svršetka. On je dobro vidio nezahvalnost ljudi, njihovu nevjeru, njihovo nepoštovanje, njihovo ruganje, nedostojne Pričesti, sve mnoge i premnoge grijehe proti Presvetom Sakramentu, — a ipak Ga je ustanovio. Ta ljubav je tako velika i beskonačna, da je svojim razumom nikako pojmiti ne možemo.

O Isuse, hvala ti, tisuću puta hvala za Tvoju ljubav. Želim Ti je uzvratiti time, da često k Tebi dolazim i primam Te, da često preko dana mislim na Tebe i duhovno se pričešćujem, i sve Tebi za ljubav činim. »Budi hvaljen i slavljen bez prestanka Presv. Oltarski Sakramenat.

Srijeda: Ustanova sv. Mise.

Božanski Spasitelj prikazao se je jednom na križu krvnim načinom, i time nebeskom Ocu zadovoljio za naše grijehe, nebo opet otvorio i neizmjerno nam blago milosti pribavio, da možemo postati sveti i blaženi. Kako neizmjerno mnogo nam je dakle donijela žrtva križa! Nikada ne će

moći naš ograničeni razum toga shvatiti ni dokučiti. Ta žrtva križa morala je sa svim svojim milostima i blagoslovom trajati do svršetka svijeta, uvijek i svagdje, za sve ljude. Spasitelj je htio, da se ponavlja u sve dane do svršetka svijeta, i to od izlaza do zalaza sunca. Radi toga ustanovio je sv. Misu. Tamo u blagovalištu slavio je prvu žrtvu svete Mise. Tu je svoje tijelo pod prilikama kruha i vina prikazao svom nebeskome Ocu, jer je izrično rekao: »Ovo je tijelo moje, koje će se za vas (t. j. sada kod blagovanja) predati. Ovo je moja krv, koja će se za vas proliti!« Onda predade apostolima i njihovim nasljednicima, biskupima i svećenicima vlast, da tu žrtvu prikazuju do svršetka svijeta rekavši: »To činite na moj spomen!« To će reći: »Što sam ja sad pred vama učinio, to činite i vi, naime, pretvarajte kruh i vino u moje tijelo i krv.«

O kako sveta i velika je žrtva sv. Misa! To je ista žrtva kao ona na križu. U obadvima je Krist, koji se žrtvuje, i koji je žrtvovan, samo je način žrtvovanja različit; na Križu je Krist zaista umro, u sv. Misi ne umire, nego iznova prikazuje smrt svome nebeskome Ocu tajnim načinom.

Pomisli, da stojiš s Marijom i Ivanom na Kalvariji pod Križem! Kako bi tu bio pun pobožnosti! Kako bi se pobožno molio, kako bi se od srca kajao za grijehe svoje i prinosio svete odluke dragome Spasitelju! Tuj bi sigurno učinio odluku, da ćeš Isusa iskreno ljubiti, i sve Njemu za ljubav činiti kroz cijeli svoj život.

Ne možeš li to sve učiniti i kod svete Mise?... Činiš li tako, kad istoj prisustvuješ? Zaista se moraš kajati radi nemara kod sv. Mise. Šta ćeš obećati danas dragom Spasitelju kod sv. Mise?

Četvrtak: Isus u Presv. Sakramentu.

1. Otkada je Spasitelj na zadnjoj večeri u Jeruzalemu rekao riječi: »Ovo je tijelo moje, ovo je krv moja,« otada je tajinstvenim načinom u Presv. Oltarskom Sakramentu nazočan na tisuće i tisuće oltara sve do svršetka svijeta. Svagdje Ga nalaziš: kao u prekrasnoj crkvi velegradskoj, tako i u malenoj seoskoj crkvici, pa i u kućercima misijonarskim u poganskim krajevima. On je nazočan dan i noć bez prestanka, a ne samo po nekoliko časova ili satova.

O dragi Spasitelju, čvrsto vjerujem u Tvoju prisutnost, pa Ti se klanjam u našoj crkvi i u svim crkvama i crkvicama čitavog svijeta, gdje u svojoj tajnoj ljubavi stanuješ u tabernakulu.

2. Zašto je Isus prisutan? Jedino i samo zato, da ljudima dijeli milosti, da ih savjetuje i tješi, da ih pomaže u svim brigama duše i tijela. On je uz nas, kad smo bolesni i kad nosimo kakav križ. Pomaže nam, kad smo u nevolji, oprašta nam, kad smo pogriješili, On hoće da nas učini svetima. Njegova je osobita radost, kad se u sv. Pričesti može svratiti u našu dušu. Tu On dijeli premnoge milosti i neizrecivo je ljubezan i blagodaran. Nad svakim tabernakulom trebalo bi napisati velikim zlatnim slovima: LJUBAV!

Ljudi naplaćuju Spasitelju tako slabo tu ljubav. Oni su se na Presv. Oltarski Sakramenat tako navikli, da misle, da to mora tako biti; inače ne bi bili tako hladni prema Spasitelju, nego bi se sretnima cijenili, kad bi samo smjeli pohoditi Ga. Ni jedne sv. Pričesti i ni jedne pobožnosti ne bi lakoumno propustili, nego bi se češće, prolazeći pokraj crkve navratili k Isusu i pohodili Ga. Oni bi u

svim teškoćama uvijek hrlili k tabernakulu i tamo izlijeva svoju grešnu dušu. Često bi na Isusa mislili i pozdravljali Ga, pa jer su daleko od crkve, obavljali bi dnevno po više puta duhovnu sv. Pričest. Sjeti se sv. Alojzija, sv. Franje Saleskog, sv. Franciske, sv. Elizabete i drugih svetaca; njihovo najdraže mjesto bilo je Svetohranište, tamo su našli svoju svetost.

Ispituj se danas ozbiljno kod sv. Pričesti, jesi li i ti veliki štovatelj Presv. Oltarskog Sakramenta. Prinesi dragom Spasitelju ozbiljne odluke i nastoj, da ih već danas izvršiš.

P e t a k : Nedostojna Judina Pričest.

1. Apostoli su primili prvu sv. Pričest. Njihovo srce bijaše čisto i okićeno bogatim milostima, samo jedan se nedostojno pričestio, a to bijaše Juda. Svojom lakomošću postao je on izdajicom svog Božanskog Meštra. Ugovorio je već s farizejima, kako će im Ga predati. Isus učini sve moguće, da ga odvrati od njegovog grijeha. On mu pere noge kao i ostalim apostolima; pušta ga da sjedi s njim zajedno za stolom, ljubazno ga opominje i

predočuje mu strašnu kaznu Božju: »Teško onom čovjeku, koji izda Sina čovječjega; bolje bi mu bilo, da se ni rodio nije!« No Juda se nije skrušio; on primi u grešno srce prvu sv. Pričest. Odmah iza čina pokažu se i zle posljedice. Sotona uđe u njega i natjera ga, da svog Božanskog Meštra cjelovom izda. Poslije ga dovede do zdvojnosti tako, da se je objesio i svoju siromašnu dušu u vječnu propast strovalio. Strašan je ovaj primjer nesretnog apostola! Uteci se Spasitelju u Sakramentu i moli Ga, da te prije pusti umrijeti, nego da Ga u sv. Pričesti primiš kao Juda. Tko se nedostojno pričesti t. j. u smrtnom grijehu, ne prima nikakove milosti, nego izaziva srdžbu Božju na sebe. Zato nas opominje sv. Pavao: »Tko nedostojno jede kruh ovaj i pije nedostojno iz kaleža Gospodnjeg, krivac je tijela i krvi Gospodnje, te sam sebi osudu jede i pije ne razlikujući tijela Gospodnjega (od običnog jela). Nedostojna sv. Pričest donosi obično već na ovom svijetu zle posljedice: zaslijepljenost naime i tvrdokornost srca, često i naglu smrt i druge strašne kazne.

2. Ne čuvaj se samo nedostojne sv. Pričesti, nego nastoj, da uvijek što čišćim

srcem stupaš k stolu Gospodnjem. Ne propusti nikada srdačno se pokajati prije sv. Pričesti, a naročito za onu pogrešku, u koju najčešće padaš. Mnoge dobre Pričesti bit će ti na smrtnom času najveća utjeha. Pričešćuj se stoga često i dostojno, pa ne ćeš umrijeti u zdvojnosti kao Juda, nego u Srcu Isusovu, s kojim si u životu bio sjedinjen. Obavi danas sv. Pričest što bolje!

7. travnja: Svetkovina bl. Hermana Josipa.

1. U vrijeme, kad je car Fridrih Barbarosa pošao na križarsku vojnu, da oslobodi kršćane u svetoj zemlji od Turaka, rodio se je u Kölnu sv. Herman Josip. Njegovi su roditelji posjedovali velika imanja, ali su poslije sasvim osiromašili. Toga radi bilo je i malome Josipu u djetinjstvu vrlo zlo, često se nije mogao do sita ni najesti, a katkada je morao natašte ići u školu. Njegovi pobožni roditelji opominjali su ga uvijek, da se čvrsto uzda u Boga, da bude s malim zadovoljan, i da nikada ne ukrade ni jedan orah, ni jednu jabuku. Dobro dijete je siromaštvo rado

snosilo, te je tužilo svoju nevolju i bol samo dragom Isusu, moleći često pred svetohraništem ovako: »Drago Dješetce Isuse, ja sam danas za zajutrak dobio samo jedan mali komadić kruha tako, da sam još gladan; ali hoću da sam i s time posve zadovoljan. Ti si Sin Božji, pa si dragovoljno snosio nevolju; Ti možeš i mrvicu blagosloviti, da me zasiti kao najtečnije jelo.« Nasljeduj lijepi primjer ovog sv. dječaka! Ne mrmljaj, ako si siromašan i ne možeš tako dobro jesti kao drugi. Po siromaštvu postaješ osobito sličan Djetešcu Isusu. Zato uvijek misli, da nijesi na svijetu, da lijepo živiš, nego da nasljeduješ dragog Spasitelja na putu u nebo. Čim više trpiš na zemlji, tim će ti veća slava biti na nebesima. Ako si bogat, ne budi izbirljiv u jelu i pilu. Gledaj, da se katkada nadvladaš, osobito u ovo sveto korizmeno vrijeme.

2. Herman Josip ljubio je već u mladosti Isusa u Presvetom Oltarskom Sakramentu i blaženu Djevicu Mariju. Kad bi išao u školu ili se iz nje vraćao, svratio se je najprije u crkvu. Od igre odšuljao se često dragom Spasitelju u svetohraništu. Isus i Marija bili su njegovi najdraži

prijatelji. Njima je rekao sve, što je na srcu imao; pripovijedaše im, što je u školi učio, što još mora preko dana uraditi, jadao im je svoje siromaštvo i nevolju i molio ih za pomoć i blagoslov. Često je kitice cvijeća donosio u crkvu i kitio oltare Gospodnje i Njegove Majke. Kad mu je bilo dvanaest godina, posvetio se je sav Bogu i otišao u samostan, gdje je nakon strogog i svetog života umro god. 1241.

Pitaj se sada u sv. Pričesti, jesi li i ti sličan tom svetom dječaku u iskrenoj ljubavi k Isusu i Mariji? Da li i ti tako rado klečiš pred svetohraništem? Razgovaraš li se rado s Isusom i Marijom, i kazuješ li im i ti sve, što te tišti. Koju odluku moraš s obzirom na to učiniti?

TREĆA KORIZMENA NEDJELJA.

Nedjelja: Isus izgoni vraga.

1. Današnje nam sv. evanđelje pripovijeda, kako je Isus očitovao svoju moć nad zlim neprijateljem. Dovedoše mu nijema čovjeka, koji bijaše opsjednut. Isus zapovijedi vragu, da ostavi siromašnog

čovjeka. Odmah se to dogodi, i nijemi poče govoriti.

Isus je Sin Božji i Njega mora sve slušati, pa i zli dusi, htjeli ili ne htjeli. Pokloni se Spasitelju i Njegovoj božanskoj moći, kad se sada u sv. Pričesti k tebi svrati. Obećaj mu, da ćeš biti uvijek vjeran i poslušan u promatranju i dobrim odlukama, koje danomice činiš. U kojoj točki se moraš osobito popraviti? O Isuse, Tebi ću živjeti, Tebi ću umrijeti, Tvoj hoću biti u životu i na smrti!

2. Gdje je Isus, otud bježi zločesti neprijatelj, jer se boji presvetog imena »Isus«. Budi i ti uvijek uz Spasitelja, pa se onda ne trebaš bojati napasti zlog neprijatelja. On ide doduše okolo kao ričući lav i traži, koga će proždrijeti; ali ti ne može naškoditi, kad ti ne ćeš. Ako te sto i tisuću puta napastuje i pobuđuje u tebi najsramotnije misli, ne boj ga se, nego hajde k Isusu, on je tvoja sigurna obrana. Pričešćuj se marljivo, posjećuj rado Spasitelja i prizivaj Njegovo sveto ime, kad te snađe napast. Time ne čuvaš samo svoju dušu od grijeha, nego si svaki put stičeš i veliko blago zasluga, koje će ti Spasitelj sačuvati za vječnost. Što se srdačnije dru-

žiš s Isusom u životu, tim ti manje može zločesti neprijatelj naškoditi, tim čišći i svetiji je tvoj život. Odluke prikaži Isusu u sv. Pričesti!

Ponedjeljak: Isus na Maslinskoj gori.

1. Neizmjerna ljubav prama nama ljudima sklonila je Spasitelja, da je ustanovio Presv. Sakramenat. Ista ova božanska ljubav natjerala Ga je, da je započeo svoju gorku muku. Isus ostavi s apostolima blagovalište i ode na brdo maslinsko. Kad je došao ovamo, uniđe u vrt Getsemani i reče učenicima: »Sjednite ovdje, dok se ja pomolim!« Sa sobom povede samo Petra, Jakova i Ivana. Onda se poče žalostiti i drhtati. »Žalosna je duša moja do smrti«, reče ovoj trojici apostola i nadoda: »Ostanite ovdje, bdijte i molite se sa mnom!« Otišavši malo dalje, pade na lice i moljaše se: »Oče moj, ako je moguće, neka me mimoiđe ovaj kalež, ali ne moja, nego Tvoja neka bude volja;« Njegova se smrtna muka povećala tako, da se je krvlju znojio, a kapljice znoja kapahu na zemlju.

Promatraj siromašnog Spasitelja, gledaj Njegovo blijedo lice, imaj smilovanja s Njime! Za tebe je on sve to trpio i ovu tešku muku podnio. Njegovo srce bilo je puno žalosti, ali i žarke ljubavi prama tebi. O misli često na tu ljubav i gledaj, da Mu vratiš ljubav za ljubav! Ovo neka bude svaki dan tvoja odluka, samo za Isusa živjeti i sve Njemu za ljubav činiti. Reci češće: »Slatko Srce Isusovo, daj, da te ljubim sve više i više!

2. Isus ćuti čitavu strašnu muku u svojoj duši. Njegov smrtni strah bijaše tako velik, da Ga skoro nije mogao podnijeti. Svojim Božanstvom mogao si je samo pomoći, ali to je Božanstvo odstupilo kod Njegove muke, pa je čovječanstvo oćutjelo svu gorčinu boli. On moli srdačno svog Oca za pomoć, ali i odmah pridodaje: »Ne moja, nego Tvoja neka bude volja.« On hoće, da sve trpi, što je za otkupljenje roda ljudskoga potrebno, ako to Bog od Njega zahtijeva. I zbilja traži Bog od Njega veliku žrtvu. On Mu ne oduzima kaleža trpljenja, ali Mu šalje anđela, da Ga ojači u smrtnoj muci.

Uči ovaj čudnovati primjer pravo razumjeti, te ga nasljeduj u životu! Slobodno

ti je moliti Boga, da te oslobodi od kakove velike bolesti, od kakove velike nesreće, od kakove gorke kušnje, ali moraš uvijek k tome pridodati: »Ne moja, nego Tvoja neka bude volja!« Pa ako je tvoj križ još tako težak, Bog će ti uvijek pomoći, da ga možeš nositi. U muci si dragom Spasitelju najviše sličan i stičeš si najviše zasluga. — Odluke kod sv. Pričesti!

Utorak: Isus na Maslinskoj gori.

Prenesi se duhom opet na Maslinsku goru, gdje se je Spasitelj krvlju znojio! Promatraj danas uzrok duboke žalosti i gorke muke Njegove!

1. Isus je unaprijed vidio sve teške muke, koje je imao pretrpjeti. Misao na te užasne muke napunjala je dušu Njegovu strahom i bojazni. Promisli, kako bi tebi bilo pri duši, kad bi ti se sada reklo: »Sutra ćeš biti polako mučen na smrt.«

Čovječja narav dršće pred smrću, pa je i Spasitelj drhtao, jer je bio čovjek i trpio je kao čovjek. On je drhtao i strepio. Vapio je Bogu za pomoć, ali se sasma

predao u svetu volju Oca svoga. Upamti stoga i ti, da to nije grijeh, kad smo potišteni u nesreći i trpljenju, kad plačemo i tužimo se, no ne smijemo mrmljati na odredbe Božje, nego uvijek moliti: »Gospodine, budi volja Tvoja;«

2. Drugi uzrok Njegove muke na Maslinovoj gori bili su grijesi, koji su počinjeni od početka svijeta ili će se možda još počiniti do konca. Isus je htio sve na sebe uzeti, da zadovolji nebeskom Ocu za njih. Stoga ih je sve vidio u svoj njihovoj pakosti, a taj Ga pogled napunjaše grozom i mukom. Isus je vidio također i tvoje grijehe, tvoju mlakost i lijenost, tvoj neposluh, tvoju nečistoću, srditost, oholost, zavist i sve, što si u životu sagriješio. Da i tebe je vidio i za tebe se krvlju znojio.

Dragi Isuse, o kad bih mogao svoje grijehe mrziti, kao što si ih ti mrzio na Maslinskoj gori! Kajem se od svega srca, što sam njima Tebe tako ožalostio, i toliki Ti duševni strah priredio. Ojači me danas po sv. Pričesti, da grijeh nada sve mrzim i bježim. Obećajem Ti danas opet, dobri Spasitelju, da ću se čuvati osobito ove pogreške . . . ! O Isuse, koji si se za

me krvlju znojio, smiluj se mojoj siromašnoj duši!

3. Ima i treći uzrok, zašto je Isus morao podnositi tako veliku smrtnu muku. On je naprijed znao, da će mnoge duše propasti, premda je za njih trpio i umro, jer ne vjeruju u Njega, jer provode lakouman i grešan život. To je Isusa najviše boljelo, jer je besmrtne duše neizmjerno ljubio i nadasve želio privesti u nebo.

Dragi Isuse, sve, samo to ne dopusti, da se od Tebe ikada rastanem i zauvijek propanem. Milosrđe, o moj Isuse, milosrđe! Želim odsele sveto živjeti, pa Te molim, da me ojačiš po sv. Pričesti! Revno ću se boriti proti mojim pogreškama, a osobito proti ovoj . . . !

Srijeda: Molitva Isusova na Maslinskoj gori.

Trpeći Spasitelj na Maslinskoj gori daje nam lijep primjer, kako moramo da molimo. Katekizam nam kaže: Moramo moliti 1.) pobožno, 2.) ponizno, 3.) pouzdano, 4.) Bogu odano i 5.) postojano.

1. Isus moli pobožno. On moli iz dna srca i misli neprekidno na Boga. Udaljio

se je od svojih apostola, da Ga nitko ne buni. — Dragi Spasitelju, kako se moram stidjeti pred Tobom ja, koji sam tako često rastresen i nepobožan kod molitve, tako često brzo molim i žurim se, samo da što prije budem gotov. Oprosti mi, molim Te, tu pogrešku! Od danas ću ozbiljno nastojati da molim pobožno i sabrano.

2. Isus moli ponizno. On pada na lice i ponizuje se pred svojim nebeskim Ocem. Poniznost zahtijeva od nas dragi Bog prije svega, ako hoćemo da budemo uslišani. »Molitva poniznih prodire oblake.« Prije molitve moramo se spomenuti naših slaboća i ne smijemo se uzdati u svoju silu, nego sve očekivati samo od milosti Božje. — O Isuse, pomozi mi, da budem ponizan; učini me od srca poniznim.

3. Isus moli s pouzdanjem u dobrotu i svemogućnost Oca svoga. To je izraženo riječima: »Oče moj, Tebi je sve moguće!« Isus nas hoće time da nauči, da u nebu imamo Oca, koji nas ljubi i samo nam dobro želi. — Promatraj stoga Boga, ne kao strogog gospodara, nego kao ljubeznog Oca i moli se vazda Njemu djetinjim pouzdanjem!

4. Isus se moli Bogu odano i predan posve u volju Božju, da Ga usliši i gorku čašu muka uzme od Njega ili ne. On veli: »Ne moja, nego Tvoja neka bude volja.« — Ako ti Bog ne daje, što od Njega prosiš, budi zadovoljan i ne mrmljaj. On će ti dati kakovu drugu milost, koja je za tvoju dušu dragocjenija. On znade tisuću puta bolje, što ti treba nego ti sam.

5. Isus moli ustrajno. Tri puta opetuje istu molitvu, a treći put moli još dulje i usrdnije. Čini se, da je Gospodin molio čitav sat, jer je apostolima došao i rekao: »Nijeste li mogli ni jedan sat sa mnom probdjeti?« ... Zar nije tvojoj molitvi često već manjkala ovakova ustrajnost? Odmah si nestrpljiv i prestaješ moliti, ako nijesi odmah uslišan. Dobroj molitvi pripada neophodno ustrajnost.

Odluka za sv. Pričest: Često ću misliti na primjer Isusov, da uzmognem uvijek dobro moliti.

Četvrtak: Isus uhvaćen na Maslinskoj gori.

1. Spasitelj je dovršio svoju molitvu. Anđeo Ga je ojačio, a sad ide ususret

teškim mukama. Spavajućim učenicima je rekao: »Ustanite, da idemo, izdajica je blizu!« I zbilja dođe Juda na Maslinsku goru na čelu množine vojnika i krvnika, koji su bili poslani od farizeja i neprijatelja Isusovih. Juda se je dogovorio s ovim ljudima: »Onaj, kojeg poljubim, onaj je, njega držite!« Čim je Juda Isusa opazio, pođe k Njemu i reče: »Zdravo, Učitelju!« i poljubi Ga. Isus odgovori: »Prijatelju, zašto si došao? Poljupcem zar izdaješ Sina čovječjega?« —

Dokle je Juda dospio! Ostao je tvrdokoran, premda ga je Isus kod zadnje večere tako ljubazno opomenuo. On postade zaista izdajicom Sina Božjega. Kako je morala boljeti Spasitelja ova nezahvalnost Judina! Može biti, da je Isus plakao, kad Ga je nevjerni apostol poljubio. On bi ga bio tako rado spasio i učinio velikim svecem, ali mora vidjeti, kako Juda ide ususret svojoj propasti. No Njegova ljubav i milosrđe još ne bijaše prestalo. I u samom času izdajstva nazvao je nezahvalnika »prijateljem«, samo da ga gane na popravak. Punim pravom mrziš tu crnu nezahvalnost Judinu. Ali pomisli, da si i ti već često bio nezahvalan prema

svom Spasitelju. Svaki grijeh, a osobito svaki smrtni grijeh, boli Njegovo Srce, svaki je grdna nezahvalnost prema Bogu, našem najboljem Ocu i prokletstva vrijedna nevjernost prema Isusu, našem Spasitelju. Probudi često, osobito kod sv. Pričesti, pokajanje radi svog grešnog života. Pokaži Isusu također, da želiš ozbiljno držati svoje dobre odluke!

2. Kad stupi Isus pred svoje neprijatelje i reče: »Koga tražite?« Oni Mu odgovore: »Isusa Nazarejina.« Spasitelj reče: »Ja sam.« Na ove riječi odstupiše i padnu na zemlju. Isus je ovim čudom pokazao, da će svojevoljno trpjeti i u smrt poći. Vojnici Ga ne bi mogli svezati, niti Ga u okove staviti, da nije sam htio. — O Isuse, kako se čudnovato objavljuje ovdje ljubav Tvoja prama nama siromašnim ljudima. Ti si htio biti svezan, da mi budemo oslobođeni veriga grijeha. Dobri Spasitelju, ne dopusti, da dulje ostanem u svojoj lakoumnosti i da te vrijeđam pogreškama svojim. Jači me danas kod sv. Pričesti, da ne samo kažem, da Te ljubim, nego da to i pokažem svetim životom.

Petak: Isusa vode k Ani.

1. Promatraj Isusa dubokim sažaljenjem! On je svezan konopcima kao kakav razbojnik. One svete ruke, koje su samo blagoslov i dobročinstva dijelile, sada su sputane. O kako je moralo boljeti dragoga Spasitelja, kad su Mu se konopci duboko zadrli u kožu! Poljubi u duhu svezane ruke Isusove i misli na to, da je Isus ove boli trpio, da zadovolji za one grijehe, koje si ti svojim rukama već počinio! Saberi jedamput sve ove grijehe, probudi srdačno pokajanje za njih i prinesi Spasitelju u sv. Pričesti svoje dobre odluke!

2. Vojnici dovedoše Isusa u grad Jeruzalem. Vidi, kako strašno postupaju sa siromašnim Isusom! Guraju Ga tamo i amo, ismijavaju Ga i rugaju Mu se. Isus šuti, trpi i moli. Ako se i tebi katkad djeca na cesti rugaju ili te ruže, činiš li i ti kao tvoj Spasitelj ili gledaš, da zlo zlim naplatiš? O kako bi morao u takvim prilikama biti sličan dragom Spasitelju i kako bi si mogao velikih zasluga pribaviti. Obećaj to Isusu!

3. Bijesna rulja vojnika odvede Isusa najprije k Ani. Ana Ga upita za nauk i učenike njegove, a Spasitelj mu odgovori: »Ja sam javno naučavao, pitaj one, koji su me slušali!« Tada Ga jedan sluga udari po obrazu i reče: »Zar tako odgovaraš velikom svećeniku?« Isus mu odvrati: »Ako sam zlo govorio, dokaži da je zlo, a ako li pravo, zašto me biješ?«

Onaj je udarac Isusa sigurno jako bolio, možda Mu je i krv iz nosa i usta potekla, ali još Ga je više bolila sramota, što ju je morao kao Sin Božji podnijeti. Ćuška je svakom čovjeku sramotna, a kud i kamo više za Isusa! On je mogao grubog čovjeka na mjestu kazniti, ali Isus ne trpi osvete, već strpljivo podnosi ovo zlostavljanje i odgovara sasvim mirno i krotko. Sin Božji je tako strpljiv i krotak, a ti se znaš cijele dane i tjedne srditi, kad se o tebi što zlo rekne, ili ti se štogod nažao učini. Ili reci, možeš li šutjeti, kad ti nanesu kakovu nepravdu? Ako je tako, e onda si polučio veliku krepost. »Učite se od mene, jer sam krotka i ponizna srca,« veli Isus. Moli češće: »Isuse krotka i ponizna srca, učini srce moje po Srcu svojem!«

Subota: Isus pred velikim vijećem.

Ana pošalje Isusa svezana Kajfi, gdje se je sakupilo veliko vijeće. Veliki svećenik, kao i cijelo vijeće, bili su puni mržnje na Spasitelja i htjeli su Ga pod svaku cijenu na smrt osuditi. Proti njega ustadoše lažni svjedoci, ali su si sami protuslovili. Napokon dođoše još dva kriva svjedoka i rekoše: »Ovaj je rekao: Ja mogu hram Božji uništiti i opet ga za tri dana sagraditi.« Isus je šutio. Na to ustane Kajfa i reče: »Zaklinjem te živim Bogom, da nam kažeš, jesi li ti Sin Boga živoga?« Spasitelj odgovori: »Ja jesam. Ali ja vam kažem, da ćete odsada vidjeti Sina čovječjega, gdje sjedi s desne strane Božje i dolazi na oblacima nebeskim.« Na ove riječi razdere veliki svećenik svoje haljine i reče: »On je hulio na Boga, šta mislite?« Oni svi odgovore: »Zaslužio je smrt!«

O tvrdokornih li ljudi! Sina Božjega hoće da na smrt osude, svoga Spasitelja i Otkupitelja. Tako su daleko došli radi oholosti, da nijesu htjeli vjerovati. Isus

je u tri godine svoga javnog naučavanja dostatno dokazao, da je Sin Božji, a ponajprije svojim svetim životom. On je mogao svojim najvećim neprijateljima reći: »Koji me od vas može radi grijeha okriviti?« Bili bi to sigurno učinili, da su što o Njemu znali. Da je pravi Sin Božji, posvjedočio je nadalje nebrojenim čudesima t. j. djelima, koja se samo božanskom moću mogu izvršiti. Dobri Isuse, ja vjerujem, da si Ti jedinorođeni Sin Božji. Vjerujem također, da kao jedinorođeni Sin još i sada među nama stanuješ u Presv. Oltarskom Sakramentu. Vjerujem i sve ono, što si Ti naučavao, i što nam sveta mati Crkva nalaže vjerovati. Sačuvaj mi ovo dragocjeno dobro, sv. vjeru! Ali ne daj, da samo vjerujem, nego da Te nasljedujem svetim životom. Za danas odlučujem ovo . . . Kod današnje sv. Mise i sv. Pričesti želim uključiti u svoje molitve sve one, koji u Te ne vjeruju i o Tebi ne će ništa da znadu te žive u pogibelji, da zauvijek propadnu. Isuse moj, smiluj se svima ovima!

ČETVRTA KORIZMENA NEDJELJA.

Nedjelja: Čudnovato množenje kruha.

Današnje evanđelje pripovijeda o čudnom množenju kruha. Kod jezera Tiberijatskog sakupila se je bila velika množina ljudi oko Isusa, a Isus ih je naučavao i ozdravljavao od raznih bolesti. Kad se veče približilo, htjeli su apostoli poslati ljude u sela i na trgove, da si hrane kupe. Ali Isus učini veliko čudo, da ojači ljude u vjeri u svoje Božanstvo. Tu je bio jedan dječak sa pet ječmenih hljebova i dvije ribe. Spasitelj si dade to jelo donijeti, podigne oči prama nebu, blagoslovi ga i dade apostolima, da ga razdijele među mnoštvo. A bilo je 5000 ljudi, osim žena i djece. Svi su jeli i nasitili se, i ostane još 12 košara komadića. Kad su ljudi vidjeli to veliko čudo, htjeli su Spasitelja učiniti kraljem, ali Isus se udalji i ode na neko osamljeno brdo, da se moli.

1. Narod htjede Isusa učiniti svojim kraljem. Pobudi i ti kod sv. Pričesti djelo vjere i učini Isusa vladarom svoga srca! Isus neka vlada u tvojoj duši, a ne grijesi. Proti kojoj pogreški moraš se najviše boriti? . . .

Promatraj sada veliku dobrotu Isusovu. On propovijeda narodu evanđelje i daje mu hranu za dušu. Ali on je također mislio i na tjelesne potrebe, te učinio čudo i nahranio ih.

Zar nije dragi Isus i prama tebi tako ljubezan i dobar? Koliko ti milosti daje svaki dan za tvoju dušu, osobito u sv. Misi i Pričesti? Ne brine li se i za tvoje tijelo? Ne dolazi li jelo i pilo i sve dobro iz Njegove ruke? Uvijek moraš zahvalan biti za sve. Kako obavljaš zahvalu poslije sv. Pričesti? Kako obavljaš svoju jutarnju i večernju molitvu, molitvu prije i poslije jela? Obe molitve treba da budu glavne zahvalne molitve. Koju odluku treba da ovdje stvoriš?... — Izvrši je još danas!

Ponedjeljak: Petar se odriče Isusa.

Isus je u blagovaonici rekao apostolima: »Ove noći ćete se svi o mene smutiti.« To nije Petar nikako mogao pojmiti i rekne pun pouzdanja: »Ako se svi o Tebe sablazne, ja ne ću nikako.« Isus ga opomene ovim riječima: »Ove noći, prije nego što pijetao dva puta zapjeva, tri puta ćeš me se odreći.« I zaista to sve

bude. Petar i Ivan pratili su Isusa do predvorja velikog svećenika Kajfe. Nasred dvorišta bila je vatra, kod koje su se sluge grijale, jer je bila zima. Petar sjedne kraj njih, da čuje, šta će se dogoditi s njegovim božanskim Učiteljem. Tada dođe jedna sluškinja i reče: »I ti si bio s Isusom Nazarejinom.« Petar se prestraši i reče: »Ne poznam tog čovjeka;« a tako učini još dva puta. Zaklinjao se je, da ne pozna Isusa i da ništa o njemu ne zna.

1. Petar je teško sagriješio i jako duboko pao. Svog božanskog Meštra, koji ga je toliko uzvisio i koji mu je toliko dobra učinio, zatajio je. On se je zaklinjao, da Ga dapače i ne pozna. To čini onaj isti Petar, koji je prije nekoliko sati rekao: »Ja ću svoj život za Tebe dati.« Dà, Petar se je previše pouzdao u sebe i nije pazio na opomenu svoga dragog Spasitelja. On ne bi smio zaboraviti, da je slab čovjek i da »bez milosti Božje ne može ništa,« rekao je Isus na putu na Maslinsko brdo.

Uči od Petra, kako se uvijek moramo ponizno Bogu moliti za ustrajnost. Ne pouzdavaj se u samoga sebe i ne reci nikada: »Ja ću se već čuvati i ne ću grije-

šiti.« O kako smo mi ljudi slabi! Nije nas badava Spasitelj učio moliti u »Očenašu«: »I ne uvedi nas u napasti!«

2. Petar je također i zato teško sagriješio, jer se nije čuvao bližnje prigode i što se je približio Isusovim neprijateljima. Da je on odmah iza prve zataje ostavio društvo neprijatelja Isusovih, ne bi tako duboko pao. »Tko ljubi pogibelj, propast će u njoj.« Promisli jedamput kod sv. Mise i Pričesti, što je za te bližnja grešna prigoda i odluči u buduće dobro paziti na sebe, i izbjegavati je.

Utorak: Petrovo i Judino kajanje.

1. Petar je svog Meštra tri puta zatajio. Dok je on govorio sa vojnicima, koji su u dvorištu Kajfinom bili sakupljeni, izvedoše Isusa iz sudnice. Pogledom punim boli pogleda Isus Petra. Netom je bio nedužni Isus na smrt osuđen i već u isti čas mora doživjeti bol, da Ga se Njegov najodličniji učenik odriče. Kako je to boljelo Njegovo Presveto Srce! Petar je odmah razumio, što znači pogled Gospodinov, koji je prodro u dubinu njegove duše. On upozna odmah svoju krivnju i

neizreciva žalost ga obuzme. On izađe van u tamnu noć i gorko je plakao.

Petrovo kajanje bilo je iskreno i savršeno, jer se je kajao zato, što je uvrijedio svog Spasitelja i time umnožio Njegovu muku. On se je pokajao za svoj grijeh iz savršene ljubavi prema Gospodinu, čije je nebrojene milosti i dobročinstva uzvratio crnom nezahvalnošću. Petrovo pokajanje bilo je također i ustrajno, jer ga je cijeli njegov život tištila bol zbog ovog grijeha. Kadgod je čuo gdje pijetao pjeva, napunile su mu se oči suzama i opet se je kajao. Kasnije je mnogo djelovao na slavu Isusovu i za spas duša, pače je dao svoju krv i život za Isusa i umro kao mučenik. Ako si Petru sličan u grijehu, budi mu sličan i u pokajanju. Probudi svaki dan pokajanje, osobito za velike i teške grijehe svoga života. Pokaži i ti kao sv. Petar, da ti je pokajanje ozbiljno time, da učinjene odluke stalno izvršiš.

2. Promatraj i drugog apostola Judu, koji se je također ogriješio o Isusa sramotnom izdajom. Kad je čuo, da je Gospodin na smrt osuđen, pekla ga je njegova savjest, i on požali za ono, što je uradio,

te vrati trideset srebrnika i reče: »Sagriješih, jer sam izdao nevinu krv.« Kad bi sad bio otišao k Isusu i molio Ga za oproštenje, Spasitelj bi i njemu oprostio. Ali njegovo pokajanje bilo je pokajanje bez ufanja. Takovo pokajanje ne vodi natrag k Bogu, nego samo u zdvojnost. Moli puno kod sv. Pričesti za milost, da te Gospodin čuva od toga velikog grijeha. Ako bi kada bio tako nesretan te smrtno sagriješio, tad ne učini kao Juda, nego dođi kao Petar k Srcu Isusovu, pokaj se za svoju pogrešku i priznaj je u dobroj ispovijedi, pa ćeš opet biti očišćen i posvećen.

Srijeda: Isus pred Pilatom.

1. Kajfa i veliko vijeće osudiše Isusa na smrt. Izvedu Ga iz dvorane i predadu Ga okrutnim vojnicima. Promatraj srdačnim ganućem, kako se ovi ljudi zabavljaju mučeći Isusa cijelu noć, kako Ga zlostavljaju, rugaju Mu se i različite Mu muke i sramotu nanose. Ova noć bila je za Isusa prava noć boli i nevolja. Ta pomisli samo: Sin Božji je sasvim predan u ruke grubih ljudi, koji Ga zlostavljaju na najgrozniji način.

Isus trpi, ali trpi za sve grijehe, što se čine u noći, za sve raspuštenosti i nečistoće kod noćnih zabava i igara. Pitaj se, nisi li i ti već kada sagriješio noću. Moli kod sv. Pričesti i sv. Mise za oproštenje i odluči upotrijebit večernje satove za molitvu, čitanje dobrih knjiga i učenje.

2. Jedva je jutro osvanulo i već dođoše opet farizeji i veliki svećenici. Oni bi u svojoj mržnji odmah ubili Spasitelja, ali im je to bilo zakonom zabranjeno. Zato su Ga predali rimskom poglavici Ponciju Pilatu, da on potvrdi smrtnu osudu. Tamo su naveli svakakve neistinite tužbe proti Gospodinu i rekli, da On narod buni, da zabranjuje caru porez plaćati, da se izdaje za kralja židovskog i t. d. Isus se je mogao obraniti proti ovih grdnih laži i osramotiti svoje klevetnike, mogao je pače svojom svemogućnošću s mjesta ih kazniti, ali On je šutio, tako da se je Pilat tome veoma čudio.

O kako boli čovjeka, kad ga krivo optuže i kod starijih opadaju i ogovaraju. Kad nas što takova stigne, onda se uzrujamo, ljutimo se, nestrpljivi smo i tražimo da se osvetimo.

Ali to nije pravo, Isus nam daje sasvim drugačiji primjer. On šuti i sve snosi svetom strpljivošću.

Obećaj i ti danas kod sv. Pričesti Isusu ovo: »Kad me ogovaraju i opadaju, mirno ću se braniti. Pojavi li se ljutina ili osveta u mome srcu, odmah ću pomisliti na Spasitelja, koji je trpio i reći: »Isuse, Tebi za ljubav želim biti ustrpljiv!«

Četvrtak: Isus pred Herodom.

1. Pilat pošalje Spasitelja k Herodu, koji je onaj dan baš bio u Jeruzalemu. To bijaše onaj isti Herod, koji je sv. Ivana Krstitelja dao pogubiti. Od toga nepravednoga i ohologa kneza morao je Isus biti suđen. Put od Pilata k Herodu bijaše bolan, jer je vodio kroz ulice, koje su bile pune hodočasnika, koji su već bili došli u Jeruzalem radi Pashe. Herod se je veselio, što je Spasitelj bio pred njega doveden. Već je mnogo čuo o Njemu, pa se je nadao, da će vidjeti koje čudo Isusovo; mislio je naime, da će Isus njega i njegove dvorjanike zabavljati. No Isus mu nije odgovarao. Šutnja je Gospodinova uvrijedila Heroda pa je tražio, da Mu se osveti. Htio

Mu se kao luđaku narugati. Obukoše ga u bijelu haljinu i tako je bio izvrgnut podsmjehavanju i ruglu dvorjanika. U toj haljini bude Isus odveden natrag k Pilatu, a prolazeći kroz ulice morao se je izvrći preziru i ruglu naroda.

2. Dragi Spasitelju, zašto podnosiš tu sramotu i poniženje? Znam zašto: Da zadovoljiš za moju taštinu i oholost i dadeš mi primjer poniznosti. Kako sam si često već utvarao na moje odijelo, na znanje i moć. — A Ti činiš pokoru za tu moju budalastu taštinu. Kako sam se već često hvalisao i tražio, da i od drugih budem hvaljen, a Ti moraš za tu moju samodopadnost pokoru činiti. Kako sam već često bio ljut, kad sam bio karan ili kažnjen od roditelja ili poglavara, a Ti moraš za tu tvrdoglavost pokoru činiti. Kako sam često bio pun osvete, kad su me drugi ražalostili ili uvrijedili, a Ti evo činiš pokoru za tu oholost.

Dragi Spasitelju, pomozi mi milošću svojom u sv. Pričesti, koju ću sada primiti, da nastojim od sveg srca biti ponizan. Znam, da mi je to teško, ali znadem također, da je krepost poniznosti veoma potrebna za kršćane. Odsele ću i ja

odmah misliti na Tvoje duboko poniženje, kada budem napastovan na oholost ili taštinu.

»Isuse, krotka i ponizna srca, učini srce moje po srcu svome!«

Petak: Isus i Baraba.

Pilat je upoznao, da je Isus iz zavisti bio predan od velikih svećenika i farizeja. Zato je htio da ga pusti. I žena Pilatova pošalje k njemu glasnika i reče mu: »Ne imaj nikakvoga posla s tim Pravednikom, ja sam ove noći u snu mnogo trpjela radi Njega.«

Bio je običaj, da namjesnik pusti na židovski vazam kojega uznika. To se činilo na uspomenu oslobođenja naroda izraelskoga iz sužanjstva egipatskog. Sam narod smio je toga sužnja izabrati. Pilat se je nadao, da će Židovi zahtijevati Isusa, jer su još mnogi bili privrženi Isusu i pred nekoliko Ga dana klicanjem dočekali, kad je ulazio u grad. On im pusti da izaberu Isusa ili Barabu, jer je mislio, oni će sigurno moliti, da se Isus pusti, jer je Baraba u cijelome gradu bio izbjegavan i preziran kao opasni razbojnik. Ali veliki

svećenici i starješine nagovoriše narod, da traži Barabu, te svi vikahu: »Ovaj neka umre, a Barabu nam pusti!« A kad je Pilat pitao, šta će s Isusom, tad zavikaše još glasnije: »Raspni Ga, raspni Ga!«

1. Gledaj opet najdublje poniženje Isusovo! Kako gadna mora da je oholost u očima Božjim, kad je tako strašno kazni na svome jedinorođenome Sinu! Isus kraj Barabe! Nasvetiji kraj ubojice, veliki dobročinitelj kraj razbojnika, Spasitelj kraj prostog zločinca!

Nastoj da uvijek budeš ponizan u mislima, riječima i djelima! Obnovi tu odluku opet danas kod sv. Pričesti, a čini to i inače često, jer nije baš lako pravo i od srca biti ponizan, tome treba postojane budnosti. Svagdje se uvuče u nas ljudi oholost i taština, dopadnost, hvalisavost, svojeglavost ili drugo koje zlo, i tako moramo često misliti na trpećega Spasitelja, ako hoćemo, da se zbilja očuvamo od oholosti.

2. Kao nezahvalni Židovi, tako viče također i onaj, koji počini teški grijeh: »Ovaj neka umre!« Tko teško griješi, pretpostavlja Barabu Isusu, đavla dragome

Bogu, svoja zla nagnuća i sklonosti zapovijedima Božjim.

Dragi Spasitelju! Srdačno Te molim ne daj, da upadnem u koji teški grijeh. Ti živi uvijek u mome srcu i vladaj, Tebi samom hoću da vjerno služim!

Subota: Isus pred Pilatom.

»Raspni Ga, raspni Ga!« vikao je zaslijepljeni i razdraženi puk, kad je Isus stajao kraj Barabe. Pilat reče: »Šta je zla učinio? Ja ne nalazim nikakve krivice na Njemu; dat ću Ga dakle bičevati i onda otpustiti.« I Pilat pusti Barabu, a Isusa preda, da se bičuje.

1. Pilat je sasma promišljeno i svojevoljno sagriješio. On je jasno vidio, da je Isus nedužan i da je predan od farizeja iz zavisti. Bog Ga je opominjao glasom savjesti i njegove vlastite žene, neka ne čini Židovima po volji, već neka Isusa oslobodi. No usprkos tome učini on tu veliku nepravednost proti Spasitelju.

Čuvaj se ozbiljno ove pogreške Pilatove! Ti moraš svoj život tako udesiti, da promišljeno i svojevoljno ne počiniš nikada ni jednoga grijeha. Može se katkada dogoditi, da u naglosti i uzrujanosti nešto kažeš ili učiniš, što nije pravo. To su napola hotimične pogreške, koje proizlaze iz ljudske slaboće, koje nam Bog ne će tako strogo uračunati. Ali ako ti znaš, što činiš, ako znaš, da je nešto proti zapovijedima Božjim, ako te Bog još opominje glasom tvoje savjesti, po roditeljima ili poglavarima, a ti ipak griješiš, onda si pogriješio sasvim svojevoljno i navukao sebi mnogo veće kazne. Tko se trudi oko toga, da živi sveto, taj će milošću Božjom malo pomalo postići, da se sačuva od posve svojevoljnih pogrešaka. Koju ćeš odluku prikazati danas dragom Spasitelju u sv. Pričesti?

2. Pilat je sagriješio iz straha pred ljudima. On se nije htio Židovima zamjeriti. Radije počinja najveći grijeh i najveću nepravednost proti nevinome Spasitelju, nego da se opre zavisti i mržnji Židova.

Takovi su svi ljudi, koji vole prije uvrijediti Boga, nego da izgube prijateljstvo kojega čovjeka. Oni govore i čine, kako drugi hoće, samo da im se ne zamjere, pa makar počinili kod toga još tako veliki grijeh. O kako je gadan taj

strah pred ljudima! Bijedne ljude pretpostavljamo velikom, svemogućem i svetom Bogu, koji nas može kazniti i osuditi.

Dragi Isuse! Za ovu Te milost osobito molim, ne daj, da Te ikada ražalostim iz straha pred ljudima ili da se ljudima dopadnem. Od srca se kajem, ako sam kada već što slična učinio. Tvoje prijateljstvo i ljubav draže mi je od svega, pa i od milosti i prijateljstva ljudi. »O Isuse, Tebi živim, o Isuse, Tebi umirem, o Isuse, Tvoj sam u životu i na smrti!«

GLUHA NEDJELJA.

Nedjelja: Isusa bičuju.

Iskrenim sažaljenjem i dubokim kajanjem predoči si danas, dušo moja, strašnu sliku Isusovog bičevanja. Pilat je narodu otvoreno rekao, da nikakove krivice ne nalazi na Spasitelju, a ipak Ga je predao, da se bičuje. O kolike li nepravednosti! Vojnici dođu, odvedu Isusa k stupu za bičevanje; ovdje Mu svuku odjeću i čvrsto Ga privežu. Kolika li je to bila sramota i pogrda za Spasitelja! Njegovo sveto Tijelo bilo je izloženo drskim po-

gledima i prostim porugama i ismjehavanju surovih krvnika! Kako je to boljelo Srce Isusovo!

Bičevanje počne! Bičevi, kakove su upotrebljavali rimski vojnici, bili su remenje, u koje je bila upletena žica, koja se je dolje svršavala sječkom. Tim mučilom tukli su Isusa. Udarac se je redao za udarcem. Već je nježno Tijelo plavo i crveno, debelim žuljevima i velikim ranama pokriveno, presveta Krv Isusova teče na zemlju. Spasitelj dršće od velikih boli, ali se On ne tuži, nikakav bolni uzdisaj ne izlazi iz Njegovih usta. On šuti, trpi i moli, te žrtvuje svaki udarac nebeskome Ocu kao zadovoljštinu za naše grijehe.

Osobito je žrtvovao to svlačenje i bičevanje kao zadovoljštinu za one grijehe, koje smo počinili na svom tijelu, za sve bestidnosti i nečistoće u pogledima, govorima, dodiru i djelima; za svu mekoputnost i lijenost, za svu proždrljivost i neumjerenost.

O Isuse, koji si za nas bio bičevan, smiluj mi se! Znam, da sam i ja kriv, što si Ti morao tolike uvrede i gorko bičevanje pretrpjeti. Od srca se kajem za sve prestupke i prikazujem Ti ove odluke: Za

ništa na svijetu ne ću počiniti nečistoga grijeha... čuvat ću se lijenosti... trapit ću svoje tijelo, svoja usta, svoje oči i svoj jezik i ne dopuštati mu svega. O Isuse, pomozi mi jakošću sv. Pričesti, da ove odluke postojano izvedem!

Ponedjeljak: Isusa trnjem krune.

Isus je podnio strašnu kaznu bičevanja. Ali još se nije svršilo trpljenje i sramota. Gledaj siromašnog Spasitelja, kako Ga grozni krvnici đavolskom ljutinom muče i zlostavljaju! Jer se je izdao za kralja, zato su Ga za porugu okrunili. Donesoše krunu od dugačkoga trnja; nemilosrdni ljudi postaviše je na glavu Isusovu i udarahu kolcima po njoj tako, da se je trnje duboko zabolo u sljepočice i Božanskom Jaganjcu prouzrokovalo strašne boli. Dršćući od boli sa otvorenim ranama na cijelome tijelu, krvlju poškropljen sjedi Isus tuj i dopušta da zbijaju sramotne šale s Njime. Vojnici Mu obukoše staru crvenu kabanicu, dadoše Mu trsku u desnicu, a tad klecahu preda Nj rugajući Mu se i govoreći: »Zdravo, kralju židovski!« Drugi opet pljuvahu na Nj, ćuškahu Ga, uzimahu trsku i njom Ga udarahu po glavi.

Prigni i ti također svoja koljena pred Isusom, ali u sv. klanjanju! Hvali Mu za strašne muke, koje je za tebe pretrpio kod krunisanja i ruganja! Ovdje je činio pokoru osobito za one grijehe, koje čovjek počinja glavom. Misli na svoju taštinu, koju provodiš na licu, kosama i t. d. Prije svega misli na mnoge i premnoge grijehe, koje si počinio mislima, na svojevoljne, ohole i zavidne misli, na misli srditosti i osvete, na nečiste misli i napasti, koje su ti se dopadale.

Isuse, koji si za nas bio trnjem krunjen, smiluj mi se! Kajem se za sve, što sam ikada pogriješio mislima. Operi me u sv. Krvi, koju si kod bolnog krunisanja za me prolio! Čvrsto odlučujem, da ću marljivo misliti na tu Tvoju muku i bol, kad me zaokupe nečiste misli.

Utorak: Isus pred pukom.

Još jednom tražaše Pilat da oslobodi Isusa. On zapovjedi, da bičevanoga i trnjem okrunjenoga Isusa dovedu pred puk i reče: »Ecce homo!« »Evo čovjeka.« Promatraj siromašnoga, izranjenoga Isusa! Njegovo je Tijelo puno krvi i rana. Nje-

gova glava trnjem izbodena, lice pljuvačkom nagrđeno i krvlju poškropljeno. To je bio pogled, koji bi mogao smekšati i najtvrđe srce.

1. Tuga i bol odrazuje se na svetom licu Isusovu, ali također i ljubav i blagost. Gle, kako je Sin Božji tako duboko ponižen u toj groznoj muci i sramoti i promisli, što je grijeh u očima Božjim, kad ga je tako strašno kaznio na svome jedinorođenome Sinu, osobito grijeh oholosti i nečistoće, za koje je kod bičevanja i trnovog krunjenja naročito morao činiti pokoru.

O Isuse, kad bih mogao pojmiti veličinu Tvojih muka, mogao bih također upoznati, kako je velik grijeh za koji si Ti morao trpjeti. Kajem se za sve, što sam u svome životu pogriješio, a kajat ću se u sve dane života svoga i nastojat ću sveto živjeti i boriti se proti svojih pogrešaka. Jači me, dobri Spasitelju po sv. Pričesti, koju ću sada primiti.

2. O kako je to dobro, kad si često predstaviš bičevanoga i trnjem okrunjenoga Spasitelja, osobito kad te snađu napasti na grijeh. Možeš li ti zbilja oholo na druge gledati, kad pri tome misliš, kako se je tvoj Spasitelj duboko ponizio, da za tvoju oholost zadovolji? Možeš li ti biti mekoputan, lijen, proždrljiv, neumjeren ili besraman i nečist kad pomisliš, kako je Isus dao svoje tijelo mučiti i bičevati.

Srijeda: Isus osuđen na smrt križa.

Kako žalosno bijaše Isusa pogledati, gdje pred pukom onako izmučen stoji. Pilat je imao smilovanja s izbijenim i krvlju oblivenim Isusom. On mišljaše, da će se također i Židovi ublažiti tim strašnim pogledom. Ali kako se je prevario! Kao divlje zvijeri vikahu neprestano: »Raspni Ga! Raspni Ga!« Pilat nije mogao više ništa učiniti, vika je bivala sve veća i veća. Tad uzme vode, opere ruke pred pukom i reče: »Ja sam čist u krvi ovoga pravednika, vi gledajte!« Cijeli puk odgovori: »Krv Njegova na nas i na djecu našu!« I Pilat im dade Isusa, da se razapne.

Isus je dakle osuđen na smrt. A tko je kriv, da je Gospodin osuđen na smrt?

1. Pilat je kriv donekle, jer je zaveden ljudskim strahom, izrekao najnepra-

vedniju osudu. Nije se htio zamjeriti Židovima, da ga ne optuže kod cara, i da ga ne otpuste. Ali što je htio sada zapriječiti, to je ipak Bog poslije pripustio. On bijaše skinut sa svoje službe i poslan u progonstvo, gdje umre kao samoubojica.

Čuvaj se, da radi obzira ljudskog ne uvrijediš Boga!

2. Mnogo veću krivnju nego Pilat imađahu Židovi, osobito veliki svećenici i farizeji. Isus je svojom naukom, svojim čudesima i svojim proroštvima dokazao, da je On obećani Mesija, ali Židovi ostadoše zaslijepljeni i tvrdokorni. On je sve za njih činio, a iz zahvalnosti pribiše Ga na križ. U velikoj svojoj zlobi vikahu: »Krv Njegova na nas i na djecu našu!« Što su si sami željeli, to im se dogodilo. Strašna kazna stiže cijeli židovski narod, njihov grad bude razoren i tisuće ih izgubi život Što ih je ostalo, to bude rasuto po cijeloj zemlji.

Tko Isusa odbaci i odalji se od Njega, bit će od Boga odbačen. Budi zato uvijek uz Isusa! Uđi opet danas u Njegovo presv. Srce i čuvaj se, da se smrtnim grijehom ne odaljiš od Njega.

3. Ljudski grijesi glavni su uzrok muke i smrti Spasiteljeve. Oni još više viču nego neprijatelji Isusovi: »Raspni Ga! Raspni Ga!« Stoga se moramo svi udarati u prsa sa sv. Alfonzom i moliti: »Naši grijesi su krivi, o oprosti nam, vječni i milosrdni Bože!«

Okaj kod toga promatranja muke Kristove sve grijehe svoga života, osobito svoje velike, teške i sasvim svojevoljne grijehe! Obnovi uvijek kod sv. Pričesti svoje odluke, osobito u onim točkama, u kojima najviše griješiš. Ali se također i potrudi, da te odluke izvedeš!

Četvrtak: Križni put.

Prati danas siromašnoga Isusa na Njegovom križnom putu! Vojnici dovukoše teški križ. Polože ga Spasitelju na leđa i tako se otisne ta žalosna povorka kroz grad prama Kalvariji. Do skrajnosti umoren, prignut i kolebajući iđaše Isus. Od zadnje večere nije ništa jeo, samo strašne boli i muke bijahu Njegova hrana. On je sasvim izmoren i oslabljen, ali se ne tuži. Šuteći gleda na nebo, moli i žrtvuje sve svoje boli za neumrle ljudske duše. I na

tebe je također mislio kod toga bolnog puta i tvoju je dušu također uključio u svoje molitve.

Srdačno Mu se zahvali za Njegovu ljubav, osobito sada u svetoj Pričesti! Ostani uvijek uz Isusa, budi uvijek milošću s Njime sjedinjen! Osobito Ga rado slijedi na putu križa.« Kad vidiš siromašnoga Isusa, kako umoran vuče svoj križ, možeš li onda još mrmljati i tužiti se, ako i ti moraš u životu trpjeti siromaštvo, bolest, teški posao, nemilosrdnost, ogovaranje sa strane drugih ljudi i t. d.... Ne ljuti se dakle, ako te kada preko dana stigne mali križić ili napast, već slijedi svoga Isusa na Njegovom križnom putu.

Isus je tri puta pao pod teretom teškoga križa. Mnogo boli i muka pripravio Mu je taj pad. Kako su Ga kod toga surovi krvnici turali, gazili, bili, ovamo i tamo vukli, dok se opet velikom mukom nije podigao i išao dalje.

Ovim trokratnim padom činio je Isus pokoru za tvoje ponovno padanje u grijeh. Promisli samo sada, kako si često već stvorio množinu dobrih odluka, a kako si ih slabo vršio! Nastoj, da ostaneš postojan u svojim odlukama i čuvaj se svojevoljnih pogrešaka! Na koju točku moraš osobito paziti?... Obećaj Spasitelju u sv. Pričesti, da ćeš je danas ozbiljno vršiti!

Petak: Sedam žalosti Majke Božje.

Danas na »žalosni petak« baci pogled na Mariju, Majku Božju, promatraj njezine muke i nasljeduj njezin lijepi primjer!

1. Za Mariju bila je to gorka bol, kad joj je kod prikazanja Isusova u hramu jeruzalemskom starac Simeon prorekao, da će joj mač boli probosti dušu. Isto tako velika bila je i ona bol, kad je sa božanskim Djetetom morala bježati u Egipat pod vodstvom sv. Josipa. Teško se je dojmilo srca njezina, kad je dvanaestgodišnjega Isusa izgubila u hramu. Isto tako teški bili su za Mariju i oni časovi, kad je Spasitelja pratila na putu križa, kad je pod križem stajala i gledala smrtnu borbu Isusovu, kad je mrtvo tijelo Isusovo u njezino krilo bilo položeno i napokon, kad je Isus bio položen u grob.

Život Majke Božje bio je pun boli i križeva. Takav život odredio je Isus za nju, premda je bila Njegova Majka, koju je On tako nježno ljubio. Iz toga možeš

vidjeti, da će svi oni, koje Spasitelj ljubi i koje je izabrao za svoje osobite prijatelje i učenike, biti kušani nevoljama i mukama. Ako je dakle tvoj put života, put križa, budi veseo i hvali Boga, taj put vodi najsigurnije u nebo. Uteci se u sv. Pričesti Mariji, da ti izmoli milost, da ovu istinu pravo razumiješ i rado nasljeduješ trpećeg Spasitelja.

2. Premda je Marija znala prema proroštvu Simeonovu, da joj je dosuđen život muka i boli, ipak se nije brinula, šta će je stići, nego se je sva posve prepustila Božjoj providnosti.

Tako moraš i ti također činiti! Ne brini se, kako će ti biti u životu! Uzdaj se u Boga i moli svaki dan pobožno prošnju u Očenašu: »Budi volja Tvoja, kako na nebu tako i na zemlji!« To se Bogu osobito sviđa i donosi tebi najviše zasluga... Prikaži dragom Spasitelju u sv. Pričesti tu lijepu odluku!

Subota: Isusova pratnja na križnome putu.

Slijedi opet danas dragog Spasitelja na teškom Njegovom putu! Promatraj sve

one, koji Ga prate na putu prema Kalvariji:

1. Surovi vojnici, farizeji i zaslijepljeni puk pogrđivali, ismijavali i rugali su se umornom Spasitelju, što su više mogli. Promisli, kako Ga je svaka riječ morala duboko u duši boljeti, kad Ga je onaj puk, kojemu je sve moguće dobro učinio, ovako susretao!

Neprijateljima Isusovim slični su svi oni, koji Ga ne prestaju danomice vrijeđati svojim lakoumnim i grešnim življenjem. Ima toliko ljudi, koji griješe, koji kao vodu gutaju sad teške, sad lake grijehe, kako već dođe. Ne pogrđuju li i ovi Gospodina?...

Pripadaš li i ti ovoj vrsti ljudi, tad pobudi opet srdačno pokajanje za sve nedostatke! Pazi na svoje pogreške, ponovi svaki dan svoje dobre odluke, a osobito glavnu odluku! Čini tako i danas!

2. Mnogo je neprijatelja pratilo Isusa, a prijatelja samo malo. Ali se ipak trpeće Srce Isusovo radovalo, da Ga barem nekoji srdačno ljube i slijede te s Njim trpe. Prije svih je to Marija, Njegova najsvetija Majka, onda najdraži učenik Ivan, Marija Magdalena i još nekoliko pobožnih že-

na. O kako srdačno sažaljuju Isusa te pobožne osobe! Tako rado bi Mu pomogle, ali ne smiju i ne mogu, jer im okrutni vojnici toga ne dopuštaju. Neprestano su im oči uprte u Gospodina; ne čuju i ne paze na pogrde, koje se i njima nanose, jer misle samo na Isusa.

Nasljeduj i ti velikodušnu ljubav ovih pobožnih osoba, kad moraš štogod trpjeti i Spasitelja slijediti na putu križa. To nije baš velika umjetnost ljubiti Isusa, kad ti je sve po volji, nego u tome se pokazuje prava ljubav, ako i onda ostaneš vjeran Isusu, kad ti je život težak i moraš štogod podnijeti.

Šta ćeš reći sada Spasitelju u sv. Pričesti i koju ćeš Mu odluku prikazati?

VELIKI TJEDAN.

Cvjetnica.

1. Zadnji tjedan korizme zove se veliki ili žalosni tjedan. Ovih dana mora kršćanin skromnije i sabranije živjeti, nego inače, mora promatrati muku i smrt Gospodinovu, svoje grijehe i pogreške okajati i cijeli svoj život obnoviti.

Preduzmi si danas kod sv. Pričesti, da ćeš i ti na ovaj način provesti veliki tjedan, pa će tako biti za tebe pravi tjedan milosti.

2. Veliki tjedan počima Cvjetnicom. Dobila je svoje ime od blagoslivljanja grančica i od procesije, koja se tog dana obavlja. Crkva blagoslivlje po svećenicima grančice i moli Boga, da čuva na tijelu i duši one, koji te blagoslovljene grančice pobožno nose, i da blagoslovi kuću, u kojima se upotrijebe, i očuva ih od svake nesreće, jer: »Bez Božjeg blagoslova nema dobra nikakova.«

Ovo blagoslivljanje grančica mora za nas biti ujedno i opomena, da na samrti moramo imati pune ruke palmovih grančica, to će reći, moramo imati mnogo dobrih djela. Obnovimo stoga danas opet odluku, da ćemo pravo i sveto živjeti, i sve činiti Bogu za ljubav, jer samo Njemu mora pripadati svaki čas života našega.

3. Poslije blagoslivljanja palma slijedi procesija. Ona sjeća na svečani ulazak Isusov u Jeruzalem, gdje je narod dragom Spasitelju sa palmovim grančicama dolazio ususret, i slavio Ga kao kralja. Tako moraju i sada vjernici s palmama u ruci

t. j. molitvom i pjesmama slaviti Gospodina i klanjati Mu se kao svome kralju. Isus mora uvijek biti tvoj Gospodin i kralj; On mora prebivati u tvome srcu; Njemu moraš služiti svaki čas života.

Procesija nas sjeća također i na to, kako će Isus jednom sa dušama pravednika unići u nebeski Jeruzalem kod zadnjega suda. Hoćeš li i ti biti u tom broju?... To ovisi sasma o tvojem životu. Ako si svoje dane proživio u zajednici s Isusom, zasigurno ćeš s Isusom umrijeti i s Njim u nebo unići.

Stvori sada ozbiljnu odluku u ovom pravcu i prikaži je Isusu!

Ponedjeljak: Isusovo razapinjanje.

1. Bilo je upravo podne, kad je Isus došao na Kalvariju. Sada je započela najveća muka za siromašnog Spasitelja naime razapinjanje. Vojnici donesoše vina, koje je bilo pomiješano gorkom mirom i žuči. Ovo piće imalo je Isusa malo obmamiti, da ne osjeti toliko boli razapinjanja. Ali Isus nije htio umanjiti bola, pa stoga odbije pehar, a da ništa ni okusio nije.

Misli na sebe sada! Kakav si ti, kad ti je štogod pretrpjeti, kad te n. pr. boli zub, glava ili šta drugo? Kako si onda često osjetljiv, kako odmah tražiš sredstvo da ublažiš bol, kako si nestrpljiv i namrgođen, ako nemaš ništa pri ruci, ili ako lijek odmah ne pomogne. Kad bi mjesto toga rekao, ja ću Spasitelju za ljubav ovo pretrpjeti i ne biti tako osjetljiv, koliko bi si time zasluga stekao, koliko Isusa razveselio!

2. Prije razapinjanja svukoše krvnici s Isusa i odijelo. Kako kod bičevanje, tako je i sada bio izvrgnut sramoti i ruglu time, što je Njegovo čisto i sveto tijelo bilo izloženo pogledima besramnih ljudi. Ovdje je morao opet pokoru činiti za nečiste grijehe, za svojevoljne sramotne poglede i igre, u kojima ljudi golotinjom griješe, za svu besramnost kod oblačenja i svlačenja, kod kupanja i t. d. Ako si i ti Spasitelja uvrijedio ovakovim grijesima, onda se sad od srca pokaj i odluči u sv. Pričesti, da ćeš uvijek biti čedan, bio sam ili s drugima.

3. Iza toga morao je Isus leći na križ. Ruke Mu i noge okrutni vojnici nategnuše i kleknuvši na Njega, debele Mu čav-

le nemilosrdno u sv. Tijelo zabiše. Kosti su se razmrskale, krv je štrcala, cijelo sveto Tijelo trzalo se i drhtalo od boli i muke.

Sve ovo bilo je na zadovoljštinu tvojih grijeha. Kaj se osobito ovih dana za njih i moli dragoga Spasitelja, da te očisti u svojoj svetoj Krvi. Uzvrati Mu ljubav što bolje možeš i prikaži Mu iskrene odluke poboljšanja u sv. Pričesti!

Utorak: »Oče, oprosti im, jer ne znaju, što čine!«

1. Isus visi na križu. Njegovi udovi su rastegnuti, Njegove ruke i noge probodene, Njegovo tijelo puno Krvi i rana, Njegova glava trnjem okrunjena, Njegovo lice blijedo i krvlju poškropljeno. Cijelo je tijelo od prevelike muke slomljeno, a najmanje pomicanje prouzrokuje Mu neizrecive boli. — Duga je to i strašna smrtna borba. Ovome zaista odgovaraju riječi proroka Jeremije: »O vi svi, koji prolazite ovuda, pogledajte, ima li boli slične mojoj!« Ali prolaznici nemaju sažaljenja, nego samo ruže i ismjehavaju Spasitelja, koliko samo mogu. Kako Ga je to moralo

boljeti! Ipak ih On ne kazni i ne proklinje, već moli za njih glasno: »Oče, oprosti im, jer ne znaju, što čine!«

Kako je velika ljubav Božanskog Srca prama ljudima! Isus moli za one, koji su Mu svu ovu sramotu i bol nanijeli. On bi im sve oprostio, da su samo imali dobru volju i da su se pokajali za svoje velike grijehe. O uzdaj se uvijek u tu ljubav! Ta imaš je uvijek pred sobom u Presvetom Oltarskom Sakramentu! Isus moli za one, koji Ga vrijeđaju i svojim Ga grijesima žaloste. On moli također i za tebe i pripravan je svaki čas očistiti tvoju dušu od svakidašnjih pogrešaka, samo ako skrušena srca k Njemu dođeš.

2. Promatraj također čudnovati primjer Isusove ljubavi prama neprijateljima. On moli za svoje ubojice, i najradije bi ih odmah za sobom u nebo uzeo, da su se samo skrušili. Zar se ne moraš stidjeti, kad si često tako osjetljiv, ljutit i osvetljiv, čim ti se šta zla učini. Ne možeš nikako da to zaboraviš i ljutiš se na svoga bližnjega dane i tjedne; ti ga ružiš, ako i nije tako zlo mislio. Moli Spasitelja u svetoj Pričesti, da te nauči pravoj krotkosti i da uvijek rado zaboraviš i oprostiš, ako

ti drugi što zla učini. Budi danas osobito ljubazan prema svima, a naročito prema onima, kojih ne možeš podnositi, kojih ne voliš!

Srijeda: Zaista ti kažem: »Još danas bit ćeš sa mnom u raju!«

1. Sa Isusom bila su razapeta i dva zločinca, jedan s desne, a drugi s lijeve strane. Lijevi je lupež pogrđivao Spasitelja i govorio: »Ako si Krist, pomozi sebi i nama!« O koli nesretan je bio ovaj čovjek! On je slika okorjelog grešnika. Bio je blizu smrti, a nije mislio na sud i vječnost. Šta je bilo s njegovom siromašnom dušom?

Sasvim drukčije ponašao se je desni razbojnik. On je vidio, kako strpljivo i krotko trpi Isus; čuo je, da je Isus nazivao Boga svojim Ocem i vjerovaše, da je Isus Sin Božji i obećani Otkupitelj. Odmah se probudi ufanje u njegovom srcu i moljaše milosrđe za svoj grešni život: »Sjeti me se, Gospodine, kad dođeš u kraljevstvo svoje!« I kako je Isus dobar! Odmah je pripravan oprostiti mu sve, i nebo mu

darovati: »Zaista ti kažem, još danas bit ćeš sa mnom u raju!«

Tko sudjeluje s milošću, taj će se spasiti, tko joj se opire, taj će se izgubiti. To si vidio kod Petra i Jude, to vidiš opet sada kod ovih dvaju zločinaca. I lijevi je razbojnik mogao za čas nebo postići, da nije ostao tvrdokoran.

Odluči stoga danas kod sv. Pričesti, da ćeš marljivo upotrijebiti milosti, koje danomice dobivaš, i sveto živjeti. Milost je najviše i najdragocjenije blago, što nam ga Bog može dati ovdje na zemlji, zato Mu se ne dopada, ako dobro ili nikako ne upotrebljavamo taj sveti dar.

2. Odluči također, da ćeš se čvrsto ufati u ljubav Božanskog Srca, pa i onda, ako bi kadgod po nesreći pao u teški grijeh. Znam, da mi je moj Isus pripravan oprostiti, ako samo imam dobru volju.

3. Napokon obećaj Isusu, da ćeš u sve dane moliti za blaženu smrt. S Isusom želi umrijeti kao i dobri razbojnik. Misli također i na one, koji će danas umrijeti, te im svojom molitvom pomozi, da blaženo umru.

Veliki četvrtak: Ustanova Presv. Sakramenta.

Veliki četvrtak sjeća nas na ustanovu Presvetog Oltarskog Sakramenta. Prenesi ze duhom u jeruzalemsko blagovalište i slušaj dubokom pobožnošću riječi, koje Spasitelj izgovara nad kruhom i vinom: »Uzmite i jedite, ovo je tijelo moje, koje će se za vas predati!« »Pijte svi iz ovog kaleža, jer je to krv moja novoga zavjeta, koja će se za vas i za mnoge proliti na oproštenje grijeha. To činite na moj spomen!« Od onoga svečanoga časa Isus je na mnogo hiljada oltara nazočan u Presv. Sakramentu. Milijuni svetih Misa već je odsluženo do ovoga dana i podijeljeno bezbroj milijuna sv. Pričesti. Tko može pojmiti sve one milosti, koje se od onda izlijevaju iz svetohraništa u srca ljudi? Jednom u vječnosti pokazat će nam Spasitelj svu veličinu svoje ljubavi, koja prebiva u Presv. Oltarskom Sakramentu. Tamo ćeš također upoznati, što je bio Presv. Oltarski Sakramenat za tebe i za tvoj život. Primi danas osobito pobožno sv. Pričest i upotrijebi cijeli dan na slavu Presv. Sakramenta.

1. Probudi živu vjeru u nazočnost Isusovu u Presv. Oltarskom Sakramentu; moli kod toga za sve one ljude, koji ne vjeruju u ovaj veliki Sakramenat.

2. Zahvali se srdačno Spasitelju za ustanovu ove velike tajne i za sve milosti, koje je tebi i svim ljudima iz Svetohraništa već poklonio.

3. Okaj sve grijehe i pogreške, koje si počinio proti ovom Sakramentu ljubavi kao i one, koje su drugi ljudi učinili u crkvi, kod sv. Mise, kod primanja sv. Pričesti i t. d.

4. Odluči čvrsto ovo: Glavna pobožnost moga života neka bude pobožnost k Presvetom Oltarskom Sakramentu i Srcu Isusovu. Rado ću boraviti pred svetohraništem, primat ću sv. Pričest toliko puta, kolikogod puta prisustvujem sv. Misi. Često ću preko dana misliti na Isusa u Presv. Sakramentu i sjedinit ću se češće duhovnim načinom s Njime.

Ljubavlju prema Presv. Oltarskom Sakramentu postali su mnogi ljudi svetima. I ti ćeš to sigurno biti, jer je dragi Spasitelj rekao: »Tko jede moje tijelo i pije moju krv, taj ima život vječni, a ja ću ga uskrisiti u posljednji dan!«

Veliki petak: Žrtva na križu.

Veliki petak je dan velike žalosti. Danas izostaje na cijelom svijetu sv. Misa. Svećenik dolazi u crnom ruhu; žalosne i tugaljive pjesme odzvanjaju kućom Božjom. Kršćani upravljaju danas svoj pogled na veliku žrtvu križa, koju je Spasitelj dovršio na Kalvariji. Zadubi se što bolje možeš u tajnu muke Kristove i promatraj još jedamput sve, što je tvoj Spasitelj za tebe pretrpio.

Isus je trpio od ljudi, od Židova i pogana, od viših i nižih, dapače i od svojih apostola (Jude i Petra). Trpio je na svojoj časti potvaranjem, ruganjem i nepravednom osudom. Podnosio je na svojoj duši najveći strah i žalost, posvemašnju zapuštenost, poruge, posmijavanja i sramotu. Trpio je na svom tijelu: na glavi uslijed trnove krune; na očima i licu ćuškanjem i pljuvanjem; na ušima slušanjem najgorih hula, a ramena su Mu od teškoga križa bila sva izranjena. — Ruke i noge su probodene, koljena od pada ranjena, a cijelo tijelo izmrcvareno od bičevanja. Od pete do glave nije bilo na Njemu ni jedno mjesto zdravo. Muka

Spasiteljeva bila je doista nepojmljivo velika. No isto je tako velika i neograničena ljubav Isusova prama nama siromašnim ljudima, a neizmjerna je i množina i težina naših grijeha, radi kojih je On morao trpjeti.

Što bi bilo od nas, da nas Isus nije otkupio? Bili bi propali uslijed grijeha. Baci se zato pred sv. Križ i zahvali se tisuću puta za ljubav, kojom te Isus otkupio. Pokaj se i zamrzi na sve svoje grijehe, koje si u životu učinio! Pokaži Isusu dobru volju time, da svoju glavnu odluku pred križ položiš... Pogledaj na umirućeg Otkupitelja i reci Mu: »Dragi Spasitelju, u buduće želim sveto živjeti i sve činiti tebi za ljubav.« Čini kao sv. Alojzije: Nosi uvijek křižić kod sebe, pogledaj ga često, osobito ako te snađe jaka napast. Križ će te uvijek sjećati ljubavi Spasiteljeve i očuvat će te od grijeha.

Velika subota: Tijelo Isusovo skidaju s križa i polažu u grob.

1. Tri sata visio je Isus na križu. Onda nakloni glavu i izdahnu. Istodobno dogodila su se velika čudesa. Zastor se u

hramu razdrije u dva dijela; velika tama nastade; zemlja se potrese, stijene se raspuknuše, grobovi se otvoriše i mnogi mrtvi ustaše. Bog je htio ovim čudesima još jednom svečano pokazati, da je Isus zbilja Njegov jedinorođeni Sin i od Boga poslani Otkupitelj. Zapovjednik i vojnici, koji su stražili kod križa, spoznaše to i rekoše: »Zaista, ovaj bijaše Sin Božji!«

O Isuse, i ja također vjerujem u Tvoje Božanstvo i klanjam Ti se kao svome ljubeznom Otkupitelju! Još jednom Ti zahvaljujem za Tvoju preveliku ljubav, kojom si smrt na križu pretrpio, da me izbaviš od vječnoga pakla. Daj, da Ti vratim Tvoju ljubav pravim svetim životom. Nastojat ću, da sve one odluke, koje sam ovog jutra učinio, također i revno izvedem.

2. Kad je Isus izdahnuo otišao je odličan vijećnik Josip Arimatejac, koji je već bio Isusov učenik, k Pilatu i molio ga za tijelo Isusovo. Namjesnik mu ispuni molbu. Josip dođe s Nikodemom, koji je također u Isusa vjerovao, na Kalvariju, da skine tijelo Gospodinovo s križa. Zamotaju Ga u bijele plahte i u pratnji žalosne Majke Marije i drugih pobožnih žena polože Isusa u novi kameni grob, koji se

nalazio u Josipovu vrtu. O kakav je bio ovaj sprovod! Sveto tijelo Isusovo bilo je u grob nošeno. Ovako sveta sprovoda nije svijet još nikada vidio.

Kod razmatranja pokopa Isusova moraš misliti i na svoju smrt i pokop. Jednom će i tvoje tijelo u grob položiti, možda još prije nego što misliš. A gdje će biti tvoja duša? To ovisi o tvom životu. Živi s Isusom, služi Mu u sve dane svoga života, pa ćeš s Njime i umrijeti i u vječnosti biti s Njime sjedinjen.

USKRSNI TJEDAN.

Uskrsna nedjelja: Uskrsnuće Isusovo.

Danas pjeva crkva veselo: »Isukrst je uskrsnuo, Alleluja!« Slavno je On iz groba uskrsnuo s preobraženim tijelom, punim neopisive ljepote. Svojim je uskrsnućem Gospodin svim neprijateljima svojim dokazao, da je On jedinorođeni Sin Božji i obećani Spasitelj. Često se je već za svog javnog života nazvao Sinom Božjim i rekao da će vlastitom moći treći dan iz groba ustati. Da nije uskrsnuo, ne bi nitko

u Njega vjerovao, dapače ni Njegovi učenici. Ime Isusovo bi se na zemlji zaboravilo. Tako On stoji pred svijetom kao Gospodar života i smrti, kao svemogući Bog. A jer je Bog, zato je sve, što je učio, propovijedao i objavio, nepogrešiva istina, jer Bog ne može lagati ili krivo ili neistinito govoriti. Tako je uskrsnuće velika svetkovina vjere, to je glavna svetkovina kršćanstva. Zato i kaže sv. Pavao: »Da Isus nije uskrsnuo, bila bi vaša vjera tašta.«

Uskrsnuli Spasitelju, čvrsto vjerujem u Tebe, vjerujem također sve, što si objavio i po sv. Crkvi naučavaš. Jači me u ovoj svetoj vjeri po svetoj Pričesti, koju ću sada primiti. Ojači danas sve kršćane katolike na cijelom svijetu u vjeri, a osobito one, koji su ravnodušni i nemarni. Smiluj se svima, koji se nalaze u krivovjerstvu, bezvjerstvu i poganstvu.

2. Uskrsnuće Isusovo je temelj i jamstvo našeg budućeg uskrsnuća. Kako je tijelo Isusovo slavno i živo iz groba uskrsnulo, tako će naše tijelo jednom uskrsnuti na novi život lijepo i sjajno, ako budemo pripadali dobrima i stajali na desnoj strani. Dragi Spasitelj je rekao: »Ja sam uskrsnuće i život; tko vjeruje u mene, živjet će, ako je i umro.« Svakako želiš li uskrsnuti s preobraženim tijelom, onda moraš na zemlji sveto i čisto živjeti. Moraš svoje tijelo čuvati od svakog grijeha, a naročito od nečistog.

Ponovi danas kod uskrsne sv. Pričesti svoju glavnu odluku, da nećeš nikada više ni jednim smrtnim grijehom uvrijediti svoga Spasitelja!

Ponedjeljak: Pobožne žene na grobu.

1. Ujutro uskrsnoga dana išla je Marija Magdalena s drugim pobožnim ženama na grob Gospodinov. One su kupile dragocjene masti i mirodija, da učine još posljednju uslugu svetom tijelu Gospodinovu. Promatraj tu veliku požrtvovnost svetih žena! One su u smrtnom času ustrajale kod Njega, ali njihova ljubav traje još i preko groba. Pokazale su se kao najvjernije učenice Isusove. Zato ih je Spasitelj nagradio prije svih, dapače i prije svojih apostola. Njima se najprije ukazao poslije svoga uskrsnuća i očitovao im svoju slavu.

Tko ustraje uz Isusa, bit će od Njega bogato nagrađen. Za Njega ne treba ništa

badava činiti. Veseljem i blaženstvom napunio je On pobožne žene na uskrsni ponedjeljak, a kako ih je istom u vječnosti nagradio za njihovu ljubav i požrtvovnost! Živiš li i ti sasvim za svoga Spasitelja?... Činiš li sve Njemu za ljubav?... Ustraješ li uz Njega i onda, kad ti kakav križić pošalje?

Dobri Spasitelju, domala ću Te i opet primiti u svoje srce; umnoži moju ljubav k Tebi! »O Isuse, Tebi živim, o Isuse, Tebi umirem, o Isuse, Tvoj sam živ i mrtav!«

2. U rano jutro spremile su se pobožne žene na put. Bilo je još tamno, kad su otišle iz grada. Za Isusa, njihovog Spasitelja, nije im bilo ništa preteško.

Kako je u toj točki kod tebe? Ti imaš Isusa u Svetohraništu; tamo On stanuje dan i noć, čeka te i žudi za tobom. Ideš li ti već rano ujutro k Njemu? Ili ti je odviše teško rano ustati, prisustvovati sv. misi i primiti sv. Pričest? To bi bio zao znak za Tebe.

O dragi Spasitelju, od srca se kajem za sva zanemarenja prema Tebi i Tvom Presv. Sakramentu. Oprosti mi sve. Čvrsto odlučujem, kadgod mogu, da ću k Tebi doći i Tebe primiti u svoje srce.

Uskrsni utorak: Neprijatelji Isusovi poslije uskrsnuća.

Kad je Isus na Uskrs slavno iz groba uskrsnuo, pali su vojnici, koji su morali čuvati grob, kao onesviješteni od straha na zemlju. Brzo su otišli u grad i javili velikim svećenicima i farizejima, što se je dogodilo. Ovi su se skupili i vijećali, što im je sada činiti. Dali su vojnicima mnogo novaca i rekli: »Recite ljudima: Njegovi učenici došli su po noći, pa su uzeli tijelo, dok smo mi spavali.« Vojnici uzeše novce i učine tako, kako im je bilo zapovjeđeno.

Veliki svećenici i farizeji vrlo su se prepali, kad su čuli, da je Isus uskrsnuo. Odmah ih je opominjao glas njihove savjesti: »On je dakle ipak Sin Božji. Mi moramo u Njega vjerovati.« Ali ne; njihova oholost i zloća utišala je ovaj glas. Mrzili su Isusa i htjeli su pod svaku cijenu spriječiti, da narod vjeruje u Njega. Nijesu se stidjeli lagati i reći, da su učenici uzeli tijelo Isusovo.

Na ovim neprijateljima Isusovim možeš vidjeti, kuda dođe čovjek, ako ne svlada pravodobno svojih pogrešaka. Da su odmah u početku svladali oholost i u Spasitelja vjerovali, bili bi dobri učenici Isusovi. No ovako su se dali zavesti od svoje oholosti na zavist, srdžbu, mržnju, bogoubojstvo, sramotne laži, prevare i tvrdokornost. O što sve može nastati iz jedne jedine pogreške!

Ispitaj se kod sv. Pričesti, da li ti nemaš kakav običaj ili pogrešku, koja te je već dovela do mnogih drugih pogrešaka?... Oholost... zavist... prkos... brbljavost... laž? Učini u svetoj Pričesti uvijek čvrstu odluku, da ćeš se okaniti te pogreške!

S r i j e d a : Isus se ukazuje dvojici učenika na putu u Emaus.

Dva učenika išla su u one dane u Emaus. Govorili su o svem, što se je dogodilo s Isusom. Najednom im se približi Isus i iđaše s njima, ali oni Ga nijesu prepoznali. Spasitelj ih ljubezno nagovori i upita, zašto su tako žalosni. Onda Mu oni sve ispripovjede, što se dogodilo s

Isusom iz Nazareta, da je On veliki prorok, moćan u riječi i činu, te da su Ga Židovi na smrt osudili i razapeli. Rekoše, da su se nadali, da će On uskrsnuti i sav Izrael osloboditi. Kad je Spasitelj vidio, da se oba učenika jako žaloste, gledao ih je utješiti. Rastumačio im sveto pismo i reče, da se je to moralo s Isusom dogoditi, da otkupi svijet.

Iz ovog možeš vidjeti, kako Spasitelj rado dolazi ljudima, koji su potišteni i žalosni. I ako kada misliš, da si od svih ostavljen i nesretan, tad budi uvjeren, da je On upravo onda kod tebe i da će ti pomoći nositi križ tvoj. Ali moraš i ti također s Njime govoriti i kazati Mu svoju nevolju, kao i oni učenici. Ta On je sam rekao: »Blago žalosnima, jer će biti utješeni!« Ne smiješ sa strahom misliti na budućnost i pitati: »Kako će mi još biti?« nego uvijek s pouzdanjem reci: »Znam, da mi je Isus pripravan pomoći, ako se samo utječem Njegovom presvetom Srcu.«

2. Učenici su pažljivo slušali Gospodina i bilo im je lakše pri srcu. Kad su došli u Emaus, molili su Isusa da ostane kod njih i uniđoše s Isusom u neku kuću. Dok su kod stola sjedjeli, uze Isus kruh,

blagoslovi ga i dade im, da jedu. Onda im se otvore oči i prepoznaše Ga, ali Njega nestade. Kako je bila sada velika njihova radost! Nijesu se mogli dosta brzo vratit u Jeruzalem, da jave tu veselu vijest ostalim učenicima. To je bila velika nagrada za njihovu žalost i križ, što su ga za Isusa nosili. Tako će i tebi Isus rado pomoći, ako Njemu za ljubav štogod trpiš. On će te jednom i nagraditi, ako ne na ovom svijetu, a ono sigurno u vječnosti, kad Ga prepoznaš u nebu. Odluke za sv. Pričest!

Četvrtak: Isus se ukazuje učenicima.

Učenici Gospodinovi bili su sakupljeni u nekoj dvorani u Jeruzalemu. Iz straha pred Židovima zaključali su vrata. Najednom se dvorana rasvijetli, a uskrsnuli Spasitelj stajaše među njima. »Mir vama«, reče im, a oni se prepadoše i mišljahu, da vide duha pred sobom. Ali Isus im pokaže svoje ruke i noge i jeđaše s njima. Sad iščezne sav strah iz srdaca njihovih, a oni se veseljahu, što opet vide svog Otkupitelja u slavi uskrsnuća.

Kako je dobar Isus! On je mogao svoje učenike ukoriti, što su za vrijeme Njegove muke bili tako malodušni. Ali ne. Isus je pun milosrđa. On ih sažaljuje i dolazi, da im donese mir i veselje. Takav je Spasitelj i prama tebi. Koliko puta si Ga ostavio, tako često si Ga uvrijedio, a On te je svaki puta mogao kazniti. Ali Njegova velika ljubav i dobrota sile Ga, da uvijek opet dođe u tvoju dušu u sv. Pričesti, da ti donese veselje i milost. On je uvijek pripravan oprostiti, ako samo pokažeš dobru volju te se za svoje grijehe i pogreške kaješ. Zahvali Mu danas kod svete Mise i Pričesti usrdno za ovo milosrđe i ljubav! Pokaži svoju zahvalnost i time, da se trsiš Njemu u sve dane služiti i razveseliti Ga svetim životom. Koje odluke misliš danas prikazati Isusu u sv. Pričesti?

Petak: Isusovo ukazanje na jezeru Genezaretskom.

Iz Jeruzalema pođu učenici u Galileju, kako im je Isus zapovjedio. Jednoga dana bijahu sedmorica na jezeru Genezaretskom. Među njima Petar, Jakov i Ivan. Oni su se uvečer izvezli, da love ribe, ali nijesu ništa uhvatili one noći. Kad je

svanulo jutro, ukaza se Isus na obali, ali Ga ne prepoznaše. Spasitelj im reče: »Djeco, imate li štogod jesti?« Oni odgovoriše: »Ne.« Onda zapovjedi da bace mrežu s desne strane lađe, i gle, uhvatiše toliko mnoštvo riba, da su jedva izvukli mrežu na kopno. Onda reče Ivan: »To je Gospodin!« Kad je to čuo Petar, skoči u more i plivaše prema obali.

Promatraj ljubav Gospodinovu! On čini sve za svoje učenike, da ih utvrdi u vjeri i ljubavi. Često im se ukazuje, tvori čudesa pred njihovim očima, govori i jede s njima, postupa tako dobrostivo i ljubezno s njima, koliko samo može. Ali učenici su i zahvalni za ljubav i dobrotu svojega Meštra. Petar ne može da dočeka, dok dođe k Isusu, već skoči u vodu i prepliva žurno k obali. Svi vjeruju u uskrsnuće Spasiteljevo i vesele se, kad smiju kod Njega biti i s Njime govoriti.

Zar Isus nije i tebi uvijek bio ljubezan i dobrostiv Meštar? Što sve nije već za tebe učinio, da te utvrdi u vjeri i ljubavi? Dao te je podučiti od kršćanskih roditelja, učitelja i svećenika u vjerskim istinama; danomice te je milostima obasipavao, da možeš sveto živjeti. Nijedan čas nije

ti ništa uskratio. Jesi li i ti bio uvijek tako zahvalan kao ovi učenici? Slušaš li rado govore o Isusu u podučavanju, u propovijedi i u pobožnim knjigama? Ili ti je sve to dosadno? Veseliš li se, kad smiješ biti uz Isusa, kad se k tebi svrati, kad možeš s Njime razgovarati?...

Moli Isusa u sv. Pričesti oproštenje za svu hladnoću i nemarnost prema Njemu i učini ozbiljnu odluku u buduće biti drukčiji.

Subota: **Isus i Petar.**

Isus je jeo sa učenicama na jezeru Genezaretskom. Kad se dovršila gozba, koja se sastojala iz riba i kruha, okrene se Petru i reče: »Simone, sine Jonin, ljubiš li me?« Petar odgovori tri puta: »Da, Gospodine, Ti znaš, da Te ljubim!« I triput mu Isus dade nalog: »Pasi ovce moje, pasi jaganjce moje!«

1. Triput je Petar zatajio Isusa u noći Njegove muke, zato je Isus zahtijevao, da triput i posvjedoči, da Ga ljubi. To je bila Petru pokora za njegov grijeh. I kako ozbiljno je on to mislio! U svojem poznijem životu dokazao je, da je njegova lju-

bav bila iskrena i čvrsta, jer je dao i svoj vlastiti život za Spasitelja.

Ne zdvoj ni ti, ako si u životu kadgod pogriješio ili čak i duboko pao. Isus ti prašta rado, ako se samo kao Petar od srca kaješ. No moraš pokazati Isusu svoju dobru volju time, da Mu poslije pada revnije služiš i dvostruko Ga ljubiš. Tako će vidjeti, da ti je zbilja stalo do tvog popravka. Budi dakle revan u molitvi, u pohađanju sv. Mise, primanju sv. Pričesti, u poslušnosti, u borbi protiv tvoje glavne pogreške i t. d.

2. Petar je djelima pokazao, da Isusa ljubi. On je provodio veoma svet život, te je za svog Spasitelja i umro. Nasljeduj Petra u ovoj ljubavi! To nema vrijednosti, kad kod molitve i sv. Pričesti kažeš Isusu: »Ljubim Te iz svega srca,« a poslije si opet lakouman i nemaran u molitvi, poslušnosti, u govoru i t. d. Prava ljubav k Isusu sastoji u tome, da ostaneš stalan u svojim odlukama. Preduzmi si to danas kod sv. Pričesti!

PRVA NEDJELJA PO USKRSU.

Bijela nedjelja: Prva sv. Pričest.

Danas je bijela nedjelja. Mnogo sretno dijete ide danas u crkvu u svečanim haljinama i s nakićenom svijećom, da primi prvu sv. Pričest. Nije tome baš dugo, što si i ti doživio tu sreću. Misli danas zahvalnim srcem na taj lijepi dan. Onda ti je najveća sreća u dio pala, što te je kao čovjeka mogla stići. Ili zar možeš šta većega dobiti od samoga Boga? Zahvali Spasitelju danas za prvu sv. Pričest i za sve ostale u svome životu! Pitaj se, jesu li sve te Pričesti bile isto tako plodne za tvoju dušu kao prva? O kako je čisto bilo tvoje srce u onaj dan! Da si onda umro, sigurno bi bio došao u nebo. Kako si pobožno molio i ozbiljno mislio na svoje odluke! Kako ti je onda bilo lako moliti, kako si rado slušao, kako čisto živio, kako si pazio na svoj govor, kako si često kod posla i igre obnovio dobru nakanu i mislio na Isusa!

Zahvali Spasitelju, ako si pomoću Njegove milosti ostao tako dobar i revan. Kori li te savjest, da si od onda postao

mlak i ravnodušan, onda pobudi čin pokajanja, počni opet novim silama i odluči: 1. Često ću odsele primati sv. Pričest; 2. dobro ću se pripraviti za nju i pobuditi osobito pokajanje za sve pogreške; 3. kod svake sv. Pričesti ozbiljno ću misliti na svoj život i nastojati da svladam svoje pogreške i postanem tako po svakoj svetoj Pričesti pobožniji i svetiji.

O Isuse, kad Te sada primim, ojači me u ovim mojim odlukama, da ih mogu već danas izvesti!

Ponedjeljak: Djelovanje sv. Pričesti.

Kruh anđeoski, što ga dnevice u svoju dušu primamo, čini ljude anđelima slične. Pa kako i ne! Sv. Pričest sjedinjuje nas najuže s Kristom. »Tko jede moje Tijelo i pije moju Krv, taj ostaje u meni i ja u njemu,« govori dragi Spasitelj. Kad primaš Isusa u sv. Pričesti, onda uživaš Njegovo tijelo i Njegovu krv. Tako postaje tijelo Isusovo tvoje tijelo, a krv Kristova tvoja krv. Ti postaješ Kristu odan po krvi, kaošto Mu je i Marija bila. Promisli, u kako visoko srodstvo stupaš!

Isus se u sv. Pričesti združuje osobito s tvojom dušom. Sigurno si vidio kadgod, kako vatra posve prožme željezo, ako ga baciš u nju. Tako prodire Isus svojim Božanstvom i tvoju dušu i čini je svetom. Toga ti ne možeš vidjeti, ali Bog i anđeli to vide. Svetu Rozu Limsku upitaše jednom, kako joj je kod sv. Pričesti, a ona odgovori: »Kao da sunce ulazi u moju dušu.« Uistinu, Krist je sunce, koje dušu ražaruje i rasvijetljuje. Tko se često u sv. Pričesti ujedinjuje s Isusom, taj živi s Isusom, on ljubi ono, što Isus ljubi, on mrzi što Isus mrzi i čini u svemu, što bi Isus činio. I tako život takova čovjeka postaje nasljedovanje Isusovo. Pitaj jednom svece, od koga su naučili provoditi krepostan život, i oni će ti odgovoriti: »Od Isusa u sv. Pričesti.«

O cijeni i ti tako visoko sv. Pričest! Primaj je, kad samo možeš! Ne pripadaj onim mlakim i lijenim ljudima, koji uvijek nađu izgovor, kad moraju ići na sv. Pričest. Kako ćeš u nebu jednom sretan biti za svaku sv. Pričest! Ta svaka pojedina umnožava u tebi milost i čini te u očima Božjim svetijim i dopadnijim!

Odluka!

Utorak: Djelovanje sv. Pričesti.

Kruh anđeoski, kojim se hranimo u sv. Pričesti, čini ljude anđelima slične, jer nam: 1. Sv. Pričest slabi zle želje i krijepi nas u dobru. Istočni grijeh prouzročio je veliki nered u našoj duši. Dobro nam je teško činiti, a zlu smo veoma skloni. Isti taj grijeh donio nam je duševnu bolest, od koje svi bolujemo, i pod kojom moramo trpjeti. Ti veliš: Rado bi se udučio od svojih pogrešaka i provodio svet život, ali sam slab i nevoljan te uvijek i opet padam, tako da skoro gubim volju. U toj slaboći krijepi nas Isus po sv. Pričesti. Tijelo postaje jako naravnom hranom, a duša nebeskom manom svete Pričesti. Kako su to dobro znali sveci! Oni su također bili ljudi kao i mi i imali su istočni grijeh na duši, kad su na svijet došli. Nijesu poslije krštenja bili ništa svetiji nego i mi, ali su u životu postali sveti, jer su sredstva milosti marljivo upotrebljavali, a naročito sv. Pričest. Sv. Franjo Saleski bio je vrlo sklon srditosti, ali je malo pomalo postao krotak kao janje, a to je bio plod njegovih čestih Pričesti.

2. Sveta Pričest ne daje samo snagu, nego i volju dobru. Tko često prima svog Spasitelja u dušu, raduje se molitvi i drugim svetim stvarima. Ništa mu nije preteško učiniti za Boga. Rado je u crkvi, obdržava savjesno četvrtu zapovijed, čist je, ćudoredan, pažljiv u govoru, ljubezan i dobrostiv prema bližnjemu i t. d. Budi i ti takav!

Srijeda: Djelovanje sv. Pričesti.

1. U školi, gdje je učio sv. Karlo Boromejski, griješilo se i lakoumno živjelo. Čudno je stoga, kako je ovaj mladi čovjek ostao nepokvaren i ćudoredno čist. Kad su ga pitali, kako je čistoću očuvao, reče: »To dolazi od marljivog primanja sv. Pričesti.« Sveta Pričest čuva čovjeka od smrtnoga grijeha. Čini ga jakim u borbi proti zlim nagnućima i pomaže mu svladati napasti. Đavao obilazi kao ričući lav i traži, da nas na grijeh navede. Zli su ljudi njegovi pomoćnici, koji nam daju zao primjer. Opasnosti na grijeh opkoljuju nas svaki dan, i nitko neka ne misli, da je siguran od te opasnosti. To je Spasitelj znao, stoga nam je dao tako jako sredstvo,

naime sv. Pričest. On kaže: »Tko jede od ovoga kruha živjet će uvijeke.« Hoćeš li se dakle čuvati smrtnoga grijeha, a ti hajde često k stolu Gospodnjem!

2. Sveta Pričest čuva nas od grijeha i čisti nas od njih. Od smrtnih nas grijeha dakako ne može očistiti, jer je za to sakramenat pokore, ali nas čisti od lakih grijeha, koji su na našoj duši. Stoga, tko je okaljan samo lakim grijesima, može uvijek slobodno pristupiti k stolu Gospodnjem, ako se samo za njih srdačno pokaje, jer će mu se onda oprostiti jakošću sv. Pričesti. O kako je to velika utjeha za nas u životu, a osobito u času smrti, kad znamo, da nas svaka Pričest čini svetijima i očima Božjim i Bogu ugodnijima! Promisli dakle preveliku moć sv. Pričesti i nastoj, da što češće primiš Tijelo Gospodnje.

Četvrtak: **Dalnja priprava za sv. Pričest.**

1. Kada knez ili koji biskup dolazi u koju općinu, tada se sve pripravlja, da visokoga gosta primi što većim poštovanjem. Kuće se i ceste kite, ljudi se oblače

u svečane haljine pa cvijećem i barjacima u ruci izlaze ususret visokome gostu. I posve pravo. Kad toliku čast iskazujemo čovjeku, koliko više moramo Boga poštovati, kad se vrati u naše srce! On tako često dolazi k nama u svetoj Pričesti ne dolikuje li onda, da se i mi trsimo, te se što bolje pripravimo za taj posjet? Ako i ne vidimo Isusa u Njegovoj veličini i sjaju, to nam ipak vjera kaže, da Bog dolazi u naše srce. Kakva treba da je priprava za sv. Pričest?

2. Ima daljnja i bliža priprava. Dalnja priprava sastoji se u revnom kršćanskom životu. Čim ti je život čišći, tim si bolje pripravan za sv. Pričest. Moraš biti čist od smrtnih grijeha. Tko ima teški grijeh na duši, taj se mora prije ispovjediti, jer tko smrtnim grijehom na duši prima sv. Pričest, čini svetogrđe. Jesi li pak čist od smrtnoga grijeha, onda si uvijek pripravan za sv. Pričest. Dakako nije kazano time, da ne držiš ništa do lakih grijeha. O ne, jer i ove moraš ozbiljno izbjegavati, a ako si ih počinio, to se iskreno pokaj osobito kod večernje molitve i sv. Mise. Što Ti je srce čišće, tim ćeš više milosti dobiti u sv. Pričesti.

Osim toga možeš sva djela svojega života upotrijebiti kao pripravu za sv. Pričest, kako je to činio sv. Alojzije. Sve molitve, poslove, igre i zabave žrtvovao je on Spasitelju kao pripravu za to. Čini i ti tako i prikaži sve strelovitim molitvicama Bogu za žrtvu i to već danas.

Petak: Bližnja priprava za sv. Pričest.

1. Naš Božanski Spasitelj i sveta Crkva želi, da se često pričešćujemo i da nikada ne propustimo nijedne sv. Pričesti, koju možemo primiti. »Ako ne jedete tijela Sina čovječjega i ne pijete krvi Njegove, ne ćete imati života u sebi.« Dakako mnogi će reći: Ako se češće pričešćujemo, onda nam sv. Pričest postaje običajna i nemamo tako velikog poštovanja prema Presvetom. To nije istina. Daješ li si truda, da se dobro pripraviš na sv. Pričest, onda ti ona postaje mila i draga, i ne ćeš moći živjeti bez česte sv. Pričesti.

2. U jučerašnjem razmatranju promotrismo daljnju pripravu, pa danas dolazi na red bliža. Ova se mora obaviti ujutro prije sv. Pričesti. To baš nije teško, ako samo imaš malo dobre volje. Kad

ujutro ustaneš, misli na božanskog Gosta, s kojim ćeš se sjediniti, i probudi srdačnu čežnju za Njim. Moli, kad se oblačiš i na putu strelovite molitvice! Klečiš li u crkvi kod sv. Mise, to ne misli, da moraš mnogo iz molitvenika moliti. Možeš nekoje molitve izgovoriti iz molitvenika, osobito čin vjere, ufanja, ljubavi i želje, ali glavno je, da ti molitva ide iz srca. Misli na svoj život, na svoje dužnosti, pogreške i zle navike, a onda pobudi pokajanje i stvori odluku za taj dan. Kod toga ti razmatranje može mnogo pomoći. Već uvečer čitaj štogod iz koje pobožne knjige n. pr. iz biblijske povijesti, iz legende svetaca ili koje druge i kod toga se pitaj: »Što mi valja ovdje pamtiti ... kako ovo ili ono učiniti ... kako mi se je ponašati u ovom ili koje druge, i kod toga se pitaj: »Što mi čitao, pa onda to još jednom kod sv. Pričesti promisli.

Može se dogoditi, da se samo kratko vrijeme pripravljaš, jer prije sv. Mise imaš još nužnoga posla. No zato ne smiješ propustiti sv. Pričesti. Prikaži jednostavno sve kao pripravu Spasitelju i hajde onda mirno na sv. Pričest! Sve može služiti kao priprava, ako samo imamo dobru

volju. Odluči dakle, da ćeš se odsele uvijek ovako savjesno pripravljati za sv. Pričest!

Subota: Zahvala poslije sv. Pričesti.

1. Dobri ljudi zahvaljuju se za sve darove, koje primaju, pa ne mogu da se dosta zahvale, ako im se udijeli veći dar. Ali što su svi darovi prema nebeskom daru, koji primamo u sv. Pričesti iz ruke svećenikove? Sam Isus nam se daruje. Ima li što većega, svetijega i dragocjenijega od Njega, od Boga samoga. Kad bi tkogod posjedovao cijeli svijet, sve bogatstvo i blago, a ti bi imao Isusa, bio bi kud i kamo bogatiji od njega. Kako je velika sreća jedne jedine sv. Pričesti, toga ne možemo ovdje na zemlji shvatiti svojim slabim umom, to ćemo istom poslije smrti pravo razumjeti. Ali ovo treba da vjeruješ i Spasitelju se za svaku sv. Pričest usrdno zahvaljuješ.

2. Kako se treba zahvaljivati? Možeš izmoliti zahvalne molitve, kako se nalaze u tvojoj knjižici. No to neka ti nije glavno. Kao kod priprave, tako moraš i kod zahvale misliti na svoj život, na svoje do-

bre odluke i obećanja i moliti Isusa, da ih izvršiš u životu. Reci n. pr.: Dragi Isuse, kao zahvalu za Tvoju ljubav prikazujem Ti ovo ili ono, i odlučujem čuvati se osobito u ovoj točki...

Tako i slično možeš kazati Spasitelju. I kad se preko dana sjetiš te odluke i nastojiš da je izvedeš, to ćeš sigurno Isusu pripraviti najveće veselje. Čist i svet život je najljepša zahvala.

Sa zahvalom neka je spojena i neka molba. Sa svojim Spasiteljem smiješ svašta razgovarati i s Njim se zabavljati, kako ti to srce kazuje. Moli Ga, neka tvoje svakidanje poslove, napasti, zabave, veselja, opiranja i križeve, koji te sretaju preko dana, blagoslovi i posveti. Reci Mu svoje potrebe, moli Ga za sve ljude, od sv. Oca pape do zadnjeg poganskog djeteta, za žive i mrtve.

Upotrijebi dobro svoju sv. Pričest! Neizmjerni blagoslov donosi tebi i svima, za koje je žrtvuješ. To neka je danas tvoja čvrsta odluka!

DRUGA NEDJELJA POSLIJE USKRSA.

N e d j e l j a: Isus dobri pastir.

1. U današnjem evanđelju prikazuje se Isus kao dobri pastir. »Ja sam pastir dobri. Dobri pastir daje život za ovce svoje; dok ih najamnik ostavlja i bježi, kad vidi vuka gdje dolazi. Ja sam pastir dobri, ja poznam svoje i one znaju mene. Dajem život svoj za ovce svoje. Imadem još drugih ovaca, koje nijesu iz ove ovčarnice. Ali i ove moram privesti, i one će čuti glas moj i bit će jedan pastir i jedan ovčinjak.« Tim dirljivim riječima pokazuje Isus svoju milosrdnu ljubav prema svim ljudima i cijelom čovječanstvu. Svi su njegove ovčice, za sve je umro i dao svoj život na drvu križa. Isus je dobri pastir za cijeli svijet, za svakog pojedinog čovjeka, pa i za tebe.

2. Promatraj svoj život od rođenja do danas, kolika ljubav, kolika milost. Pokušaj izbrojiti sve milosti samo jednog jedinog dana, ako možeš. Ti misliš, da to sve mora tako biti, da imaš n. pr. katoličke roditelje, da si u svetoj vjeri podučen, da si dijete katoličke Crkve, da tolike milosti stječeš po svetim sakramentima, a osobito po sv. Pričesti, ispovijedi, sv. Misi, po molitvi i t. d. To nije moralo upravo tako biti. Ti bi mogao i siromašnoj poganskoj djeci pripadati, koja ne znaju ništa o Isusu i tolikim velikim milostima. Da si baš ti između tolikih ljudi odlikovan, to imaš zahvaliti samo beskrajnoj ljubavi dobroga pastira.

Kako si Mu dosada tu Njegovu ljubav uzvraćao?... Jesi li slušao Njegov glas i bio vazda dobra i vjerna ovčica Njegova?

O dragi Spasitelju, dobri pastiru moje duše, skrušeno se udaram u prsa i priznajem, da sam često i puno puta sagriješio i da sam Te skoro svaki dan uvrijedio. Oprosti mi sve, operi moju dušu po današnjoj sv. Pričesti. U buduće bit ću vjerna Tvoja ovčica i nasljedovat ću Te i slušati osobito u ovoj točki... Pomozi mi, da izvedem ove dobre odluke i to još danas.

P o n e d j e l j a k: Ustanovljenje sakramenta pokore.

1. Uvečer uskrsnoga dana bijahu apostoli u sobi u Jeruzalemu sabrani. Dok su se jedan s drugim razgovarali, stade Isus u sredinu njihovu i reče: »Mir va-

ma!« On je jeo s njima i govorio ljubezno i prijazno sa svima. Ovom zgodom je također ustanovio sakramenat pokore rekavši apostolima: »Primite Duha Svetoga! Kojima oprostite grijehe, oprostit će im se, a kojima zadržite grijehe, zadržat će im se.«

Ovim riječima dao je Spasitelj apostolima i svim njihovim nasljednicima vlast opraštati grijehe i to sve grijehe bez iznimke. O kako je veliko dobročinstvo sakramenat pokore za nas siromašne ljude! Ne možemo Spasitelju nikada dosta zahvaliti za to. Kad bi jedamput mogli pojmiti veličinu jednog jedinog smrtnog grijeha, onda bi također upoznali, što je sakramenat pokore za naš život.

2. Kako je čovjek nesretan, kad ima ma i samo jedan teški grijeh na duši! On je neprijatelj Božji i lebdi uvijek u pogibelji da navijeke propane i bude proklet. Sveta ispovijed uzima svu krivnju s njega, pa bila još tako velika. Ona donosi grešniku posvećujuću milost i čini ga opet djetetom i prijateljem Božjim. Jači ga također, da može napasti lakše svladati i kreposno i čisto živjeti. Ispovijed čini u jednom času iz grešnika pravednika i sveca.

O Isuse, kako si se dobro pobrinuo za nas siromašne i slabe ljude. Zahvaljujem Ti od srca za ustanovljenje sakramenta pokore i za sve milosti, koje sam već po istome primio. Čvrsto odlučujem, da ću ovaj sveti sakramenat uvijek rado i dobro primati iskrenim pokajanjem i ozbiljnim odlukama. Jači me u ovoj odluci po milosti svete Pričesti.

Utorak: Pokajanje.

1. Sveti sakramenat pokore vrlo je utješni sakramenat. O kako je srce zadovoljno i sretno poslije dobre ispovijedi. Kako je to utješno za siromašne ljude, kad si mogu kazati: Grijesi su moji oprošteni, a duša mi je opet okićena lijepom haljinom posvećujuće milosti. Ali ispovijed donosi to čudnovato djelovanje samo onom, koji se dobro ispovijeda. Mnogi misle, da se je onda najbolje ispovjedio, kad je dugo svoju savjest ispitivao i na svaku malenkost mislio. Ispitivanje savjesti mora se dobro obaviti, ali najglavnija stvar sakramenta pokore jest i ostaje pokajanje. Pokajanje je jezgra pokore. Uzmi jezgru iz oraha, šta onda još ostaje? Čim

više svoje grijehe mrziš, čim ti je više žao, tim će radije Bog oprostiti i tim će ti više milosti darovati.

2. Ima savršeno i nesavršeno pokajanje. Nesavršeno se kajemo onda, kad žalimo, što smo sagriješili, jer se bojimo, da će nas Bog kazniti. Savršeno se kajemo onda, kad žalimo, što smo sagriješili, jer se bojimo, da će nas Bog kazniti. Savršeno se kajemo onda, kad se za grijehe kajemo zato, što smo uvrijedili Boga najveće i najmilije dobro.

Dobro se pokajati nije tako teško, kao što si mnogi to predstavljaju. Treba za to samo dobre volje. Tvoje pokajanje bit će sigurno dobro, kad promisliš: 1. Kako su strašne kazne pakla ili čistilišta, koje si grijehom zaslužio; 2. kako si nezahvalan bio prema Spasitelju, koji je za tebe tako mnogo učinio i trpio, 3. kako si se ružno ponio prama svome nebeskom Ocu, koji je ipak prema tebi uvijek bio tako dobar i svaki dan ti tolike milosti darivao.

Odluči kod svete Pričesti, da ćeš se uvijek dobro ispovijedati i osobito se trsiti, da vazda pobudiš iskreno i srdačno pokajanje.

Srijeda: Dobra odluka.

1. Dobroj ispovijedi pripada osim dobrog pokajanja također i ozbiljna odluka. Pokajanje i dobra odluka su nerazdružive. Tko nema dobre odluke, nema također ni pokajanja. Tko se za svoje pogreške zbilja kaje i na njih mrzi, taj također čvrsto odlučuje, da ih više ne će učiniti. Ali odluke ne smiju biti odviše općenite. Ne valja se n. pr. odlučiti: Ne ću više griješiti, ne ću više ni jedne pogreške učiniti. Ovake odluke ne koriste ništa i nikada se ne drže. Odluka mora da je posve stalna. Odluči n. pr.: Od danas ću točno obavljati svoje molitve... marljivo ću preko dana vršiti dobru nakanu... ne ću više biti tako svojeglav i neposlušan. Izbjegavat ću ogovaranje i t. d. Napose treba stvoriti odluku u onoj točki, za koju znaš, da u njoj najradije i najviše griješiš. Odluku treba također često obnoviti, poimence kod sv. Pričesti, kod jutarnje molitve, kod večernjeg ispitivanja savjesti i preko dana kod posla.

2. Tko se ozbiljno misli čuvati grijeha, taj mora također odlučiti da će izbjegavati bližnju grešnu prigodu. To je vrlo

važna točka. Kad znam, da mi je ona osoba, ono društvo, ona kuća prigoda za grijeh, te da ću zasigurno pasti, moram odlučiti, da ću tu pogibelj izbjegavati. Tko to ne vrši, taj nema dobre volje za ozbiljno poboljšanje života. »Tko ljubi pogibao, zaglavit će u njoj,« kaže sv. Pismo.

Ispitaj se kod svete Pričesti, kako ti držiš svoje dobre odluke? Da li uvijek ozbiljno odlučuješ? To možeš najbolje poznati po tom, ako često svoje odluke ponavljaš i ako se trsiš, da ih i izvršiš. Koju si osobitu odluku učinio kod zadnje svete ispovijedi? Jesi li je kod sv. Mise i kod sv. Pričesti čvrsto obnovio?...

Četvrtak: Dnevno ispitivanje savjesti.

1. Valjani trgovac uređuje svaku večer svoje knjige i gleda, što je preko dana zaslužio i učinio. Kad se to čini u vremenitim stvarima, kud i kamo više treba to činiti gledom na dušu ispitujući, je li tamo sve u redu. Briga za spas duše prvi je i najvažniji posao ljudi na zemlji. Ne smije ni jedan dan proći, a da si ne položimo račun, kako smo se toga dana okoristili vremenom za Boga i za vječnost. To se

zbiva u dobrom ispitivanju savjesti kod večernje molitve. Kad si se dragom Bogu zahvalio za sve milosti i dobročinstva, koja ti je darovao za dušu i za tijelo, onda se pitaj, kako si Mu služio i nijesi li Ga grijesima i pogreškama uvrijedio. Ako nađeš, da si u čemu pogriješio, onda probudi srdačno pokajanje i prinesi Spasitelju kao žrtvu čvrstu odluku, osobito u onoj točki, u kojoj si najviše pogriješio. Ovo večernje ispitivanje savjesti nemoj nikada propustiti, a glavna stvar kod toga jest pokajanje i odluka.

2. Promisli, kako mirno može čovjek spavati, kad se je s dragim Bogom pomirio i popravio pogreške ozbiljnim pokajanjem. Sv. Alfonzo Liguori rekao je na svojoj smrtnoj postelji: »Osamnaest godina svaku sam se večer prije spavanja pripravio na smrt, zato sada lako umirem.«

Dragi Spasitelju, čvrsto odlučujem, da ću svaki dan dobro ispitivati svoju savjest i srdačno se pokajati za sve pogreške. Pomozi mi, da ovu odluku savjesno i točno izvršim.

Petak: Posebna odluka.

1. Sv. Franjo Saleski bio je vrlo ljutite naravi. Morao se je više godina boriti proti ovoj strasti, no ne smalaksa u borbi. Svaki dan bi učinio ovu istu odluku: Osobito ću se čuvati tvrdoglavosti i srditosti i uvijek ću moliti, kad opazim, da sam uzrujan. To nije bilo baš tako lako, jer je pao koji puta i opet u stare pogreške. No on ne popusti. Uvijek bi odluku obnovio. Malo pomalo bivalo je bolje, dok nije napokon postao najblaži čovjek.

Svetac je činio u određenoj tački posebnu odluku. Čini i ti tako, pa ćeš nadvladati i odložiti svoje pogreške. Korak za korakom valja ići; najedamput to ne ide. Odlučiš li n. pr. ovako: »Čuvat ću se svakog grijeha, i ne ću više ništa zla počiniti,« to ćeš skoro opaziti, da ne ćeš ni jedan sat te odluke držati. Jedne se određene pogreške odluči čuvati i učini glede toga osobitu odluku. Opaziš li, da si rado prkošljiv, tvrdoglav, svadljiv, lažljiv, lijen ili nećudoredan u vladanju... učini kod sv. ispovijedi čvrstu odluku: Proti ovoj pogreški borit ću se odsada ozbiljno i ja je moram iskorijeniti. Odluka se mora

svaki dan kod jutarnje molitve obnoviti, valja pomisliti na nju u sv. Misi i preko dana, pa izmoliti i koju strelovitu molitvicu, kad opaziš, da bi u toj točki opet mogao pogriješiti.

2. Navečer kod ispitivanja savjesti pitaj se najprije, kako si držao tu posebnu odluku. Činiš li tako svaki dan, u sve tjedne i mjesece, brzo ćeš opaziti, da si se popravio. Onda istom učini drugu odluku. U knjizi »Nasljeduj Krista« čita se: »Kad bismo svake godine samo jednu pogrešku iskorjenili, brzo bismo postali sveti.«

Dragi Spasitelju, obećajem Ti, da ću nastojati, da svladam svoje mnoge pogreške, a osobito onu najmiliju. Svaki dan ću svoju posebnu odluku obnoviti i ne ću mirovati, dok ne istjeram ovu zlu naviku iz svoje duše. O Isuse, daj mi milosti za to po današnjoj sv. Pričesti!

Subota: Razmatranje za mjesec svibanj.

1. Evo mjeseca posvećena Majci Božjoj. Tisuće i tisuće štovatelja i štovateljica nebeske Kraljice prostiru se ovih dana pred svibanjskim oltarom Marijinim, da pozdrave svoju dobru Majku i da njezino

majčinsko srce zamole za pomoć. O kako svako kršćansko srce neka čudna sila vuče k Mariji! Pa kako i ne bi! Ta svatko znade dobro, da je Marija vjerna Majka, koja neprestano moli za svoju djecu na zemlji.

I ti ćeš sigurno pripadati djeci Marijinoj. Budi sada dvostruko revan i sabran u svojim molitvama, koje dnevno upravljaš Mariji. Prisustvuj rado svibanjskoj pobožnosti i moli kod iste za sebe i za svoje, za sve ljude, poimence za siromašne grešnike, koji su najviše u pogibelji, da zauvijek propadnu. Kako će se veseliti dragi Spasitelj, kad vidi, da Njegovu Majku revno štuješ, i kako će te rado uslišati, kad ona s tobom dolazi i za te moli.

2. Kršćani kite u svibnju oltar Majke Božje lijepim cvijećem. Kako rado gleda to Marija. Ali još joj je draže, kad joj kršćani svoja srca prikažu, i kad u tim srcima cvate lijepo cvijeće kreposti kao: revnost u molitvi, poslušnosti, čistoće, blagosti, poniznosti, mrtvenja jezika, očiju i ušiju i drugih. Ovi cvijeci osobito joj se dopadaju.

Hoćeš li zaista praznih ruku doći? Promisli kod sv. Pričesti u kojoj bi tački mogao Isusu i Mariji u ovom mjesecu osobito

veselje učiniti? . . . Učini čvrstu odluku i nastoj ozbiljno izvršiti je!

TREĆA NEDJELJA POSLIJE USKRSA.

Nedjelja: Zaštita sv. Josipa.

Danas slavimo blagdan Zaštite sv. Josipa. Ovu je svetkovinu ustanovio veliki Papa Pijo IX. god. 1847. i uveo je za cijelo kršćanstvo. Pijo IX. imao je osobito veliko pouzdanje u moćni zagovor hranitelja Isusova, zato ga je izabrao zaštitnikom cijele Crkve.

Sv. Josip bijaše u svim vremenima od Crkve štovan i zazivan kao veliki pomoćnik i zagovornik, jer je štitio i branio božansko Dijete, pa se slavi i kao zaštitnik djece. Budući da je s Marijom provodio tako čist i svet život, zato ga i mladež štuje kao svoga zaštitnika, a jer je bio glava sv. Obitelji, štuju ga kao zaštitnika kršćanske obitelji, ali također i kao zaštitnika velike Božje obitelji sv. Crkve. Budući da je kao siromašni drvodjelja morao svoj svagdanji kruh zasluživati, zato

su ga i kršćanski zanatnici i radnici izabrali za svoga zaštitnika. On je također i zaštitnik umirućih, jer je u naručju Isusa i Marije blaženo preminuo.

2. Sv. Josip je moćni pomoćnik. Može li Isus što odbiti svome sv. Hranitelju, kome je tolike godine u kući Nazaretskoj bio poslušan? Izaberi ga i ti zato za svoga zaštitnika. Primi danas njemu u čast sv. Pričest. Zazivaj ga svaki dan i stavi se pod okrilje njegovo. Moli ga osobito, da ti pomogne provoditi svet život, e da postaneš gospodar nad svojim pogreškama, a osobito nad ovom . . .

Moli ga također često za sretnu smrt!

Ponedjeljak: Nagrada za križ života.

U evanđelju jučerašnje nedjelje upravlja Isus na svoje učenike slijedeće riječi: »Još malo i ne ćete me vidjeti i opet malo pa ćete me vidjeti, jer idem k Ocu. Zaista, zaista Vam kažem, vi ćete plakati i jaukati, ali svijet će se radovati; vi ćete se žalostiti, ali vaša žalost pretvorit će se u radost, a radosti vaše ne će nitko uzeti od vas.«

Isus je naumio ostaviti zemlju i otići u nebesku domovinu. Prije toga još je htio dati važne nauke svojim učenicima. Proreče im, da će trpjeti progonstva, tuge i žalosti od strane zla svijeta. Poduči ih, da na ovoj zemlji ne će imati ugodna života kao djeca ovoga svijeta, nego da će ih naprotiv pratiti križ, kao što je i Njega pratio. Utješi ih nadom, da će ova trpljenja trajati samo kratko vrijeme, a iza toga da ih čeka veliko i vječno veselje na nebu.

Ove nauke, koje je Spasitelj apostolima dao, vrijede za sve ljude, pa također i za tebe. Moraš li dakle podnijeti štogod teška i gorka, jesi li možda već u svojoj mladosti bolestan, tišti li te siromaštvo, snalaze li te napasti, tad primi sve rado iz ruke Božje. Veseli se tome, što možeš za Isusa štogod pretrpjeti i time mu sličan postati. Život pun križeva jest život pun milosti, a ne život nesreće, kako to misle djeca ovoga svijeta. Ništa ne biva uzalud, to moraš uvijek pamtiti. Sve, sve će ti Spasitelj bogato nagraditi u vječnosti, štogod si podnio Njemu za ljubav.

Odluke za sv. Pričest!

4. svibnja: Svetkovina sv. Monike.

1. Sv. Monika bijaše kćerka kršćanskih roditelja, koji su živjeli u afričkom gradu Tagasti. Odlikovala se je velikom blagošću. Njezin suprug Patricije bio je veoma ljutit. Toga radi morala je mnogo trpjeti, no nikada se ne uzruja, niti se ikada potuži na njega kod drugih, nego se moljaše podnoseći sve svetom strpljivošću. Svojim kreposnim primjerom obratila je svoga supruga. On se pokrsti i umrije kao dobar katolik.

I ti se moraš odlikovati blagošću. O kako je lijepa ova krepost kod ljudi! Opaziš li, da i ti naginješ na srdžbu i razdražljivost, bori se danomice proti ovim ružnim pogreškama. Učini osobito kod sv. Pričesti uvijek čvrstu odluku, da ćeš prema svakom biti ljubezan i uslužan.

2. Drugo čemu se osobito divimo kod sv. Monike, bijaše njezina ustajnost u molitvi. Njezin sin Augustin živio je naime mnogo godina u grijehu i pokvarenosti. Monika plakaše i moljaše puno za zabludjelu ovcu. Neki biskup tješio je jedamput riječima: »Sin tolikih suza i molitava ne može propasti.« I zbilja napokon usliša

Bog njezinu molitvu. Augustin se obrati i postane veliki svetac.

Molitvom možeš od Boga sve zadobiti, samo mora tvoja molitva biti postojana, t. j. moraš neprestano moliti, i ako te Bog odmah ne usliša. Kad imaš kakvu potrebu za sebe ili za druge, onda se uteci molitvi i moli ustrajno i postojano. Bog će ti uvijek pomoći, samo ako je to dobro za spas tvoje duše.

Prikaži učinjene odluke dragom Spasitelju u sv. Pričesti!

Srijeda: Zvanje Abrahamovo.

Poslije općeg potopa ljudi su se opet raširili po zemlji, ali malo pomalo otpala ih je većina od Boga. U ono vrijeme življaše Abraham, kojega odabra Bog, da on i njegovi potomci vjeru i nadu u Otkupitelja uzdrže i rašire. Gospodin mu reče: »Izađi iz tvoje domovine i tvoga rodbinstva i iz kuće tvoga oca i hajde u zemlju, koju ću ti pokazati. Ja ću te učiniti praocem velikog naroda i blagoslovit ću te, i u tebi neka budu blagosloveni svi ljudi na zemlji! »Abraham vjerovaše Bogu i otiđe odmah u zemlju Hanaansku. Ondje mu se

ukaza Bog i reče: »Gle, ovu zemlju dati ću tebi i tvojim potomcima.«

1. Bog je zahtijevao od Abrahama tešku žrtvu. Morao je otići iz svoje domovine, od svojih rođaka i prijatelja. Abraham je odmah poslušao i ispunio želju Božju. Bog nije od tebe nikad zahtijevao što tako teškog, a ipak si često puta bio neposlušan Bogu. Kadgod lažeš, kad se ljutiš, kad ne slušaš svojih roditelja i poglavara, tad si neposlušan Bogu i ljudima. Okaj kod Pričesti sve, štogod si učinio proti volje Božje i stvori danas osobitu odluku, koju moraš također i točno izvršiti.

2. Jer je Abraham imao čvrstu vjeru, zato se je pun pouzdanja prepustio Božjoj providnosti. Ovo djetinje pouzdanje u Boga jači i tješi ljude u svakom položaju života, a osobito u križu. Nesretan je onaj čovjek, kojemu ovo pouzdanje manjka. Nitko ne zna, kako će mu u buduće biti, ali to zna svaki, da nad njegovim životom bdije dobri Otac nebeski. Misli stoga kod svega, što te snađe: Što Bog čini, dobro je učinjeno. Reci češće onu lijepu rečenicu: »Kako Bog hoće!«

Četvrtak: Abrahamova miroljubivost i nesebičnost.

Abraham je imao svu silu sluga i sluškinja i velika stada. Ali također i njegov susjed Lot bio je bogat stadom. Jer nije bilo više dosta paše, zato nastane svađa između pastira Abrahamovih i Lotovih. Abraham reče Lotu: »Nemoj da se svađamo ti i ja i moji pastiri s tvojima, jer smo braća. Gle, cijela ti je zemlja otvorena, molim te dakle, odijeli se od mene. Odeš li ti na lijevo, ja ću na desno, hoćeš li pak ti na desno, ja ću na lijevo.« Lot si izabere lijepi kraj na Jordanu i stanovaše u Sodomi.

1. Abraham je bio zadovoljan. Premda bijaše stariji od Lota i glava obitelji, ipak je htio svome rođaku da prepusti bolji komad pašnjaka, samo da ne bude svađe. I mi moramo tako ljubiti mir te po mogućnosti izbjegavati prepiranje i svađu. Kakav si ti prema svojim sestrama, braći i saučenicima? . . . Nastoj uvijek prema drugima biti popustljiv i prijazan, makar bili i mlađi od tebe. Spasitelj kaže: »Blaženi miroljubivi, jer će se zvati djecom Božjom.«

2. Abraham bijaše nesebičan. Nije gledao na svoju korist i dobit, nego je prepustio Lotu najljepši komad pašnjaka. O kako je to lijepo, kad su ljudi jedan prama drugome tako raspoloženi, a kako je naprotiv ružno, kad svako misli na svoju vlastitu korist, svagdje hoće da najbolje imaju i nikad ne će da učine drugima kakovu uslugu, osim ako za to dobiju plaću.

Kako se ti vladaš prama drugima? Jesi li zavidan, ako imaju više nego ti? Daruješ li im rado štogod?... Pomažeš li drugima dragovoljno?... Odluka kod sv. Pričesti!

Petak: Propast Sodome i Gomore.

1. Lot je stanovao u Sodomi. Sodoma i Gomora bijahu veoma grešni gradovi. Njihovi stanovnici griješili su osobito sramotnim grijesima nečistoće i vrijeđahu Boga najstrašnije. Gospodin odluči u svojoj prevelikoj pravednosti kazniti ove gradove i uništiti ih. Sumpor i vatru pusti Bog s neba na njih. Svi stanovnici poginuše, a cijeli kraj osta pust sve do današnjega dana.

Tako kazni Bog nečistoću. Ona je nešto strašno u njegovim očima, koje su sama čistoća i svetost. Ova strast snizuje čovjeka do životinje i dovodi ga tako daleko, da više ne moli, ne će više da se ispovijeda, čini ga okorjelim i nepokornim. Kad ne bi bilo nečistoće, većina ljudi ne bi došla u pakao.

Kako je kod tebe sa šestom zapovijedi? Jesi li već sa dopadnošću i veseljem mislio na nečiste stvari; o tom govorio, ili si možda već i nečisti grijeh počinio?... Probudi uvijek srdačno pokajanje zbog tih grijeha i budi u buduće oprezan i budan! Upravo sv. Pričest je najbolje sredstvo proti nečistoći.

2. Od svih stanovnika nesretnoga grada bijaše pošteđen samo Lot i njegova obitelj, jer su bili pravedni i služahu Bogu čistim životom. Dva anđela ukazaše im se, te izvedoše iz Sodome Lota i njegove. Bog svojih ne ostavlja i štiti ih uvijek i svagdje. Služi Mu pravom revnošću i ne će ti nikada manjkati njegove pomoći. On će se za tebe brinuti, kako je to samo najbolje.

Subota: Marija naš uzor.

1. Najljepše štuje Mariju, tko uvijek nasljeduje njezine kreposti. Želiš li je i ti u ovome mjesecu na osobiti način štovati, onda se trsi, da svoje srce učiniš slično Njezinom. Marija je uzor kreposti za sve ljude. Nikada nije ni jedan grijeh okaljao Njezine duše; Njezin život bijaše neprestana molitva. Sve kreposti, u kojima se moraš u životu vježbati, Marija je posjedovala najsavršenijim načinom. Ona je bila revna u molitvi, u obavljanju dobre nakane preko dana, u poslušnosti, čistoći, prijaznosti i blagosti prema drugima, u opreznosti i t. d. U svem je možeš nasljedovati kao najsavršeniji uzor.

2. Mariji se to vanredno sviđa, kad vidi, da njezino dijete nastoji nasljedovati je. Ona ljubi takovo dijete i sve mu prošnje rado uslišava. A sigurno je: Ako te Marija ljubi i pod svoje osobito okrilje uzme, onda ti u životu ne će nikada biti zlo, a još manje na smrti.

Ispitaj se danas kod sv. Pričesti, u kojoj se točki osobito moraš trsiti, da Mariji sličan postaneš? . . . U čem si joj najmanje sličan? . . . Stvori čvrstu odluku!

ČETVRTI TJEDAN IZA USKRSA.

Nedjelja: Duh Sveti u Crkvi.

1. U današnjem evanđelju pripovijeda nam se, kako je Isus svojim učenicima obećao Duha Svetoga. On im reče: »Kad dođe Onaj, Duh istine, On će vas naučiti svu istinu.« Duh Sveti je došao na Duhove. On je napunio svijet svojom istinom, učinio je crkvu pravom Crkvom Božjom. Pomoću Duha Svetoga Crkva je do današnjega dana naučavala pravu vjeru i nikada nije ljude što krivo učila. Djelovanjem Duha Svetoga Crkva je sakramente pravo dijelila i davala ljudima spasonosne zapovijedi.

2. O kako smo sretni, što smo djeca katoličke crkve! Ne možemo nikada zabludjeti, naša vjera stoji čvrsto i pokazuje nam uvijek pravi put u nebo, ako samo imamo dobru volju.

Dragi Spasitelju, čime sam zaslužio da budem dijete prave Crkve! Hvalim Ti na toj velikoj milosti. Pomozi mi, da uvijek ostanem vjerno dijete te svete majke i da se svetim životom pokažem dostojnim te milosti. Nikada neka ne stanuje u duši mo-

joj duh grijeha, đavao. Nikada ne ću smrtno sagriješiti. Mnoge one milosti, koje mi Crkva daruje, dobro ću upotrijebiti, a osobito Pričest. Okanit ću se svojih pogrešaka i zlih navika, a osobito u ovoj točki...

Ponedjeljak: Sv. Misa kao žrtva hvale.

1. Najuzvišenije i najsvetije, što imamo na zemlji, jest Presveti Oltarski Sakramenat i Misa. Ta se žrtva Bogu osobito dopada, jer se u njoj prikazuje Njegov jedinorođeni Sin. Misa je ista žrtva kao i ona na križu. Koliko se god puta Misa slavi na oltarima našim, toliko puta se ponavlja i žrtva križa. O kad bi mogli dokučiti beskonačnu cijenu Mise, kako bi joj onda rado, revno i pobožno prisustvovali! S četiri razloga možemo Misu sa svećenikom prikazivati Bogu: prvo da Boga hvalimo i slavimo, drugo da mu se zahvalimo, treće da zadovoljimo za grijehe i četvrto da molimo za se i za sve ljude.

2. Misa je žrtva hvale. Mi smo na zemlji, da Bogu služimo, Njega hvalimo i slavimo i jednom u nebo dođemo, gdje ne ćemo imati drugoga posla, nego Boga veli-

čati kroz cijelu vječnost. Bog nas je stvorio na svoju hvalu i slavu. Najveću hvalu i najveću slavu možemo Bogu prikazati po Misi. Jedna jedina Misa slavi Boga više, nego sve molitve, koje su sveti na zemlji molili i navijeke u nebu mole. Zašto? Jer mu se žrtvuje Njegov jedinorođeni Sin, koji Mu se osobito dopada. Što većega, ljepšega i ugodnijega ne može se Bogu dati.

Prisustvuj rado i često Misi, ako je moguće i svaki dan! U početku misli uvijek kod toga: Hoću ovom Žrtvom Boga dičiti i slaviti. Združi također tvoj dnevni posao s tom dragocjenom žrtvom, svoje dnevne molitve, svoju nauku, svoju igru i odmor, — sve, sve uključi u Misu; tako će biti svaki čas tvoga života lijepa, dragocjena i Bogu dopadna žrtva. Prikaži tu odluku Spasitelju u Pričesti!

Utorak: Sv. Misa kao žrtva hvale.

1. Kad nam koji čovjek što daruje, onda kažemo: »Hvala lijepo, ili »Bog platio«. Mi smo zahvalni i moramo biti. Nezahvalnost je mrska pogreška: Kad smo prema ljudima zahvalni, koliko više moramo Bogu i Spasitelju hvaliti za sve, što

nam je darovao za dušu i tijelo. Mi premalo mislimo na velika dobročinstva, koja nam Bog daje u svakom času našeg života. Od Boga imamo život, zdravlje, jelo i pilo, stan i odijelo i sva vremenita dobra. Bog nas je pozvao k pravoj vjeri, On je dao da nas kršćanski roditelji i učitelji odgajaju, On nas je često posvetio svetim sakramentima, osobito Presvetim Sakramentom Oltara i dariva nam svaki čas nove milosti. Napokon će nas u nebu učiniti svetima i blaženima za cijelu vječnost.

2. Što jesmo, što znamo, što možemo i što imamo, sve od dobrog Oca na nebesih primamo. Kako ćeš Bogu sve to naplatiti? Sam od sebe ne možeš, ali kako se združiš sa dragim Spasiteljem u Misi, onda možeš. Isus se prikazuje u Misi za nas i naplaćuje nebeskom Ocu sve, što je za nas učinio. Ne propusti za to nikada Mise i uvijek učini nakanu: Ovom svetom žrtvom hoću da zahvalim Bogu za Njegova nebrojena dobročinstva, koja sam od Njega primio. Ali ne samo lijepim riječima i pobožnim molitvama, nego pokaži svoju zahvalnost također svetim svojim životom. Obnovi kod svake Mise svoje dobre od-

luke, osobito u onoj točki, gdje si se pokazao Bogu nezahvalnim.

Srijeda: Sv. Misa žrtva pomirbe.

1. Na križu je dragi Isus prinio žrtvu pomirbe i zadovoljštine za grijehe cijeloga svijeta, a u sv. Misi nastavlja se ta pomirba i zadovoljština za sve ljude. Sv. Misa je ista žrtva kao i ona na križu. Dakako, da se to ne razumije tako kao da se u sv. Misi svi grijesi opraštaju, jer samo laki grijesi i vremenite kazne grijeha mogu se otpustiti, kad ih čovjek od srca okaje, a za uništenje teških grijeha ustanovio je Krist sakramenat pokore. No svetom Misom ublažujemo Boga i sklanjamo Ga na milosrđe prema siromašnim grešnicima, da im daruje obilnije milosti, da pobude skrušeno pokajanje i da se ispovjede i poprave.

2. Bog bi možda zločesti i grešni svijet već uništio, kad se ne bi na tolikim tisućama oltara prikazivala sv. Žrtva. On bi možda i tebe kaznio vremenitim kaznama ili dapače naglom smrću ili vječnom kaznom pakla, da Isus u sv. Misi svaki dan ne bi molio milost i milosrđe za te.

O hajde rado k sv. Misi i primaj kod toga sv. Pričest, kadgod ti je moguće. Time možeš zadovoljiti za lake grijehe i dnevne pogreške i svaki puta obnoviti svoje odluke. Tako možeš svakim danom postati svetiji. Kad bi mogli prokleti u paklu ili siromašne duše u čistilištu imati samo jednu jedinu sv. Misu, cijeli pakao i cijelo čistilište bi se ispraznilo; tako bi revno upotrijebili ovu sv. Misu kao zadovoljštinu za svoje grijehe.

A hoćeš li ti i nadalje još biti lijen kod sv. Mise? Hoćeš li i dalje tako hladno i rastreseno prisustvovati istoj?... Promisli, da za ono, zašto ne zadovoljiš na ovako lagan način na ovome svijetu, da ćeš to morati nadoknaditi dugim i teškim čistilištem.

Odluka za sv. Pričest...

Četvrtak: Sv. Misa žrtva prošnje.

1. Sv. Misa je žrtva prošnje. Hoćeš li da od Boga štogod izmoliš, pohađaj sv. Misu, po njoj ćeš sve postići, što ti je potrebno i dobro za tijelo i dušu. U svetoj Misi ne moliš sam, s tobom moli dragi Spasitelj, koji se na oltaru prikazuje Ocu nebeskome. Nije li to dobra i snažna molitva? Isus je rekao: »Sve što molite Oca mojega u ime moje, dat će vam se!«

Upamti to: Ako imaš što na srcu, prisustvuj sv. Misi, ako je moguće pričešćuj se k tome i Bog će te uslišati, ako je to za spas tvoje duše. Dakako nije sve za tebe dobro, što ti sam za dobro držiš, osobito u vremenitim stvarima. Ako ti Bog katkad ne ispuni želje, onda ti sigurno dadne što drugo, što je mnogo bolje po tvoju dušu.

2. Kod sv. Mise moraš misiliti također i na svoje bližnje i to na sve ljude bez iznimke. Ne zaboravi na to ni u jednoj sv. Misi; na to te obvezuje velika zapovijed ljubavi bližnjega: Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe! Učini svaki put nakanu: U ovu sv. Misu (i Pričest) uključujem svoje roditelje, braću i sestre, svoje rođake i prijatelje, učitelje i poglavare, sve grešnike i umiruće, sve, koji ne pripadaju katoličkoj Crkvi i t. d. Jednom u vječnosti uvidjet ćeš, koliko je ta molitva koristila i ploda donijela tvome bližnjemu. Odluka kod sv. Pričesti!

Petak: Duhovna sv. Pričest.

1. Želja je Božanskog Spasitelja, da Njegovo tijelo i krv u sv. Pričesti što češće primamo, ako je moguće danomice. Da se dostojno pričestimo, moramo biti prosti od teškog grijeha i imati čvrstu volju, da sveto živimo. Osim prave Pričesti ima također i duhovna Pričest. Ta sastoji u srdačnoj želji, da se združimo s Isusom u Presvetom Sakramentu. Duhovna Pričest nije teška. Obično pobudimo ukratko vjeru, ufanje i ljubav, okajemo svoje pogreške i molimo Spasitelja, da se duhovnim načinom združi s našom dušom i da joj daruje svoje milosti. Možemo još kraće to učiniti, ako na pr. molimo: O Isuse, dođi duhovnim načinom u moju siromašnu dušu.

2. Duhovnu Pričest možeš primiti na svakom mjestu, u svako doba, danju i noću. Možeš je često i marljivo primati i to osobito ujutro, ako se ne možeš zbilja pričestiti; svaki puta, kad u crkvi prisustvuješ kakovoj pobožnosti, kad prolaziš kraj crkve, na ulici, u kući, u školi, kod igre, osobito u napasti, prije nego što pođeš spavati i t. d. Svetom Pričešću ostaješ s Isusom združen i posvećuješ svaki sat i svaki čas svoga života.

Dragi Spasitelju, želim se priučiti, da svetu Pričest često primam i s Tobom se združujem, da tako uvijek s Tobom živim. Kad Te sada primim u svoju dušu, ojači me svojom sv. milošću, da tu sv. odluku još danas izvedem.

16. svibnja: Sv. Ivan Nepomuk.

Sv. Ivan Nepomuk († 1383.) bio je svećenik u Pragu. Slovio je kao osobito revan propovjednik i ispovjednik. Pobožna češka kraljica Ivana izabrala ga za svog duhovnog vođu i ispovjednika. Njezin suprug, kralj Većeslav, bio je bezbožan čovjek. Jednoga dana pozove on Ivana k sebi i zatraži, neka mu kaže, što je kraljica ispovijedala. Svetac odgovori odlučno i ozbiljno: »Radije ću umrijeti nego izdati ispovjednu tajnu.« Nato se kralj tako rasrdi, da je dao sv. Ivana baciti u tamnicu, strašno mučiti, gorućim bakljama pržiti, a kad je vidio, da svim tim mukama ne može ništa doznati, zapovjedi, da svetog čovjeka u noći bace u Vltavu! Bog je proslavio odmah svoga pobožnog

službenika. Nebeska svjetlost obasja u rijeci plivajuću lješinu. Sveto tijelo izvadiše uz veliko slavlje iz vode i prenesoše u crkvu.

1. Taj lijepi primjer najstrože šutnje, koju moraju svi katolički svećenici držati o sv. ispovijedi, neka nas ohrabre, da smo uvijek u ispovijedi iskreni i da nikad ne zatajimo koji teški grijeh. Radije umrijeti, nego zatajiti koji grijeh i nedostojno se pričestiti.

2. Od svetog se Ivana Nepomuka naučimo, da nikada svog jezika ne upotrebljavamo na zlo. Ispitaj se kod sv. Pričesti, kako je s tobom u ovoj točki? Znaš li šutjeti, kad su ti drugi štogod rekli ili kakovu tajnu povjerili? Govoriš li rado o pogreškama drugih? Brbljaš li i čavrljaš nepotrebno preko dana? Pobudi pokajanje za sve grijehe, koje si počinio svojim jezikom i stvori čvrstu odluku u toj točki.

PETA NEDJELJA PO USKRSU.

Nedjelja: O prosnoj molitvi.

1. Današnjom nedjeljom stupamo u prosne dane. Crkva dopušta u tim danima, da se drže ophodi i spominje svoju djecu, da revnije mole i da se obnove u gorljivoj molitvi. Mi moramo moliti. Bog dobro znade, što nam treba za dušu i tijelo. On nam može to također darovati, a da mi za to i ne molimo. No on toga ne čini, jer je dao ljudima slobodnu volju, da sami od sebe dolaze k Njemu i mole Ga za pomoć.

2. Naša molitva je snažna i djelotvorna, ako molimo u ime Isusovo. Spasitelj kaže danas u evanđelju: »Zaista, zaista vam kažem, štogod molite Oca mojega u ime moje, dat će vam se. Molite i primit ćete, da naša radost bude potpuna!« Zato se i svršava skoro svaka molitva, koju Crkva moli, riječima: Po Kristu Gospodinu našemu. Reci stoga često kod svojih molitava: »Dragi Spasitelju! Želim se sad s Tobom i Tvojim presvetim Srcem sjediniti, pomozi moju siromašnu molitvu, pa će me Otac nebeski mnogo lakše uslišati.« Kako lijepo ovakove molitve pristaju za svetu Pričest, kad si najuže sjedinjen s Isusom!

3. Još jedno moraš upamtiti glede svoje molitve: »Što čišće srce, to bolja molitva.« Može li Bog one, koji neprestano

griješe, pa i teške grijehe počinjaju, isto tako rado i lako uslišati kao i one, koji provode čist i svet život?

Odluke za sv. Pričest!

Ponedjeljak: Pobožnost kod molitve.

1. Sv. Alfonzo Liguori reče jednom: »Svi blaženici (izuzevša malu djecu) postali su sveti po molitvi, a svi osuđenici izgubljeni su, jer nijesu molili.« Tko znade dobro moliti, taj znade i dobro živjeti,« veli sv. Augustin. Kršćanin, koji rado moli, ne će se izgubiti, jer uvijek dobiva po molitvi od Boga toliko milosti, da može pobožno i kreposno živjeti. Dakako da molitva mora biti dobra i pobožna. Kad molimo, moramo srce uzdignuti k Bogu i čuvati se svih svojevoljnih rastresenosti. Molitva, koja se obavlja samo ustima, nema pred Bogom nikakve vrijednosti, nego je dapače i grešna.

2. Pobožno možemo moliti na dva načina: prvo, da mislimo na značenje riječi, koje izgovaramo kod molitve. To je najbolji način molitve, no nemoguć osobito kod dugih usmenih molitava. Drugo možemo si predstaviti Boga ili sveca, kojemu

se molimo. Obadva načina molitve su dobra, no posljednji je lakši.

Preduzmi si danas opet kod sv. Pričesti, da ćeš često i pobožno moliti. Rastresenosti će ti uvijek doći, ali ako nijesi svojevoljno rastresen, onda to nije ni grijeh. Saberi se opet iznova, kad vidiš, da si rastresen. Još danas nastoj ovu odluku točno izvesti!

Utorak: Dobra nakana.

1. Dragi Spasitelj reče jednom: »Svako drvo, koje ne rađa dobra roda, isjeći će se i u oganj baciti.« Drvo je čovjek. On mora plodove nositi, t. j. on mora dobra djela obavljati za cijelog svog života. Sve misli, govori i čini cijelog našeg života moraju biti dobra djela. Stoga kaže sv. Pavao: »Ili vi jeli ili pili ili što drugo radili, činite sve na slavu Božju.« Kada se ujutro probudiš, mora tvoja prva misao biti Bog. Kad ustaneš reci: Bogu za ljubav ustajem. Ako ideš u crkvu ili u školu: U ime Božje idem. Kad učiš ili što radiš: Sve Bogu na slavu! Ako ideš na igru ili zabavu: Isuse, sve za Tebe! Isto tako čini kod jela i kod počivanja, kod spavanja i

kod svega, što činiš. To se zove dobra nakana.

2. Ova nakana je zbilja dobra. Ona čini cijeli život službom Božjom, ona čini svaki čas našeg života dobrim djelom i pripravlja nam mnogo zasluga za nebo. Svakako moramo još spomenuti i to, da onaj, koji hoće, da od svakog dobrog djela ima zaslugu, mora biti u stanju milosti posvećujuće. Tko je u smrtnom grijehu, neprijatelj je Božji, i ne može nikada ništa zaslužna učiniti za nebo.

Odluči stoga danas kod svete Pričesti: 1. da ne ćeš nikada i pod nijednu cijenu učiniti smrtnoga grijeha; 2. da ne ćeš lakoumno i rastreseno živjeti, nego često pobuditi dobru nakanu i moliti strelovite molitvice.

Srijeda: Zagovorna molitva.

Naša sv. Crkva moli u ove dane kod ophoda za sve ljude cijelog svijeta i sve njihove potrebe duševne i tjelesne. Taj lijepi primjer moramo i mi slijediti, pa se moliti i za svoje bližnje! Svi treba da jedan za drugoga molimo, jer smo svi braća i sestre i djeca jednog Oca nebeskog.

Osim toga nam to nalaže i velika zapovijed ljubavi prema bližnjemu: »Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!«

1. Mi treba da molimo za sve ljude, za žive i mrtve. To možemo učiniti katkada tako, da molimo za pojedine, osobito za one, koji su nam bliži, ali također i tako, da n. pr. načinimo nakanu: U ovu jutarnju molitvu uključujem svoje roditelje, braću, sestre i sve, koji su mu učinili štogod dobra, sve svećenike i biskupe i sve kršćane cijelog svijeta. A drugi puta: Kod ove sv. Mise i Pričesti molit ću za sve mlake i zle kršćane, za sve, koji nijesu u katoličkoj crkvi, za misijonare i neprijatelje katoličke crkve. Treći put opet reci: U ovu krunicu uključujem svu školsku mladež, sve učitelje i odgojitelje, sve koji su u pogibelji, da ih zločesti ljudi zavedu, za sve koji žive u teškim grijesima. Kod svoje večernje molitve reci koji put: U ovu svoju molitvu želim uključiti sve siromašne i bolesne, umiruće, sve, koji su u najvećoj pogibelji da se izgube i t. d.

3. Oh koliko možemo našim molitvama koristiti svome bližnjemu na tijelu i duši! To ćemo tek jednom u vječnosti

jasno vidjeti. Budimo stoga milosrdni i dobrostivi u našim molitvama. Dobri će nam Bog jedamput obilno naplatiti, ako smo sudjelovali pri spasavanju duša i ako smo grešnike sačuvali od grijeha i od pakla. »Blaženi milosrdni, jer će milosrđe postići.« Učini osobito danas za svoje svete Pričesti i za svoje molitve mnogo dobrih odluka.

Četvrtak: Uzašašće Isusovo.

1. Zadnji dan svoga zemaljskoga života povede Isus svoje učenike na Maslinsku goru. Ljubezno i prijazno govorio je s njima i obećao im još jednom Duha Svetoga. Onda se najedamput podigne pred njihovim očima i dizaše se sve više i više gore, dok ga oblak sasvim ne zastre. Isus je uzašao na nebo, u kraljevstvo svoje slave. On je dakle ostavio zemlju, njezino siromaštvo i progonstva, dovršio je djelo spasenja, gotov je Njegov križni put i gorka smrt na Golgoti. Ovim danom stiglo je blaženstvo i sreća Njegovu čovječansku narav za svu vječnost.

I za tebe će doći dan, kad ćeš se morati odijeliti od ove zemlje, možda još i

prije, nego što misliš. Pobrini se za vremena, da i ti uzmogneš jednom s dragim Spasiteljem uzaći na nebo, u kraljevstvo Njegova Oca. Ta On je rekao, da će nam svakome ondje pripraviti obitavališta. U tu svrhu gledaj i ti, da tvoj život bude kao onaj Spasiteljev: neprekidna služba Božja. »Sve za Boga i samo za Boga!« »Sve Bogu za ljubav,« to mora biti tvoja svagdanja odluka.

2. Slijedi dragog Spasitelja rado na križnome putu, nemoj se tužiti, ako moraš u životu puno trpjeti ili teško raditi. Ako si siromašan, nemoj nikad mrmljati. Dođu li muke i bolesti na tvoju rodbinu, moraš li se boriti proti teškim napastima, sjeti se Isusa i Njegova uzašašća. »Hoćeš li biti savršen,« kaže dragi Spasitelj, »uzmi svaki dan svoj križ na sebe i slijedi mene.«

Pobudi danas kod sv. Pričesti pravo pokajanje za sve pogreške i grijehe cijelog svog života i žrtvuj sve odluke dragom Spasitelju!

Petak: Sv. Pričest je zalog vječnog blaženstva.

1. Isus je uzašao na nebo, da nam svima pripravi tamo stan. On hoće, da sva-

kako u nebo dođemo, stoga nam je dao toliko sredstava milosti, da možemo u dobru ustrajati i da budemo jedamput blaženi. Osobito jedno sredstvo nam je dao, koje nam pomaže, da možemo sveto živjeti i blaženo umrijeti, a to je sv. Pričest. Ona je zalog vječnog blaženstva, t. j. tko se često i revno pričešćuje, može biti siguran, da će sretno umrijeti i postati blažen. Ta Isus je sam rekao: »Tko blaguje moje tijelo i pije moju krv, ima život vječni, i ja ću ga uskrisiti u posljednji dan.

2. Kad se pričešćuješ, primaš nebeski kruh, samoga Boga. »Kruh nebeski« zove se stoga, jer dolazi s neba i vodi u nebo. Tko se često, možda danomice, združuje s dragim Spasiteljem u sv. Pričesti, taj živi sasma s Isusom. On Mu žrtvuje svaki dan svoje dobre odluke, on misli često na Njega, on Mu žrtvuje svoj posao i odmor, s Isusom se bori proti napastima i k Isusu vapi za milosrđe, ako je pogriješio, jer mu je Isus sve. Tko tako s Isusom živi, taj će i umrijeti s Isusom i u nebu će biti sjedinjen s Njime.

Odluči i ti danas kod sv. Pričesti: 1. da ćeš dragog Isusa primiti, kolikogod puta samo možeš, ako je moguće i svaki dan; 2. da ćeš kod svake sv. Pričesti ponoviti svoje odluke i nastojati, da ih preko dana i izvršiš.

Subota: Oprosti.

1. Bog kazni svaki grijeh; tako zahtijeva Njegova pravednost. Pa premda ti u ispovijedi oprašta tvoje grijehe, to ipak ostaju još vremenite kazne na tvojoj duši. Za te moraš zadovoljiti, jer prije ne možeš u nebo. Ako to ne učiniš na zemlji, to ćeš morati u čistilištu. Za naše grijehe možemo zadovoljiti pravim pokajanjem, revnom molitvom, svetim Misama i Pričestima, nadvladanjima, milostinjom i drugim dobrim djelima, a osobito oprostima.

2. Oproste podjeljuje Crkva vlašću, koju je dobila od Isusa: »Sve, što razriješiš na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima.« Nikada se po oprostima ne otpuštaju grijesi, nego samo kazne za grijeh. Tko dobije potpuni oprost, otpuštaju mu se sve vremenite kazne, a duša postane tako čista, da bi mogao odmah u nebo. Dobiješ li nepotpuni oprost od 100 dana, od 7 godina i t. d., otpušta ti se toliko vremenitih kazna, koliko bi ti se otpustilo,

da 100 dana ili 7 godina činiš pokoru po starim crkvenim propisima.

3. Mnogo oprosta možeš dobiti svaki dan, samo ako hoćeš. Svakako moraš biti u stanju milosti i propisana djela i molitve točno ovršiti, kako je određeno za svaki oprost. Da dobiješ potpuni oprost, moraš biti čist od svakoga, dà i najmanjega grijeha.

Gledaj, da danomice dobiješ što više oprosta kod sv. Pričesti, kod svagdanje molitve i t. d. Kolikih muka čistilišnih možeš se očuvati na tako lagani način! Možeš također pomoći i dušama u čistilištu, jer najviše oprosta možeš i njima namijeniti. Toga ti one ne će nikada zaboraviti, jer im prikazivanjem oprosta pomažeš, da se brzo izbave iz muka čistilišnih. — Odluka za sv. Pričest!

ŠESTA NEDJELJA PO USKRSU.

Nedjelja: Duh Sveti.

Sada nastaje sveto duhovsko doba. U to vrijeme moramo revno prizivati i štovati Duha Svetoga. Tko je Duh Sveti? Duh Sv. je treća božanska osoba, pravi Bog kao i Otac i Sin. On ovih triju osoba presvetoga Trojstva pripisuje se Ocu stvaranje, Sinu otkupljenje, Duhu Svetom posvećenje. Sve one milosti, koje nam je dragi Spasitelj na križu zaslužio, dariva Duh Sveti Crkvi i pojedinim dušama. Da je naša Crkva sveta te da i može ljude dovesti do svetosti, to čini Duh Sveti. Svaka milost, koja nam se daruje u sakramentima i po molitvama, dolazi od Duha Svetoga. On nas čisti kad sagriješimo, On čini zaslužnima za nebo sve naše molitve, poslove, igre i odmore, sve napasti i boli — sve, što činimo ili podnosimo u stanju milosti.

Izbroj jednom, ako možeš, sve milosti, koje ti je dao Duh Sveti od tvoga krštenja do danas! Izbroj sve jednoga samo dana! Često i srdačno moraš ovih dana zahvaljivati Duhu Svetome za Njegovu veliku ljubav k tebi. Hvali mu sada u sv. Pričesti i moli Spasitelja, da On mjesto tebe zahvali. Odluči, da ćeš sveto živjeti i obnovi svoje glavne odluke!

Ponedjeljak: Marija i učenici iza uzašašća Isusova.

1. Iza uzašašća Isusova vratili su se učenici sa Maslinske gore u Jeruzalem. S njima bijaše također i Marija, Majka Božja, i pobožne žene. Deset dana proboravili su zajedno u molitvi. Tako su se pripravili na dolazak Duha Svetoga.

2. Duh Sveti će i k tebi doći svaki dan svojom milošću. On će tvoj cijeli život posvetiti i svaki čas učiniti zaslužnim za vječnost. On će te očuvati od grijeha i potaknuti na dobro i krepost. Ali to može biti samo onda, ako i ti činiš onako, kao Marija i učenici u dvorani jeruzalemskoj. I ti moraš u svom dnevnom životu biti sabran, pa ne misliti na svjetske zabave. Ako samo na vremenite stvari misliš i sve hoćeš da kažeš i čuješ, onda Duh Sveti ne može djelovati u tvojoj duši. Ali onda će tim više zli duh raditi i zavesti te na velike pogreške i grijehe. Ispitaj se sada kod sv. Pričesti, nije li ti već često tako bilo, ako si gdjekoje dane bio lakouman i rastresen!

Najbolje sredstvo proti rastresenosti jesu male strelovite molitvice kod posla, na ulici, kod igre, u školi, u kući i t. d. Odluka!...

Utorak: Hram Duha Svetoga.

1. Na svetom krstu primili smo prvi puta Duha Svetoga. Tu je on očistio našu dušu od svakoga grijeha i nakitio nas lijepom odjećom milosti posvećujuće. I naše je tijelo također bilo posvećeno krsnom vodom i sv. uljem, kojim nas je svećenik pomazao. Duh Sveti svratio se je k nama i učinio nas svetim svojim hramom. Zato reče sv. Pavao prvim kršćanima: »Ne znate li, da ste hram Duha Svetoga, i da Duh Božji u vama stanuje? To moramo uvijek znati i na to uvijek misliti. Zašto? Jer smo dužni hram Duha Svetoga sveto držati i uvijek ga sve ljepše kititi. To nije teško. Svakom pobožnom molitvom, najmanjom strelovitom molitvicom, sv. Misom i Pričešću, uopće svakim dobrim djelom, kiti se i poljepšava hram Božji u tvojoj duši.

2. O dječaku Isusu kaže sv. Pismo: »On napredovaše kako u dobi, tako i u znanju i milosti pred Bogom i ljudima.« Primjer Isusov slijedila je Majka Božja i

mnogi sveci, koji su sada u nebu. Taj primjer moraš i ti također slijediti. Svaki dan i svaki čas moraš novo, svježe cvijeće, pripravljati za hram svoje duše, t. j. ti ga moraš kititi novim dobrim djelima. To treba da svaki čini, jer samo zato smo na svijetu.

Prikaži dragom Spasitelju u sv. Pričesti svoje odluke!

Srijeda: Duh Sveti i smrtni grijeh.

1. »Ne znate li, da ste hram Božji i da Duh Sveti prebiva u vama?« U sv. krstu posvećeno je za hram Duha Svetoga i naše tijelo i naša duša. Taj hram moramo u svetosti držati sve do svršetka našega života. Ali ga također možemo oskvrnuti i razoriti, naime onda, ako počinimo koji teški grijeh. Čim se smrtni grijeh nastani u našem srcu, izlazi Duh Sveti, a uvuče se zli, pakleni duh.

2. Kako nas Duh Sveti čini sretnima i bogatima, tako nas pakleni duh čini nesrećnima. Prije je duša bila sveta, lijepa i Bogu dopadna, poslije je postala predmet srdžbe i prezira Božjeg. Prije je bila nakićena milošću i zaslugama, poslije grijeha

je siromašna i bijedna. Prije je bila određena za nebo, da tamo navijeke bude blažena, a sada je određena za pakao, da tamo trpi vječnu muku. Jedan jedini smrtni grijeh čini čovjeka najnesrećnijim stvorom na svijetu. Ne smiješ se stoga ničega u životu tako bojati kao teškoga grijeha. Izbjegavaj ga nada sve!

Prikaži Duhu Svetome svoje tijelo i svoju dušu i često Ga moli ovih dana, da ti dopusti da radije umreš u Njegovoj milosti, nego da tako nesretan budeš te paneš u koji smrtni grijeh.

Četvrtak: Duh Sveti i laki grijeh.

1. Smrtni grijeh tjera Duha Svetoga iz tvoje duše i ruši hram Božji u tebi. A što je s lakim grijehom? I laki grijeh prezire također Duh Sveti, jer On je neizmjerno čist i svet. Malim grijehom ne bude hram Božji sasvim oštećen i oskvrnjen, ali bude okaljan. Svaki grijeh ožalošćuje Duha Svetoga, i On ne može duši tako mnogo milosti darovati. Time ona oslabi u dobru i lakše dolazi u pogibao, da smrtno sagriješi.

2. Promatraj primjer svetaca! Kako su se oni za svaki laki grijeh kajali i prezirali ga! Sv. Alojzije je kao dijete jednom izgovorio zlu riječ. To je poslije tako srdačno oplakivao, da je prolio mnogo suza. Sv. Paskal Baylon bio je pobožan dječak. On je pazio i na najmanju pogrešku, a kad je mislio, da je pogriješio, načinio je uzao na vrpci, da se na sve sjeti i pokajanjem i odlukom opet popravi.

O ne misli nikada: laki grijesi su malenkost, za njih se ne trebamo toliko brinuti! I najmanji grijesi su velika uvreda za Duha Svetoga. Nastoj stoga, da izbjegavaš svaki grijeh, a osobito one, na koje si se obiknuo. Odluka za sv. Pričest.

P e t a k: Nadahnuća Duha Svetoga.

1. Duh Sveti je posvetitelj, zato postojano djeluje u našoj duši i čini je kreposnom i svetom. Osvijetljuje naš razum, da možemo istine vjere pravo razumjeti, ali također jača i našu volju, da možemo tako živiti, kako propisuje sveta vjera. Duh Sveti nam govori glasom naše savjesti. Često ćeš čuti u svom srcu ovakovu ili sličnu opomenu i nadahnuće: Ustaj u pravo vrijeme i hajde k sv. Misi — ne ostavljaj jutarnje molitve — slušaj starije, a ne prkosi — izradi svoje zadaće, prije nego što se odeš igrati — od ovoga društva moraš se udaljiti, da te ne navede na grijeh — obavi danas koju strelovitu molitvicu — već nekoliko dana si hladan u molitvi — sada moraš reći istinu, a ne lagati — okaj tu pogrešku, koju si baš sada počinio i načini čvrstu odluku — prolaziš kraj crkve, pohodi za čas dragog Spasitelja i t. d.

2. Ispitaj se ozbiljno kod sv. Pričesti, jesi li odmah bio pripravan, kad si čuo glas Duha Svetoga! Okaj sve one časove, u kojima nisi htio da čuješ toga glasa te si radije poslušao zloga duha! — Čvrsta odluka!

S u b o t a: Marija kao čista zaručnica Duha Svetoga.

1. Danas, u subotu, moramo opet nešto o Mariji promatrati. Marija se naziva kćerkom Boga Oca, Majkom jedinorođenoga Sina i najčišćom zaručnicom Duha Svetoga. Ona je među svim ljudima jedina bez istočnoga grijeha. Njezino tijelo i du-

ša bila je posvećena već onda, kad je na svijet došla; Ona je bila hram Duha Svetoga i ostala je uvijek. Marija življaše sasvim s Duhom Svetim. Ona je u svako vrijeme slušala Njegova nadahnuća i upotrebljavala svetom revnošću one mnoge milosti, koje joj je On darovao. Svaki dan bila je bogatija dobrim djelima i zaslugama za nebo.

2. O, kad bi ti to i o sebi mogao reći! Ti nijesi doduše primio od Duha Svetoga one velike punine milosti kao Marija. Ona je bila osobito odlikovana, jer je imala biti Majka Božja. Ali ne primaš li također i ti mnoge i bogate milosti svaki dan? Nasljeduj revno primjer prečiste Djevice i budi svaki dan svetiji i kreposniji! U kojoj si točki Duha Svetoga dosada osobito ožalostio? - - - Učini čvrste odluke kod sv. Pričesti!

DUHOVSKA NEDJELJA.

Duhovi: Dolazak Duha Svetoga.

Dragi Spasitelj je obećao svojim učenicima, da će im poslati Duha Svetoga. Kad se približio taj čas, bili su svi sakupljeni na istome mjestu. Ujedamput postade buka s neba kao šum od silna vjetra i napuni svu kuću, gdje su sjedili. I pokazaše se ognjeni jezici, koji se spustiše na svakoga od njih, i napuniše se svi Duha Svetoga!

1. Duh Sveti dolazi u vihru, to znači: Kao što oluja čisti zrak od nečisti, dima i mnogih škodljivih stvari, tako čisti Duh Sveti ljudske duše. Kolike i kolike milijune duša je On već očistio od grijeha iza onih prvih Duhova, koliko li je već milošću nakitio i posvetio! Nijesi li i ti također među njima? Zahvali danas na osobiti način Bogu Duhu Svetome za sve milosti, koje ti je darovao od tvoga krštenja do danas. Obnovi glavne odluke za tvoj kršćanski život i prikaži Mu ih kao zahvalu!

2. Ognjeni jezici sjećaju nas na navještenje Božje. Svetim Duhom prosvijetliše se apostoli tako, da su istine vjerske pravo razumjeli i bez pogrešaka i zabluda navijештali: Duh Sveti učinio je Crkvu nepogrešivom učiteljicom svijeta i ljudi. On će s njom biti na vijeke, zato ona i ne može nikada učiti što krivo. Veseli se, što si dijete prave Crkve i hvali Duhu Sve-

tomu za tu veliku milost. Budi također vjerno dijete Crkve svojim čistim životom. Misli danas također i na sve one ljude, koji ne pripadaju pravoj Crkvi i uključi ih u svoju molitvu i Pričest, isto tako i one, koji su doduše djeca Crkve katoličke, ali žive lakoumno u smrtnim grijesima.

Duhovski ponedjeljak: Propovijedanje apostola.

1. Duh Sveti je apostole na Duhove napunio svojom jakošću i prosvjetljenjem. Odmah stupiše pred narod, koji se je okupio pred kućom i navještavahu glasno i razumljivo velika djela Božja. Tri tisuće ljudi vjerova i pokrsti se. To bijahu oni, koji su imali dobru volju. I njima je također došao Duh Sveti i napunio ih svojim milostima. Primivši sveti krst stupiše u novu Crkvu i postadoše hramom Božjim.

Pokazuješ li i ti također uvijek dobru volju, kad te opominju radi tvojih pogrešaka kod kuće, u školi, kod propovijedi, u ispovijedi i t. d. . . . ? Čovjek, koji ima dobru volju, ne može se izgubiti.

2. Među narodom bilo je također duša, koje nijesu imale dobre volje. Kad su

čuli, gdje apostoli govore različnim jezicima, rugahu im se i govorahu: »Oni se napiše slatkog vina!« Rugalica ima uvijek među ljudima. Oni se smiju, kad čuju spasonosnu koju opomenu, rugaju se onima, koji pobožno žive. Ne daj se smesti radi takovih ljudi. Ako im se ne dopadaš, dosta je, da je Bog s tobom zadovoljan. Moli za njih, da uvide svoju ludost.

Dragi Isuse, nikada se ne ću dati smesti u pohađanju sv. Mise, u primanju svetih sakramenata. Ne ću, da se dopadnem ljudima, nego samo Tebi! Sve za Tebe, Isuse moj!

Utorak: Život prvih kršćana.

O prvim kršćanima, koji su na Duhove od apostola bili primljeni u Crkvu, pripovijeda sv. Pismo: »Vjernici, koji su bili u Jeruzalemu, ostali su postojani u nauci apostolskoj, u lomljenju hljeba i u molitvi.«

1. »Oni su ostali postojani u nauci apostolskoj«, t. j. oni su marljivo dolazili na zborove i dali se podučiti od apostola. Kako su ponizno primali sve, što im je bilo rečeno, i kako su se marljivo trudili, da udese svoj život prema nauci sv. vjere.

Nastojiš li i ti također revno u tom, da se sve bolje podučiš u vjeri? Ideš li rado na vjeronauk?... Na propovijed?... Uzmeš li rado koju pobožnu knjigu u ruke, da iz nje čitaš i učiš?... Odluka!

2. »Oni su ostali postojani u lomljenju hljeba«, t. j. oni su prisustvovali u velikom broju žrtvi svete Mise i primali su svaki put kod toga sv. Pričest. Sličiš li i ti u toj točki prvim kršćanima? Ne propuštaš li nikada iz lijenosti ili udobnosti svete Mise?... Ideš li često, ako je moguće svaki dan, k svetoj Pričesti?... Odluka!

3. »Oni su ostali postojani u molitvi«, t. j. oni su molili mnogo i rado a gojili su revno i zajedničku molitvu u svojim kućama i kod službe Božje.

Kako je s tvojom molitvom?... Moliš li i ti također zajedno sa svojim roditeljima, braćom i sestrama?... Ideš li rado k pobožnostima, koje se obdržavaju u crkvi?... Odluka!

Srijeda: Ljubav prvih kršćana.

1. Prvi kršćani živjeli su sveto. Velikom su revnošću služili Gospodinu i vježbali se u ljubavi bližnjega. Djela apostolska vele o njima: »Oni bijahu svi jedno srce i jedna duša.« Nijedan nije smatrao onoga, što je posjedovao svojim vlasništvom, nego su imali sve zajednički. Velika milost bijaše u svima njima, i ne nađe se među njima ni jedan, koji bi oskudijevao. Svaki, koji posjedovaše polja ili kuće, prodao bi to svojevoljno, a dobiveni novac stavio bi apostolima pred noge. Svakome se je dalo, koliko je trebao.

2. Kako stoji kod tebe sa ljubavlju bližnjega? Jesi li i ti sa svojom braćom i sestrama, sa svojim drugovima jedno srce i jedna duša? Ili živiš s njima u nemiru i svađi? Je li svađa i prepiranje najdraža tvoja pogreška?

3. Vježbaš li se i ti u ljubavi bližnjega time, da rado od svoga daješ i drugima; pomažeš li rado drugima ili si škrt i sebičan? O, kako bi to bilo ružno i grešno!

Prikaži Spasitelju u sv. Pričesti svoje dobre odluke, koje si kod promatranja učinio!

Četvrtak: Ananija i Safira.

1. Među novom kršćanskom općinom nađoše se također i dva nedostojna člana

naime Ananija i Safira. Oni su se htjeli pokazati isto tako požrtvovni kao i drugi kršćani i prodaše jednu njivu za opće dobro. Ali iz lakomosti zadržaše jedan dio dobivenog novca za sebe, a drugi odnesoše apostolima i rekoše, da je to sav novac, što ga dobiše. Rasvjetljenjem Duha Svetoga upozna sv. Petar laž i prevaru njihovu. On reče Ananiji: »Zašto je sotona iskušao srce tvoje, da slažeš proti Duhu Svetome? Nijesi lagao ljudima, nego Bogu.« Kad je Ananija čuo te riječi, padne na pod i bijaše na mjestu mrtav. Isto se je dogodilo i njegovoj ženi Safiri. Grijeh Ananijin i Safirin sastojao se je u licemjerstvu, hinjenoj pobožnosti i sramotnoj laži. Oni su htjeli, da ih se drži dobrotvorima i požrtvovnima, a ipak su bili preškrti, da cijeli dobiveni novac predadu. Zato zadržaše jedan dio i slagaše poglavaru Crkve. Ali su od Boga strašno bili kažnjeni za svoj grijeh.

2. Iz te kazne možeš uvidjeti, kako Bog mrzi laž i licemjerje. A ipak se malo brineš za to. Osobito prezira i kazne vrijedno je to, kad roditeljima i poglavarima slažemo, jer su oni kod nas zamjenici Božji.

Okaj sada kod svete Pričesti svako licemjerstvo i svaku neistinitu riječ, koju si u životu već izgovorio i učini čvrstu odluku, da ćeš uvijek govoriti istinu.

Petak: Apostoli pred velikim vijećem.

1. Apostoli činjahu mnogo čudesa jakošću Duha Svetoga. Donosili su im iz grada Jeruzalema i cijele okolice bolesnike, a oni ih iscjeljivahu. Tim čudesima umnožavao se je sve više broj onih, koji su vjerovali, i tako je kršćanska općina bivala svakim danom sve veća. Radi toga razbjesniše se i zamrziše ih farizeji i židovski svećenici. Oni baciše apostole u tamnicu i strogo im zapovjediše, da ne smiju više u ime Isusovo propovijedati i naviještati evanđelja. Petar i apostoli odgovoriše: »Boga moramo više slušati nego ljude.«

Ako ti tvoji roditelji, poglavari ili tko drugi što zapovjedi ili naloži, što je proti Božjim zapovijedima, ne trebaš nikad slušati. Pusti radije, da te grde ili tuku, nego da počiniš kakav grijeh, pa makar to bio i samo mali grijeh. Ne smijemo Boga ražalostiti samo zato, da se ljudima dopadnemo.

2. Farizeji htjedoše u svojoj mržnji apostole usmrtiti. Tada se digne u velikom vijeću zakoznanac Gamaliel i reče: »Ostavite ove ljude, jer ako je njihovo djelo od ljudi, rastvorit će se samo od sebe, ako li je od Boga, ne ćete ga moći razoriti.« Oni pristadoše na to, bičevaše apostole i opet im zapovjediše, da ne navješćaju više imena Isusova. Apostoli se radovahu, što su bili dostojni za ime Isusovo muke trpjeti i propovijedahu dalje u hramu i kućama.

Kao kršćanin moraš također i ti biti pripravan za Isusa što pretrpjeti, bilo da ti se rugaju, što si pobožan, što marljivo pohađaš sv. Misu i pričešćuješ se, bilo da te ruže, što si katolik ili što često živiš i grešne prigode izbjegavaš. Prikaži tu odluku Spasitelju u sv. Pričesti, Njemu će se to osobito sviđati.

13. lipnja: Sv. Anto Padovanski.

1. Sv. Anto rodio se u Lisabonu, u Portugalskoj. On bijaše sin odličnih i bogatih roditelja. Nije htio ništa znati o svijetu i njegovu bogatstvu, jedino nastojanje njegovo bilo je to, da služi Bogu na

što savršeniji način. Već u 15. godini stupi u samostan i svijetlio je svima svojim svetim primjerom. Možda si i ti već imao želju da stupiš u samostan i da se sav Bogu posvetiš. Moli marljivo dragog Spasitelja u sv. Pričesti, da te tamo vodi, gdje te želi imati. Ako nijesi pozvan u samostan, a ono sigurno na svet život. Potrudi se, da cijeli svoj život služiš Bogu, da i u svijetu ne živiš naopako. »Sve za Boga«, od jutra do večeri. Tu odluku moraš učiniti u svome životu sto i hiljadu puta, jer je ona najpotrebnija.

2. Sv. Anto bijaše najveći propovjednik svoga vremena. U Padovi, gdje se zadržavaše, svi su dućani bili zatvoreni, kad je svijet čuo, da Anto propovijeda. Tisuće i tisuće je on obratio. Svečev jezik je još i danas svjež i čuva se u Padovi kao dragocjena relikvija. Sv. Anto je svojim jezikom mnogo dobra učinio na slavu Božju i za spas neumrlih duša. A kako ti upotrebljavaš svoj jezik? Jesu li možda grešni razgovori tvoja obična pogreška? . . . Probudi kod sv. Pričesti srdačno pokajanje za sve pogreške, koje si u životu počinio jezikom i učini u toj točki čvrstu odluku!

3. Sv. Anto činjaše u životu velika čudesa, te se danas štuje od vjernika kao moćni pomoćnik i čudotvorac. Uteci se i ti k njemu srdačno i zaufano, ako imaš kakovu potrebu.

PRVA NEDJELJA IZA DUHOVA.

Nedjelja: Presveto Trojstvo.

1. Današnja svetkovina sjeća nas na najveću tajnu naše svete vjere, na tajnu presv. Trojstva. U Bogu su tri osobe: Otac, Sin i Duh Sveti, a ipak samo jedan Bog, jer te tri osobe imaju jednu istu božansku narav. Ta je nauka nedokučiva za naš razum, a ipak je moramo vjerovati, jer ju je sam Bog očitovao. Kod krštenja Isusovog na Jordanu pokazaše se tri osobe: Otac, koji je s neba govorio, Sin, kojega je Ivan u Jordanu krstio i Duh Sveti, koji je lebdio nad Spasiteljem u prilici goluba. Spasitelj je tajnu presv. Trojstva posve jasno izrazio, kad je rekao apostolima: Idite i naučavajte sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga!«

Pobudi danas često vjeru u presv. Trojstvo osobito kod sv. Pričesti i vjeruj

čvrsto sve, što je o presv. Trojstvu objavljeno i što nepogrešiva crkva o tom uči. Moli pobožno vjerovanje. Uključi u sv. Misu i Pričest sve one ljude, koji u presv. Trojstvo ne vjeruju.

2. Na današnji dan zahvali trim božanskim osobama za mnoge i velike milosti, koje si od njih primio u svakom času svojega života. Čitav tvoj život nije drugo već neprekidni lanac milosti i ljubavi. Moli često zahvalnim srcem: Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu, kako bijaše na početku, tako sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

Prikaži u zahvalu presvetom Trojstvu svoje tijelo i dušu te prinesi svoje dobre odluke. Svet život je najljepša zahvala.

Ponedjeljak: Providnost Božja.

1. Trojedini Bog stvorio je cijeli svijet i sva stvorenja od najmanjeg i najsiromašnijeg djeteta do najvećeg i najljepšeg anđela u nebu, od najneznatnijeg cvjetića i travke do najveličanstvenijeg nebeskog tijela. O kako neizmjerano velik i moćan je Bog! Kako neizmjerno dobar i ljubezan mora On biti, kad se za sve u svakom

času tako očinski brine! Najvećom mudrošću i dobrotom brine se i upravlja Bog svijetom i svakim pojedinim stvorom. Dobri otac misli svaki dan na svoju djecu, skrbi se, gleda da imaju šta jesti i da im je dobro. No tisuću i tisuću puta više zauzima se Bog za svoje stvorove i skrbi se za sve neizmjernom ljubavi. Isus reče jednom: »I vlasi na vašoj glavi su izbrojeni.«

2. Ništa se na svijetu ne događa, što Bog ne će ili ne pripušta, i tako se ništa ne događa u našem životu bez Njegove svete volje. Jelo i piće, stan i odijelo, čast i dobro ime, bogatstvo i siromaštvo, zdravlje i bolest, dug i kratak život, lijepi i sretni, žalosni i gorki dani — sve dolazi od Boga, izuzev jedino grijeh. Dakako da da se Bog ne brine uvijek tako, kako bi mi htjeli, nego se On brine tako, kako je najbolje za spas naše neumrle duše. Bog nam uvijek hoće najbolje, makar nam katkada poslao nesreću i trpljenje. On uvijek misli po nas dobro kao ljubezan Otac.

Priuči se stoga kod svega, što te u životu snađe, reći: To je volja Božja; Gospodine neka bude volja Tvoja! Uzdaj se

čvrsto u providnost Božju i misli kod svega: Bog će već sve najbolje urediti.

Žrtvuj tu odluku dragom Spasitelju u sv. Pričesti!

Utorak: Providnost Božja i patnje ovoga svijeta.

Bog se brine za sve svoje stvorove najvećom mudrošću i dobrotom. Odakle dakle dolazi, da ipak u svijetu ima toliko muka i nevolja? Ljudi kažu, da je trpljenje i križ nesreća; ali to su u očima Božjim velike milosti. Bog hoće ljudima samo dobro. U času, kad ne bi bio više milostiv, prestao bi biti Bog.

1. Bog pohađa grešnika križevima i nevoljama. Time ga hoće trgnuti iz njegovoga grešnog života, da se popravi i ne izgubi se zauvijek. Nije li to za grešnika najveća milost, koju mu Bog može dati? Nebrojeni sveci zahvaljuju Bogu u nebu za nevolje i muke života, jer su time oslobođeni od pakla.

2. Bog šalje također i pravednicima križeve i nevolje, katkada u vrlo obilnoj mjeri. I za njih su to milosti. Podnosi li ih pravednik u sv. strpljivosti, može se

kroz njih očistiti od grijeha i kazna za grijehe, te si steći i velikih zasluga za nebo. A hoće li čovjek steći veliku plaću u nebu i svet postati, onda mora svoj križ rado nositi. Zato kaže dragi Spasitelj svojim učenicima: »Blago vama, kad vas ljudi grde i progone i sve zlo o vama govore radi mene, veselite se i radujte, jer je vaša plaća velika na nebesima!« Kako su si to sveci dobro upamtili. Mnogi od njih molili su za križeve i nevolje. Sv. Augustin vapi k Bogu: »Gospodine, ovdje me sijeci i žeži, ali štedi me u vječnosti!«

Odluči stoga danas kod sv. Pričesti, da ne ćeš mrmljati i tužiti se, ako ti na ovom svijetu ne ide dobro i ako moraš nositi kakav križić i muku. Misli uvijek na to, da je križni put najsigurniji put u nebo!

Srijeda: Providnost Božja i zla u svijetu.

1. Bog uređuje sve stvari najvećom mudrošću i dobrotom; On upravlja i vlada svima svojom mudrom providnošću. Pa odakle onda to dolazi, da ima toliko zla na svijetu? Hoće li Bog zlo? Nikada

ne može Bog zla htjeti, jer je neizmjerno svet. No pripušta zlo, jer je ljudima dao slobodnu volju. Bog daje svim ljudima toliko milosti, da mogu dobro činiti i sveti postati, ali On nikoga ne sili na to, nego pušta svakomu potpunu slobodu. Osim toga znade Bog i zlo obratiti na dobro. Sinovi Jakovljevi počinili su veliki grijeh, jer su svoga brata Josipa prodali, ali Bog je obratio ovo zlo u dobro i uredio sve tako, da je Josip postao kraljem egipatskim i spasiteljem Izraela. Isus je bio od Židova na križ pribijen. Kolik je to grijeh! Ali smrću Isusovom na križu bio je otkupljen cijeli svijet. Pogani su prve kršćane ubijali radi njihove vjere, no Bog je i to u dobro obratio: mučenici su smjeli odmah u nebo unići, a po njihovom primjeru obratile su se tisuće i tisuće pogana i prigrlili pravu vjeru.

2. Zapamti ovo za sav svoj život: kada ti ljudi šta zla učine, Bog će sve na dobro upraviti, samo ako kod toga imaš dobru volju. Ti se moraš kod toga vježbati u poniznosti, strpljivosti i drugima krepostima, a time si stičeš veliku nagradu za vječnost, makar ti se i velika nepravda nanese ili te se strovali u nesreću. Bog

može sve tako urediti, da ti to postane najvećom srećom na ovome svijetu i jednom u vječnosti: »Čovjek snuje, a Bog određuje.«

Odluči danas kod sv. Pričesti, da ćeš se čvrsto uzdati u Boga, jer On će već sve upraviti na tvoje dobro.

Četvrtak: Tijelovo.

Tijelovo je najveća svetkovina našeg dragog Spasitelja u Presvetom Sakramentu. Iza službe Božje nosi se Presveto uz svečano zvonjenje i pjevanje kroz ulice, gradove i sela, praćeno od svećenstva i vjernog puka u svečanom odijelu. Putevi i kuće su krasno okićene, mladež cvijećem ovjenčana, a Presveto se nosi pod baldakinom okruženo svijećama.

1. Tijelovo je veliki blagdan vjere. Svaki kršćanin mora svojim učestvovanjem otvoreno i svečano priznati svoju vjeru u prisutnost Kristovu u Presv. Oltarskom Sakramentu. On se mora opet u vjeri obnoviti i srcem i ustima govoriti: »O Isuse, ja vjerujem, da si Ti uistinu prisutan u Presvetom Sakramentu kao moj Gospodin i Bog.«

2. Tijelovo je i svetkovina zahvale. Mi svi moramo se zahvaljivati za bezbrojne milosti, koje nam je Spasitelj iz tabernakula kroz cijeli naš život darovao. Sa cijelim nebom, svom zemljom i svim dušama u čistilištu moramo se sjediniti i srdačno zahvaljujući Isusu uskliknuti: »Budi hvaljen i slavljen Isus bez prestanka u Presvetom Sakramentu!«

3. Tijelovo je napokon svetkovina zadovoljštine. Toga dana moramo prikazati Bogu zadovoljštinu za sve grijehe, koje smo učinili proti toj velikoj tajni ljubavi, za nevjernost, ruganje i psovke tolikih ljudi proti ovom Presvetom Sakramentu, za svu hladnoću i ravnodušnost tolikih kršćana, ali osobito za grijehe, koje smo sami počinili.

Ovako i u ovoj trostrukoj nakani gledaj i ti proslaviti Tijelovo!

Petak: Presv. Oltarski Sakramenat je naše sve.

1. Isus je čovjekom postao i velikom mukom i gorkošću pretrpio smrt križa, da svijet otkupi i nas od vječnog pakla izbavi. Kako bi bilo nama siromašnim lju-

dima, da se nije dragi Spasitelj za nas zauzeo? Uvijek bismo bili predani nevolji grijeha, smrti i očajnosti.

2. Isus nas je otkupio i otkupljenjem učinio nas čistima i sretnima. Cijelo otkupljenje izvršilo se samo jedamput, ali se obnavlja sve do svršetka svijeta u Presvetom Sakramentu na oltarima našim. Ovaj veliki Sakramenat je bogati izvor milosti, iz kojega proistječe sve, što trebamo za naš život. Kroz Oltarski Sakramenat, poimence kroz sv. Misu i sv. Pričest, podjeljuju nam se sve milosti, koje su nam potrebne za krepostan život. Dragi Spasitelj iz tabernakula jači nas, da budemo gorljivi u molitvi, da posao obavljamo iz ljubavi prema Bogu, da budemo poslušni, da čisto živimo, da svoj jezik ne upotrebljavamo na zlo, da budemo jaki i postojani u napastima i da naše srce čuvamo od grijeha. Isus nam u Presv. Sakramentu pomaže, ako smo pogriješili, da se za grijehe od sveg srca pokajemo, sve opet popravimo i nove čvrste odluke učinimo. Kod Njega tražimo pomoć i utjehu, kada imamo što na srcu, kada nas tišti kakav križ ili nas zadesi kakva nesreća.

Isus pomaže, Isus tješi, Isus oprašta, Isus hoće, da je sve dobro naše.

3. Zahvaljuj često u ovim danima dragom Spasitelju za Njegovu preveliku ljubav, kojom nam je dao svoj sv. Sakramenat. Ništa ti ne smije biti u tvom cijelom životu draže i dragocjenije nego Presv. Oltarski Sakramenat, sv. Misa i sv. Pričest.

Subota: Isus u Sakramentu slika molitve.

1. Isus Krist stanuje dan i noć u Presvetom Sakramentu, brine se za nas, dijeli nam milosti i pomaže nas u svim potrebama tijela i duše. Ujedno hoće, da nam dade primjer iz tabernakula, kako ćemo vježbati kreposti kršćanskoga života. Promatraj danas primjer molitve, što ti On daje! Isus vodi u tabernakulu život neprestane molitve. On moli i vapi bez prestanka za nas siromašnu djecu; u svaki čas dižu se iz svih oltara srdačne i svete molitve k nebu.

2. Kako je to lijep primjer za naš život! Ako ne ćemo opako živjeti, mora naš život biti neprestana molitva. Zašto smo

dakle na svijetu? Samo zato, da Bogu služimo u svakom času svoga života. Spasitelj je rekao: »Treba da uvijek molite i nikad ne prestanete.«

Pitaj se danas kod sv. Pričesti, kako je s tvojom molitvom? Kako obavljaš svoje dnevne molitve, kako često ponavljaš svoju dobru nakanu preko dana i govoriš male strelovite molitvice?... Pobudi srdačno pokajanje za sav nemar i obnovi svoje dobre odluke!

DRUGA NEDJELJA PO DUHOVIMA.

Nedjelja: O sv. Pričesti.

U današnjem evanđelju priča nam Spasitelj o nekom čovjeku, koji priredi veliku gozbu i pozove mnoge. Oni ne htjedoše doći, već svaki nađe ispriku. Sad se razljuti čovjek i zapovjedi slugama, da pozovu sve siromašne i slabe, slijepe i kljaste sa ulica i puteva gradskih, da mu se napuni kuća.

1. Ova prispodoba sliči tako lijepo na sv. Pričest. Dnevice se ova nebeska hrana pripravlja od dragog Spasitelja, dnevice

pozivlje On sve ljude po svojim svećenicima, sve bez iznimke, bogate i siromašne, visoke i niske. Ali svaki dan možeš vidjeti, koliko ih tisuća se ispričava i sve moguće izgovore traži, samo da ne moraju ići k stolu Gospodnjemu ili prisustvovati svetoj Misi: Ja nemam vremena, ne mogu danas ići k sv. Misi, moram ovo raditi, moram ono svršiti i t. d. O kako su ludi svi ti ljudi! Najsvetije, najdragocjenije i najpotrebnije na zemlji zanemaruju oni tako lakoumno.

2. Gledaj, da ti ne pripadaš ovim luđacima! Primaj sv. Pričest, kako često samo možeš! Misli uvijek na ovo: Ja sam na svijetu, da svoju dušu spasim i zasluga sakupim za vječnost. Valja mi stoga svaki dan raditi kao marljiva pčela i ne smijem biti lijen u duhovnom životu. Čuvaj se teških grijeha, pa se možeš svaki dan pričešćivati. Ovako će tvoj život po dnevnoj sv. Pričesti biti posvećen, a tvoja djela i svaki tvoj korak bit će zaslužan. Jednom na smrtnom času veselit će te svaka sv. Pričest, koju si u životu primio.

Ponedjeljak: Isus u Sakramentu je uzor poslušnosti.

1. Isus je bio 30 godina poslušan svojim roditeljima u kući nazaretskoj. Bio je poslušan i svome nebeskom Ocu do smrti, do smrti na križu. On je i sada poslušan u Presvetom Sakramentu i bit će poslušan do svršetka svijeta. Na tisuće oltara kroz sve dane dolazi u svetoj žrtvi na poziv siromašnih ljudi, na poziv naših svećenika i sluša, dapače i kad je svećenik nedostojan. On ostaje u svetohraništu, kako dugo svećenik hoće. On dopušta kod sv. Pričesti, da Ga postavljaju na jezik vjernika i ne brani se, premda su često i takovi među njima, koji imaju smrtnih grijeha na duši. Isus je u svakom pogledu poslušan; kod Njega nema protuslovlja niti odgovaranja; On sluša odmah i točno.

2. Kako važna krepost mora biti poslušnost, kad ju je sam Spasitelj cijeli svoj život tako gorljivo vježbao, a i sad je još neprestano vježba u Presvetom Sakramentu! Držiš li i ti poslušnost za tako znamenitu ili si često neposlušan roditeljima i poglavarima?... Slušaš li odmah

točno, ili je svojeglavnost i opiranje tvoja glavna pogreška? Pobudi toga radi pokajanje i odluku kod sv. Pričesti!

Utorak: Isus u Sakramentu uzor šutnje.

1. U tabernakulu vlada duboka šutnja. Isus šuti, kad ga štuju i klanjaju Mu se, a isto tako i onda, kad Ga vrijeđaju. Nikakav glas ne dolazi iz svetohraništa, niti glas veselja niti glas tuge.

Nasljeduj ovu lijepu krepost šutnje dragog Spasitelja! Ako ne naučiš šutjeti, počinit ćeš danomice puno pogrešaka i grijeha. Misli također na to, što je Spasitelj rekao o zloj uporabi jezika: »Zaista, zaista vam kažem, bit ćete suđeni za svaku nepotrebnu riječ, koliko više za zle i grešne govore, za svako proklinjanje, za lakoumne razgovore i brbljanja u kući Božjoj, za pakosne i nepokorne riječi proti roditeljima i poglavarima, za sve nemile ružnje i psovanja drugih, za sva nečista i nedolična naklapanja, za laži i tužakanja i t. d.

2. Ispitaj se danas ozbiljno u svetoj Pričesti o tom, kako ti upotrebljavaš svoj jezik. Šutiš li rado, ili su mnogi govori i

brbljanja tvoje obične pogreške? Govoriš li rado preko drugih? Učini u ovoj točki osobito čvrstu odluku!

Srijeda: Isus u Sakramentu uzor poniznosti.

1. Poniznost je glavna krepost u životu Spasiteljevu. Poniznost je vježbao kao Djetešce u jaslicama, ponizan je bio u siromašnoj kućici u Nazaretu, ponizan i svom javnom životu, a osobito se zrcali poniznost Njegova u muci i smrti. A ovu poniznost nastavlja u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Dnevno silazi na oltar po zapovijedi svećenika, koji je i sam siromašni čovjek. On ne dolazi u krasoti i sjaju, nego u najvećem siromaštvu i jednostavnosti. U maloj, neznatnoj prilici kruha nazočan je veliki Bog. On stanuje u uskom prostoru svetohraništa, koje je često vrlo siromašno. Pušta se nositi od svećenika, kuda ovaj hoće. Šuti kao dijete bez pomoći i daje se svima, koji dolaze k pričesnoj klupi, staviti na jezik, pa također i takovima, koji pristupe u teškom grijehu. O duboke li poniznosti našega Spasitelja!

2. Nastojiš li također i ti uvijek biti ponizan u svom životu? Mi svi bez iznimke naginjemo na oholost; to je posljedica istočnog grijeha; ali proti ovoj oholosti moramo se ozbiljno i revno boriti. Koliko si puta već visoko mislio o svojoj osobi, svojoj moći i znanju! Kako si se ljutio, kad te je tko korio, i kad su ti drugi bili pretpostavljeni. Ti govoriš tako rado o sebi i o svojim dobrim svojstvima, a neljubezno misliš i govoriš o drugima. Ti si tašt i ohol u svom odijelu, u svojem hodu i u cijelom držanju.

Ugledaj se u primjer tvoga poniznog Spasitelja! On je Sin Božji, a tako ponizan; ti si siromašni čovjek, a ipak tako ohol i tašt.

U kojoj točki moraš osobito učiniti čvrstu odluku?

Četvrtak: Isus u Sakramentu uzor blagosti.

1. Dragi Spasitelj je rekao jednom o sebi: »Učite se od mene, jer sam krotka i ponizna srca!« Krotak bijaše On u svojem zemaljskom životu, a isto je tako krotak i u svojem sakramentalnom životu.

Krotak je naprama svim ljudima bez iznimke, bili oni Njegovi prijatelji ili neprijatelji. Nikoga ne odbija od sebe; ne prigovara nikome, tko Mu dođe dobrom voljom, a niti onda, kad su učinili još toliko grijeha. Isus je bio sama krotkost u svojoj muci i smrti, a upravo je tako i sada u Presv. Sakramentu.

2. Slušaj rado opomene, koje ti dovikuje iz svetohraništa: »Uči od mene, jer sam krotak srcem!« Kako stoji sa tvojom kreposću krotkosti? ... Jesi li pun ljubavi i susretljivosti prama svojim roditeljima, braći, sestrama i drugovima ili ih mrziš? Možeš li šutjeti, kad ti tko što rekne ili nažao učini, ili si ljutit i naprasit? ... Jesi li kod igre miroljubiv i veseo ili se svađaš i prepireš? ...

Moli srdačno u sv. Pričesti dragog Spasitelja: »Isuse, blaga i ponizna srca, učini srce moje po Srcu svojem!« Učini čvrstu odluku i nastoj, da je danas izvršiš!

Petak: Svetkovina Srca Isusova.

1. Božanski Spasitelj ukaza se jednom svetoj Margareti Alakok u samostanu Paray-u u Francuskoj. Pokaza joj svoje od

ljubavi goreće Srce i reče joj: »Gle ovo Srce, koje ljude tako jako ljubi te se je sasvim istrošilo, samo da im dokaže svoju žarku ljubav. Mjesto zahvalnosti primam od ljudi samo nezahvalnost prezirom, svetogrđima i hladnoćom, kojom me susreću u ovom Sakramentu ljubavi. Želim stoga od tebe, da petak iza osmine tjelovske bude na osobit način posvećen mome Srcu, i da kršćani taj dan prime sv. Pričest u nakanu, da zadovolje za sve meni u Sakramentu Ljubavi nanesene uvrede.«

2. »Obećajem da će moje Srce svoju božansku ljubav u najbogatijem obilju nad svakim izliti, koji Mu ovu čast iskaže i nastoji, da i drugi isto čine.« Margareta učini, kako joj je Spasitelj zapovjedio. Njezinim nastojanjem raširi se pobožnost presv. Srcu po cijeloj Francuskoj, a malo kasnije po cijeloj zemlji. Papa Klement XIII. uvede svetkovinu Srca Isusova. U župama budu osnovane bratovštine Srca Isusova, a božanskom Srcu bude na osobiti način posvećen prvi petak i nedjelja, pa i cijeli mjesec lipanj.

3. Srce Isusovo sjeća nas na onu veliku ljubav, koju je Spasitelj iskazao cijelome svijetu i svakom pojedinom čovjeku

kroz svoje utjelovljenje, svoj život, svoju muku i smrt, po svetoj katoličkoj Crkvi, po sv. sakramentima, a osobito po sv. Misi i Pričesti, i po onim mnogim milostima, koje nam dnevno daruje za dušu i tijelo. Štujući Božansko Srce moramo Spasitelju zahvaljivati za sve ono, što nam je učinio i pružiti Mu zadovoljštinu za sve uvrede i nezahvalnosti, koje Mu ljudi svaki dan nanose.

U ovoj dvostrukoj nakani moraš danas također provesti i svetkovinu sv. Srca Isusova i sv. Pričest primiti u tu svrhu. Učini odmah ovu odluku: U sve ću dane svojega života štovati presveto Srce Isusovo, a u sve prve petke i nedjelje primati svetu Pričest kao zahvalu i zadovoljštinu. O da znadeš, kako će se ovakova čvrsta odluka dopasti danas dragom Spasitelju!

21. lipnja: Svetkovina svetog Alojzija.

Sveti Alojzije bio je sin kneževskih roditelja. Sam je imao postati knezom i naslijediti svoga oca na prijestolju kneževskom. On se odreče svega u korist svoga brata i htjede biti sasvim siromašan kao božanski Spasitelj. Stoga stupi u

red Isusovaca, gdje je provodio strog život. Rano je svršio svoj život; jer umre kao mladić u 23. godini. (1.591.)

1. Cijelo nastojanje svetog Alojzija bilo je već u ranoj mladosti u tom, da služi Bogu u svakom času svoga života. Kako je samo žarko ljubio molitvu! Sve njegovo djelovanje bila je neprestana molitva. Uvijek je mislio na Boga: kod posla, kod zabave i igre. — Pitaj se kod svete Pričesti, jesi li ti u ovoj točki sličan svetom Alojziju.

2. Alojzije se je odlikovao sasvim čistim anđeoskim životom. Mrzio je na grijeh nadasve, a osobito na nečistoću. Već kao dijete od devet godina obeća Bogu, da će cijeli svoj život provesti u čistoći. Ovu lijepu krepost tako je volio, da je kao anđeo na zemlji živio. Crkva ga je stoga postavila za zaštitnika i uzora kršćanske mladeži. Više tisuća djevojčica i dječaka utječe se njemu u zaštitu i štuju ga kao uzor čista života. Pripadaš li i ti ovima?

3. Koja je sredstva upotrijebio sv. Alojzije, da može čisto provoditi život? Ponajprije mrtvio je svoje tijelo i svoja sjetila, a osobito oči. Pričešćivao se često; žarko je

ljubio i štovao prečistu Djevicu, te se danomice izručivao Njezinoj zaštiti. Ovo su tri glavna sredstva, da možemo provoditi čist život. Učini kod sv. Pričesti odluku, da ćeš ih marljivo upotrebljavati.

TREĆA NEDJELJA PO DUHOVIMA.

Nedjelja: Milosrđe Srca Isusova.

U današnjem svetom evanđelju pokazuje opet dragi Spasitelj svoje milosrdno Srce. Farizeji i književnici mrmljahu, što grešnike prima i s njima jede. No on im reče: »Koji od vas, ako ima sto ovaca, pa jednu izgubi, ne ostavi 99 i ode tražiti onu izgubljenu, dok je ne nađe? A kad je nađe, uzme je na svoja ramena i odnese je pun veselja kući, gdje reče svojim susjedima i prijateljima: Veselite se sa mnom, jer sam našao svoju ovcu, koja je bila izgubljena! Kažem vam, da će u nebu biti veće veselje nad jednim grešnikom, koji čini pokoru, nego nad 99 pravednika, koji ne trebaju pokore.«

O ljubavi puno Srce moga Spasitelja! Kako Te boli, kad Te Tvoja ovčica žalosti i grijehom se od Tebe udaljuje. Ti ne miruješ, dok je ne nađeš i opet k stadu ne dovedeš. Opraštaš rado i resiš dušu milošću. Ti nama svoje milosti nikada ne uskraćuješ, ali nama često manjka dobra volja.

1. Imaj uvijek veliko pouzdanje u preveliku ljubav Božanskog Srca, ako si pogriješio. Moli odmah iskreno i srdačno: Presveto Srce Isusovo, smiluj mi se! Moj Isuse, milosrđe! Okaj sve pogreške učinjene preko dana kod večernjeg ispitivanja savjesti, a onda znaj, da ti je dragi Spasitelj oprostio, i utješi se.

2. Ako kada — što ne dao Spasitelj — koji teški grijeh počiniš, ne zdvajaj, ispovjedi se dobro, a tvoja će duša opet biti čista. Ne uznemiruj se radi grijeha i pogrešaka svog prijašnjeg života, ma bili još tako veliki i teški. Ljubav i milosrđe Srca Isusova još je veće. Moli samo uvijek čvrstim pouzdanjem: Presveto Srce Isusovo, ja se uzdam u Te!

Ponedjeljak: Blagdan sv. Ivana Krstitelja.

Sv. Ivan Krstitelj bio je preteča Spasiteljev. Provodio je strogi pokornički ži-

vot od svoje mladosti do smrti. Bio je od Boga pozvan da propovijeda pokoru ljudima, pa im je morao dobrim primjerom prednjačiti. Do 30. godine živio je u pustinji. Nosio je grubo odijelo i hranio se posve jednostavno. O veselju i radostima svijeta nije htio ništa znati. Samo Bogu je posvetio svoj život i svaki čas samo Njemu služio. Jer je ukorio bezbožnog kralja Heroda radi njegovog opakog života, dao ga je ovaj pogubiti.

Nasljeduj pokornički život sv. Ivana! U pokori se vježbaš, ako ujutro svladaš lijenost i točno ustaneš, ako točno moliš i slušaš, — ako se katkada odrečeš kakve mile igre ili dopuštenog veselja, ako nastojiš nadvladati svoje oči i uši, osobito svoj jezik, da ne budeš tako znatiželjan i brbljav — kad iz ljubavi k Isusu rado snosiš siromaštvo i bolest te ne mrmljaš i ne tužiš se, kad je drugima bolje nego tebi — ako si katkada uskratiš štogod u jelu i pilu,. ako se suzdržiš od poslastica i oblizavosti i t. d.

1. Pokornički život to je svet život. Pokornička djela čiste dušu od lakih grijeha i vremenitih kazna. Njima si možemo uštedjeti strogu i strašnu čistilišnu vatru.

2. Tko revno čini pokoru, taj jača volju i biva od dana do dana postojaniji proti napastima zlog neprijatelja.

3. Pokorom možemo si steći također velikih zasluga za nebo, jer što Bogu za ljubav činimo, naplatit će nam Bog stostruko i hiljadostruko.

Utorak: Josip Misirski.

Patrijarka Jakov imao je dvanaest sinova. Najmlađi od njih zvao se Josip. Ovoga ljubljaše Jakov osobito, pa mu dade načiniti šarenu haljinu. Kad je Josip imao šesnaest godina, čuvaše sa svojom starijom braćom ovce. Jednom opazi, da su braća učinila nešto vrlo zla, pa ih potuži ocu. Zato ga braća zamrziše i ne htjedoše progovoriti više s njim ni jedne lijepe riječi. Gle, koli krasan primjer pobožnosti, poslušnosti i čistoće daje ti ovdje Josip! Dok su njegova braća zadavala ocu samo brigu, priređivao mu je on samo veselje. Nema ništa ljepšeg od pobožne i čiste mladosti. Na njoj, kao što možeš vidjeti na Josipu, počiva osobiti

blagoslov Božji. Bog je odabrao Josipa za velika djela upravo zato, jer je bio u svojoj mladosti tako pobožan i nevin.

1. Tko svoju mladost proživi čisto, te je svojim roditeljima na veselje, taj će se rado i u starosti sjećati svoje mladosti. Naprotiv je to velika nesreća za čovjeka, kad svoju mladost okalja grijesima, a svojim roditeljima i poglavarima zada brigu i ražalosti ih.

2. Kako ti držiš četvrtu i šestu zapovijed? . . . Koje je najbolje sredstvo za svet život u mladosti? Česta Pričest. . . Odluke!

Srijeda: Josip misirski.

O Josipu pripovijeda sv. pismo: On čuvaše s braćom stado. Kada vidje, da oni čine nešto vrlo zlo, potuži se ocu.

1. Bijaše li to pravo i lijepo od Josipa, da je zao čin svoje braće ocu saopćio? Kad bi on iz zlobe tuđe zlo prijavio, naime radi toga, da braća budu strogo kažnjena, onda bi imao zlu namjeru, te bi sagriješio. I to bi bilo također grešno, da je mjesto ocu, drugim ljudima očitovao pogreške svoje braće, jer bi to bilo ogo-

varanje. No Josip sigurno nije sagriješio, jer on toga nije učinio iz zle namjere, nego iz ljubavi k Bogu i k svojoj braći. On je naime htio, da ih otac opomene i da ih nadgleda, da se poprave i da Boga više tako teško ne uvrijede. Priopćenje bilo je nužno, pače je to bila dužnost Josipova. Da je on šutio, onda bi bio kriv, kad bi njegova braća tu istu veliku pogrešku još često počinila, te bi tako postao sukrivac grijeha svoje braće.

2. Nasljeduj primjer Josipa misirskog i učini za Pričest slijedeće odluke: Nikada ne ću iz zloradosti druge kod roditelja i učitelja tužiti, jer je to gadno opadanje. Nikada ne ću druge klevetati, to jest tajne pogreške drugih izbrbljati i iznijeti na vidjelo. Ako znadem za kakvu ružnu pogrešku ili grijeh drugih, osobito za nečisti grijeh, to ću u pravo vrijeme roditeljima i poglavarima saopćiti, ali ne drugim ljudima, da se zlo još dalje ne raširi.

29. lipnja: Blagdan prvaka apostolskih sv. Petra i Pavla.

Danas slavimo blagdan prvaka apostolskih sv. Petra i Pavla. Promatraj

ljubav ove dvojice svetaca k Božanskom Spasitelju i neumrlim dušama.

1. Petar goraše uvijek od ljubavi k Božanskom Meštru. On mišljaše zbilja iskreno, kad je Isusu u blagovaonici rekao: »Ako bi morao s Tobom i umrijeti, ipak Te ne bih zatajio.« Premda je naskoro iza toga duboko pao, ipak se nije njegova ljubav k Isusu umanjila. Kako se je gorko kajao za taj grijeh, kako ga je oplakivao i strogu pokoru činio za nj! Poslije uskrsnuća Gospodinova uvjerio je Spasitelja svečano, da ga ljubi, te je to i svojim životom posvjedočio, jer je za Isusa umro mučeničkom smrću na križu.

Iste godine, kad je umro Petar, umre i sv. Pavao mučeničkom smrću. I on je bio pun goruće ljubavi k Spasitelju. »Gospodine, što hoćeš da činim?« tako je govorio kod svog obraćenja, a za svoga apostolskog života mnogo je učinio i podnio za Isusa za vrijeme dugih i teških misija, koje je činio za obraćenje pogana.

Oba ova apostola ostavila su sve svoje, svoje rođake, svoju domovinu i sve što im osobito milo bijaše, te su slijedili Gospodina. Njemu samom posvetili su čitav

svoj život. S Isusom i za Isusa trpjeti siromaštvo i teškoće — to treba da je život kršćanima.

Obnovi ovu odluku danas kod sv. Pričesti!

2. Jer su prvaci apostola bili tako puni ljubavi k Isusu, zato su gledali, da po mogućnosti predobiju što više duša za Njega.

Budi i ti revan i nastoj, da čim više duša privedeš k Spasitelju. Dnevice ih uključi u svoje molitve, a osobito siromašne grešnike i pogane. Djelovati možeš i dobrim primjerom, ljubeznom opomenom i dobrom riječi, te tako možeš druge odvratiti od grijeha i k dobru privesti. Odluke kod sv. Pričesti!

Petak: Srce Isusovo uzor kreposti.

1. Presveto Srce Božanskog Spasitelja sjeća nas na veliku ljubav, kojom nas je Isus ljubio od svoga rođenja do danas, osobito na ljubav, koju nam iskazuje u Presv. Olt. Sakramentu. Moramo mu hvaliti za tu ljubav, a istodobno dati i zadovoljštinu za sve one ljude, koji o ljubavi Isusovoj ne će ništa da znaju, te je s ve-

likom nezahvalnošću i grijesima vraćaju. To je glavni i prvi razlog štovanja Srca Isusova.

2. Srce Isusovo je simbol ljubavi Isusove; ali i Njegovih svetih kreposti. Kada Srce Spasiteljevo promatraš i štuješ, onda se moraš sjetiti i pojedinih kreposti, koje je Isus vršio, da nam ostavi primjer. Srce Isusovo je opkoljeno vijencem kreposti kao: gorljivošću u molitvi, poslušnošću, čistoćom, samozatajom, poniznošću, krotkošću, ljubavlju k bližnjemu, iskrenošću, marljivošću i mnogim drugim.

3. Ako hoćeš Srce Isusovo pravo štovati, nije dosta da samo moliš lijepe molitve presv. Srcu, nego moraš nastojati da nasljeduješ pojedine kreposti božanskog Srca. U kojoj točki ti najviše manjka? . . . U kojoj kreposti si Isusu najmanje sličan? Pobudi pokajanje i stvori odluku kod sv. Pričesti!

2. srpnja: Pohod Bl. Dj. Marije.

1. Marija je primila vijest od arkanđela Gabrijela, da će postati Majkom Spasiteljevom. Zatim ode preko brda k svojoj tetki Elizabeti. Ova je pozdravi riječima: »Blagoslovljena si Ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe Tvoje!« Na to se Marija napuni Duha Svetoga, te reče ovaj svečani slavospjev: »Veliča duša moja Gospodina, i obradova se duh moj u Bogu, Spasu mojem; jer pogleda na poniznost službenice svoje. Jer gle, od sada će me blaženom zvati svi naraštaji. Velike mi stvari učini Onaj, koji je silan, i čije je ime sveto. I milosrđe njegovo od koljena do koljena onima, koji Ga se boje. Učini silu mišicom svojom, razasu ohole u misli srca njihova. Gladne napuni dobrima, a bogate otpusti prazne. Spasi Izraela slugu svojega, opomenu se milosrđa svojega, kao što reče ocima našim, Abrahamu i sjemenu njegovu dovijeka.«

2. U ovom hvalospjevu očituje Marija svoju veliku poniznost. Priznaje, da je za velike stvari odabrana, ali toga ne pripisuje sebi, već samo Bogu. Ovaj krasni primjer poniznosti treba da i ti nasljeduješ u svom životu. Ne utvaraj si što zbog svoga tijela, lica, odijela, bogatstva; ne hvali se svojim darovima i znanjem! Sve ti je to Bog dao, dakle moraš sve to smatrati kao dar Božji, i sve Njemu na slavu upotrijebiti. Kad te snađu ohole misli, go-

vori uvijek odmah: »Sve na slavu Božju«, ili »Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetom i t. d.

Prinesi dragom Spasitelju ovu odluku u sv. Pričesti!

ČETVRTA NEDJELJA PO DUHOVIMA.

Nedjelja: Obilni ribolov.

1. Isus bijaše na jezeru Genezaretskom. Oko Njega se opet sakupi mnogo naroda. On sjedne u lađicu Simona Petra i naučavaše odavle sakupljenoj svjetini. Kad svrši propovijed, reče Simonu i njegovim drugovima, da otplove dalje i da tamo bace mrežu u dubinu jezera. Oni uhvate najedamput toliko riba, da se je mreža prodrla i napuniše obje lađe, dok cijelu noć nijesu baš ništa ulovili. Kad Simon Petar vidi to veliko čudo, padne pred noge Isusove i reče ponizno: »Gospodine, idi od mene, ja sam grešan čovjek!« Spasitelj reče: »Ne boj se, od sada ćeš ljude loviti.«

Ovim čudom obilnog ribolova utvrdili su se prvi učenici u vjeri u Isusa. Istodobno htio ih je Isus poučiti, kako će poslije kao apostoli ljude loviti t. j. privoditi ih

Crkvi Božjoj. I ti možeš također loviti ljude, t. j. možeš pomoći spasavati duše za nebo svojim molitvama, sv. Misom i Pričešću, malim strelovitim molitvicama, dobrim primjerom i t. d. Misliš li dnevno na to veliko djelo ljubavi k bližnjemu?...

2. Evanđelje govori dalje o Simonu i njegovim drugovima: »Oni privedu lađu k obali, ostave sve i slijediše Isusa.« Nastojiš li i ti nasljedovati svog Spasitelja kršćanskim životom, ili ti savjest predbacuje, da Mu u mnogim stvarima nijesi nimalo sličan? — U kojoj tački najviše? Pokajanje i odluka kod Pričesti!

Ponedjeljak: Josip misirski prodan od svoje braće.

1. Josipa zamrziše braća, jer ga je otac više ljubio nego njih. Njihova zavist pretvori se u mržnju, što ih je Josip zbog njihovog ružnog djela potužio kod oca. I kad im je još čudnovate sne pričao, koji navieštahu, da će im jednom zapovijedati, onda ga nijesu mogli više gledati i odluče, da će ga ubiti.

2. Jednog dana pošalje otac Josipa da vidi, što braća rade. Kad ga braća izdale-

ka opaze gdje ide, rekoše: »Eno dolazi sanjar; hajde da ga ubijemo, pa ćemo reći, da ga je divlja zvijer rastrgala. Oni bi to zbilja bili učinili, da ih nijesu Juda i Ruben od toga odvratili. Jer su upravo tada prolazili onuda misirski trgovci, prodaju Josipa kao roba za 20 srebrenika. Josipovu haljinu umoče u krv, pošalju je ocu i rekoše: »Ovu smo haljinu našli. Vidi, nije li to haljina tvoga sina?« Otac rastrga od žalosti svoje odijelo i plakaše gorko.

3. Kako strašne su posljedice zavisti i ljubomornosti. Ove pogreške vode i do najvećih grijeha. Na zavist smo svi vrlo skloni. Kad vidimo, da drugi znadu više nego mi, kad su hvaljeni i imaju prednost, kad imadu bolje mjesto i t. d., onda nasrnu zavidne misli na naše srce. Odmah ih valja odbiti, jer ako im popustimo, vodi nas zavist k ljutini i mržnji, psovki i kletvi, ružnim riječima, sramotnom izdajstvu i još gorim grijesima. Učini čvrstu odluku i prinesi je Spasitelju, kad Ga sad u svoju dušu primiš!

Utorak: Josip u kući Putifarovoj.

1. O kako je žalosno moralo biti Josipu misirskom, kad su ga silom odvukli od njegove domovine, od njegova oca, kojeg je tako srdačno ljubio, i od svega, što mu bijaše milo! Tako je već u svojoj mladosti morao Josip podnositi veliku nesreću; ali on ne mrmljaše, već podnese sve čudnom strpljivošću uzdajući se čvrsto u Boga.

Čini i ti tako, ako već u mladosti svojoj moraš križ nositi! Ta znadeš, da se ništa ne događa bez volje Božje, a dobri Bog hoće nam samo dobro i može sve, pa i najgore, okrenuti na naše dobro.

2. Josip dođe u kuću Putifarovu, koji bijaše kraljev dvoranin. On je i ovdje bio pobožan i služio je vjerno Bogu, upravo onako kao što i u kući očevoj. Radi toga zavoli ga Putifar i učini ga upraviteljem nad svim svojim imanjem.

U ovoj tački moraš i ti sličiti Josipu misirskom. Moli i idi k sv. Misi, primaj sv. sakramente, obavljaj svoje duhovne vježbe, ako te i roditelji uvijek na to opominju. Sve moraš sam od sebe činiti, osobito kad si daleko od roditeljske kuće,

među tuđim ljudima. Svagdje možeš pobožno i kršćanski živjeti, samo ako imaš dobru volju. Odluke za sv. Pričest!

Srijeda: Josipa napastuju.

1. Putifar je imao ženu, koja je bila vrlo zločesta, i htjela je Josipa navesti na nečisti grijeh. On ne htjede pristati nego reče: »Kako bih ja mogao učiniti tako veliko zlo i sagriješiti Bogu svome?« On ostane stalan i čvrst, premda ga je lakoumna žena danomice mučila svojim zavađanjem. Jednom dođe tako daleko, da ga je za plašt prihvatila i htjela prisiliti na grijeh. Josip ostavi plašt u njenim rukama i uteče.

2. Ljubiš li i ti tako čistoću kao pobožni Josip? Cijeniš li i ti nevinost toliko, da je ni za kakvu stvar na svijetu ne bi htio izgubiti? Ona ti mora biti draža nego sve ostalo; ona je tvoje dragocjeno blago i najveća čast. Duh Sveti kaže u sv. pismu: »O kako je lijep čisti naraštaj u sjajnosti svojoj, jer je poznat i kod Boga i kod ljudi.« Jesi li čist, tad ne ćeš lako počiniti ni drugoga teškoga grijeha, neprestano ćeš živjeti u milosti i prijateljstvu Božjem i

uvijek ćeš biti zadovoljan i imati mirnu savjest. Veće radosti ne možeš na zemlji uživati, a ovu sreću možeš tako lako posjedovati, ako samo imaš dobru volju. Ostani uvijek stalan i bori se hrabro, kad ti nečiste misli i predstave dušu muče! Izbjegavaj nečiste ljude, društvo, igre ili druge zle prigode! Ovdje ne smiješ reći: Ja ću se čuvati, nego moraš jednostavno otići. Tko u nečistoću ide, zamaže se pa htio ili ne htio. Reci također i ti kod nečiste napasti ove lijepe Josipove riječi: »Kako bih morao tako veliko zlo učiniti i sagriješiti Bogu svome?«

Žrtvuj dragom Spasitelju u sv. Pričesti svoje tijelo i svoju dušu, ponovi odluku, da ćeš uvijek čist i svet život provoditi!

Četvrtak: Josip u tamnici.

1. Putifarova žena ražljuti se vrlo, jer je Josip njezine nečiste zahtjeve tako stalno i čvrsto odbijao. Htjela mu se osvetiti. Odmah sazove sve ukućane i reče: »Gledajte, kako zlog čovjeka moj muž uze u kuću; on je došao k meni, pa me je htio na grijeh prisiliti; ali sam mu pobjegla. On ostavi plašt i uteče.« Svom mužu

rekne ovu istu laž i klevetu. Taj povjerova njezinim riječima, ražljuti se vrlo i dade Josipa baciti u tamnicu.

Kako je gadna laž i kleveta ove opake žene! Na ovom primjeru učimo, kako žalosne posljedice nosi ovaj ružni grijeh. Učini u sv. Pričesti čvrstu odluku, da ćeš uvijek biti iskren u svom govoru, i radije koju riječ manje, nego više reći. »Govoriti je srebro, a šutjeti zlato,« vele pametni i iskusni ljudi.

2. Dobri Josip imao je mnogo trpjeti. Ali on ni u tamnici ne izgubi ufanje u Boga. Vjerovaše čvrsto, da je to sve kušnja sa strane Božje, i da ga Bog sigurno ne će ostaviti.

Bog te ne ostavlja. Upravo onda je On tebi najbliže i onda te najradije ima, kad mnogo trpiš, i kad patnje dugo traju. Time ti poklanja velike i bogate milosti. I čim dulje traje vrijeme kušnje, tim su veće i bogatije zasluge za nebo. Ovu istinu ne smiješ nikada zaboraviti, kad ti je na ovom svijetu zlo.

Moli Spasitelja u sv. Pričesti, da te rasvijetli, da ovu istinu dobro razumiješ.

Petak: Obećanja Srca Isusova.

1. Dragi Spasitelj ukazao se često sv. Margareti Alakok i naložio joj, da raširi pobožnost k Božanskom Srcu. Ujedno obeća svim onima, koji ovu pobožnost osobito njeguju i vježbaju se u njoj slijedeće: 1. Ja ću im dati sve milosti, koje su potrebne njihovom staležu. 2. Tješit ću ih u nevoljama njihovim. 3. Bit ću im sigurno utočište za života, a osobito na čas smrti. 4. Obilno ću blagosloviti sva njihova poduzeća. 5. Grešnici će naći more milosrđa u mom Srcu. 5. Mlaki će postati gorljivima, a gorljivi će doći do velike savršenosti. 7. Obilno ću blagosloviti kuće, gdje se izloži i štuje slika mojega Srca. 8. Imena onih, koji šire pobožnost moga Srca, bit će u Njemu upisana i nikada se otuda ne će izbrisati.

2. Još jedno veliko, utješno obećanje dao je dragi Spasitelj svojoj pobožnoj službenici, da ga objavi ljudima: Tko se devet mjeseci neprekidno svakog prvog petka pričesti na čast Srcu Isusovu kao zadovoljštinu za sve grijehe ljudi, taj ne će umrijeti u smrtnom grijehu i ne će se izgubiti.

Kad sva ta obećanja promatraš i promišljaš, ne ćutiš li pobudu, da budeš osobito bito revan štovatelj presv. Srca Isusova? Stupi u bratovštinu Srca Isusova, pričešćuj se u prve petke u mjesecu, ne propusti ni jednog dana štovati presv. Srce Isusovo i zazivati Ga osobito strelovitim molitvicama! O kako se dopada ova odluka dragom Spasitelju!

Subota: Marija, zaštitnica čistoće.

1. Marija se naziva Djevicom bez ljage. Njezina duša nije nikada bila okaljana ni sjenkom grijeha, a osobito je bila čista od svake putenosti i nečistoće. Ona življaše u društvu najčišćih osoba, sa sv. Josipom i Isusom, najčišćim od svih stvorova, samim Sinom Božjim.

U čistoći srca je Marija za nas divan uzor, a hoće ujedno da bude naša pomoć i da njezine primjere slijedimo. Marija ljubi čiste duše i nastoji, da ih uzdrži u čistoći. Ona se također zauzima ljubezno i milosrdno i za one, koji su pali u grijeh nečistoće i rado im pomaže, da se oslobode grešnog života.

2. Prikaži se opet sav dragom Spasitelju u sv. Pričesti i učini čvrstu odluku,

da ćeš svaki dan moliti prečistu Djevicu za njezinu zaštitu i pomoć, da sačuvaš čistoću. Evo ti lijepe molitvice, koja potječe od pobožnoga dječaka imenom Nikole Zucchi. On ju je napisao svojom vlastitom krvlju te se posvetio Majci Božjoj. Poslije kad je postao svećenik preporučio ju je mnogim ljudima i tako ih spasao od grijeha nečistoće. Možeš je moliti jutrom i večerom, a također i u žestokim napastima. Glasi: »O Gospojo moja, o Majko moja, sav Ti se darujem, a da Ti zasvjedočim ljubav svoju, poklanjam Ti danas oči svoje, uši svoje, usta svoja, srce svoje, svega sebe. Budući da sam dakle sav Tvoj, o dobra Majko, čuvaj me i brani kao stvar i svojinu svoju!«

PETA NEDJELJA PO DUHOVIMA.

Nedjelja: Nedjeljno evanđelje.

U današnjem evanđelju reče dragi Spasitelj svojim učenicima slijedeće ozbiljne riječi: »Ako pravda vaša ne bude savršenija, negoli je ona književnika i farizeja, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko!«

1. Farizeji nijesu bili pravo i istinski pravedni. Oni su nastojali, da se izvana pokažu pravednima i pobožnima, e da se ljudima dopadnu; obavljali su točno svoje molitve i sve, što je bilo propisano za službu Božju, ali im nije bilo mnogo stalo do toga, što Boga teškim grijesima i zlim životom vrijeđaju. Šta koristi takova pravda? Mi se ne smijemo samo izvana pokazati pravednima, nego moramo takovi biti i u našem životu.

2. Farizejske pravednosti ima puno. Mnogi misle, ako pobožno mole, često sv. Misu slušaju, ako se marljivo ispovijedaju i pričešćuju, da je to znak pobožnog života. To je sve lijepo i dobro, ali što koristi, ako ne nastojimo svladati svoje neposlušnosti, svojeglavosti, nečistoće, lažljivoti, grešnih govora o drugima, ljutine i t. d. Još manje koristi ona pobožnost, koju samo zato vježbamo, da izgledamo pred drugima pobožni, da od njih budemo hvaljeni i nagrađeni.

Pitaj se jednoć kod sv. Pričesti, posjeduješ li ti istinsku i pravu pobožnost i nastojiš li čvrstom voljom, da svaki dan budeš bolji i kreposniji.

Ponedjeljak: O ljubavi bližnjega I.

U jučerašnjem evanđelju opominje nas Krist, da se čuvamo osornosti i svakog ruganja prema bližnjemu. On veli: »A ja vam kažem: »Tko se srdi na brata svoga, krivac će biti suda. Tko bratu svome kaže »raka«, bit će krivac skupštini i tko kaže bratu svome »budalo«, bit će krivac paklu ognjenomu.« Riječi »raka« i »budalo« značile su kod Židova najveće ruganje, tako da je to bilo jednako kao da rekneš: bezbožniče i propalico!

1. Tko svoga bližnjega ražalosti, tko se s njime svađa i prepire, tko ga uvredljivim riječima ruži, vrijeđa ljubav tim teže, ako u svom srcu goji mržnju prama drugome te ga grubim i ružnim riječima vrijeđa.

O čuvaj se toga grijeha proti ljubavi bližnjega! Ti moraš ljubiti svoga bližnjega kao sebe samoga. Sam ne ćeš da te ruže, ne ruži ni ti drugih. Ti hoćeš, da drugi budu dobri prema tebi, budi i ti pun ljubavi prema njima! Sve, što hoćete da vama ljudi čine, činite i vi njima!«

2. Pitaj se kod sv. Pričesti, kakav sam ja prama svojoj braći i sestrama, prama

prijateljima i saučenicima?... Jesam li svadljiv?... Ružim li i karam li odmah kod svake prigode?... Pobudi pokajanje za sve pogreške, koje si u toj točki učinio proti ljubavi bližnjega i učini ozbiljne odluke!

Utorak: O ljubavi bližnjega. II.

1. U nedjeljnom evanđelju opominje nas Spasitelj da budemo pomirljivi prema bližnjemu. Ako koga mrzimo, ako se na koga ljutimo, kad drugi s nama nemilo postupa i nepravo nam čini, ne smijemo mirovati, dok se opet ne pomirimo. Spasitelj kaže: »Ako doneseš dar svoj na oltar, a sjetiš se, da brat tvoj ima nešto proti tebi, ostavi dar svoj pred oltarom i hajde i pomiri se s bratom svojim, onda dođi i prikaži dar svoj.« Zapamtimo dobro riječi dragog Spasitelja! On hoće time da rekne: »Prikažeš li dragom Spasitelju sve molitve, sv. Mise, Pričesti, nadvladanja i drugo, sve se to Njemu ne sviđa pravo, doklegod mrziš bližnjega svoga te si zavidan, pa dok ljutinu nosiš u srcu i ne ćeš da se pomiriš. Ako pače u teškom neprijateljstvu sa bližnjim živiš, onda to

sve nema nikakve vrijednosti, jer se onda nalaziš u stanju smrtnoga grijeha. Tko nije pomirljiv i ne oprašta rado svome bližnjemu, taj ne može u Očenašu od srca moliti: »Otpusti nama duge naše, kako i mi otpuštamo dužnikom našim!«

2. Dragi Isuse, Ti si krotak i ponizan srcem, Ti si oprostio na križu svim svojim uvrediteljima i mučiteljima, daj i meni jakošću sv. Pričesti pomirljivo srce! Pomozi mi, da uvijek, kada se ogriješim o ljubav k bližnjem, odmah sve uredim i sa svima živim u slozi i zadovoljstvu. »Isuse, krotki i ponizni srcem, učini srce moje po Srcu svome!«

19. srpnja: Sv. Vinko Paulski.

1. Sv. Vinko Paulski rodio se u jednom seocu južne Francuske. Kao dječak čuvao je očeve svinje, a kasnije poče učiti i postade svećenik. Samo Bog znade, koliko je taj sveti čovjek učinio za svoga bližnjega tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa. Cijeli svoj život žrtvovao se za ljude. On utemelji zadrugu svećenika, koji su si uzeli za zadaću, da drže misije siromašnim slojevima naroda. Utemelji i red milosrd-

nih sestara, koje su se osobito posvetile njezi bolesnika. U Parizu dade sagraditi veliko sirotište, u kojem se i danas još njeguje i odgaja preko 10.000 djece. Osnovao je također zadrugu sestara, koja je preuzela obuku ženske mladeži, a k tome još zadrugu, koja se morala zauzimati za one djevojčice, koje su se nalazile u pogibelji, da izgube čistoću. Svetac umre iza radinoga i neumornoga života god. 1660. navršivši 85. godinu života.

2. Zar da te ne potakne ovaj krasni primjer ljubavi k bližnjemu, da i Ti budeš milosrdan prema drugima? Kako je kod tebe u toj točki? Ne bi li možda i ti mogao učiniti više djela ljubavi dijeleći milostinju, pohađajući bolesnike i siromahe i t. d.? I kad bi te Bog pozvao jednom u samostan, da tamo djecu podučavaš ili da se brineš za bolesne i siromašne ili da ideš u poganske zemlje na misije, bi li bio pripravan slijediti taj poziv? ... Promisli sve to jednoć kod sv. Pričesti!

Četvrtak: Uzvišenje Josipa misirskog.

Josip bijaše dulje od dvije godine u tamnici. Kralj Faraon je sanjao jednom o

debelim i mršavim kravama, o punom i kržljavom klasju. Nitko mu nije mogao protumačiti toga sna. Od svoga peharnika čuje za Josipa, te ga pozva iz tamnice.

Josip mu razjasni, da sedam debelih krava i sedam punih klasova naznačuje sedam plodnih godina, sedam mršavih krava i kržljavih klasova sedam neplodnih godina. Svjetova nato kralja, da u sedam rodnih godina sakupi sve preostalo žito za vrijeme nevolje. Te riječi budu kralju tako po volji, da je Josipa uzvisio i postavio ga je nad cijelim Misirom. Obuče ga u kraljevsko odijelo i dade ga u krasnim kraljevskim kolima voziti okolo. Glasnik jedan morao je ići pred njim i vikati: »Prignite koljena pred njim, jer je on postavljen nad cijelim Misirom!«

1. Dugo je Josip trpio, konačno dođe spas i uzvišenje. Zapamtimo si to: Bog ne ostavlja ništa nenaplaćeno, često treba dugo, dok nagrada dođe. Katkada toga na ovome svijetu nikako i ne bude, ali onda tim stalnije u vječnosti.

2. Divi se također velikoj mudrosti Božjoj! Tko bi mislio, da će s Josipom tako biti, kad je bio prodan kao rob i u tamnicu bačen? Kako je Bog sve lijepo

uredio! Ne tuži se zato nikada radi kušnje i trpljenja, nego misli uvijek: Bog već zna, zašto je to dobro. »Ne moja, nego Tvoja neka bude volja.«

Odluka za sv. Pričest!

Petak: Josip oprašta svojoj braći.

1. Kako je Josip unaprijed rekao, tako se i zbude. Dođe sedam rodnih godina, a iza ovih također sedam gladnih. Svuda je vladala velika nevolja, pa i u zemlji Kananskoj. Zato pošalje Jakov svoje sinove u Egipat, da tamo kupe žita. Kad su došli, odvedoše ih pred Josipa. Oni ga ne prepoznaše, ali on ih odmah prepozna. Josip bi se mogao osvetiti za veliku i tešku nepravdu, što su mu braća nanijela, ali on toga nije učinio. Oštro im progovori i baci ih u tamnicu. To učini samo zato, da ih kuša i da vidi, jesu li se popravili nakon toliko godina, i braća zbilja uvidješe, da sve muke, što ih moraju u Misiru da trpe, nijesu ništa drugo, nego kazna Božja za veliku nepravdu, koju su učinili na svome bratu Josipu.

2. Najposlije im se otkrije Josip riječima: »Ja sam Josip, vaš brat, kojega ste

u Egipat prodali, ne bojte se! Nisam došao u Egipat radi vašeg dogovora, nego voljom Božjom, koja me je učinila knezom nad cijelim Misirom.«

3. Tebi se nikada ne će takova nepravda u životu dogoditi, kao Josipu misirskom. Jesi li i ti rado pripravan oprostiti ili naginješ na osvetu? Nastojiš li zlo zlim vratiti? Onda ne bi bio sličan dragom Spasitelju, koji je dapače još na križu molio za svoje neprijatelje. Ako moraš što podnijeti i pretrpjeti, misli kao braća Josipa misirskoga i reci samome sebi: Smatram ovo kao pokoru i kaznu, koju mi Bog šalje radi mojih mnogih pogrešaka i grijeha. Upotrijebi ovakove dragocjene prigode, da zadovoljiš za svoj prošli život i da si uštediš kazne u vječnosti!

Prikaži te odluke dragom Spasitelju u sv. Pričesti!

22. srpnja: Svetkovina sv. Marije Magdalene.

Marija je Magdalena provodila najprije grešan život. Ona bijaše bogata i lijepa, a kretala se u lakoumnom društvu. Jednoga dana čula je, gdje dragi Spasitelj pro-

povijeda u Kafarnaumu. Time je bila u nutrini svoje duše tako dirnuta, da je posve promijenila svoj život. U kući farizeja Simona baci se ona ponizno pred noge Spasiteljeve i plakaše gorke suze kajanja. Isus je pogleda pun ljubavi i smilovanja i reče: »Mnogi će joj se grijesi oprostiti, jer je mnogo ljubila.«

1. Promatraj dobru volju Magdaleninu i milosrđe Spasiteljevo! Klečiš li i ti tako skrušenim pokajanjem pred Isusom? Trudiš li se, da kod svojih ispovijedi probudiš, koliko je moguće, skrušeno pokajanje? Kaješ li se često za svoje grijehe, osobito kod sv. ispovijedi i pričesti, kod večernjega ispitivanja savjesti?

Ne zaboravi te znamenite točke, time će biti tvoja duša od dana na dan čišća i svetija.

2. Marija Magdalena je ozbiljno nastojala da popravi svoj život. Ona je postala gorljiva službenica i učenica Spasiteljeva i takva je ostala do svršetka svoga života.

Zapamti si: Želiš li znati je li tvoje pokajanje i tvoja odluka ozbiljna, onda se samo ispitaj, nastojiš li oko toga, da se kloniš grijeha i da revno služiš dragome Spasitelju čistim životom. Ne koriste same

lijepe riječi kod ispovijedi i pričesti, nego poslije riječi moraju slijediti dobra djela.

Kako je s tobom?... Odluke kod svete Pričesti!

ŠESTA NEDJELJA PO DUHOVIMA.

Nedjelja: Čudesno umnoženje kruha.

1. Jednom se sakupilo oko Isusa mnogo naroda. Već su se tri dana ti dobri ljudi kod njega zadržavali, a nijesu imali ništa jesti. Tada reče Isus svojim učenicima: »Žao mi je naroda. Ako ih pustim kući bez jela, iznemoći će na putu, jer su neki od njih došli izdaleka.«

Te riječi Gospodinove sadržavaju veliku pohvalu za taj dobri narod i njegovu revnost. Bi li mogao Spasitelj također i tebe pohvaliti radi tvoje gorljivosti u molitvi, u pohađanju sv. Mise radnim danom, u primanju sv. Pričesti i t. d.? Ili te mora koriti, jer ti je sve previše, jer uvijek nađeš kakav izgovor, kad moraš štogod učiniti za svoju dušu?...

2. Isus učini veliko čudo umnoživši kruh. Sa pet hljebova i dvije ribe nahrani

On više od 4.000 ljudi. Promatraj svemogućnost Spasiteljevu! On može uvijek pomoći, i ako je nevolja još tako velika. Čvrsto se uzdaj u tu svemogućnost! Uzdaj se također i u veliku ljubav Božanskoga Srca! O, kako je Spasitelj dobar! Zato hajde najprije k Njemu, ako imaš što na srcu! Kod Isusa si tako bogat i sretan, bez Njega si tako siromašan!

Što ćeš Mu danas reći? . . .

26. srpnja: Svetkovina sv. Ane.

1. Danas je svetkovina sv. Ane. Promatraj tu pobožnu majku sa njezinim svetim djetetom Marijom. Zarana ju je poučavala u Božjim zapovijedima i opominjala na svako dobro. Njezino jedino nastojanje bijaše da svoje drago dijete uzgoji za Boga i da ga posveti Njegovoj sv. službi. Promatraj također Mariju, kako nježno ljubljaše svoju majku! Kako je veselo slušala svaku njezinu riječ, kako joj je rado pomagala, kako je nastojala da svojoj majci svaki posao olakša, što je bolje mogla.

2. O kako je to bio lijep život među majkom i djetetom! Je li kod tebe tako

slično? Ljubiš li svoju majku? Jesi li rado kod nje? Nastojiš li, da je svaki dan razveseliš? Može li tvoja majka o tebi reći, da si poslušno dijete? prikazuješ li marljivo Misu za nju? Pohađaš li rado grob majčin?

Ozbiljno se sjeti kod Pričesti na veliku dužnost četvrte zapovijedi! Okaj sve, što si u životu počinio proti istoj i obnovi dobre odluke!

Utorak: Jakovljevo veselje.

1. Kad su se braća vratila iz Misira, povikaše odmah, čim ugledaše oca svoga: »Josip, sin tvoj, živi i gospoduje nad cijelim Egiptom!« Jakovu je tako bilo, kao da se probudio od teškog sna. Isprva nije htio vjerovati. Pun veselja otputuje sa cijelom svojom obitelju u Misir. Josip se doveze ocu ususret. Čim ga uoči, skoči iz kola, pane mu oko vratu i glasno plakaše od radosti. Otac reče Josipu: »Rado ću sada umrijeti, jer sam tebe vidio!«

2. Na primjeru Jakobovu možeš vidjeti, kako je velika i snažna ljubav roditelja prema djeci. Dvadeset i tri godine žalio je za Josipom, a kad je čuo, da živi,

ostavi odmah svoju domovinu i usprkos svojoj velikoj slabosti i starosti podnese teško putovanje u Misir, sve samo Josipu za ljubav. O, što ne čine roditelji za svoju djecu! Misli ovdje također i na svoje roditelje i promisli, što im sve imaš da zahvališ! Misli također na to, što im sve duguješ za njihovu ljubav! Naplati im to pravom ljubavlju i budi im uvijek poslušan!

Žrtvuj te odluke dragom Spasitelju u svetoj Pričesti!

31. srpnja: Sveti Ignacije Lojolski.

1. Sv. Ignacije potječe od plemenite obitelji u Španjolskoj, a rodio se god. 1491. u dvorcu Lojola. Najprije se posveti vojničkoj službi. Godine 1521. bude ranjen u nekoj bitki. To bijaše početak njegova svetog života. Dok je naime ležao u bolesničkom krevetu, čitao je život svetaca, najprije iz dugočasnosti, no malo pomalo probudiše se u njemu druge misli. Najednom upozna jasno, da je čovjek samo zato na svijetu, da svaki čas svojega života Bogu služi. On jasno uvidje, da je dosada naopako živio. Kad

je ozdravio, obavi veliku ispovijed, povuče se u jednu špilju kod Manreze, gdje je deset mjeseci vršio strogu pokoru. Kasnije sakupi mnoge svete muževe oko sebe i utemelji red Isusovaca. Umro je god. 1556.

2. Cijelo nastojanje tog sveca bijaše, da Boga svetim životom što više proslavi. Njegova lozinka bijaše: »Sve na veću slavu Božju!« Bio je duboko prožet istinom. Ja sam sav stvoren za Boga — moram dakle i sve činiti Njemu na slavu. Isto tako veliko bijaše i njegovo nastojanje, da mnogo duša predobije za Boga. Bio je pun žarke gorljivosti. Jednom reče ove lijepe riječi: »Kad bih mogao umrijeti tisuću puta u jednom danu, rado bih to učinio, da jednoj samo duši pomognem.«

3. Kako je kod tebe u ovim dvjema točkama? Živiš li sav za Boga od jutra do noći ili živiš nepromišljeno? ... Činiš li i ti štogod za spas neumrle duše svoga bližnjega? Misliš li na to u svojim dnevnim molitvama? ...

Odluke za sv. Pričest!

Četvrtak: Isus u Presv. Sakramentu je naš otac.

Isus gleda iz tabernakula na cijeli svijet i sve ljude posmatra kao svoju djecu i brine se za njih kao ljubezni otac.

1. On se brine za naše uzdržavanje. Svaki dan nam pruža kruh života u sv. Pričesti. Svi mogu jesti od toga kruha, koji imaju dobru volju. Tko gladuje na duši, t. j. tko rijetko ide k sv. Pričesti, taj postaje slab i mlitav u dobru i pada u grijeh. On je sam tome kriv. Isus hoće da mi k Njemu dolazimo, on nas svaki dan poziva k svojoj gozbi ljubavi.

2. Isus kao naš otac u presvetom Sakramentu, prima svoju djecu pod svoje okrilje i zaštitu. On je uvijek kod nas, kad nam prijeti kakva pogibao, on nas krijepi svojom milošću, kad nam đavao hoće da naškodi svojim napastima.

3. Isus drži svoje očinsko srce za nas uvijek otvoreno. Uvijek možemo k Njemu doći, kadgod hoćemo. On nas uvijek sluša i ima uvijek vremena za nas. Njemu možemo sve reći i s Njime o svemu govoriti. On nas savjetuje i pomaže u svim našim potrebama, kakve one bile da bile.

O idi samo marljivo k očinskom Srcu dragog Spasitelja! Zadržavaj se rado kod Njega! Tisuć puta je bolje Isus, nego i najbolji zemaljski otac. Sad kad pristupiš k svetoj Pričesti, obnovi se opet u ljubavi k Njemu i preduzmi si, da ćeš mu danas vjerno služiti i tako Ga razveseliti.

Petak: Požrtvovni život Srca Isusova.

Među krepostima Božanskoga Srca Isusova osobito je jedna, koju moramo nasljedovati naime ljubav k požrtvovnome životu. Ili što je drugo bio život Spasiteljev nego velika žrtva?

1. Misli na žrtvu siromaštva! Isus je bio siromašan od svoga rođenja pa do smrti na križu, siromašan u svom stanu, siromašan u svom odijelu, siromašan u svojoj hrani. Najviše je općio sa siromašnim i jednostavnim ljudima. To siromaštvo nastavlja u Presv. Oltarskom Sakramentu. Može li biti za Sina Božjeg što jednostavnije i siromašnije, nego što je neznatna prilika kruha, pod kojom je dan i noć nazočan?

2. Misli na žrtvu rada, koju je prinosio trideset godina! Nizak je i težak bio

taj posao, jer je kao tesar zasluživao svoj kruh.

3. Misli na žrtvu gorkih boli, Njegovu smrt! Ima li koji čovjek, koji je podnio više boli, više muka, poniženja, negoli naš dragi Spasitelj? I šta mora još sada gledati iz Svetohraništa? Koliko se puta u danu Njegovo Presv. Srce vrijeđa i žalosti velikom nezahvalnošću ljudi?

Ako Presv. Srce Isusovo štuješ, misli onda na žrtve toga Srca i uzmi ih za uzor! Zapamti si ovo: Kršćanski kreposni život nije moguće provoditi bez žrtava. I ti možeš Isusu svaki dan prinositi žrtve, ako rado snosiš siromaštvo, ako si u jelu i pilu sasvim zadovoljan, ako svoj posao dnevno izvršuješ, ako se predaješ u volju Božju u svojoj bolesti i nesreći, ako svoje oči, svoje uši, svoj jezik, svoju radoznalost svladaš i t. d. Tko ima dobru volju, naći će uvijek prigodu, da se nadvlada iz ljubavi k Isusu. I upravo te žrtve čine naš život svetim i zaslužnim za vječnost.

Odluke za sv. Pričest!

2. kolovoza: Sv. Alfonzo Ligori.

1. Sv. Alfonzo Ligori rodio se u Napulju 1696. Od rane mladosti štovao je osobito Presv. Oltarski Sakramenat i Majku Božju. Zato je provodio tako svet i krepostan život. Štovanje Presv. Oltarskog Sakramenta i Bl. Dj. Marije dva su poglavita sredstva, da čisto i sveto živimo. Kako je u ovom kod tebe?...

2. Uza svu svoju pobožnost i krepost bijaše Alfonzo također vrlo marljiv u učenju. Napredovaše vrlo i bijaše već u mladim godinama pripravan za svoje zvanje. Kako je kod tebe u toj točki?... Zapamti si ovo: Mladost je vrijeme sjetve. Bog ti je zato dao darove i sposobnosti, da ih marljivo upotrijebiš i da se pripraviš za svoje zvanje.

3. Alfonzo postade svećenik. U tom svetom zvanju neizrecivo je mnogo djelovao na slavu Božju i za spas neumrlih duša. Malo je svetaca, koji su toliko učinili za Boga i bližnjega kao sv. Alfonzo. On je pače učinio zavjet, da nijedan čas ne će biti bez posla. Nasljeduj u ovoj točki i ti taj lijepi primjer velikoga sveca! Živi

sasma za Boga od jutra do mraka i posveti Bogu svaki čas tvoga života.

Žrtvuj učinjene odluke dragom Spasitelju u svetoj Pričesti. Gledaj da ih već danas izvedeš u koliko ti je to moguće.

SEDMA NEDJELJA IZA DUHOVA.

Nedjelja: Nedjeljno evanđelje.

1. U današnjem evanđelju daje nam Spasitelj različne pouke i opomene. Najprije govori o krivim prorocima: »Čuvajte se krivih proroka, koji su izvana kao ovce, a iznutra su vuci grabežljivi. Po plodovima njihovim poznat ćete ih.« Pod krivim prorocima misli Isus najprije farizeje. Oni su znali uvijek tako lijepo i pobožno govoriti i tako se svetima činiti izvana, a u srcu su bili puni neiskrenosti i grijeha.

2. Nema li i među ljudima mnogo takovih, koji upravo ovako čine? Pripadaš li i ti k njima? Pokazuješ li se i ti pobožnijim i boljim, nego što si uistinu? Nijesi li licemjeran? Jesi li prema svim ljudima otvoren i pošten ili možda drukčije govoriš i radiš, nego što u nutrini misliš?

3. O dragi Isuse, za sve se od srca kajem, što sam god licemjerstvom pogriješio. Danas ću kod sv. Pričesti čvrsto odlučiti, da ću biti prema svima, a osobito prema roditeljima i poglavarima, otvoren i iskren, a ne podmukao. Pomozi mi svojom milošću!

Ponedjeljak: O zavađanju.

1. Misli još jednom na jučerašnje evanđelje: »Čuvajte se lažnih proroka, koji su izvana kao ovce, a iznutra su vuci grabežljivi!« Pod krivim prorocima mogu se također razumjeti i oni ljudi, koji gledaju da nas zavedu na grijeh. K ovim zavoditeljima pripada u prvom redu đavao. On je najveći lažac, licemjer i pretvaralica. Predstvalja nam grijeh lijepim, zamamljivim i lakim, dok nas ne uhvati u svoje mreže. Kad nas hoće zavesti n. pr. na nečistoću, onda nam iznosi sve moguće isprike. Zašto ne ideš više s ovim drugovima? Ovaj puta ćeš bolje paziti nego zadnji puta, pa ne ćeš sagriješiti; — ovu knjigu možeš čitati, ona ti ne će škoditi, ako ti zla ne ćeš; — zašto hoćeš danas da budeš iznimka i ostaneš kod kuće, kad

se drugi vesele i naslađuju; — ova misao, ovaj posao nije tako zao, osim toga možeš se ti opet ispovjediti i popraviti već sutra, ako hoćeš. Ne smiješ biti tako strašljiv, ni drugi nijesu takovi.

2. Slično čini zao neprijatelj i kod drugih zapovijedi. Ti si sigurno već često opazio ovo zavađanje i u svome ga srcu čuo. Jesi li mu se uvijek čvrsto opirao, ili si se sasvim prepustio grijehu? . . . Čuvaj se ovog zavoditelja i licemjerca, jer on ne misli dobro, nego hoće da naškodi tvojoj neumrloj duši.

Odluka za sv. Pričest!

Utorak: O zavađanju.

1. Pod krivim prorocima, o kojima je Isus u evanđelju govorio, možemo razumijevati i svakoga čovjeka, koji hoće da druge ljude na grijeh zavede. Zavodioci su pomoćnici đavla i čine slično kao i on. Dolaze nam kao ovce, govore lijepo i slatkim nas riječima mame na grijeh, a iznutra su vuci grabežljivi, koji nanose našoj duši najveću štetu. Zavoditelji obično ovako govore: Ako danas nijesi išao u crkvu, do toga nije mnogo stalo, ta

u nedjelju se mora također počivati i zabavljati; — ne moraš baš svega poslušati, što ti roditelji kažu, ta ti i sam znadeš, što moraš činiti; — ne trebaš svojim roditeljima i poglavarima uvijek istinu reći, možeš se i ispričati; — ne budi tako strašljiv u šestoj zapovijedi, ta ne trebaš biti bolji od drugih; — u ispovijedaonici ne moraš baš svega reći, to nije potrebno. — Tako i na hiljadu sličnih načina zavode oni naše duše na grijeh. Bježi od takovih ljudi, drugova i prijatelja! Kloni ih se i govori uvijek kao Josip misirski: »Kako bih smio toliko zlo učiniti i sagriješiti Bogu svome!«

2. Ali i ti ne smiješ nikada navesti svoga bližnjega na grijeh. Čuvaj se, da ga ne navedeš ni na mali grijeh, pa bilo to i posve mala laž od šale. Gledaj naprotiv uvijek, da svoju braću i sestre kao i sve, s kojima se družiš, vodiš k dobru lijepim poukama, opomenama, lijepim riječima, a osobito dobrim primjerom.

Koje odluke moraš kod razmatranja učiniti? Žrtvuj ih dragom Spasitelju u sv. Pričesti!

Srijeda: Dobro drvo.

1. Isus kaže u evanđelju zadnje nedjelje: »Svako dobro drvo dobre rodove rađa, a zlo drvo zle rodove nosi.«

Tko je to drvo? To je čovjek. On je od Boga posađen u vrt ovog svijeta, da donosi plodove za život vječni. Priča o dobrom drvetu sjeća nas na našu životnu zadaću, na najveće i najvažnije pitanje: Zašto sam na svijetu?

Ne zaboravi ni jednog dana na ovo pitanje, nego reci češće sa sv. Bernardom: »Bernarde, zašto si došao?«

Hoćemo li da drvo raste i plodove nosi, moramo ga hraniti i natapati. Tako treba čovjek hrane i za svoju dušu. Bog ne zaboravlja to ni jedan čas. Milost iza milosti šalje Bog onima, koji su dobre volje. Tko hoće dobre plodove da nosi, taj će ih sigurno donijeti, jer mu je Bog uvijek pripravan pomoći. Molitve, svete Mise i Pričesti, dobre nakane, strelovite molitvice kod posla, to su sve velika sredstva milosti, a možemo se svaki dan s njima poslužiti, samo ako imamo dobru volju.

Kako je s tobom u toj točki? Hoće li tebe Spasitelj brojiti za dobro ili suho drvo? Odluči čvrsto kod svete Pričesti, da ćeš svaki čas samo za Boga upotrijebiti i sve Njemu na čast činiti.

Četvrtak: Dobra djela.

1. Svaki čovjek treba da bude na zemlji dobro drvo i da dobre plodove rađa. Tko je kao zlo drvo i ne nosi nikakva ploda, posjeći će se i u oganj baciti, to će reći, tko ovdje naopako živi i ne brine se revno za svoju dušu, taj će od Boga biti kažnjen vječnim paklom. Dobre plodove moramo nositi i takva djela obavljati, za koja ćemo zaslužiti plaću u nebu. To ćemo moći samo onda, ako smo u stanju milosti posvećujuće i ako naša dobra djela obavljamo iz čiste nakane. Tko u smrtnom grijehu obavlja dobra djela, može doduše steći milost obraćenja od Boga, ali plaće za nebo ne dobiva, makar još toliko dobra činio. Tko u teškom grijehu živi, taj je neprijatelj Božji, a neprijatelja ne može Bog nagraditi, nego ga mora kazniti. Još jedno je potrebno, da naša djela budu zaslužna za nebo. Moramo ih naime obavljati Bogu za ljubav, a ne zato, da se ljudima dopadnemo i od njih budemo hvalje-

ni i čašćeni. Tko samo ljudima za volju čini dobro, za njega vrijede riječi, koje je Spasitelj rekao farizejima, koji su bili samo zato pobožni, da ih ljudi vide: »Primili ste već plaću svoju.«

2. Odluči danas kod sv. Pričesti, da ćeš uvijek gledati da budeš u stanju milosti posvećujuće i radije umrijeti, nego teško sagriješiti. Osim toga da ćeš često preko dana, a osobito kad te ohole i samodopadne misli obladaju, obnoviti dobru nakanu: »Sve samo za Boga, a ne da se ljudima dopadnem.«

Petak: Dobra djela.

1. Dobra djela moraju biti tvoje bogatstvo za svu vječnost. Sad je vrijeme sjetve, a u vječnosti je vrijeme žetve. Ako hoćeš da punih ruku dođeš pred sud Božji, onda upotrijebi svaki dan i svaki sat za obavljanje dobrih djela. Misli također uvijek samo na onaj jedan dan u kojem živiš, jer ne znaš, hoćeš li sutra još živjeti. Upotrijebi svaki dan tako, kao da ti je zadnji u životu.

2. Ne smiješ se zadovoljiti time, da činiš samo najpotrebitije, kad moliš, pričešćuješ se, u krepostima se vježbaš i činiš dobra djela, nego treba da svaki dan sve više napreduješ i usavršuješ se.

Spasitelj nam kaže: »Tko je pravedan, neka bude još pravedniji, a tko je svet, neka bude još svetiji!« Nije dosta, da samo moliš, nego treba da revno moliš. Ne moli samo ono, što moraš, nego izgovori također i po koju svojevoljnu odabranu molitvicu na pr. molitve Srcu Isusovu i Bl. Dj. Mariji, Presvetom Oltarskom Sakramentu, svome zaštitniku i druge. Ne smiješ samo onda ići k sv. Misi i na sv. Pričest, kada moraš, nego čini tako često, kako samo možeš. Moraš se marljivo vježbati u krepostima, u posluhu, čistoći, u obuzdavanju jezika i ne smiješ u ovim vježbama popustiti, dok zbilja nijesi napredovao. Kao marljiva pčela moraš danomice sakupljati i nositi. O da znaš, kako ćeš se za svaki Očenaš, za svaku strelovitu molitvicu u vječnosti veseliti!

Prinesi sada, kad se misliš pričestiti, dragom Spasitelju svoje odluke i gledaj danas marljivo na njih misliti i revno ih izvesti!

4. kolovoza: Sv. Dominik.

1. Sv. Dominik rodio se u Španiji, u Kalarogi god. 1160. Još dječakom pokazivao je osobitu skromnost, čudnovatu umjerenost u svemu i veliku sklonost k molitvi.

Nijesu li to krasna svojstva, koja mladost posvećuju? Nasljeduj sveca u ovim trima točkama! Prvo, budi skroman i sabran! Ostani rado kod kuće! Uči i radi marljivo! Ne budi raspušten na ulici i kod igre! Ne traži cijeli dan zabava i naslada, nego upotrijebi korisno dragocjeno vrijeme! Ne brbljaj neprestano! Drugo, budi umjeren! Umjerenost možeš vježbati kod jela i pila, u govoru, gledanju, slušanju, u igri, i kod mnogih drugih zgoda. Treće, rado moli! Tvoja odluka neka bude uvijek: Sve mora biti molitva od jutra do večera. »Sve na veću slavu Božju!«

Misli na ove tri točke kod svete Pričesti i odluči, da ćeš već danas nešto od toga učiniti!

2. Svetac je kao svećenik mnogo radio za obraćenje krivovjeraca u južnoj Francuskoj. Osnovao je red Dominikanaca te je sa svojim redovnicima mnogo radio i molio tako, da je opet hiljade i hiljade povratio u katoličku Crkvu. Sama Blažena Djevica naučila ga je moliti sv. krunicu. Često puta je znao reći, da je osobito moljenjem sv. krunice postigao velikih uspjeha.

Jesi li ti tako revan u molenju sv. krunice? Krunica mora biti tvoj neprestani pratilac! Svaki dan najmanje jednu deseticu!

OSMA NEDJELJA IZA DUHOVA.

Nedjelja: Nepravedni upravitelj.

1. U današnjem evanđelju pripovijeda Isus slijedeću priču: Čovjek neki bijaše bogat, koji imađaše upravitelja, i ovaj bi ozloglašen kod njega, da prosipa dobra njegova. I dozvavši ga reče mu: Šta ovo čujem za tebe? Daj račun, kako si upravljao! Više ne možeš biti upravitelj moj.«

2. Smisao ove priče nije teško razumjeti. Bogati čovjek je Bog, a upravitelj je čovjek; dobra su zemaljska darovi duše i tijela, koje nam je Bog dao za vječnost. Jednom će se i tebi ove riječi reći: »Daj račun, kako si upravljao! Daj račun za

svaki čas, sat i dan svoga života!« Kad bi to danas već bilo, bi li kod tebe sve u redu bilo? Kakav bi ti bio upravitelj pravedni ili nepravedni? Kako si upravljao darovima i dobrima: svojim razumom, pamćenjem i svim svojim mislima? . . . Voljom i svim djelima? . . . Tijelom i osjetilima? . . . Svim milostima, koje si svaki dan dobio, da posvetiš život svoj?... Jesi li svoje krivice uništio dobrom ispovijeđu, čestim kajanjem, pokorničkim djelima i zadovoljštinom? . . . .

3. Misli kod Pričesti i Mise na te stvari! Ta to su najznamenitije stvari u tvom životu! Pazi osobito na one točke, u kojima si katkada pogriješio!

10. kolovoza: Svetkovina sv. Lovre.

1. Sv. Lovro živio je u prva kršćanska vremena i bio je đakon pape sv. Siksta II. Đakoni su imali služiti kod službe Božje i brinuti se za siromahe. Kad su papu vodili na mučeničku smrt, dovikne mu Lovro: »Oče, kuda ćeš bez svoga sina? Veliki i sveti svećeniče, kuda ćeš bez svoga đakona?« »Ne ostavljam te,« reče papa, »nego ti ćeš morati još veću borbu pretrpjeti. Iza tri dana slijedit ćeš me. Hajde i pobrini se za crkveno blago, koje ti je povjereno.«

2. Lovro se je veselio ovim riječima, te je podijelio crkveno blago među siromašne kršćane. Kad je poganski sudac zahtijevao crkveno blago i bogatstvo, pokaže mu veliku množinu staraca, bolesnika, siromaha i reče: »To je crkveno blago!« Na to uhvate Lovru te ga najprije izbičevaše i staviše na muke, a slijedeći su ga dan polako na užarenoj tavi pekli. Svetac je bio tako postojan kod tih velikih i užasnih muka, da je šaljivo rekao sucu: »Na jednoj strani sam dosta pečen, okrenite me na drugu!« Moleći se Bogu predao je duh svoj.

Od ovoga velikog mučenika moraš da se naučiš jakosti i junaštvu. Jakost je potrebna u mukama i nesreći, u neprilikama i poteškoćama ovoga života, u nadvladavanju i pokori. Ili kaži sam, zar ti ne manjkaju često ove kreposti? Kako jaučeš i tužiš se, kad moraš štogod trpjeti ili podnositi! Kako mrmljaš i kako si nestrpljiv, kad ti ne ide sve po želji! Kako ti se je teško nadvladati u jelu i pilu, u oblizavosti i igri, kod ustajanja ujutro, u pogledima, u slušanju i. t. d.

Ispitaj se kod Pričesti o ovim stvarima i obnovi svoje dobre odluke!

Utorak: O smrti.

»Daj račun o svom upravljanju!« Ove će se riječi iza kraćeg ili duljeg vremena i tebi reći, kad dođe tvoj smrtni čas i kad tvoja siromašna duša mora doći pred sud Božji. Kako će ti biti u onaj čas pri duši, kad se moraš rastaviti od svojih roditelja, braće i sestara, rođaka i znanaca! Kakav će strah obuzeti tvoju dušu, kad si rekneš: Sad je moj život pri kraju, sad nemam više prigode sakupljati zasluga za vječnost Da, sve ćeš onda morati ostaviti, sve što ti je bilo milo i drago, sve što si cijenio, dapače i svoje tijelo, s kojim si toliko godina živio.

Nijesi li lud, ako se sad uvijek zabovljaš samo vremenitim stvarima i misliš jedino na zemaljske stvari, na zdravlje, na jelo i pilo, na lijepe dane, na prijatelje i znance, na slasti i zabave, na čast i hvalu, na ljepotu tijela i na mnogo drugih stvari, a glavne stvari zaboravljaš, naime Boga i neumrlu dušu?

2. U vječnost će te slijediti sva tvoja djela, kako dobra tako zla. Dobra će ti biti na veliku utjehu, a zla će ti prouzročiti strah i prokletstvo. Kad znadeš, da je sve ovo istinito, kao što je istinito da je jedan Bog u nebu, zašto si onda često puta tako lijen i nemaran u službi Božjoj? Sv. pismo nas opominje: »Kod sviju svojih djela misli na zadnje svoje stvari i ne ćeš sagriješiti!«

O čuvaj se svakoga grijeha, a osobito smrtnoga, pa i svoje glavne pogreške!... Budi revan u službi Božjoj dan na dan. Obavljaj savjesno svoje molitve, brini se savjesno za svoje svakidašnje dužnosti kod učenja i posla, budi točan u poslušnosti, oprezan i pažljiv u govoru i t. d. Čvrste odluke!

Srijeda: O smrti.

1. Umrijeti i u vječnost unići to je ozbiljna stvar. Zašto? Jer se samo jednom umire. Kad se u svijetu naškodi svom imanju nemarnošću i rasipnošću, može se to velikom štedljivošću opet popraviti, ali ako se nesretno umre, to jest u teškom grijehu, ta šteta je za cijelu vječnost nenadoknadiva.

2. O kako su ljudi često puta slijepi i ludi u najznamenitijim stvarima svoga života! Da se nauči neki posao ili umjetnost, treba nekoliko godina. Ali umjetnost dobro umrijeti, to je prva i najveća umjetnost cijelog života, pa se ipak ljudi tako malo trude, da je nauče. Ili zar nije smrt i toga radi već vrlo pogibeljna i ozbiljna, jer je tako nestalna i nesigurna? Kad ćeš umrijeti? Gdje ćeš umrijeti? Kako ćeš umrijeti? Toga ne znaš, samo jedno znaš, da ćeš umrijeti.

3. Poslušaj stoga opomenu Spasiteljevu, koju upravlja na sve ljude: »Bdijte i molite, jer ne znate dana ni časa!« Bdij t. j. misli često na smrt; budi revan u službi Božjoj; izbjegavaj pod svaku cijenu smrtni grijeh, koji te može dovesti u najveću bijedu. Moli, t. j. učini sav život službom Božjom, sve svoje molitve, djela, poslove i zanimanja! Moli Spasitelja u sv. Pričesti, da ti pomogne izvesti ovu znamenitu odluku!

13. kolovoza: Svetkovina sv. Ivana Berchmansa.

1. Sv. Ivan Berchmans je kao i sv. Alojzije i sv. Stanislav uzor i zaštitnik mladeži. Rodio se je god. 1599. u Diestu, u Belgiji. Roditelji su mu bili siromašni, ali pobožni i kreposni ljudi. Kad je Ivanu bilo sedam godina, opazila je njegova dobra majka, da on svako jutro rano ustane, obavi svoju jutarnju molitvu i onda se udalji od kuće. Upita ga, kuda ide, i dobije odgovor, da ide u crkvu poslužiti misniku kod sv. Mise. Često ga se i preko dana moglo vidjeti u crkvi, gdje kleči i moli krunicu. — Pokazuješ li i ti takvu gorljivost u pohađanju sv. Mise i u štovanju Presv. Sakramenta?

2. Prema svojoj majci bijaše Ivan pun djetinjske ljubavi. Majka mu bijaše bolesna mnogo godina, a Ivan joj iskazivaše sva djela ljubavi i pomagaše joj, koliko je samo mogao. Kakav si ti prema svojim roditeljima?

3. I prema svojim drugovima bio je Ivan uvijek ljubezan i susretljiv, tako, da su ga svi od srca ljubili. Nikad se nije svađao, nego je radije odmah otišao odanle. Isto tako izbjegavaše raspuštene i grešne ljude. Nasljeduj lijepi primjer toga sveca. Ivan se je htio sasvim Bogu posvetiti i stupi kasnije u red Družbe Isusove.

U 22. godini završi svoj kreposni život god. 1621.

P e t a k: O sudu.

1. Kad se tvoja duša odijeli od tijela, doći će pred sud Božji, a prva riječ, koju ćeš čuti, glasit će: »Daj račun o svome životu!« I sudac će se pokazati beskonačno pravednim. On je sveznajući Bog. Njemu su poznate naše misli i sklonosti. On je čuo sve tvoje riječi i vidio sva tvoja djela, ne može ga nitko pretvaranjem prevariti. Ti ćeš mu morati dati račun za milosti, koje ti je ponudio i darovao. On će tražiti račun i za to, da li si mogao još više dobra činiti, jesi li svoja dobra djela činio Bogu za ljubav, a ne da se ljudima dopadneš, sve, sve će biti očitovano. Sveci su drhtali kod pomisli na strogi sud Božji, a ti ćeš zar to za tako laku stvar smatrati? O da bi te Bog danas neočekivano pozvao, bi li bio tvoj život u redu?

2. Dragi Isuse, srdačno i iskreno te molim po današnjoj sv. Pričesti, daj, da uvijek ozbiljno mislim na sud, koji me čeka poslije smrti! Ja ću svaki dan ispitati svoju savjest i ne ću prestati da se kajem

za svoje grijehe. Također ću se trsiti, da svoje dobre odluke izvršim, osobito u ovoj točki ... O Isuse, pomozi mi svojom milošću!

15. k o l o v o z a: Velika Gospa.

1. Marija proboravi poslije uzašašća svoga Božanskog Sina još dulje vremena na zemlji. Ona je pomagala apostolima kod navještanja sv. Evanđelja tješeći ih i bodreći. Kad je Crkva uhvatila čvrst korijen i počela se širiti svijetom, bijaše Marija tijelom i dušom u nebo uzeta i okrunjena za kraljicu neba i zemlje. Predstavi si kakvo je to slavlje bilo, kad je Majka Božja uzašla na nebo! Tisuće anđela i svetaca pozdravili su je i slavili kao svoju kraljicu, a od tog doba se ona i na zemlji uzveličaje kao Kraljica neba. Ali Marija ne htjede biti samo kraljica, ona je htjela ostati i naša majka, kako je bila pod križem naša zaštitnica i pomoćnica. Tko može izbrojiti milosti, koje su udijeljene ljudima na zagovor Marijin od onoga slavnoga dana? Tko može izbrojiti duše, koje su po Njoj u nebo uvedene?

2. Misli danas srdačnom radošću na slavu tvoje nebeske Majke! Djetinjski joj se preporuči i vapi k njoj, da te uvijek štiti na tvom zemaljskom putovanju, da jednom budeš s njom sjedinjen u nebeskom domu. Preporuči joj također sve svoje mile, kao i sve što tebi pripada!

3. Danas se posvećuje i blagosivlje trava. Miomirisne trave sjećaju te na miomirisne kreposti, koje si je Marija stekla na zemlji svojim svetim životom. Nemoj zaboraviti, da i ti moraš kitu kreposti donijeti u vječnost. Koja je tebi krepost najteža?... Gdje manjka još najviše. Trsi se najviše baš u toj točki!

Odluke za sv. Pričest!

DEVETA NEDJELJA PO DUHOVIMA.

Nedjelja: Tvrdokornost Jerusalema.

1. Današnje evanđelje pripovijeda nam slijedeći događaj: »U ono vrijeme, kad se je Isus približio Jerusalemu i vidio grad, plakaše nad njim i reče: »O Jeruzaleme, kad bi ti znao u ovaj dan, što je za mir tvoj! Ali je sada sakriveno očima tvojim, jer će doći dani na tebe, kad će te neprijatelji opkoliti i sa svih strana ti prijetiti. Oni će tebe i tvoju djecu ubiti i neće ostati u tebi ni kamen na kamenu, jer nijesi upoznao vrijeme pohoda tvojega!«

2. Ove nam ozbiljne riječi Spasiteljeve kažu, da je užasno, kad se vrijeme milosti ne upotrijebi, nego tvrdokorno u grijehu i dalje živi, kako je to učinio nesretni Jeruzalem. Bog ti je dao vrijeme i život, da svaki čas upotrijebiš milost Božju za Njega i za svoju dušu. Jao tebi, ako ne upotrijebiš milost Božju, nego živiš u smrtnom grijehu i neprijateljstvu Božjem! To je najstrašnija nesreća, što te može stići u životu. Ako bi u takvom stanju naglo umro, onda bi se tebi isto dogodilo kao i Jeruzalemu, jer bi bio odbačen od Boga za cijelu vječnost.

Dragi Isuse, jedno te molim u ovoj sv. Pričesti, ne daj mi nikada da padnem u koji teški grijeh, a još me više čuvaj nesreće, da u smrtnom grijehu dalje živim! Radije bih umro odmah u tvojoj milosti, nego da tako nesretan život provodim!

Ponedjeljak: Smrtni grijeh.

1. Dragi Spasitelj govorio je u jučerašnjem evanđelju o tvrdokornosti Jeruzalema. Tvrdokoran je onaj čovjek, koja milost, što mu Bog daje, prezire i odbacuje, te u smrtnim grijesima lakoumno živi. Što je smrtni grijeh? Riječima se to ne može izreći. Sigurno je, kad bi mi mogli pogledati dušu, koja je samo jednim jedinim smrtnim grijehom okaljana, da bi morali od užasa i straha umrijeti.

2. Smrtni grijeh je najveća nepravda dragom Bogu nanesena, jer njime preziremo Boga, našeg najvećeg Gospodara i najboljeg Oca. Mi moramo Bogu služiti u svakom času našega života, jer zato smo stvoreni, drugo nemamo ništa na ovoj zemlji činiti. Tko Boga teško uvrijedi smrtnim grijehom, taj Mu ne služi, nego Ga prezire. Mi moramo također i zato Bogu služiti, jer smo od Njega sve primili. Imenuj mi nešto, osim grijeha, što ti sam od sebe imaš, a da ti Bog nije dao? Baš ništa ne možeš imenovati. Bog nam je dao tijelo i dušu, razum i volju, pet osjetila, imanje, jakost, zdravlje, vrijeme, ukratko — sve — ali sve samo zato, da Njemu

služimo i sve Njemu u čast upotrijebimo. Tko smrtno sagriješi, taj upotrebljava svoj razum i volju, svoju jakost i osjetila proti Bogu, jer Ga teško vrijeđa i žalosti. Tko u smrtnom grijehu živi, sprovodi opaki život. Jesi li već kada koji teški grijeh učinio? . . . Onda ga i opet okaj! Moli dragog Spasitelja u sv. Pričesti, da te očuva od strašne nesreće smrtnog grijeha!

Utorak: Smrtni grijeh.

1. Smrtni grijeh je najveća nepravda nanesena Bogu, jer njime Isusa, našeg najboljeg Otkupitelja, teško vrijeđamo. Pomisli, da te netko uz pogibelj svoga života izbavi iz kuće, koja je u plamenu. Hoćeš li ikada u svom životu zaboraviti na to i uvrijediti takovu osobu? Gle, tvoj Spasitelj te je izbavio od vječne smrti pakla. I koliko Ga je to stajalo! Promatraj umirućeg Spasitelja na križu i pitaj se: »Zar nije najgadnija nezahvalnost, kad ovu veliku ljubav grijesima uzvraćamo? Sveti Pavao kaže o svima, koji smrtno griješe, da Sina Božjeg nanovo razapinju i Njemu se rugaju. Je si li i ti među ovima?

2. Misli još i na ljubav, koju nam Isus iskazuje u Presv. Oltarskom Sakramentu. On stanuje tamo dan i noć, On se svraća, koliko puta samo hoćemo u našu dušu i resi je svojom milošću, On nam pomaže, gdje samo može, da sveto živimo i jednom u nebu sretni budemo. Ljubav je to i ništa drugo nego ljubav. A ljudi vraćaju tu beskrajnu ljubav smrtnim grijesima i teškim uvredama. Zar to nije strašno, nije li to sramotno i đavolski?

Odluči danas kod sv. Pričesti, da ćeš smrtni grijeh mrziti više od svega i uvijek provoditi čist život. Moli danas i sve dane za one nesretne ljude, koji žive u smrtnim grijesima.

Srijeda: Smrtni grijeh.

Promatraj danas još jednom smrtni grijeh, da ga odsada možeš prezirati! Smrtni grijeh je najveća nesreća za čovjeka. Što gorega ne može nas na zemlji stići.

1. U čemu se sastoji naša najveća sreća na zemlji i na nebu? U tom, da smo urešeni posvećujućom milosti i da se smijemo zvati djecom i prijateljima Božjim. Ovu veliku sreću gubimo u ovom času,

kad teško sagriješimo. Padamo u nemilost Božju i postajemo Njegovi neprijatelji. Kako nas je Bog prije ljubio, tako nas mora sada mrziti. A što to znači, kad nas Bog mrzi?

2. Ali to još nije sve. Teškim grijehom gubimo sve naše zasluge za nebo. Ako smo prije i još toliko dobra učinili i još tako velike zasluge stekli, čim sagriješimo, sve je izgubljeno, nemamo više prava na nebo. Umremo li u grijehu, onda smo od Boga odbačeni zauvijek, i vječni pakao bit će naša plaća. Zato i kaže sv. Pismo: »Svi, koji griješe i nepravdu čine, neprijatelji su svoje vlastite duše.« Sv. Magdalena Pacijska jednom je rekla: »Nikako ne mogu pojmiti, da čovjek zdravog razuma može smrtno sagriješiti. A isto je tako nepojmljivo, da čovjek, koji je teško sagriješio, ne čini sve moguće, da se grijeha što prije riješi.

Odluči kod sv. Pričesti ozbiljno, da ćeš se čuvati svake grešne prigode. Čuvaj se grijeha i bježi od njega kao od otrovne zmije; veselje je kratko, a kazna traje uvijek.

20. kolovoza: Svetkovina sv. Bernarda.

Sveti Bernard, koji je g. 1153. umro, bio je veliki svetac. On je svojim učenim spisima mnoge duše prosvijetlio, svojim propovijedima mnoge grešnike obratio i u 160 samostana, što ih je sam utemeljio, hiljade ljudi vodio do savršenosti. Bio je sasvim prožet Božanskom ljubavlju. Nastojao je, da samo za Boga živi i brinuo se za vječnost. Često si je govorio ove lijepe riječi: »Bernarde, zašto si došao? O svijetu nije ništa htio znati, zato je svoj život u samostanu sprovodio u držanju anđeoskih savjeta svojevoljnog siromaštva, čistoće i poslušnosti.

2. Možda je dragi Bog i tebe odabrao, da živiš savršeno u samostanu. Možda si i ti već katkada kod Pričesti mislio: I ja bih se rado Bogu posvetio. Moli Isusa kod Pričesti, da te vodi onamo, gdje te želi imati. I ako ne ideš u samostan, uvijek moraš Bogu služiti tako, kao da nemaš ništa drugoga na ovome svijetu raditi. Pitaj se često kao i sv. Bernardo: »Zašto sam došao?« Vježbaj se danas u kojoj lijepoj strelovitoj molitvici!

25. kolovoza: Svetkovina sv. Ljudevita.

1. Sveti Ljudevit († 1270.) bio je francuski kralj. Usred dvorskih ugodnosti ugodnosti ostao je čist kao anđeo. On se marljivo vježbao u postu i u pokori, a bijaše veliki štovatelj Presv. Oltarskog Sakramenta. Ove kreposti možeš kod svakoga sveca naći. Samozataja, pokora i revno štovanje Presv. Oltarskog Sakramenta to su glavna sredstva za krepostan život. Upotrebljuj i ti marljivo ova sredstva!

2. Ljudevit je jako mrzio na grijeh. Ovu mržnju na grijeh usadila mu je u srce njegova majka, sv. Blanka, već u ranoj mladosti. Ona mu je jedamput rekla, kad se je kod njezinih nogu igrao: »Ljubim te svom nježnošću, koju majka može imati, ali većma bih te volila vidjeti mrtva, nego okaljana smrtnim grijehom.« Kako si je Ljudevit ove majčine riječi zapamtio! Zapamti ih i ti! Bolje bi ti bilo, da prije umreš, nego da se ikada smrtnim grijehom okaljaš.

3. Ljudevit bijaše štovatelj muke i smrti Isukrstove. Za veliku cijenu kupio

je pravu trnovu krunu kao i dio sv. križa i time je uresio kapelu u Parizu.

Nasljeduješ li ovoga sveca u štovanju muke Spasiteljeve? Moliš li rado križni put, štuješ li revno pet rana Isusovih? Čitaš li rado o muci Isusovoj osobito u petak?...

Prikaži učinjene odluke dragom Spasitelju u sv. Pričesti!

28. kolovoza: Svetkovina sv. Augustina.

Sv. Augustin rodio se u Tagasti, u sjevernoj Africi g. 354. Kako je u poganskim gradovima onoga vremena učio, pošao je krivim putem, a zaveden od zlih prijatelja predao se sasvim svjetskim slastima i sprovodio opaki život. Njegova majka, sv. Monika, veoma se je brinula za svoga sina. Plakala je i molila se mnogo, da se obrati. Jednom joj reče neki biskup: »Sin tolikih suza ne može propasti.« Tako je i bilo. Augustin je poslije došao u Milan i čuo propovijed svetoga Ambrozija biskupa. Ovdje počima njegovo obraćenje. Na veliku subotu g. 387. primio je sv. krst. Poslije toga vratio se opet u Afriku i na-

skoro postade svećenik i biskup u Hiponu. Kako je prije grešno živio, tako je sada bio revan u kreposti i svetosti. Augustin pripada među najveće crkvene učitelje, jer je vrlo mnogo učinio za raširenje i obranu vjere proti krivovjerstvima onoga vremena. Crkva ga štuje i kao velikog sveca.

1. Nitko ne treba zdvajati, ako je u životu sagriješio. Bog je tako dobar i milosrdan. On oprašta svima, koji nastoje popraviti se, i odluče provoditi život svet. Bog daje svima dovoljno milosti, da možemo postati sveti. Moramo samo upotrijebiti te milosti u sve dane i provoditi kršćanski život.

2. Od svete Monike možeš učiti, kako moraš ustrajati u molitvi. Ako imaš kakvu veliku potrebu ili ako moraš mnogo moliti za svoje, ne prestani nego ustraj! Ustrajna molitva bude konačno ipak uslišana. Prikaži ove odluke dragome Spasitelju u sv. Pričesti!

DESETA NEDJELJA POSLIJE DUHOVA.

Nedjelja: Farizej i carinik.

1. Današnje evanđelje pripovijeda nam slijedeće: Dva čovjeka dođoše u hram da mole, prvi bijaše farizej, a drugi carinik. Farizej stajaše i reče: »O Bože, zahvaljujem Ti, da nisam kao ostali ljudi, razbojnici, grešnici ili kao ovaj carinik. Postim dva puta u tjednu i dajem desetinu od svega, što imam.« Carinik stajaše izdaleka i nije htio ni da podigne oči svoje k nebu, nego se udaraše u prsa i govoraše: »Bože milostiv budi meni grešniku!« Kažem vam, da je ovaj otišao opravdan kući svojoj a ne onaj.

2. Promisli, kojemu od ove dvojice si ti sličan u svome životu, farizeju ili cariniku. Jesi li i ti već koji put u svom srcu gojio želju, da te ljudi drže za dobra, pobožna, pametna, marljiva i spretna? Ne činiš li mnogo toga, da te ljudi hvale i štuju? Ne govoriš li rado o sebi što možeš i što znaš? . . . O čuvaj se oholosti, budi uvijek ponizan kao carinik i reci: »Sve što imam i što znadem, sve je samo

od Boga. Samo grijeh i zloća, to je moja svojina. O Bože, budi milostiv meni grešniku!« U ponizno srce svraća se Isus tako rado u Pričesti. Prikaži Mu svoje dobre odluke!

Ponedjeljak: O lakom grijehu.

Poslije smrtnoga grijeha je laki grijeh najveće zlo na svijetu. A zašto to?

1. I mali grijeh je velika uvreda Boga. Bog je tako svet, da i malo zlo mrzi. Kad bi svi anđeli i sveti pred Bogom molili, da zadovolje samo za jedan mali grijeh, ne bi mogli toga učiniti. Samo Krist mogao je zadovoljiti za njih. Zato je ludo reći: To nije ništa, to je samo laki grijeh. I najmanji grijeh mrzi Bog nada sve.

2. I laki grijeh kazni Bog. Nekoje bolesti i nesreće nijesu drugo, nego kazna za male grijehe. I ako ih Bog na ovom svijetu ne kazni, učinit će to na drugom svijetu u čistilištu. Kad bi ti se jednom ukazala koja duša iz čistilišta, ta bi ti znala reći, što je laki grijeh. Kako bi se prepao svoje rastresene i nehajne molitve, svojeg neuljudnog vladanja u crkvi, svoje tvrdoglavosti i neposluha, svoga grešnog

brbljanja i mnogih drugih pogrešaka i nemarnosti.

Po svetoj Pričesti možeš svoje lake grijehe potpuno uništiti, ako se iskreno pokaješ i čvrsto odlučiš boriti se proti njima. U kojoj točki se moraš osobito čuvati?

Utorak: Mali grijeh.

Promatraj još jednom mali grijeh i promisli, kako veliku štetu ti nanosi.

1. Mali grijesi su krivi, kad dobiješ manje milosti od dragoga Boga. Otac daje svom poslušnom djetetu i radije i češće koji dar, negoli neposlušnomu. O koliko si time izgubio! Može li biti što dragocjenijega negoli je milost Božja? Ona je hiljadu puta dragocjenija od svih bogatstva ovoga svijeta. To ćeš istom u vječnosti pravo uvidjeti.

2. Ako imaš manje milosti, onda je sasma lako da padneš u koji teški grijeh. Duša oslabi i dade se lako od neprijatelja nadvladati. Mali grijeh je bolest, teški grijeh je smrt. Bolest prelazi polako u smrt, ako se ne čuvaš. Kako često se to događa u životu! Malim grijesima se čovjek nauči griješiti, nije mu do ništa stalo, revnost se umanji, a lakoumnost bude sve veća. Nikoga nije laki grijeh upropastio, ali mnogi su prokleti, jer su malim grijesima započeli, a velikima su svršili.

Misli na ovu istinu kod sv. Pričesti i učini dobre odluke!

Srijeda: O glavnoj pogreški.

1. O svetom Franji Saleskom pripovijeda legenda, da je bio jako sklon na srdžbu. To mu je bila glavna pogreška u mladosti. On se morao više godina boriti, dok je ovu pogrešku nadvladao. Tako ima svaki čovjek svoju glavnu pogrešku, t. j. onu, koju često i rado počinja. Ovaj je sklon na lijenost, onaj se rado ne moli, ne radi, ne uči rado. Onaj je tvrdoglav i prkosan, drugi opet ljut, brbljav, lažljiv, zavidan, ohol, sklon na nečistoću i t. d. Što imamo takovu sklonost na zlo, tome ne možemo ništa, jer je to posljedica istočnoga grijeha, koji smo baštinili. — Ali za nas postoji sveta dužnost, da se borimo proti njoj danomice i osobito na nju da pazimo.

2. Ispitaj se danas kod sv. Pričesti, koja je tvoja glavna pogreška? Obećaj dra-

gom Spasitelju, da ćeš odsele neko vrijeme svaki dan paziti osobito na ovu svoju glavnu pogrešku... Svako jutro obnovi ovu odluku, a uvečer se kod večernje molitve pitaj: Kako sam se danas borio proti glavnoj svojoj pogreški? Ne ću prije prestati, dok ne vidim, da sam se u tom popravio.

Četvrtak: Isus u Presv. Oltarskom Sakramentu ljubi nas majčinskom ljubavlju.

1. Nešto veliko i sveto je srce majčino. Ljudi se cijene sretnima kad imaju još svoju majku. Isus u Presv. Sakramentu hoće, da je naše sve pa i naša majka. Njegovo je Srce prama nama kao srce dobre majke, samo još hiljadu puta bolje. Majka hrani svoje dijete i uzgaja ga srdačnom ljubavlju. Ne čini li to i Spasitelj nama? Danomice hoće da nas hrani svojim tijelom i krvlju, hoće da nas goji puninom svojih milosti. Majka čuva svoje dijete i ne pušta ga s očiju. Čini li Spasitelj drugačije? Zar nas ne gleda iz tabernakula? Ne pozna li On sve naše potrebe, teškoće i napasti? Zar nam nije pri ruci, da nam pomogne, gdje i kada je samo po-

trebno? Majka oprašta odmah svome djetetu, ako je bilo zločesto i neposlušno. I ako smo još tako teško sagriješili, Isus nas ne će odbaciti, samo ako imamo dobru volju. On nas čisti od naših pogrešaka i sakriva nas opet u svoje presv. Srce.

2. O Isuse, u Sakramentu, kako ti se mogu zahvaljivati za sve milost? Danas ću i opet primiti sv. Pričest i prikazati je kao zahvalu za sva dobročinstva. Obnovit ću također i onu svoju staru odluku. Pred tvojim oltarom bit će moje najdraže boravište. Tebi ću doći, kod Tebe ću rado boraviti, Tebi ću sve kazati kao dijete svojoj miloj majci. »O preslatko Srce Isusovo, daj, da te sve više i više ljubim!«

Petak: Sv. Pričest kao sredstvo proti malim grijesima.

1. Ti smiješ i možeš danomice ići na sv. Pričest, ako si u stanju milosti posvećujuće, t. j. ako tvoja duša nije okaljana teškim grijehom. Ali time nije rečeno, da mali grijeh nije ništa. I male grijehe mrzi Bog. Zato ih moraš i ti mrziti i nastojati da ih izbjegavaš. Upravo je sv. Pričest moćno sredstvo proti malim grijesima.

Ako si dakle učinio koji mali grijeh, ne smiješ reći: Sad ću ostaviti sv. Pričest, nego se moraš baš onda pričesti. A zašto?

2. Sv. Pričest čisti nas od lakih grijeha. Kad se prije sv. Pričesti pokaješ za sve svoje pogreške i lake grijehe, onda će ti sve oprostiti, ma koliko ih bilo. 2. kad se pričestiš imaš najljepšu priliku da obnoviš svoje dobre odluke osobito u onoj točki, u kojoj najviše griješiš. To neka bude uvijek glavna stvar kod sv. Pričesti, da naime svoju dušu gledaš i da je urediš. Ako to svaki put dobrom voljom učiniš, onda će sigurno jedne pogreške za drugom nestajati iz tvoje duše, a milosti i pomoći ne manjka, jer zato i dolazi tvoj Spasitelj, da te jači proti zlu i da te učvrsti u kreposti. Pričešćuješ li se na taj način? Čini to danas i u buduće!

Subota: Mjesečna obnova duha.

1. Dobar trgovac svaku večer uređuje svoju blagajnu i knjige, ali osobito na svršetku svakoga mjeseca gleda, je li napredovao ili nazadovao. Slično treba da i mi činimo gledom na veliko i važno djelo našega spasa. Svaku večer treba da ispitamo

svoju savjest i srdačnim pokajanjem opet popravimo, što je manjkavo. K tome moramo svršetkom svakoga mjeseca baciti pogled na prošlo vrijeme i pitati se, da li smo u kreposti i u kršćanskom životu napredovali ili ne. To se zove mjesečna obnova duha. To moraš u svakom mjesecu učiniti u jedan određeni dan n. pr. u prvi petak.

2. Na taj dan zahvali se ponajprije Bogu za sve milosti i dobročinstva, koja si u to vrijeme primio za tijelo i dušu. Zatim se pokaj za sve pogreške, koje si u tom mjesecu učinio i pitaj se: Kako sam svoje odluke držao? Koju pogrešku sam najčešće počinio? Jesam li u dobru napredovao ili ne?... Kod toga ćeš i svoju odluku obnoviti, naime u onoj točki, kojoj si si najviše pogriješio.

Obećaj dragom Spasitelju u sv. Pričesti, da ne ćeš ni jedan mjesec propustiti ovu važnu vježbu. Ona nam toliko pomaže, da na svoj cijeli život pazimo i uvijek držimo red u svojoj duši. Kolika je to utjeha za smrtni čas!

JEDANAESTA NEDJELJA PO DUHOVIMA.

Nedjelja: Ozdravljenje gluhonijemog.

Današnje evanđelje pripovijeda nam, kako je Isus izliječio gluhonijemog. Isus metnu svoje prste u njegovo uho, dotače se jezika slinom, pogleda k nebu, pomoli se i reče: »Efeta, t. j. otvori se!« I odmah mu se otvoriše uši i spona njegova jezika odriješi se, i on progovori.

1. Predstavi si ovog siromašnog čovjeka! On nije čuo i nije mogao govoriti. Kako je bio zahvalan Spasitelju za Njegovo milosrđe i ljubav, kad je tako veliko čudo na njemu učinio. Ti si sretan, da posjeduješ svih pet osjetila svojih. Je li ti ikada već na um palo, da se zahvališ? Učini to danas kod sv. Pričesti i u buduće češće!

2. Promisli, kako si upotrebljavao dosele svoja osjetila, jezik, uši, oči. Blago tebi, ako si uvijek svoj jezik upotrebljavao marljivo za molitvu, za strelovite molitvice preko dana, za ljubežljivo općenje sa svojim bližnjim. Blago tebi, ako svoje oči i uši čuvaš od grijeha. Ti znaš, koliko

grijeha možeš osjetilima učiniti. Osjetila su vrata, kroz koja dolazi zlo i dobro u srce.

O dragi Isuse, Ti si meni dao osjetila, da Ti služim, a ja sam ih zlorabio. Oprosti mi po sv. Misi i Pričesti sve pogreške, jer se za sve kajem od svega srca. Čvrsto odlučujem paziti na svoja osjetila, a osobito u ovoj tački... Pomozi mi svojom milošću!

Ponedjeljak: O laži.

1. Promisli na gluhonijemog čovjeka, kojemu je dragi Spasitelj čudom povratio sluh i govor. Kako je taj čovjek morao biti zahvalan Isusu! Sigurno je on nastojao u cijelom životu, da svoj jezik dobro upotrijebi i da njime Boga ne vrijeđa. O koliko se grijeha počini jezikom! Grijesi jezikom su najmnogobrojniji i najčešći kod ljudi.

2. Jedan od glavnih grijeha ove vrste jest laž. Tko laže? Tko znatice i hotice kaže, što nije istina, t. j. tko znatice neistinu govori, te druge u zabludu vodi. Prvi lažac bio je đavao. On je naše praroditelje u raju prevario. Njega zove sveto pismo lažom od početka njegova ocem

laži. Đavlu si sličan i ti kad lažeš. O kako jako prezire Bog laž! On je sama istina te u osmoj zapovijedi strogo zabranjuje laž. »Lažljive usne Gospodinu su ogavne.« Laž obeščašćuje ljude. Nitko ne će s lažljivim čovjekom da ima posla. Poslovica kaže: »U laži su kratke noge.« Tko jednom slaže, tom se više ne vjeruje ni onda, kad istinu govori. Primjer prave iskrenosti bio je sv. Franjo Saleski. Njegova majka često mu govoraše: »Samo nemoj lagati, dragi Franjo! Laž ti oduzima čast pred Bogom i ljudima. Laž dolazi od đavla, i lažju postaje se dijete vražje.« Ove riječi prodrle su duboko u dušu ovom sv. dječaku, te je radije sve pretrpio nego slagao.

3. Zapamti također i ti ove riječi! Moli sada kod sv. Pričesti dragoga Spasitelja srdačno oproštenje za sve laži, koje si ikada počinio i odluči, da ćeš unaprijed istinu govoriti!

Utorak: Ogovaranje.

1. Isto tako ružna pogreška kao laž jest i ogovaranje. Taj grijeh čini onaj, koji istinite, ali sakrivene pogreške svoga bližnjega bez potrebe otkriva i o njima govori. Tako moraš tajne velike grijehe svoje braće, sestara i drugova otkriti roditeljima i poglavarima, da ih isprave i odstrane. Inače nije slobodno nikome pogrešaka otkrivati. Svaki čovjek ima pravo na svoju čast i dobro ime. U svetom pismu kaže se: »Dobro ime više vrijedi od mnogo blaga.« Kao što ne smiješ svome bližnjemu uzeti novaca, tako i još manje mu smiješ oteti dobro ime iznoseći na javu njegove pogreške.

2. Pomisli samo, kad ti sam pogriješiš, bi li ti bilo pravo, da netko to odmah izbrblja i razglasi? »Što ne ćeš, da drugi tebi čine, ne čini ni ti toga drugome.« Grijesi ogovaranja većinom su laki grijesi, ali zar nije i mali grijeh velika uvreda Boga? Ne moramo li ga nadasve mrziti i izbjegavati? Otkriješ li velike pogreške svoga bližnjega, onda mu uvelike škodiš, a u tom slučaju počinjaš teški grijeh. Pa ako bližnji uslijed tvoga ogovaranja ima kakvu vremenitu štetu u svojoj službi, zasluzi ili poslu, onda si pod grijeh dužan ovu štetu po mogućnosti nadoknaditi.

Ispitaj se kod sv. Pričesti, nijesi li i ti također ogovaranjem oduzeo kadgod čast

svome bližnjemu? Okaj srdačno sve i učini čvrstu odluku, da ćeš o svom bližnjem uvijek dobro govoriti, a kad to nije moguće, odluči, da ćeš šutjeti.

Srijeda: Ogovaranje.

Dragi Spasitelj reče jednom: »Zaista, zaista vam kažem, da ćete za svaku vašu nepotrebnu riječ biti suđeni.« Teško svim onima, koji o svom bližnjem zlo govore, i time mu oduzimaju dobro ime! A zašto se govori tako rado o pogreškama bližnjeg? Evo zašto:

1. iz brbljavosti. Kad nekoji u društvu ne znaju o čemu bi razgovarali, onda počnu naklapati o svom iskrnjem, ogovarajući ga i sudeći. Vide mali trun u oku bližnjega svoga, a ne vide velikog brvna u svom vlastitom.

2. Nekoji govore o pogreškama svoga bližnjega iz zavisti i ljubomornosti. Mnogi ne mogu vidjeti, kad su drugi bolji i pobožniji od njih, kad više znaju, kad su pametniji i sposobniji. Zato ih ponizuju pred drugima, gdje samo mogu. Sve, štogod neugodno ili zlo o njima znadu, razglase

i na veliko zvono objese. O kako je to nemilosrdno, gadno i grešno!

3. Drugi opet očituje tajne pogreške svoga bližnjega iz mržnje i osvete. Ako im je tko kakvu malu nepravdu nanio ili ih ražljutio, odmah se osvećuju ogovaranjem. »Ne sudite, da ne budete suđeni!« tako nas opominje dragi Spasitelj. Tko nije milosrdan prama bližnjemu, onom ne će ni Bog biti milosrdan. O čuvaj se ozbiljno nemilosrdnog govora i ogovaranja! Izbjegavaj takve ljude, koji ne znaju ništa drugo, nego uvijek samo o drugima naklapati, ružiti i o pogreškama drugih govoriti! Prikaži Spasitelju u sv. Pričesti ovu odluku!

Četvrtak: Isus u Sakramentu naš liječnik.

1. Grijesi ubijaju dušu, ranjavaju je i čine je bolesnom i slabom. Sami si ne možemo pomoći, ne možemo se izliječiti, jer zato trebamo liječnika. A ovoga ćemo naći u Presv. Oltarskom Sakramentu. Isus je liječnik naših duša. On liječi sve rane, kad Mu ih samo pokažemo, to jest, On čisti našu dušu od grijeha, kad se od srca

i skrušeno za njih pokajemo, te imamo pravu volju popraviti se. Ako smo pali u nesreću i počinili koji teški grijeh, tad moramo primiti sakramenat pokore. Spasitelj pri tom govori iz Svetohraništa kroz usta svećenika utješljive riječi: »Ja ti otpuštam grijehe! « Lake grijehe nam osim toga oprašta i u sv. Misi i Pričesti. Koliko Ga god puta primiš u svoje srce, toliko te puta čisti, ako samo želiš i iskreno se kaješ. O kako lako možeš marljivim slušanjem sv. Mise i čestim primanjem sv. Pričesti očistiti svoju dušu i sve opet popraviti, što si sagriješio! Tko se marljivo pričešćuje, taj se ne treba bojati smrti i suda Božjega.

2. Isus u Sakramentu je također liječnik i za tjelesne bolesti. Hajde samo k Njemu, kad ti štogod manjka i zazovi Ga pun pouzdanja u pomoć! Ako je to za tvoju dušu dobro, On će te sigurno izliječiti. No ne učini li toga, tad će ti dati obilne milosti, da budeš strpljiv i time da si stečeš velikih zasluga za vječnost.

Odluči kod sv. Pričesti, da ćeš rado dolaziti k Isusu i Njegovo dobrostivo Srce moliti za pomoć i oproštenje.

Petak: O klevetanju.

1. Grešno je kad pogreške svoga bližnjega otkrivamo, ali je još mnogo gore, ako ih govoreći o njima povećamo. To zovemo klevetanjem. Tako je Putifarova žena gadno oklevetala Josipa misirskoga, kad je svom mužu lagala, da ju je Josip htio navesti na nečisti grijeh. O kleveti kaže sveto pismo: »Tko tajno kleveće, čini kao zmija, koja potajno ujeda.«

2. Možda da ovo baš tako često ne činiš, da koju pogrešku drugoga iznosiš, premda znadeš, da nije istinita! Ta to bi bilo zbilja ružno i đavolski. No promisli, da li kadgod povećaješ pogreške svoga bližnjega predstavljajući ih većima negoli su uistinu. Upamti ovo: Kleveta se mora popraviti i to tako, da sve opozovemo, što smo lagali i izmislili. Također smo pod grijeh obvezani bližnjemu nadoknaditi svu vremenitu štetu, koju smo mu klevetanjem nanijeli.

3. Klevetat će najčešće oni, koji nijesu naučili svoga jezika obuzdavati i šutjeti. Najprije brbljaš, onda ogovaraš i napokon se ne žacaš ni klevetanja. Zato šuti i govori o svom bližnjemu samo dobro! Učini

tu odluku danas u sv. Pričesti i gledaj, da je već danas izvršiš!

Subota: O krivom sudu.

1. Spasitelj nam je dao veliku zapovijed: »Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!« Nije nam slobodno svome bližnjemu ni najmanje krivice učiniti, inače smo sagriješili. Grešno je tuđe pogreške bez potrebe otkrivati ili ih izmišljati, ali je također grešno i to, kad bez razloga o bližnjemu što zla mislimo ili sumnjamo. To zovemo krivim sudom. O svom bližnjem smiješ tek onda suditi, ako si o tom sasvim siguran. Recimo da je na pr. u školi čega nestalo. Odmah kažeš: Toga nije zasigurno nitko učinio nego ovaj. Ti vidiš, da je drugi pobožan, no odmah sudiš: Ovaj čini to samo zato, da ga drugi zavole. Grešno je tako misliti, ako toga ne možeš dokazati.

2. Nikada ne možeš dosta odlučiti: U svim svojim mislima i govorima o bližnjemu bit ću uvijek vrlo oprezan. Mi smo ljudi vrlo skloni na to, da o drugima zlo sudimo, a ne mislimo, da tim natovarujemo na dušu mnoge grijehe. Misli uvijek

na samog sebe! »Što ne ćeš, da tebi drugi čine, ne čini ni ti drugima!« Kad naumiš štogod o drugima reći, tad izmoli koju malu strelovitu molitvicu i uči šutjeti. Tko zna šutjeti, taj će uvijek pravo govoriti.

Prinesi ovu odluku dragom Spasitelju u sv. Pričesti i vježbaj se danas marljivo u tom, da svladaš jezik.

DVANAESTA NEDJELJA PO DUHOVIMA.

Nedjelja: Blagdan sv. Anđela Čuvara.

1. Mjesec rujan posvećen je sv. Anđelu Čuvaru. To je nauka Crkve, da je Bog u svojoj dobroti svakom čovjeku dao Anđela Čuvara. Spasitelj reče o djeci: »Njihovi anđeli gledaju uvijek lice moga Oca.« U sv. pismu čitamo, da je jedan anđeo štitio mladog Tobiju na putu, a svetog apostola Petra izveo iz tamnice.

2. I ti imaš također Anđela Čuvara. Bog ti ga je dao, kad si na svijet došao. On će ostati kod tebe, dok ne umreš i ne ostaviš ovaj svijet. Misli jednom na to, koliko Bog cijeni tvoju dušu, da je dapa-

će jedan anđeo tvoj pratilac, koji tvoju dušu od zla čuva i tebi služi. Ovaj ima da te jednom u nebo dovede. O da znadeš, kako tvoj sveti Anđeo nastoji, da te privede kreposti i svetom životu! Danju i noću je on kraj tebe i pazi na sve, što ti može naškoditi. Kako se veseli, kad dobro činiš, a kako se žalosti, kad vidi, da si svoju dušu okaljao grijehom.

3. O kad bi i ti svoju dušu tako visoko cijenio kao Bog i tvoj sveti Anđeo! Onda bi još mnogo više nastojao da je čistu sačuvaš od grijeha i dnevnih pogrešaka; ne bi tako ravnodušno i nepromišljeno počinjao grijeh za grijehom. Tvoja duša je vrijednija od svega drugoga. Misli na to sada kod sv. Pričesti i učini osobito u ovoj točki čvrstu odluku, u kojoj si prošle nedjelje najviše pogriješio!

Ponedjeljak: Priča o milosrdnom Samaritancu.

1. U jučerašnjem Evanđelju pripovijeda se lijepa priča o milosrdnom Samaritancu. Išao je neki čovjek iz Jeruzalema u Jerihon. Na putu ga napadnu razbojnici. Ovi ga orobe, izrane i ostave ga napola mrtva

ležeći. Jedan svećenik i levit iđahu putem, vidješe siromaha i mimoiđoše ga. Ali dođe jedan Samaritanac, vidje ga i smilova se. Priđe k njemu, zalije mu rane uljem i vinom i zavije ga. Onda ga podiže na svog magarca i odvede u bližnju gostionu, naloži, da ga lijepo podvore, i plati sve.

2. Tko se razumijeva pod ovim milosrdnim Samaritancem? Najprije sam dragi Spasitelj. On je siromašnim ljudima, koji su uslijed grijeha obnemogli i napola mrtvi bili, pribavio spas i izbavljenje velikim djelom spasenja na križu. On je još i danas milosrdni Samaritanac svim ljudima, koji Ga u pomoć zazivlju, a osobito siromašnim grešnicima, koji Ga s pouzdanjem mole za milost i oproštenje. O kako je dobar Isus svima, koji su dobre volje!

3. Pod milosrdnim Samaritancem razumijevamo također i kršćane, pa i tebe. I ti možeš svom bližnjemu biti Samaritanac, to jest, možeš mu dobro iskazivati, gdje samo možeš. Kako je kod tebe u ovoj važnoj tački? Jesi li prijazan i ljubezan prama drugima? Činiš li im rado male usluge? Daješ li također rado siromasima i bolesnima milostinju? Moliš li za svoje bližnje, a osobito za siromašne grešnike?

Misli kod sv. Pričesti na ove važne stvari i prikaži Spasitelju svoje odluke!

Utorak: Kako je Mojsije bio spašen.

1. Bog pusti na Izraelce u Egiptu velike kušnje i muke. Oni su morali teške poslove badava obavljati, kod velikih gradnja morali su služiti kao robovi. Osim toga zapovjedi egipatski kralj, da se svi dječaci, koji se kod Izraelaca rode, u vodu bace.

Bog je ovom kušnjom htio Izraelce sačuvati od prevelikog prijateljstva sa Egipćanima i od njihovog krivoboštva; nadalje je htio da u njima probudi želju za obećanom zemljom njihovih otaca. I nama treba da mnogovrsni jadi i muke ovoga svijeta služe u tu svrhu, da svoje srce otkinemo od zemaljštine i upravimo ga prema nebu. Kad bi bila zemlja raj, tko bi onda težio za lijepim nebom? Misli uvijek na ovu mudru namisao Božju, kad ti na ovom svijetu ne ide tako, kako bi ti želio.

2. Promatraj opet ovdje mudrost Božju! Dječak Mojsije bio je u košari u rogozu kraj rijeke sakriven. Kraljeva kćerka nađe dječaka i sažali joj se. Ona uzme dijete i tako dođe Mojsije na kraljevski dvor i bude podučen u svim znanostima misirskim i za svoje visoko zvanje pripravljen, da bude jednom vodič i izbavitelj izraelskog naroda.

O kako su čudnovati putevi Božji! Uzdaj se uvijek u Boga u svim potrebama tvog života, osobito u nuždi i trpljenju! Imaj osobito veliko pouzdanje u presv. Srce Isusovo, s kojim se sada opet u sv. Pričesti sjedinjuješ. Spasitelj je svima dao velika obećanja, koji Njegovo Srce zazivlju. Čini i ti to!...

Srijeda: Goreći grm.

1. Kao dijete u kući svojih roditelja bio je Mojsije podučen u vjeri u jednoga Boga i obećanog Spasitelja. Onda dođe na dvor kraljev, gdje je bio okružen samim poganima. Mnogi zli primjeri bili su mu pred očima i uvijek se nalazio u pogibli, da ga na grijeh zavedu. Ali Mojsije osta stalan i sačuva svoju vjeru i kreposti, koje su mu već u djetinjstvu usađene bile. Prezirao je dapače raskalašeni dvorski život te je nastojao, da ublaži nevolju svog siromašnog naroda. Time navuče

srdžbu kraljevu na sebe i morade pobjeći iz dvora. Bježeći dođe u zemlju Madijansku k jednom svećeniku po imenu Jetro.

O kad bi i ti također kroz cijeli svoj život ostao tako postojan u vjeri i kreposnom životu kao Mojsije. Živi sada sveto i moli često u sv. Pričesti dragog Spasitelja, da ti pokloni milost ustrajnosti. Blaguj često Kruh jakih, svetu Pričest!

2. Jednog dana dođe Mojsije sa svojim stadom k brdu Horebu. Tuj opazi Gospodina u plamenu, koji iz sredine jednog grma izlažaše. I čuje glas, koji reče: »Mojsije, ne dolazi blizu! Skini cipele s nogu, jer je zemlja, na kojoj stojiš, sveta.« Mojsije učini tako, i Bog mu dade nalog, da zajedno sa Aronom izvede narod izraelski iz zemlje misirske i odvede u obećanu zemlju.

Goreći grm nek te sjeća na svetost kuće Božje, gdje Isus u Presv. Sakramentu stanuje. Ti ne moraš skidati cipela, kad ideš u crkvu, ali svjetovne misli moraš ostaviti vani, svoje oči moraš nadvladati i ne smiješ se ogledavati; svoj jezik moraš čuvati pa ne govoriti i brbljati na svetom mjestu. — Pokajanje i odluka kod sv. Pričesti!

Četvrtak: Deset zala.

1. Mojsije i Aron odu, kako im je Bog zapovjedio, k egipatskom kralju Faraonu i umole ga, da pusti narod izraelski iz Egipta. Kralj se protivio tome, dapače nametnu Izraelcima još veći teret. Sad pusti Bog deset zala na zemlju misirsku sve jedno strašnije od drugog. Kad dođoše zla, obeća kralj više puta, da će pustiti narod; ali kad zla prođoše, onda ne održa svog obećanja.

2. Faraon je slika okorjelog grešnika. Bog ga opominjaše izvana riječima Mojsijevim i nevoljama, a iznutra svojom milošću, ali Faraon se je protivio milosti i ostao u svojoj okorjelosti. Nekoliko puta učinio je dobru odluku, da će narod izraelski pustiti, ali kad je nesreće nestalo, tad nestade i njegove dobre volje. Tako postajaše sve tvrdokorniji. Ispitaj se jednom kod sv. Mise, nijesi li i ti sličan Faraonu. Okorjeo sigurno nijesi, nu zar ne nalaziš u sebi znakova, da i ti možeš s vremenom takav postati? Ne postaje se okorjeo preko noći, već malo pomalo. Početak tome bio je tada, kad nijesi slušao spasonosnih opomena roditelja, po-

glavara, svećenika, nego si bio svojeglav i tvrdoglav — kad se nijesi trsio, da odstraniš svoju glavnu pogrešku — kad si dobre odluke samo pravio, a ni najmanje nijesi mislio da ih izvršiš . . . Promisli dobro, da nema strašnijega grijeha od tvrdokornosti i nepokore.

Petak: Prelaz preko Crvenoga mora.

1. Bog je dao da su u Egiptu pomrli svi prvorođenci. Od straha zapovjedi kralj Mojsiji, da izađe sa svojim pukom iz zemlje. Ali se skoro pokaja, što je pustio Izraelce i pođe u potjeru za njima velikom vojskom te ih htjede natrag povratiti. Izraelci su bili u velikoj nevolji, pak su srdačno molili Boga za pomoć. Bog im se smilova. Kad su došli do Crvenoga mora, podigne Mojsije svoj štap nad vodom, a voda se rastavi i stajaše s obje strane kao stijena tako, da su mogli bez smetnje preći na drugu obalu. Faraon je išao za njima do sredine mora. Mojsije po nadahnuću Božjem spusti štap opet nad vodu i morski se valovi sastanu i pokriju svu vojsku. Nitko se ne spasi iz valova.

2. Kad si u velikoj nevolji, kad si nikako pomoći ne možeš, kad više ne znaš, šta ćeš početi, onda najprije traži pomoći i utočišta u molitvi kao Mojsije i Izraelci. Bog je svemoguć. On ti može uvijek pomoći, premda se katkada čini, kao da je već sve izgubljeno. Pođi odmah k Svetohraništu, tamo moli, i uteci se presv. Srcu dragog Spasitelja, pa ako i nijesi katkad uslišan, kako ti hoćeš, Isus te ipak sluša i daje ti mnogo još većih milosti, nego što si ih tražio. Žrtvuj dragom Spasitelju u Pričesti ovu čvrstu odluku!

8. rujna: Blagdan rođenja Marijina.

1. Današnja svetkovina sjeća nas na to, kako je Marija ugledala svijetlo svijeta. Osim djetešca Isusa nije nitko na ovaj svijet došao tako čist kao Marija. Svi su ljudi okaljani istočnim grijehom, samo je Marija bila izuzeta. Ona posjedovaše od prvog časa milost posvećujuću i bijaše čisti hram Duha Svetog. Sveto je započeo život Marijin i svakim danom postajao sve kreposniji i svetiji.

2. Ti nijesi kao Marija u milosti posvećujućoj došao na svijet, ali si je skoro

iza toga primio u sv. krstu. Svetim krstom postao si dijete Božje i hram Duha Svetog. Kod krsta si po ustima svojih kumova zavjetovao Bogu, da ćeš vraga, grijeh i sva zla djela izbjegavati i da ćeš svet život provoditi. Jesi li ovaj zavjet vršio? Jesi li također kao Marija sve do danas svetiji i kreposniji postajao ili si od dana na dan popustljiviji i ravnodušniji? Jesi li haljinu milosti sačuvao ili si možda i teško griješio u svome životu?... Probudi kod Mise i Pričesti pravo, srdačno pokajanje za sve pogreške i grijehe svoga života! Misli na prvu i najsvetiju dužnost, koju moraš na zemlji izvršiti, služiti Bogu svetim životom. U kojoj tački moraš osobito odluku učiniti? ... Moli Mariju, svoju nebesku Majku, da ti pomogne, da možeš svoje dobre odluke i izvršiti!

TRINAESTA NEDJELJA PO DUHOVIMA.

Nedjelja: Deset gubavaca.

1. Današnje nam evanđelje pripovijeda, kako je dragi Spasitelj iscijelio deset gubavih ljudi. Tijelo ovih siromašnih ljudi bilo je čirovima i gnojem pokrito, oni nijesu smjeli među ljude, nego su morali sasvim odijeljeni živjeti. Kad su Spasitelja izdaleka vidjeli povikaše: »Isuse, učitelju, smiluj se nama!« Gospodin im reče: »Idite i pokažite se svećenicima!« I dok su išli, očistiše se.

Tuj vidiš opet dobrostivu ljubav Srca Isusova. Gubavci su od svih ljudi ostavljeni i izbjegavani, no Spasitelj im se smilova i iscijeli ih od strašne bolesti. O kako je dobro Srce Isusovo! Čemu se ne možeš od Njega ufati, kad se u Pričesti sasvim s Njime sjediniš? Njemu reci sve i traži pomoći kod Njega, a ne kod ljudi!

2. Guba tijela sjeća nas na gubu duše, na smrtni grijeh, a osobito na nečisti grijeh. Jesi li i ti također već nosio ovu gubu na sebi? Pa da si u svom životu samo jedan jedini smrtni grijeh počinio, nikad se ne bi mogao dosta često kajati za njega. Smrtni grijeh, ma bio samo jedan jedini, najveća je nesreća našega života. Budi oprezan u napastima i ne uzdaj se u se. Bježi prigodu na grijeh. Krijepi se marljivo Kruhom anđeoskim u sv. Pričesti. Ovo je najbolje sredstvo proti svakom grijehu, a osobito proti nečistoći.

Ponedjeljak: Zahvalnost prema Bogu.

1. Isus je, kako nam jučerašnje evanđelje priča, izliječio deset gubavaca. Među njima bio je jedan Samaritanac. Kad ovaj vidje, da je zdrav, ode u hram i zahvaljivaše iz svega glasa Bogu. Tada reče Isus: »Zar ih se nije deset izliječilo, kamo drugih devet? Nitko se ne nađe, koji bi dao hvalu Bogu osim ovog tuđinca!« I reče mu: »Ustani i hajde, vjera ti je pomogla!«

2. Isus traži zahvalnost od sviju, pa je zahtijeva i od nas. Često dolazimo što prositi, ali na veliku dužnost zahvalnosti mislimo veoma rijetko. Ili zar nemamo uzroka biti zahvalni Bogu, kad ne prolazi nijedan čas, a da nas ne obasiplje svojim milostima? Na različit način možemo biti zahvalni. Ti možeš Bogu hvalu dati različitim strelovitim molitvicama preko dana, svojim svagdanjim molitvama, osobito ujutro i navečer, a u sv. Misi i Pričesti možeš osobite zahvalnice obavljati, možeš cijele dane u zahvalu pretvoriti, n. pr. dan na koncu tjedna ili mjeseca, lijepe blagdane u godini, koji su osobito zato uvedeni, da se Bogu zahvaljivamo za

veliku ljubav prema nama. Jednom se možeš zahvaljivati za tjelesna dobročinstva, drugi put za sve druge milosti, koje si od Boga primio.

Odluči kod sv. Pričesti, da ćeš uvijek zahvalan biti. Zahvalnost ti opet pribavlja nove milosti i dobročinstva od Boga.

13. rujna: Svetkovina sv. Notburge.

1. Sv. Notburga rodila se 1265. u Rotenburgu, u Tirolu. Njezini siromašni roditelji umriješe rano i ona morade u službu. Cijeli život je bila siromašna sluškinja i kao takva postala je sveta.

2. Sv. Notburga daje nam lijepi i utješljivi nauk. Ne sastoji svetost u velikom imenu, velikim djelima, kojima se svi dive, o ne, ne ovisi to o djelu, nego o čistoj namjeri Bogu služiti i za svoju se dušu brinuti. Time postaje i najmanje djelo pred Bogom ugodno i zaslužno. Dijete, koje iz ljubavi prema Bogu svoju zadaću vrši, ima više zasluga, nego učen čovjek, koji piše veliku knjigu, ali kod toga misli, kako će ga častiti ljudi. Siromašna žena, koja u šumi drva skuplja ili inače kakav niski posao obavlja, ali sve dra-

gom Bogu prikazuje, ima više zasluga, nego svećenik, koji mnoga i velika djela obavlja, a ne misli mnogo na Boga. Najsvetije osobe Isus, Marija i Josip, koje su u nazaretskoj kućici obavljale najniže poslove, sigurno su najviše i najbolje služile Bogu.

3. Zapamti si to za cijeli život! Ako si još tako siromašan i ako moraš još tako niske poslove obavljati, možeš ipak veliki svetac postati, ako često načiniš dobru nakanu i uvijek nastojiš sve Bogu za ljubav obavljati. Ispitaj se kod sv. Pričesti, kako je s tobom u ovoj znamenitoj točki i učini čvrstu odluku!

14. rujna: Uzvišenje sv. križa.

1. Pobožna carica Jelena nađe križ dragog Spasitelja. Ona ga je dala uzvisiti i krasnu crkvu nad njim sagraditi. Kasnije je perzijski kralj Kosroa osvojio grad Jeruzalem, te je sa mnogim drugim stvarima odnio i sv. križ u Perziju. Tamo ostade 14 godina, dok car Heraklije poslije sjajne pobjedonosne bitke nije zahtijevao, da ga vrate natrag Jeruzalemu god. 631. Car uze sam križ na svoja ramena i odnese ga u svečanoj procesiji na ono mjesto, gdje je prije stajao. Na uspomenu toga slavi se svetkovina uzvišenja sv. križa.

2. Kršćani moraju uvijek gojiti veliko poštovanje prema sv. križu. On nas sjeća na najveće djelo ljubavi Božje prema nama siromašnim ljudima, na naše otkupljenje. Da nije Isus umro za nas na križu, onda bismo bili još u grijehu; nebo bi bilo za nas zatvoreno, ne bismo imali katoličke Crkve ni sv. Mise i sv. Pričesti, bili bismo bez sv. sakramenata, bili bismo siromašni i nesretni stvorovi. Križ nas je obogatio i postao za nas vrelo vječnoga spasa.

3. Premili Isuse, sa svim odabranicima u nebu i na zemlji želim Ti u ovoj sv. Misi i sv. Pričesti zahvaliti za svu ljubav, koju si nam pokazao svojom smrću na križu. O kad bih te mogao tako hvaliti, kako Ti to zaslužuješ! Uzmi mjesto toga moju dobru volju. Kao zahvalu žrtvujem Ti i ovu odluku: Uvijek ću sveti križ usrdno štovati. Često ću ga gledati; uvijek ću nositi križić uza se i često ga promatrati, osobito kad me snađu napasti i zle misli, a znak sv. križa načinit ću vazda pobožno. Pomozi mi svojom milošću!

Četvrtak: Mana u pustinji.

1. Izraelci su bili u pustinji, te su skoro svu zalihu hrane potrošili i nijesu više mogli dobiti živeža. Mjesto da su se sada uzdali u Boga, koji im je dosad tako čudnovato pomogao, počeli su mrmljati i Mojsiji predbacivati. Tada reče Bog Mojsiji: »Kaži puku, navečer će imati mesa, a ujutro nahranite se kruhom. Morate spoznati, da sam ja vaš Gospodin Bog.« I zbilja su došla navečer jata prepelica tako, da je bilo mesa u izobilju, a slijedećeg jutra bila je zemlja pokrita bijelim kruhom, koji su Židovi nazivali manom.

2. Mana je slika Presvetog Oltarskog Sakramenta. Manom su se morali hraniti Izraelci na svom putovanju u obećanu zemlju. Mana svete Pričesti mora da je za kršćane popudbina kroz pustinju ovog svijeta u obećanu zemlju neba. Sv. Pričest je zalog vječnog blaženstva i nemoguće je, da se kršćanin izgubi, koji se često valjano pričešćuje. Sv. Pričest čisti svaki puta našu dušu od malih grijeha i vremenitih kazna; ona nas čini od dana u dan svetijima, čini nas jakima protiv zlu i grijehu.

3. Sv. Pričest mora ti biti najmilija i najdragocjenija na svijetu. Primaj je često, ako je moguće svaki dan! Primaj je valjano, t. j. pobudi svaki puta pokajanje za sve počinjene pogreške i učini zgodnu odluku za taj dan!

Petak: Deset zapovijedi Božjih.

Izraelci su došli na brdo Sinaj. Bog dade Mojsiji nalog, da kaže narodu, da se posveti i da opere svoje haljine, te se priprave za treći dan. Mojsije učini, kako mu je Bog zapovjedio. Kad nadođe treći dan, počelo je grmjeti i sijevati. Taman oblak pokrije Sinaj, a cijelo brdo počelo se tresti i pušiti. Kad truba zatrubi, izvede Mojsije sav narod na podnožje brda. Sada navijesti Bog iz ognjenog oblaka deset zapovijedi. Narod je drhtao, kad je čuo glas Božji. Mojsije je nastojao da ih smiri veleć: »Ne bojte se, jer Bog je došao da vas kuša i da vam ulije strah Božji, da ne griješite više.«

1. Veliki i strašni znakovi, u kojima se ukazao Gospodin, morali su uvjeriti narod o veličini i svetosti Božjoj, te time uliti spasonosni strah pred prestupkom

njegovih zapovijedi. O kako je velik, svet i pravedan Bog! Kad bi ti to često razmatrao, sigurno ne bi tako lakoumno padao u grijehe, ne bi se tako nepristojno vladao u crkvi, jer se nalaziš pred samim Bogom.

2. Deset zapovijedi, koje je Bog dao Židovima, vrijedi još više za kršćane. Budi svaki dan savjestan u vršenju istih. Pitaj se danas kod sv. Mise i Pričesti, koju si zapovijed u ovom tjednu ili mjesecu najčešće prestupao i učini upravo u toj točki čvrstu odluku!

17. rujna: Svetkovina sv. Hildegarde.

1. Sv. Hildegarda umrla je 1179. Bila je najljepši ures benediktinskog reda. Otac joj življaše na dobru grofa od Sponheima u Falačkoj. Zarana je predaše benediktinkama na odgoj, te je tako već kao dijete provađala svet život.

Moli sv. Hildegardu, da i tebi isprosi tu milost, da već u svome djetinjstvu Bogu revno služiš i svoju mladost sasvim Bogu posvetiš živući u čistoći. Učini ovu čvrstu odluku danas kod sv. Pričesti!

2. Kad je sv. Hildegarda dostigla zahtijevane godine, stupila je u samostan i položila zavjete toga reda. Zbog njene velike kreposti i mudrosti bila je izabrana za glavaricu. Toliko je bila prosvijetljena, da su pape i carevi, biskupi i knezovi pisali toj poniznoj redovnici pitajući je za savjet. Najplemenitije osobe i mnoštvo vjernih kršćana tražili su pomoć od nje. Neustrašivo je opominjala sve, da vjerno ispunjaju dužnosti. Jedna izreka svetice glasi: »Budite vjerni zapovijedima Božjim, da vas ne zahvati prokletstvo! Onima, koji vrše zapovijedi Božje, otvoreno je nebo, a onima, koji ih ne vrše, zatvoreno je.«

Zar se ova opomena ne tiče i tebe? Pripadaš li onima, koji vrše zapovijedi, ili onima, koji ih ne opslužuju. U kojoj točki manjka kod tebe? — Odluka kod sv. Pričesti!

ČETRNAESTA NEDJELJA POSLIJE DUHOVA.

Nedjelja: Služba Božja.

Mnoge lijepe nauke daje nam Isus u današnjem evanđelju. On kaže svojim učenicima: »Nitko ne može dva gospodara

služiti, jer ili će jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili se jednom podvrći, a drugoga prezreti. Ne možete Bogu služiti i mamonu!«

1. Smisao ovih riječi je jasan. Moramo Bogu služiti. Nemamo inače nikakvog posla na tom svijetu. Moramo se najprije s Bogom sjediniti po milosti posvećujućoj i ne smijemo se grijehom odijeliti od Njega. Sve, što činimo, moramo činiti na slavu Božju. Naše molitve, naš odmar, posao, jelo, pilo i spavanje, križevi i nevolje — sve bez iznimke — mora smjerati na to. »Moj Bože i sve moje,« »sve na veću slavu Božju,« ovu dobru nakanu moramo tisuću i tisuću puta izgovoriti.

2. Mamonu služe oni ljudi, koji nastoje steći novaca i blaga, da mogu što udobnije živjeti, a za Boga ništa ne mare. Uvijek kažu: »Nemam vremena da se molim, da idem na sv. Misu, na ispovijed, na sv. Pričest i t. d. Oni ne mare, ako prožive nedjelje i mjesece u smrtnom grijehu, ali veoma žele da žive sretno, i da im je ovdje na zemlji lijepo. O kako naopako žive djeca ovoga svijeta! Koli strašno će im biti na sudnjem danu!

Dragi Spasitelju, kajem se za sve one dane i časove, u kojima sam služio svijetu. Obnovit ću kod današnje sv. Pričesti svoju odluku: Sve za Tebe, Bože moj, u svakom času moga života. Svaki ću dan i sat misliti na ovu odluku. Pomozi mi svojom milošću!

Ponedjeljak: Božja providnost.

1. U jučerašnjem evanđelju daje nam Isus još znamenitiju nauku i opomenu. On kaže: »Ne brinite se za svoj život, šta ćete jesti i za vaše tijelo, u što ćete se obući! Promatrajte ptice nebeske, niti siju niti žanju i ne skupljaju u žitnice, a ipak ih hrani Otac vaš nebeski. Zar vi nijeste mnogo pretežniji od njih? Tko od vas može svome rastu samo lakat dodati? A što se brinete tako bojažljivo za odijelo? Promatrajte ljiljane u polju, kako rastu. Ne siju i ne predu, a ipak vam kažem, ni Salamon u svoj slavi svojoj ne obuče se kao jedan od njih. Kad Bog travu u polju, koja danas jest, a sjutra se u peć baca tako odijeva, koliko više vas, malovjerni. Ne brinite se sa strahom i ne pitajte: »Šta ćemo jesti ili piti, ili čim ćemo se odje-

nuti, jer sve to traže pogani. Otac vaš nebeski znade, da vi to trebate. Tražite najprije kraljevstvo Božje i pravdu Njegovu, a sve ostalo će vam se dodati.«

2. Promisli malo te lijepe riječi Gospodinove, one su tako jasne i jednostavne. Moraš imati nepokolebivo pouzdanje u providnost Božju u svakom času života. Nemoj se bojažljivo brinuti za budućnost, da li će ti biti lijepo ili ružno, to sve prepusti dragome Bogu. On zna, što je najbolje za tebe, i On će te uvijek rado voditi. Moraš se samo veoma brinuti, da Mu svaki dan služiš i sve Njemu za ljubav činiš od jutra do mraka.

Odluka za sv. Pričest!

Utorak: Zlatno tele.

1. Židovi su sveto obećali dragome Bogu na brdu Sinaju, da će držati Njegove zapovjedi. Ali skoro su na to zaboravili. Mojsije je bio na brdu kod dragoga Boga, da primi ploče sa zapovijedima. No jer je dugo ostao, reče narod Aronu: »Načini nam bogove, kako to imaju Egipćani, jer ne znamo, što se dogodilo Mojsiji!« Aron se bojao i učini im, što su htjeli. On salije

iz prstenja i nakita žena zlatno tele, i sagradi žrtvenik. Izraelci su mu žrtvovali, jeli i pili, igrali i plesali po običaju pogana.

2. O kolike li nezahvalnosti Židova prema Bogu! Oni su zaboravili sva čudesa, koja je Bog iz ljubavi k Njima učinio, prekinuli su savez, koji su učinili s Njime. Odrekli su se Boga, i molili se zlatnome teletu. Kolikog li zločina! Ti osuđuješ s pravom nevjernost i nezahvalnost izraelskog naroda, ali ne zaboravi na samoga sebe i ispitaj se, da li nijesi i ti isto tako nezahvalan i nevjeran prama Bogu i svome Spasitelju. Šta si kod svetog krsta i obnove krsnog zavjeta, dapače kod svake sv. ispovijedi i Pričesti obećao Bogu? Jesi li to uvijek držao? Jesi li usprkos svojih svetih obećanja počinio koji smrtni grijeh? . . . Misli uvijek na to, kako si neodlučan i slab. Ponizno moli kod svake sv. Pričesti Spasitelja, da te jači svojom milošću i učini stalnim u dobru!

Srijeda: Buna proti Mojsiji.

1. Jednoga dana podigne se 250 ljudi proti Mojsiji i Aronu. Vodiči bijahu Kora, Daton i Abiron. Oni rekoše Mojsiji: »Ci-

jeli puk je svet, zašto se protivite puku Božjemu?« Mojsije odgovori: »Gospodin će suditi!« I zbilja Bog kazni te ljude na grozan način. Tri početnika su propala u zemlju, a drugi su bili uništeni vatrom s neba.

2. Bog kazni prestup četvrte zapovijedi. On hoće, da štujemo duhovne i svjetovne poglavare i da im budemo poslušni i to zato, jer su Njegovi zamjenici na zemlji. Sv. pismo kaže: »Boj se Gospodina iz sve duše i poštuj Njegove svećenike!« Svaki se čovjek mora podvrgavati višoj vlasti, jer ni jedne vlasti nema bez Boga. Tko se protivi višoj vlasti, protivi se naredbi Božjoj! Bog prima uvrede starijih, kao da su Njemu učinjene. Spasitelj reče apostolima: »Tko vas prezire, mene prezire!«

3. Ispitaj se, kako ti štuješ i kako se podvrgavaš svojim starijima, osobito svećeniku, ispovjedniku, učitelju i t. d. Nisi li im se protivio nepristojnim ponašanjem, prigovaranjem proti njihovim naredbama? Moliš li za njih?... Čini to danas kod sv. Pričesti i stvori čvrstu odluku, da ćeš uvijek štovati svoje poglavare.

Četvrtak: Bog kazni Mojsija i Arona.

1. Židovima je jednom opet uzmanjkalo vode. Odmah su počeli mrmljati na Boga i stali su predbacivati Mojsiju i Aronu. Onda su oni vapili k Bogu, da se smiluje na puk i da dade vodu iz zemlje. Njihova molba bude uslišana. Gospodin im izda zapovijed, da udare o jednu stijenu i da će voda poteći. Oni nijesu sumnjali o svemogućnost Božju, nego hoće li Bog takvom opornom narodu iznova biti milosrdan. Mislili su, da taj narod nije dostojan, da Bog za njega čini čudesa. Ali ova mala sumnja bila je uvreda za Boga. Nije to bio veliki grijeh, jer su ipak izvršili zapovijed Božju i udarili su o stijenu, ali je to bio mali grijeh jer njihovo pouzdanje nije bilo čvrsto. I radi ovog malog grijeha bili su kruto kažnjeni od Boga. Nijesu smjeli unići u obećanu zemlju, za kojom su tako čeznuli, nego su morali umrijeti u pustinji.

2. Iz toga vidiš, da je i mali grijeh u očima Božjim prezira vrijedan. Promisli, kad Bog dva tako sveta čovjeka radi malog grijeha tako oštro kazni, kakvu si ti onda kaznu zaslužio za tvoje bezbrojne pogreške? Izračunaj, koliko si pogrešaka

učinio u jednom tjednu ili u jednom danu, koliko samo svojevoljnih rastresenosti kod molitve, kod službe Božje, koliko nepoštovanja prema imenu Božjem, koliko neposluha, koliko laži i t. d. Koli velik je taj broj kroz cijeli život! Koliko vremenitih kazna, koliko kazna u čistilištu moraš očekivati za to?

3. Dragi Isuse, znam, da upravo sv. Pričest umanjuje male grijehe. Očisti me od svih mojih pogrešaka, koje kaljaju moju dušu. Kajem se iz svega srca iz ljubavi prama Tebi. Kod svake ću sv. Pričesti pobuditi ovo pokajanje, ali ću i odlučiti, da ću se boriti proti svojih pogrešaka osobito proti ovoj...

Petak: Ulaz u obećanu zemlju.

1. Napokon je došlo vrijeme da Izraelci uđu u Kanaan, kojim je teklo mlijeko i med. Josua ih uvede, nakon što mu je Bog dao nalog. Velika čudesa su se događala kao nekoć kod izlaza iz Egipta. Kad je narod došao na derući Jordan, razdijeliše se i ovdje valovi kao nekoć kod Crvenog mora, i svi su mogli prijeći. Bog je na čudnovati način bio uz Izraelce u boju sa

neprijateljima, da zaposjednu lijepu i bogatu zemlju.

2. Gledaj vjernost Božju! On je Abrahamu i njegovim potomcima obećao ovu zemlju, a sada ispunja svoje obećanje i čini velika čudesa. Bog drži svoja obećanja i prema nama. Obećanu zemlju nam je obećao, i već je mjesto za nas priređeno. To je lijepo nebo. Tamo će nas On nagraditi za svaki čas našega života, koji smo u stanju milosti proveli, za svako pa i najmanje dobro djelo i za svaku strelovitu molitvicu, koju smo izmolili. Bog drži svoju riječ, to je sigurno, ako mi imamo dobru volju, da marljivo svladavaš svoje pogreške, osobito svoju glavnu pogrešku. Misliš li često preko dana na Boga i kod posla i kod igre?...

Obnovi svoje odluke i prikaži ih Spasitelju u sv. Pričesti!

Subota: Sveti Anđeli Čuvari.

Naši Anđeli Čuvari puni su ljubavi prema nama i hoće, da jednom dođemo u nebo. Oni su uvijek uz nas i čine nam toliko dobra, koliko samo mogu.

1. Oni nam čuvaju tijelo. Sigurno bismo bili već mrtvi, da nije bilo našeg Anđela Čuvara. 2. Čuvaju nam i dušu od grijeha i opominju nas na dobro i krepost. Često si već čuo glas svoga Anđela Čuvara: »Ustani i idi k sv. Misi — još nijesi izmolio jutarnje molitve — sad moraš slušati — šuti i ne govori gadno o drugima i t. d.« O da si uvijek slušao svoga Anđela Čuvara, ne bi učinio mnogih pogrešaka i grijeha.

3. Anđeli Čuvari mole za nas od Boga mnoge milosti. Tek jednom u vječnosti, vidjet ćemo, što sve moramo zahvaljivati svome Anđelu Čuvaru. Budi zato zahvalan tom vjernom prijatelju i vodiču svome i slušaj njegova nadahnuća i opomene!

PETNAESTA NEDJELJA PGSLJE DUHOVA.

Nedjelja: Isus uskrisi mladića iz Naima.

1. Isus je išao sa svojim učenicima u grad, koji se zvao Naim. Kad je došao pred gradska vrata, onda su nosili mrtvaca, jedinca u majke, koja je bila udovica. Mnogi su ljudi pratili majku. Kad ju je

Gospod ugledao, sažali Mu se i reče joj: »Ne plači!« Zapovjedi zatim nosiocima da stanu i reče mrtvacu: »Mladiću, tebi velim, ustani!« Onda ustane mrtvac i počne govoriti, a Isus ga odvede njegovoj majci.

2. Mladić je u cvatu mladosti i nose ga u grob. Zar te to ne sjeća i na tvoju smrt? Ne ćeš li možda i ti umrijeti u mladosti? Ti računaš još mnogo godina proživjeti, a možda imaš još samo dvije, tri ili još manje. Ti se uzdaš u svoje bujno zdravlje, a zar ga ne može već preko noći nestati? Misli često na smrt, pa se je ne trebaš bojati, došla prije ili kasnije, polagano ili naglo. Ako se rado pričešćuješ i kod svete Pričesti se kaješ za grijehe prošloga života, a k tome obnavljaš ozbiljno svoje dobre odluke, onda se ne trebaš bojati smrti, jer si uvijek pripravan. — Primi na taj način današnju svetu Pričest.

Ponedjeljak: Kralj Saul.

1. Izraelci su htjeli imati kralja. Bog je dao nalog Samuelu, da pomaže Saula za kralja. Saul je bio u mladosti pobožan i bogobojazan, zato ga je Gospodin pratio i dao mu pobjedu nad svim njegovim ne-

prijateljima. Ali malo pomalo predao se Saul oholosti. Uzoholio se zbog svoje velike časti te je svoje pobjede pripisivao sebi, mjesto da je Bogu slavu dao i zahvalio Mu, što mu je bio u pomoći. Oholost ga je učinila i neposlušnim, te nije držao zapovijedi Gospodnjih. Zato ga je Bog odbacio. Jer je Saul Boga zapustio, zapusti Bog njega. »Bog se opire oholima, a poniznima daje svoju milost.«

2. Pitaj se kod sv. Pričesti, nijesi li i ti katkad ohol i nadut. Slaviš li Boga, kad ti što pođe za rukom, kad što znaš i razumiješ? Kažeš li rado: Božjom pomoći sam to opet svršio, ili slaviš sebe pripisujući sebi sve.

3. Promisli, da sva tvoja djela gube zaslugu i nagradu kod Boga, ako si ohol i sve sebi pripisuješ. Za sve, što jesi, možeš i znaš, imaš da zahvališ Bogu. Nauči se, da ni jedne riječi ne izrečeš na svoju hvalu i slavu. Žrtvuj tu lijepu odluku dragom Spasitelju i gledaj, da je danas izvedeš!

Utorak: Bog izabire Davida.

1. Saul bude radi svoje oholosti i neposlušnosti od Boga odbačen, a David radi svoje poniznosti i pobožnosti izabran. Bog pošalje Samuela k Izaju s nalogom, da jednoga od njegovih sinova pomaže za kralja. Kad je ovaj došao u Betlehem u kuću Izajevu mišljaše, da je Bog izabrao jednoga od starijih, uglednijih i boju vještijih sinova njegovih. Ali mu Gospodin reče: »Ja ne sudim po vanjštini čovječjoj, čovjek vidi, što u oči pada, ali Bog vidi srce.« Tako je Samuel najmanjega i najmlađega od njegovih sinova morao pomazati za kralja, naime Davida.

2. Lijep stas, kićeno odijelo, imanje i bogatstvo to su sporedne stvari. Kod Boga vrijedi čovjek, koji je čista srca i kreposno živi, makar ga nitko u svijetu ne gledao radi njegova siromaštva. Najsiromašniju sluškinju u polju, najsiromašnijega nadničara, koji Bogu služi i provodi čist život, gleda Bog mnogo većom dopadnošću, nego najimućnijeg kralja i cara, koji je ohol i ne služi Bogu.

3. Zapamti si ovo: Bog ne gleda na ugled osobe, i u vječnosti te ne će pitati,

jesi li pripadao bogatima ili siromašnima, jesi li bio čašćen od ljudi ili ne, nego to, jesi li se u sve dane marljivo brinuo za svoju dušu. Misli kod sv. Pričesti na tu veliku istinu i učini svoje dobre odluke!

Srijeda: Davidova borba s divom Golijatom.

Filistejci su ratovali sa Izraelcima. Imali su jednoga diva u taboru imenom Golijata. Taj se izrugivao svaki dan Izraelcima i pozove jednoga od njih na dvoboj. Nitko se ne usudi. David se pokaže u taboru izraelskom i upravo čuje ruganje Golijatovo. U svetoj srdžbi poviče: »Tko je taj, koji se smije rugati vojsci živoga Boga?« On se ponudi za dvoboj i pođe sa svojom pastirskom torbom i palicom ususret divu. Dok je ovaj mladoga Davida ismjehavao i rugao mu se, reče ovaj njemu: »Ti dolaziš k meni mačem, kopljem i oklopom, ja ali dolazim k tebi u ime Gospodinovo!« Pohitivši naprijed baci David praćkom na Golijata kamen i pogodi ga u čelo tako čvrsto, da se je ovaj onesviješten svalio na zemlju. David priđe k njemu i odrubi mu glavu.

1. Gle, kako je vatra svete srdžbe sijevala iz očiju Davidovih, kad je čuo ruganje Golijatovo puku Božjem! Tako moraš i ti biti pun revnosti za slavu Božju, kad tko govori bezbožne i ružne govore u tvojoj prisutnosti. Prezri i ti kod takovih prigoda svaki ljudski strah i pokaži, da mrziš takove razgovore!

2. David bijaše ponizan. Nije se ufao u svoju vlastitu snagu i spretnost, nego u pomoć Božju. U ime Božje iđaše ususret jakom divu. U ime Božje počni i ti sve! Pogotovu u poteškoćama zavapi najprije ka Gospodinu i zazovi Njegovu pomoć! Ovom odlukom zabavi se kod Pričesti!

Četvrtak: Isus u Sakramentu je najviši sudac.

1. U Presvetom Sakramentu stanuje strogi sudac živih i mrtvih. Isus u Svetohraništu je sveznajući i sveti Bog. On zna sav tvoj život i svaki čas istoga, sve milosti, koje ti je darovao, sve tvoje misli, riječi i djela, bila dobra ili zla. On prodire sve do najskrovitijega i sudi te po istini. Isus, koji sad sakriven u Sveto-

hraništu boravi biti će jednom i tvoj sudac. Kada jednom u vječnost stupiš, drhtati ćeš pred Njim, jer tamo će s nama postupati po svojoj strogoj pravdi. Ovdje u Sakramentu je još milosrdni sudac. On vidi doduše naše grijehe i mrzi na njih, ali uvijek je pripravan otpustiti nam, kad imamo dobru volju i od srca ih kajemo. On se utiče skupa s nama nebeskom Ocu za milost i milosrđe i čisti nas kod Mise i Pričesti od grijeha i kazna za grijehe.

2. Obikni se često klečati pred Svetohraništem i moliti dragoga Spasitelja milosrđe za sve pogreške i grijehe svoga života! Ne trebaš zdvajati, ako si i mnogo sagriješio. Isus je pripravan da ti sve oprosti, ako ozbiljno misliš na popravak. Kod svake Mise, kod svake Pričesti, kod svakoga pohoda Presvetoga Sakramenta, kad pobudiš pokajanje, duša ti se sve više i više čisti. O kako je to velika utjeha za budućnost i za čas smrti! Koju ćeš odluku učiniti danas?

Petak: Isus uhvaćen na Maslinskoj gori.

1. Muka Isusova počela je na Maslinskoj gori. Ovdje se je Isus krvlju znojio i

teške duševne muke trpio za naše grijehe. On ustade i pođe ususret svojim neprijateljima. Kako Mu je bilo žao, kad je na čelu neprijatelja vidio Judu, svoga apostola, koji je postao izdajicom Njegovim! Isus se je dao uhvatiti i svezati. Sad je bio On sam među neprijateljima svojim. Kad naime učenici vidješe, kako su njihovog Meštra uhvatili, pobojaše se, da bi i njima tako moglo biti, zato pobjegoše, a Spasitelja ostave. Samo se jedan zadrža kod Njega sve do križa, naime Ivan. Iz straha ljudskoga ostaviše učenici Isusa.

2. O kako često nalazimo ovaj strah i među kršćanima! Nijesi li i ti možda kada sagriješio iz straha pred ljudima? Nijesi li se stidio moliti pred drugima, pa prolazeći kraj križa ili crkve nijesi smio skinuti šešira? . . . Da nijesi možda iz straha, da te ne ubroje među pobožnjake, propustio koju pobožnost ili šutio i sudjelovao, kad su drugi vodili zle razgovore? . . .

Okaj od srca sve grijehe, koje si počinio iz straha ljudskoga i misli uvijek na riječi Gospodinove: »Tko mene zataji pred ljudima, zatajit ću i ja njega pred Ocem nebeskim.«

Učini čvrstu odluku kod sv. Pričesti!

29. rujna: Svetkovina sv. arkanđela Mihaela.

Kad je Bog stvorio anđele, kušao ih je. Mnogi ne ustrajaše u kušnji, nego se uzdigoše protiv Boga i htjedoše biti Njemu ravni. Ovi su bili od Boga strašno kažnjeni. Dobrim anđelima dade nalog, da ih bace u pakao. Na čelu dobrih anđela bijaše arhanđeo Mihael. Ime Mihael znači: »Tko je kao Bog?« Tako naime doviknu knez anđeoski zlim anđelima. Sv. Mihael navijestio je tim riječima duboko poštovanje pred veličinom i slavom Božjom.

1. O kad bi i ti bio uvijek napunjen tim poštovanjem! Tada ne bi tako bezbrižno i ravnodušno vrijeđao Boga i jedan grijeh za drugim počinjao. Čovjek, koji se često stavi u prisutnost Božju i misli na svetost Njegovu, ozbiljno će misliti na svoje dnevne pogreške i gledat će da ih svlada.

O dobri Spasitelju, pomozi mi jakošću današnje Mise i Pričesti, da se često preko dana sjetim na Tebe, a osobito onda, kad sam u pogibelji da sagriješim.

Umnoži u mom srcu poštovanje prema Tvojoj veličini i svetosti!

2. Sv. arkanđeo Mihael je zaštitnik umirućih. Smrtni čas je zadnja borba, koju đavao vodi s našom dušom. Kako je jaki arkanđeo Mihael istjerao sotonu iz neba, tako će ga isti i u smrtnom času tjerati od nas, da u Isusu umremo.

Moli arkanđela, da ti izmoli od dragog Spasitelja u Pričesti milost sretne smrti!

16. NEDJELJA PO DUHOVIMA.

Nedjelja: Isus među farizejima.

Isus se bijaše u subotu svratio u kuću najvišega farizeja, da tu objeduje. Farizeji su izbjegavali inače društvo dragog Spasitelja i ne bijahu Mu baš dobri prijatelji. Ali usprkos tome zalazio je Isus često među njih, da ih poduči i obrati. Mislio je uvijek na njihove neumrle duše.

1. Tako moraš također i ti upotrijebiti svaku prigodu, gdje možeš koristiti duši bližnjega svoga. Kad vidiš, da je koji od tvoje braće ili sestara, saučenika ili prijatelja tvojih počinio kakovu pogrešku, nemoj ružiti i grditi, jer to obično ne

koristi. Ružnjom i grdnjom rijetko se tko popravi. Radije ga ljubazno opomeni i savjetuj, jer dobra riječ više koristi. To su velika djela milosrđa, za koja će te Spasitelj bogato nagraditi.

2. Isus je opazio, kako su neki od pozvanih gostiju zauzeli prva mjesta za stolom. Tad im reče: »Kad budeš pozvan na gozbe, tad ne sjedaj na prvo mjesto, da ti ne rekne domaćin, kad dođe koji viši od tebe: Daj mjesto ovomu, a ti moradneš niže sjesti; sjedi uvijek na posljednje mjesto, da ti domaćin uzmogne reći: Prijatelju, pomakni se više gore! Tad će ti to biti čast pred gostima, jer svaki, koji se sam podiže, ponizit će se, a tko se sam ponizi, uzvisit će se.«

Upiši u srce tu nauku Spasiteljevu! Budi ponizan i ne turaj se nikad naprijed ni u školi ni u društvu ni kod igre i. t. d. Čedni ljudi su ljubljeni od svakoga, osobito od Boga; Njemu se poniznost osobito dopada. — Ispitaj se kod Pričesti, kako je u toj točki kod tebe i učini dobru čvrstu odluku!

Ponedjeljak: Saul i David.

1. David je ubio diva Golijata. Time su Izraelci izvojevali pobjedu nad Filistejcima. Kad se vraćahu kući, iđahu mu ususret žene i djevojke i pjevahu: »Saul pobi tisuću, a David deset tisuća!« To rasrdi Saula i on ne mogaše više Davida ni vidjeti. Njegova zavist dopre tako daleko, da je htio ubiti Davida.

Ovdje opet vidiš, kako daleko zavist dovodi čovjeka. Čuvaj se toga grijeha! Bori se proti zavisti dvostrukom revnošću, kad opaziš, da na nju osobito nagiješ. Ispitaj se o toj točki kod sv. Mise i Pričesti.

2. Saul je morao zahvaljivati Davidu za pobjedu nad Golijatom, ta kako bi bilo njemu i cijelome puku, da su Filistejci bili pobjednici. Velika nezahvalnost kralja Saula je ružna i prezira vrijedna. Ne nasljeduj je u životu nikada! Budi zahvalan Bogu za one mnoge i premnoge milosti, koje ti dnevno daruje za dušu i za tijelo. Zahvali i ljudima, koji ti dobro čine, ma bilo to dobro još tako maleno i neznatno. Svoju zahvalnost pokaži osobito time, da moliš za njih.

Žrtvuj dragom Spasitelju u sv. Pričesti tu lijepu odluku!

Utorak: Velikodušnost Davidova.

1. Dvaput je izašao Saul sa svojim vojnicima, da Davida ulovi i ubije. Svaki put se David uvuče u šator, gdje spavaše kralj i imao je tako dvaput prigodu, da ga ubije. Ali on toga ne učini, nego se pokaže velikodušan prema Saulu. Prvi put odreže samo komad od njegova plašta, a drugi put uzme koplje i pehar sa sobom. Time je htio pokazati Saulu, kako mu je lako mogao oduzeti život.

Nije li to bilo kreposno od Davida? Nasljeduj njegov lijepi primjer u svome životu.

2. Možda si od koga ožalošćen, grđen ili optužen. Odmah te snađu osvetljive misli. Ne smiješ pristati uz njih, nego ih moraš svom snagom svladati. Nikad se ne smije zlo zlim vraćati. Spasitelj kaže: »Ljubite neprijatelje, učinite dobro onima, koji vas mrze i molite za one, koji vas progone i napadaju, da budete djeca Oca vašega, koji je na nebesima.« A zar nam nije baš Spasitelj dao najljepši primjer

ljubavi, kad na križu moljaše: »Oče, oprosti im, jer ne znaju šta čine.« Zapamti si ovo: Ako ti onome, koji ti je šta zla učinio, rekneš koju lijepu riječ ili ga srdačno pozdraviš, ili mu učiniš malu uslugu, tad si izvojevao veliku pobjedu nad samim sobom. Bog će te više nagraditi, nego da si mnogo molio i postio. Obećaj dragom Spasitelju u sv. Pričesti, da ćeš Mu biti sličan u ovoj točki! Čini to već danas, ako ti se pruži prigoda!

Srijeda: David i Jonata.

1. Što je više Saul Davidu zavidio i mrzio ga, to ljubezniji bio je njegov sin Jonata prama Davidu. Ovaj ljubljaše Davida radi njegovih mnogih kreposti i sklopi s njime svečani savez prijateljstva. On mu dade u znak svoje ljubavi svoju haljinu i oružje. Nije osjećao ni najmanje mržnje, premda je znao, da će jednom biti kraljem, a ne on. Jonata je branio Davida od ljutine i mržnje svoga oca Saula i opominjaše ga uvijek u pravo vrijeme, kad ga je ovaj naumio progoniti i ubiti. David je uzvraćao od svega srca ljubav kraljevu sinu. Kad je Jonata poginuo u boju, raz-

dere David svoju haljinu od boli i jadikovaše za vjernim prijateljem.

2. Pravo prijateljstvo može opstojati samo među dobrim ljudima. Tko se Boga ne boji i ne ljubi Ga, taj će svome prijatelju samo tako dugo ostati vjeran, dok imade od njega kakovu vremenitu korist. Pravoga prijatelja poznajemo tek u nesreći i nevolji. Ako tko nije zbilja krepostan, ne smiješ s njime sklapati prijateljstva. O koliko se djece već izgubilo i u grijeh palo, jer su lakoumne drugove izabrali za prijatelje i s njima se družili.

Ispitaj se u sv. Pričesti, kako si do danas činio u ovoj točki i što ćeš u buduće činiti?

Četvrtak: Davidov grijeh i pokora.

1. David bijaše pobožni i Bogom prosvijetljeni kralj, ali ipak upadne jednog dana u jako teški grijeh nečistoće. Zašto? Jer nije dosta budno pazio na svoje oči i jer se predao lijenosti.

Kad je tako svet čovjek tako duboko pao, tad ne smiješ nikada misliti, da si tako čvrst i jak, te ne ćeš smrtno sagriješiti. I ako svaki dan ide k sv. Pričesti i

moliš, ipak možeš jednoć privoljeti na grešnu napast, ako nijesi budan i ne izbjegavaš prigode. Čuvaj uvijek svoje oči! Bježi od zlih prijatelja i drugova! Osobito izbjegavaj lijenost, jer ona je početak svakome zlu!

Dragi Isuse, pomozi mi jakošću sv. Pričesti, da svoje odluke zbilja izvedem! Srdačno se utječem Tvome presvetome Srcu: Ne daj, da ikada upadnem u smrtni grijeh!

2. David je sagriješio, ali je činio i ozbiljnu pokoru za svoje teške grijehe. Cijeli svoj život kajao se i molio Boga za milosrđe. Čini i ti tako!

Ne smije ti proći ni jedan dan, a da ne moliš Boga za oproštenje za sve grijehe prošloga života. Što češće pobuđuješ pokajanje, to će ti duša biti čišća od grijeha i manje kazna za grijehe. Uključi u svaku sv. Pričest sve grijehe, koje si ikada na duši imao! Pokaj se za njih osobito kod sv. Pričesti, kod večernje molitve i drugih prigoda! — Čestim pobuđivanjem pokajanja mrzit ćeš sve više i više na grijeh.

Petak: Davidov grijeh i pokora.

1. David učini za svoj grijeh iskrenu i ozbiljnu pokoru. Tad pošalje Bog k njemu proroka Natana, da mu rekne: »Bog je oduzeo grijeh od tebe, ali će ti umrijeti sin.« Tako i bude. Malo iza toga umre mu sin i još veće nevolje i nesreće dođoše na Davida. On podnese sve strpljivo i odano u volju Božju kao pokoru i zadovoljštinu za svoj veliki grijeh.

Bog otpušta grijehe, kad ih čovjek od srca okaje. Otpušta također i vječnu kaznu pakla, ali ne otpušta uvijek vremenite. Mnoga nesreća, mnoga nevolja, mnogi križ, koji snađe čovjeka, često nije ništa drugo, nego kazna za počinjene grijehe. Te kazne moramo zahvalno primiti iz ruke Božje i veseliti se, da možemo ovdje na svijetu za njih zadovoljiti, jer za što ovdje ne budemo zadovoljili, za to moramo zadovoljiti u čistilištu, što je hiljadu puta gore.

2. Osim strpljivosti u nevoljama imamo još i drugo sredstvo, po kojem nam se mogu otpustiti vremenite kazne. Svako pokajanje, svaka skrušena molitva ništi kaznu grijeha, svako nadvladavanje, koje

si nametnemo, svaka sv. misao, svaka Pričest, a osobito oprosti. Ako hoćeš, da si uštediš dugo i teško čistilište, budi na dan marljiv u tim stvarima, osobito u dobivanju oprosta. Ne zaboravi žrtvovati oproste za siromašne duše, da se oslobode iz svojih muka. Odluka za Pričest!

4. listopada: Svetkovina sv. Franje Asiškog.

1. Sv. Franjo rodio se u Asizu god. 1182. On je utemeljitelj velikog franjevačkog reda, koji broji mnogo tisuća članova a raširen je po cijelome svijetu. Franjo se odlikovaše velikom ljubavlju k sv. siromaštvu. On nije ništa nazivao svojim vlasništvom osim grubog odijela, kojim si pokrivaše tijelo. Odreče se svijeta i svih njegovih dobara, da uzmogne to iskrenije ljubiti Boga. Ta ljubav bijaše tako velika i žarka, da je cijelo njegovo biće bilo njome prožeto. Kad je Franjo samo čuo ime Božje, zanio se je u sv. radosti. Svaka travka, svaki cvijetak, svaka mušica i kukčić sjećao ga na Boga. Često bi govorio: »Moj Bože i sve moje!« Srdačno je štovao muku Spasiteljevu, jer ga

je to osobito sjećalo na ljubav Božju k nama ljudina. Isus ga nadari za tu zahvalnu ljubav time, da mu je utisnuo svoje svete rane.

2. Srce, u kojem stanuje ljubav Božja, puno je i ljubavi prema bližnjemu. Franjo je bio uzor ove ljubavi. Njegova ljubav k bližnjemu bila je spojena sa osobito dubokom poniznošću. On se je držao slugom svakoga, ali ne samo riječima, nego i djelima. Služio je svima, gdje je samo mogao. Velika bijaše njegova ljubav prema neumrlim dušama. Silno je gorio od želje, da što više duša privede k Bogu.

Ako i ne možeš nikada biti sličan tome velikome svecu, ipak ga gledaj nasljedovati u ljubavi Boga i bližnjega. Ti znaš sasvim dobro, što ti manjka u tim krepostima i koje odluke moraš učiniti. Žrtvuj iste dragom Spasitelju u Pričesti!

SEDAMNAESTA NEDJELJA PO DUHOVIMA.

Nedjelja: Svetkovina sv. krunice.

1. Mjesec listopad je mjesec sv. krunice. To se čini na uspomenu velike pobjede kršćana god. 1571. u boju sa Turcima kod Lepanta. Bilo je to baš u onaj dan, kad su bratovštine sv. krunice u Rimu držale svečane procesije, da izmole pobjedu nad nevjernicima.

2. Pobožnost svete krunice potječe iz 13. stoljeća, a uvedena je od sv. Dominika. Pomoć svete krunice privede taj svetac tisuće krivovjernika opet u krilo svete Crkve. Krunica je od Crkve odobrena i preporučena, a osim toga nadarena je mnogim i velikim oprostima.

3. Krunica je lijepa i sadržajem bogata molitva. Tko je dobro moli, crpe iz nje veliku korist. Dobro je molimo, ako »Očenaš« i »Zdravomariju« ne molimo samo ustima, nego i mislimo na lijepe istine, koje su srdačne u tajnama svete krunice. Ako n. pr. moliš otajstvo: »koji se za nas krvlju znojio«, tada misli malo na to, kako je Isus morao trpjeti za mnoge i teške grijehe ljudi, pa također i za tvoje. Pobudi pokajanje, učini čvrstu odluku i žrtvuj je dragom Spasitelju i Majci Božjoj! Tako možeš činiti kod svakoga otajstva. Time postaje krunica molitva promatrajuća, koja tvojoj duši donosi veliku korist.

Moliš li rado krunicu? Moliš li svaki dan najmanje jednu deseticu? Promatraš li kod toga otajstva i stvaraš li dobre odluke? Budi u listopadu osobito revan u molenju krunice!

Ponedjeljak: O ljubavi k Bogu.

1. U jučerašnjem evanđelju naviješta dragi Spasitelj glavnu zapovijed. Književnik jedan zapita Ga: »Učitelju, koja je najveća zapovijed?« Isus odgovori: »Ljubi Gospodina, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svim silama svojim!« Ovo je prva i najveća zapovijed.

2. Glavna zapovijed nam dakle nalaže da Boga ljubimo nadasve. Kad činimo to? Onda, kad Ga više ljubimo nego sve drugo i kad smo pripravni prije sve izgubiti nego se teškim grijehom od Njega odijeliti. Boga moramo ljubiti kroz cio život, svaki dan, svaki čas, inače ne živimo dobro. Bog mora biti najprije. Mi moramo radije dati naše zdravlje, naš novac i dobra zemaljska, pače i isti život, nego da hotimice učinimo koji teški grijeh i time izgubimo ljubav Božju. Takovu ljubav imao je sv. Pavao, kad je rekao: »Ni smrt

ni život nijesu u stanju, da nas odijele od ljubavi Božje.« To bijaše mišljenje svih svetih mučenika. Tisuću puta radije dali su svoj život u najstrašnijim mukama i bolima, nego da bi zatajili svoju vjeru i Boga uvrijedili.

3. Je li Bog i kod tebe najprvi, ili često puta grijeh zauzima prvo mjesto? Kad te snađe napast, misliš li odmah: Ne smijem Boga uvrijediti, ili griješiš lakoumno? Ljubav Boga pokazuje se u revnosti proti grijehu i proti dnevnim pogreškama. Ispitaj se kod sv. Pričesti, kako je kod tebe i učini čvrste odluke!

Utorak: O ljubavi Božjoj.

Pomisli još jednom na glavnu zapovijed: »Ljubi Gospodina Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom.«

1. Smrtni grijeh razara ljubav u srcu i čini čovjeka neprijateljem Božjim. Najgroznija nesreća, koja te može snaći, jest smrtni grijeh. Izbjegavaj ga zato nadasve!

2. Tko Boga nadasve ljubi, ne će se čuvati samo teškog grijeha, nego i maloga; jest, on će nastojati da zapovijedi

Božje što bolje ispuni. Cijeli tvoj život neka bude žrtva ljubavi k Bogu, t. j. čini sve bez iznimke Bogu za ljubav.

3. Čuvaš li se uvijek čist od smrtnih grijeha ili se katkada dogodi, da i opet padneš?... Moli mnogo, osobito kod sv. Pričesti, za milost ustrajnosti. — Počinjaš li lakoumno male grijehe? Izbroj, koliko si malih grijeha počinio jučer ili u ovome tjednu! U kojoj točki najviše griješiš? Ne zaboravi, da je i svaki mali grijeh velika uvreda Boga! — Obnavljaš li preko dana često dobru nakanu? Izgovoriš li često onu lijepu molitvicu, koju je sv. Franjo često govorio: »Moj Bože i sve moje«, ili drugu: »Sve Bogu na slavu«, »Isuse, sve Tebi za ljubav?« Misli kod sv. Pričesti na ove tri točke i obnovi svoje dobre odluke!

Srijeda: O ljubavi Božjoj.

1. »Ljubi Gospodina, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom misli i svom snagom svojom.« Zašto moramo Boga nadasve ljubiti? Jer je On naš najljubežljiviji Otac i najveći dobročinitelj. Bog nas je stvorio i do današnjega dana ljubezno uzdržavao. On nam je dao

sve, što posjedujemo na tijelu i duši. Kad već dijete ljubi oca, koji se žrtvuje za njega, koliko više moramo onda mi Boga ljubiti, Boga, koji je tisuću i tisuću puta bolji od najboljega oca na zemlji. Mi ljubimo čovjeka, koji nam dobro čini i ljubimo ga tim više, čim nam je veća dobročinstva iskazao. Pomisli sada, što nam je Bog već učinio i u svakom času još čini, pa ćeš vidjeti, kako je to nešto veliko, da mi toga ni pojmiti ne možemo.

Bog je naš najveći dobročinitelj, zato zaslužuje i našu najveću ljubav.

Misli kod ove svete Mise i Pričesti na velika dobročinstva Božja, koja si već u svom životu primio i koja ćeš još primiti! Zahvali se srdačno zato i obećaj dragom Spasitelju, da ćeš Ga srdačno ljubiti i sve, što od jutra do večeri radiš, da ćeš Njemu za ljubav raditi.

2. Boga moramo ljubiti zato, jer je neizmjerno dobar i savršen. Ti ljubiš dobroga i kreposnoga čovjeka; ljubio bi i anđela, kad bi ga vidio u njegovoj ljepoti i svetosti. Neizmjerno ljepši, krasniji, bolji i savršeniji od najboljeg čovjeka i najvećeg anđela je dragi Bog. Kad bi mogao gledati Boga, morao bi Ga ljubiti, a ne bi

mogao više ljepote ni blaga ovoga svijeta ni pogledati, tako bijedno bi ti se sve činilo. Što ne možeš sada očima vidjeti, to ti kaže vjera. Vjeruj čvrsto u veličinu, svetost i savršenost Božju i vjeruj u veliku i svetu dužnost, da Ga moraš ljubiti! Čini sve za Njega i Njemu za ljubav! Kako je to lijepa pričesna odluka!

Četvrtak: O ljubavi bližnjega.

Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom! To je prva i najveća zapovijed. Druga je ovoj jednaka: »Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe.«

Pod bližnjim razumijevamo sve ljude, bili oni, tko mu drago. Sve ljude moramo ljubiti i to isto onako, kako ljubimo sebe.

1. Mi ljubimo naše tijelo i vremenita dobra. Ti voliš, da ljudi o tebi dobro misle i hoćeš, da ti ljudi usluge čine i pomažu ti, a sigurno ti ne bi bilo drago, kad bi se tvoje pogreške na javu iznosile, kad bi se o tebi što zlo govorilo, s tobom ružno postupalo. Ti ne voliš, da ti se što ukrade, da te varaju i t. d. Što ti ne ćeš, da se tebi čini, toga ne čini ni ti drugima! Ispitaj se kod sv. Pričesti, kakova je tvoja ljubav prama bližnjemu i u kojoj točki se moraš najviše popraviti?

2. Tko sebe samoga pravo ljubi, mora najprije na svoju dušu misliti, a tko ima pravu ljubav bližnjega, mora se osobito brinuti za dušu bližnjega. Mnogo moraš činiti za dušu tvoga bližnjega. Moraš za sve bez iznimke moliti i to marljivo i danomice činiti, osobito za one, koji su ti bliži. Osim molitve imaš još i drugih sredstava, kojima možeš dušu bližnjega spasiti. Možeš neuke podučavati na pr. svojoj braći i sestrama katekizam tumačiti, ovoga možeš izbaviti iz zla društva, drugoga možeš dobrim riječima skloniti na svetu Pričest, možeš dati dobar primjer i t. d. Ispitaj se sada u ovoj važnoj točki i učini dobru odluku!

Petak: Srce Isusovo primjer ljubavi bližnjega.

U presvetom Srcu Isusovu imamo uzor, kako moramo našem bližnjem dobro činiti i ljubiti ga. Promatraj sada, kad ćeš se u sv. Pričesti s dragim Spasiteljem sje-

diniti, kad ćeš pobožno ovaj krasni uzor primiti i gledaj Ga nasljedovati.

1. Srce Isusovo poziva sve bez iznimke: »Dođite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti.« Nitko nije isključen, svi smiju doći, ne samo bogati i ugledni, nego i siromašni i zapušteni, ne samo sveti i pravedni, nego dapače i grešnici. Uči ovdje od dragog Spasitelja, da nikoga ne smiješ prezreti ili o njemu zlo govoriti zato, što nema tako lijepih haljina kao ti, ili što ne zna toliko kao ti. Ne smiješ prezirno govoriti o drugima, kad su pogriješili, jer ne znaš, što se može tebi dogoditi.

2. Srce Isusovo uvijek je pripravno pomoći nam u danu i u noći. Uvijek smijemo doći, kadgod hoćemo, i smijemo kod Njega ostati, kako dugo hoćemo.

O kad bi i ti bio takav prama svome bližnjemu! Ali kako često si neprijazan i surov prama njemu i namrgodiš odmah lice, kad te zamoli, da mu kakvu uslugu učiniš. Nekoje dane si tako mušičav i neprijazan, da ti nitko ništa pravo učiniti ne može. Ugledaj se u primjer Srca Isusova i ne budi takav!

3. Nitko ne ide od Srca Isusova bez utjehe i pomoći. »Dođite k meni svi, ja ću vas okrijepiti.« Srce Isusovo je puno ljubavi prama nama siromašnim ljudima. Tako moraš i ti gojiti srdačnu ljubav prama svom bližnjemu. Budi uvijek prijazan, sa svakim govori prijazno, nemoj biti svadljiv, pomozi svakome, dijeli rado milostinju ili učini kakvu drugu uslugu. —

Odluka za sv. Pričest!

Subota: O ljubavi bližnjemu.

Svakoga čovjeka moramo ljubiti bez iznimke, i to tako, kako sami sebe ljubimo. Zašto to?

1. Svi ljudi imaju jednoga te istoga Oca na nebu. Bog nas je sve stvorio i svaki Mu smije reći: »Oče.« Bog ne čini razlike, kod Njega vrijedi jedan kao i drugi! A ti hoćeš da razlikuješ?

2. Za sve ljude bez razlike je Isus umro. Sve je neizmjerno ljubio i za sve, pa i najmanje i najsiromašnije, prolio je svoju presv. Krv. Kako smiješ onda ti kojega čovjeka prezirati.

3. Nebo je za sve ljude, i svi su za nebo određeni. Tamo ćemo živjeti kao braća

i sestre i veseliti se uvijeke. Je li to onda pravo, ako na ovoj zemlji kao neprijatelji živimo i jedan drugoga mrzimo?

Dragi Isuse, molim Te kod ove sv. Pričesti srdačno za oproštenje za sve moje grijehe i pogreške, koje sam ikad počinio prama svome bližnjemu. O kako nebrojene su te pogreške! Milosrđe, moj Isuse, milosrđe! Osobito ću se vježbati u ljubavi prama bližnjemu u ovoj točki... Danas neka se ova odluka već izvrši!

OSAMNAESTA NEDJELJA PO DUHOVIMA.

Nedjelja: Kako je Isus izliječio uzetoga.

1. Isus je bio, kako čitamo u današnjem evanđelju, opet u gradu Kafarnaumu. Tada Mu donesoše ljudi jednog uzetog čovjeka moleći, da ga izliječi. Isus reče bolesniku: »Tješi se, sinko, grijesi tvoji oprošteni su ti.« Poslije toga izliječi ga i od tjelesne bolesti. Ovdje nam je Spasitelj pokazao, da je mnogo važnije imati zdravu t. j. čistu i svetu dušu, nego zdravo tijelo. Na dušu moramo prije svega gledati i uvijek se najprije za nju brinuti.

2. Ali ljudi čine obično obratno. Za svoje tijelo, za svoje zdravlje, za udobnost, za jelo i pilo, za ugodan i lijep život — o kako su zabrinuti, ali siromašna duša može u bolesti, t. j. u grijehu, u nemilosti i ravnodušnosti i podleći. Za vremenita i zemaljska dobra upotrijebe ljudi toliko vremena, ulože toliki trud, deset do dvanaest sati danomice, ali samo po sata posvetiti za sv. Misu i Pričest, nekoliko časova za svakidanje molitve, već im je previše i predugo. Kako je to naopako i nepravedno! Za sve te ljude vrijede riječi: »Ti se brineš za mnoge stvari, ali je samo jedno potrebno.«

3. Dragi Isuse, pomozi mi milošću ove sv. Pričesti, da ne živim tako! Daj, da budem svaki dan revan i očuvaj me od lijenosti i mlakosti u dobru! Odlučujem stoga, da ću već danas osobito nastojati, da sve molitve i pobožne vježbe dobro i savjesno izvršim.

Ponedjeljak: Apsalomov neposluh i kazna.

1. Kralj David morao je za kaznu radi svoga velikog i teškog grijeha, koji je

počinio, mnogo trpjeti. Najgore muke pripravio mu je njegov sin Apsalon. On je naime ustao proti svome ocu i htjede ga skinuti, da on sam postane kraljem. On pođe s velikom vojskom prama Jeruzalemu. David morade pobjeći iz grada. U nekoj šumi dođe do bitke. Apsalomova vojska bude svladana i on pobježe na mazgi. Kad je mazga proletjela ispod jednog velikog hrasta, zapne Apsalom svojom bujnom kosom o grane, mazga odjuri, a on ostane viseći među nebom i zemljom. Kad je to čuo vojskovođa Joab, dođe i zabode nezahvalnom Apsalomu tri sulice u srce. Tijelo bude u jednu jamu bačeno i kamenjem zasuto.

2. Bog je po Mojsiji rekao Židovima: »Proklet onaj, tko ne štuje oca svoga i majku svoju, i sav narod neka kaže: Amen.« Kako se je strašno ispunila prijetnja Gospodinova na Apsalomu! Tako se još i sada događa onoj djeci, koja svoje roditelje preziru, vrijeđaju i prkosom i ne posluhom njima mnoge brige zadavaju.

3. Zapamti također i ti ove ozbiljne riječi i nastoj, da četvrtu zapovijed uvijek vjerno vršiš! Da li je i tvoja majka već morala plakati radi tebe?... Čime najviše žalostiš svoje roditelje?... Vladaš li se zlo prama njima?... Slušaš li brzo i bez prigovora ili istom onda, kad roditelji prijete, ruže i srde se?... Misli na posluh dragog Spasitelja u kućici nazaretskoj i uzmi si Ga za uzor!

Odluka za sv. Pričest: Danas ću i cijeli ovaj tjedan osobito paziti na četvrtu zapovijed!

Utorak: Kralj Salamon.

1. Poslije smrti Davidove stupi na prijestolje kralj Salamon. On služaše Bogu i slušaše opomene svoga oca. Njemu se Gospodin ukaže i reče: »Traži, što hoćeš, dat ću ti.« I Salamon moljaše: »Daj mi, Gospodine, mudro srce, da narodom dobro upravljam i razlučujem vazda dobro i zlo.« Ova se je molitva svidjela Bogu i reče: »Jer si to molio, a ne dug život i bogatstvo, dao sam ti mudro i razborito srce, kakovog još nije imao ni jedan kralj prije tebe, a niti će ga imati poslije tebe. Ali i ono, čega nijesi molio, dao sam ti, naime bogatstvo i čast. I ako moje zapovijedi drži kao otac tvoj, dat ću ti i dug život.«

Ovdje čuješ opet veliku i važnu nauku: Bog hoće, da najprije mislimo na dušu svoju, na krepostan i svet život, a onda istom na vremenita dobra. Ne zaboravi nikad na ovu veliku i važnu istinu! Od Salamona su ove lijepe riječi, koje treba da si duboko usadiš: »Taština nad taštinom i sve je taština. Boj se Boga i drži Njegove zapovijedi, jer to čini čovjeka savršenim.«

2. Salamon sagradi Gospodinu u Jeruzalemu prekrasan hram. Kad je bio gotov, blagoslovio ga je uz veliku svečanost. To je bio hram staroga zavjeta. On je bio i Židovi ga držahu u velikoj časti. No mnogo veća je svetost hramova novoga zavjeta, u kojima Krist u svetohraništu stanuje i danomice se prikazuje kod sv. Mise nebeskome Ocu. Zato mora i naše štovanje prema kući Božjoj biti veliko.

Pitaj se kod sv. Pričesti: Je li crkva ono mjesto, koje rado pohađaš? Je li pred svetohraništem tvoje najdraže boravište? Jesi li uvijek pun pobožnosti i poštovanja kod službe Božje? Daješ li svojim ponašanjem dobar primjer?... Čvrsta odluka!

Srijeda: Tobija.

1. Bog je dopustio, da su Židovi bili zarobljeni od asirskoga kralja Sahmananasara i odvedeni u ropstvo, jer su zaboravili na Boga. Među zarobljenicima živio je bogobojazni čovjek po imenu Tobija. Od rane mladosti uvijek je Božje zapovijedi vjerno vršio. Zato ga Gospodin obdari time, da je našao milost kod Sahmanasara i bude mu dopušteno da slobodno okolo ide. On je pohađao zarobljene Izraelce, tješio ih je i opominjao. Hranio je gladne i odijevao je gole. Za ovo djelo milosrđa potroši malo pomalo skoro sav svoj imutak.

Gle opet ovdje ljubav Božju i ljubav bližnjemu! Može li se o tebi reći: On je od rane mladosti uvijek točno vršio zapovijedi Božje?... Da li si i ti prijatelj bolesnih i siromašnih?... Daješ li rado siromasima?... Jesi li prijazan i ljubezan?

2. Kad je Sahmanasar umro, posta sin njegov Senaherib kraljem. Ovaj proganjaše Izraelce. Mnoge je dao ubiti i zapovjedio je, da tjelesa njihova ostanu nesahranjena. Tobija se više bojao Boga nego

kralja, sakrije stoga tjelesa u svoju kuću i sahrani ih u noći.

Štuješ li i ti mrtve time, da rado ideš na sprovod? To je lijepo djelo milosrđa. — Misliš li rado na duše u čistilištu?... Čini mnogo za njih, osobito im pomaži oprostima moleći revno i danomice strelovite molitvice.

Odluke za sv. Pričest!

Četvrtak: Tobija i anđeo Rafael.

1. Tobija je imao jednog sina, koji se također zvao Tobija. On ga uzgoji u strahu Božjem i opominjaše ga, da se čuva grijeha: »Moj sinko, sve dane tvoga života imaj Boga u svom srcu i čuvaj se privoliti na koji grijeh. Čuvaj se svake nečistoće i ne dopusti, da oholost zavlada tvojom pameću i riječima, jer sva pokvarenost počinje time. Hvali Boga u svako vrijeme i moli ga, da te vodi po pravom putu. Ne boj se, moj sinko! Mi živimo siromašno, ali ćemo ipak mnogo dobra imati, ako se Boga bojimo, grijeh mrzimo, a dobro činimo.« Tobija bijaše poslušan sin. Pažljivo je slušao pobožne riječi svoga oca i reče

djetinjom ljubavlju: »Sve, što si mi zapovjedio, oče, sve ću činiti.«

Gle, kako je ovo lijep primjer poslušnosti! Kad bi i ti bio u svom vladanju prema roditeljima sličan Tobiji! Ispitaj se kod sv. Pričesti, kako se vladaš prema njima, pokaj se za sve učinjene pogreške i obnovi dobre odluke!

2. Mladi Tobija morao je daleko na put. Odluči potražiti si pametna druga pa izađe stoga na trg. Tuj nađe jednog mladića, koji je bio pripravan da ide s njime. Bio je to anđeo Rafael u ljudskoj spodobi, kojega je Bog poslao. Ovaj je pratio Tobiju na putovanju, čuvao ga od nesreće, pomagao mu pri poslu i doveo ga opet natrag u njegov dom.

Šta je bio anđeo Rafael mladom Tobiji, to je tebi tvoj Anđeo Čuvar. On je tvoj neprestani pratilac, on je uvijek kraj tebe i iskazuje ti svako dobro. Budi zato veliki štovatelj svoga Anđela Čuvara i misli često na njega! Moli mu se osobito u napasti!

Petak: Tri mladića u ražarenoj peći.

1. Židovi su živjeli u ropstvu među poganima. Ovi su ih htjeli odvratiti od Boga, e da se klanjaju idolima. Kralj Nabukodonosor načini zlatan lik i zapovjedi: »Čim čujete glas trublje, padnite ničice i poklonite se zlatnom kipu! Tko ne padne ničice, bit će bačen u ražarenu peć.« Svi učiniše po kraljevoj zapovijedi, samo ne htjedoše tri mladića i to: Ananija, Misael i Azarija. Dovedoše ih pred kralja te ih još jednoć nagovarahu, da se poklone zlatnom kipu. Oni odgovoriše hrabro: »Bog naš može nas osloboditi iz ove ražarene peći i iz tvojih ruku, o kralju. A ako to i ne će učiniti, ipak se nikada ne ćemo klanjati kipu.« Tada Nabukodonosor zapovjedi, da peć sedam putą većma užare. Mladiće svežu i bace u ražarenu peć. Ali Bog pošalje anđela u peć, koji rashladi plamen. Vatra se i ne dotaknu mladića, samo su konopci izgorjeli, kojima su bili svezani. Kad je kralj vidio to veliko čudo, pozva mladiće k sebi i reče: »Slava Bogu, koji je poslao anđela svoga i izbavio sluge svoje. Nema Boga, koji bi mogao ovako osloboditi iz nevolje.«

2. Divi se ovome primjeru jakosti. Mladići su se više bojali Boga nego kralja i ostaviše usprkos strašnim prijetnjama i kaznama vjerni svojoj vjeri. Nasljeduj u svom životu ovu veliku jakost! Ako ti i ne prijete nikakve kazne, to se ipak može dogoditi, da te tkogod radi tvoje vjere i pobožnosti gleda prijekim okom, ruga ti se ili sasma zabaci. Budi postojan i smatraj za čast, da možeš radi Boga i što trpjeti! On ti može to bogato naknaditi već ovdje na svijetu, a sigurno će ti u vječnosti sve stostruko naplatiti.

Žrtvuj ovu odluku dragom Spasitelju kod sv. Pričesti i moli za stalnost u vjeri i u pobožnosti.

Subota: Starac Eleazar.

1. Sirski kralj Antioh jako je tlačio Židove. Dao je u jeruzalemskom hramu izložiti sliku poganskoga boga i zaprijetio je svima smrću, koji živu po zakonu Mojsijevu. To je bila teška kušnja za Židove. Nekoji se iznevjeriše svojoj vjeri, ali su mnogi ostali postojani i voljeli su umrijeti, nego prekršiti zakon Božji. Među ovima bio je i časni 90-godišnji starac

Eleazar. Htjedoše ga prisiliti, da jede svinjetinu, što je bilo po zakonu Mojsijevu zabranjeno, no on se je ustručavao i strpljivo podnosio sve muke.

Dragi Isuse, koli lijep primjer jakosti imam u ovome starcu! Kad bi i ja imao takovu ljubav k Bogu u svom srcu, ne bi se dao tako lako zavesti na grijeh. Mrzim i kajem se za sve zle prigode, gdje sam ljudima za ljubav Tebe, o Isuse, uvrijedio. Pomozi mi milošću sv. Pričesti, da sam pripravan radije odmah umrijeti, nego Tebe ikakvim grijehom uvrijediti.

2. Neki prijatelji Eleazarovi, kojima je bilo žao starca, nagovarahu ga, da će mu dati potajno donijeti drugoga mesa, koje mu je dozvoljeno jesti, neka se pričini, kao da jede svinjetinu i na taj će si način spasiti život . Eleazar reče: »Ne dolikuje dobi mojoj pretvarati se. Kad bi to učinio, dao bi mladeži zao primjer.« Radije je umro mučeničkom smrću.

Čuvaj se i ti, da ne daješ svojim mlađim sestricama i drugoj djeci zla primjera psovanjem, neposlušnošću, lažju ili čak nečistim grijesima. Djeca vide na tebi svakojako zlo i čine isto. Možda će im koja pogreška postati navikom, a ti ćeš

biti kriv, jer si ih sablaznio. Kako bi to strašno bilo! Odluči stoga kod sv. Pričesti, da ćeš uvijek davati dobar primjer mlađima!

DEVETNAESTA NEDJELJA POSLIJE DUHOVA.

Nedjelja: **Priča o kraljevoj svadbi.**

Isus reče farizejima slijedeću priču: Jedan kralj načini svadbu sinu svome. I on posla sluge svoje, da zovu pozvanike na svadbu. Ali oni ne htjedoše doći i stadoše se svakojako izgovarati. Nekoji su čak uhvatili sluge i ubili ih. Kad je to kralj čuo, razgnjevi se, posla vojsku svoju, pogubi krvnike a gradove njihove popali. Tada reče slugama svojima: Gozba je doduše gotova, ali pozvanici ne bijahu dostojni. Idite dakle na raskršća i kogagod nađete, zovite ga na svadbu!

1. Svadba je prava vjera i život po vjeri, život s Bogom i s Isusom našim Spasiteljem. K ovoj gozbi bili su najprije pozvani Židovi, ali mnogi od njih ne htjedoše ništa čuti o Isusu, nego su Ga na križ razapeli i ubili. K ovoj gozbi pozvani smo

i mi, i to svi bez iznimke. I tebe svaki dan zovu k ovoj gozbi; svaki dan dobivaš milosti od Boga, samo treba da taj glas milosti i slijediš pa pobožno i sveto živiš. Bog ti daje milost, da možeš moliti, boriti se proti grijehu, a osobito proti tvojoj glavnoj pogreški; daje ti milost, da posvetiš svoj posao dobrom nakanom, samo se pita, da li se odazivlješ uvijek tom ljubeznom pozivu božanskom ili si katkada lijen, ravnodušan i rastresen? Ispitaj se i žrtvuj dragom Spasitelju kod sv. Pričesti svoje dobre odluke.

2. Ta svečana gozba sjeća te i na sv. Pričest. Nebeski Kralj u Sakramentu ljubezno nas pozivlje k svojemu sv. stolu. Nažalost mnogi ne će da čuju taj poziv, ispričavaju se i izgovaraju. Za vremenite stvari imaju uvijek vremena, ali kad ih Spasitelj zove, onda nemaju vremena.

Može biti, da i ti pripadaš k njima? Zar nisi i ti koju svetu Pričest propustio bez važnoga razloga? ... Moli Spasitelja oproštenje za svoju lijenost i obećaj Mu, da ćeš kadgod budeš mogao ići na sv. Pričest.

Ponedjeljak: O paklu.

1. Priča o svadbi, koju smo jučer promatrali, pripovijeda dalje: Sluge izađoše na cestu i dovedoše sve, koje nađoše vani. Svadba je bila puna gostiju. Uniđe napokon i kralj, da vidi goste. Ugleda jednog čovjeka, koji nije imao svadbenoga odijela. On mu reče: »Prijatelju, kako si došao unutra?« Ovaj zašuti. Onda reče kralj slugama: »Svežite mu ruke i noge i bacite ga u tamu najskrajnju, gdje će biti plač i škrgut zuba.«

2. Ove riječi Gospodinove opominju nas na to, da onaj, tko hoće s Bogom živjeti i biti dionik nebeske gozbe, mora imati i svadbeno ruho, t. j. mora biti u stanju milosti posvećujuće. Tko u smrtnom grijehu umre i dođe pred lice Božje, taj će biti bačen u tamu najskrajnju, u vječni pakao. O, da bi mogao vidjeti, šta je pakao, sve patnje i muke, zdvajanja i škripanje zubi prokletih, kako bi se napunio velikim strahom i bojazni pred grijehom! Ljudski razum ne može izreći, kako je strašno u paklu! Stalno sredstvo proti paklu jest dobra i ozbiljna volja svaki dan revno Bogu služiti. Tko imade dobru volju

pa marljivo moli, sv. Misu sluša, sv. Pričest prima i revno izbjegava zle prigode; tko uvijek na to misli, da sve za Boga čini, taj se ne nalazi na širokome putu u pakao nego na uskome u nebo.

Kako je s tobom? ... Pitaj se ozbiljno u sv. Pričesti i učini dobru odluku. Gledaj također, da ih već danas revno izvedeš!

Utorak: U paklu.

1. Ima pakao, i to vječni pakao. To se jasno razabire iz riječi Kristovih: »Odlazite od mene vi prokleti u oganj vječni!« O kako je strašno zauvijek biti proklet, biti mučen od svoje zle savjesti, uvijek gorjeti u vatri, uvijek biti u društvu zlih duhova, opakih i zabačenih ljudi. Ali to još nije najgore. Najveća i najgora kazna prokletnika sastoji u tom, da nikada ne smiju Boga gledati i da su zauvijek od Njega odbačeni. Duša je naša stvorena za Boga te samo onda može biti sretna, ako je s Bogom u ljubavi sjedinjena. Zato i očajava, kad si mora reći: »Zauvijeke sam rastavljena od svog Boga.«

2. Ni jedan čovjek nije siguran od pakla, pa ni ti. I ti možeš propasti. Postaneš

li mlak i lijen u molitvi, popuštaš li u revnom primanju sv. Pričesti, upuštaš li se lakoumno u napast i pogibelj, možeš lako pasti i u teški grijeh, a dok si u ovom žalosnom stanju, može te vječni Sudac naprečac iz ovog života pozvati.

3. Dobri Isuse, zahvaljujem Ti, što si me dosada tako ljubezno u životu uzdržao i sačuvao od pakla. Obećajem Ti danas svečano i čvrsto kod sv. Pričesti, da ću svaki dan biti revan u kršćanskom životu, a osobito u molitvi, strelovitim molitvicama i primanju sv. Pričesti. Ponovno te molim iz svega srca, daj, da radije odmah umrem u tvojoj milosti, nego da se ikada smrtnim grijehom od Tebe rastavim i izložim se pogibelji da propanem navijeke.

10. listopada: Svetkovina sv. Franje Borgije.

1. Sv. Franjo Borgija († 1572) bio je vojvoda i potkralj Katalonije. On je bio kao knez revan i krepostan kršćanin, a kasnije postade redovnikom družbe Isusove i to na slijedeći način: Izabela, kraljica španjolska umre. Franjo je morao lješinu otpratiti u grobnicu u Gra-

nadu. Tamo su još jednoć otvorili lijes, da vide, da li je lješina kraljičina zbilja unutra. Strašnog li pogleda za prisutne! Lice ove lijepe kraljice bilo je jako iznakaženo, a neugodan vonj rasprostirao se naokolo tako, da su svi prisutni pobjegli. Samo je Franjo ostao kod lijesa i zadubio se u ozbiljne misli. Kod toga se je pitao, gdje je sad ono veličanstvo i ljepota? Dakle izjedaju crvi kralja kao i prosjaka, ovoga u njegovim poderanim haljinama, onoga u zlatnom odijelu. Zaista ne ću više sa svijetom imati posla. Iza nekoga vremena stupi u samostan, gdje je provodio ozbiljan i svet život.

2. Pomisao na smrt učinila je već mnoge ljude svecima. I tebe će također posvetiti. Kad bi često na to mislio, kako će smrt tvoje tijelo uništiti i nakaziti, ne bi bio tako ohol, ne bi tako nježno postupao sa svojim tijelom, već bi ga mrtvio i štošta mu uskratio. Kad bi često na to mislio, kako te smrt može svaki čas zateći, sigurno bi se revno borio proti zlim i nečistim mislima i smrtni grijeh bi izbjegavao. Kad bi svaki dan smrt imao pred očima, onda bi bio mnogo, mnogo revniji u svom kršćanskom životu.

Odluka za sv. Pričest: Često ću misliti na smrt, a osobito, kad me neprijatelj duše moje napane kojom napasti.

Četvrtak: Priča o izgubljenom sinu.

Isus kazivaše zakonoznancima i farizejima slijedeću priču: Neki otac imađaše dva sina. Mlađi reče jednog dana: »Oče, daj mi dio imetka, koji mi pripada!« Otac razdijeli imetak među sinove. Malo dana iza toga spremi mlađi sve svoje blago i ode u tuđu zemlju, gdje je doskora lakoumnim životom sve rasuo.

1. Pod ovim ocem ima se razumjeti dragi Bog, a pod sinom grešnik. Bog je najljubežljiviji i najbolji otac. Što je sve za nas učinio! On nas je uzeo za svoju djecu u sv. krstu, primio nas je u pravu Crkvu, da nas puti i vodi pravim putem, poklonio nam je dragocjenu hranu duševnu u Presv. Oltarskom Sakramentu i dao nam je još mnogo, mnogo drugih milosti i dobročinstva. Obećao nam je također veliku baštinu: lijepo nebo i vječno blaženstvo.

2. Kad bi ljudi često mislili na tu očinsku ljubav Božju, ne bi li morali biti puni

zahvalnosti i ljubavi? Bi li mogli još vrijeđati i žalostiti tog ljubeznog Oca? Nažalost se mnogim ne sviđa u kući Božjoj. Molitva, sv. Misa, sv. Pričest, uopće pobožan život — to im je dosadno. K tome im još zao neprijatelj i zli ljudi govore: »Zašto da budeš baš ti pobožan?« Budi kao i drugi, uživaj mladost svoju, kad ostariš, onda možeš pobožan biti i t. d. Oni zbilja vjeruju prišaptavanju zlog duha i idu kao i lakoumni rasipni sin u tuđu zemlju, u zemlju, gdje se Bog zaboravlja, revnost se sve više umanjuje, a smrtni grijeh se uvlači u srce, a osobito nečistoća.

3. Hiljade ih tako rade, pa možda i ti? Onda pobudi često pokajanje i budi ubuduće dvostruko revan u svom životu! Ako nisi još izašao iz očinske kuće Božje, onda se ne daj smesti prišaptavanjem đavolskim niti nagovaranjem zlih i lakoumnih ljudi! Ako ti katkada i dodijaju duhovne vježbe, onda odmah misli: »Zašto sam na svijetu?« »Samo za Boga.«

Ove odluke prinesi Spasitelju u sv. Pričesti!

Petak: Priča o izgubljenom sinu.

Izgubljeni sin je rasuo sve svoje imanje u tuđoj zemlji. Onda nasta glad, i on morade oskudijevati. Najmi se u nekoga čovjeka, koji ga pošalje da mu čuva svinje. Tuj bi bio rado utažio svoju glad plodovima, kojima su se hranile životinje, ali mu ih nitko ne dade. U ovoj velikoj nevolji odluči, da će se vratiti ocu i umoliti ga oproštenje za svoju veliku nezahvalnost. Dade se na put, a kad ga otac izdaleka opazi, gdje dolazi, izađe mu ususret, zagrli ga i cjeliva. Obuče ga zatim u novo odijelo i načini veliku gozbu veseleći se, da je svog sina opet našao.

1. Izgubljeni sin odlučio je povratiti se ocu svome, pa je ovu svoju odluku odmah i izvršio. Tako treba da i ti činiš sa svojim odlukama. Što ti vrijedi sve i najljepše odluke kod razmatranja, kod ispovijedi i Pričesti, ako ih ne izvršiš. Iako ti se jednom dogodi ta nesreća, da počiniš koji smrtni grijeh, od kojega neka te sačuva Srce Isusovo, onda ne promišljaj dugo, nego se obrati odmah, još isti dan ili isti sat.

2. Otac ide sinu ususret, on je sve zaboravio, on ga grli i ljubi. Gle, ovo je slika našeg milosrdnog Oca nebeskoga! Ako si u svom životu pogriješio ili moguće i teški grijeh počinio, ne zdvajaj! Jesi li se za grijehe pravo pokajao, to su ti već davno oprošteni. A da li si ih dobro okajao, to možeš vidjeti najbolje iz toga, ako si se ozbiljno popravio i Bogu revno služiš. Tko ima dobru volju, taj ne treba zdvajati, prama njemu je Bog uvijek milosrdan; dakako tko svoje odluke samo riječima učini, a inače se ne trsi da ih izvrši, tko uvijek iste stare teške grijehe počinja, taj se može bojati, da li je zbilja imao dobro pokajanje.

Kako je s tobom?... Prikaži Spasitelju svoju dobru odluku u sv. Pričesti!

15. listopada: Svetkovina sv. Terezije.

1. Sv. Terezija rodila se u Avili, u Španjolskoj god. 1515. Već zarana bila je od svojih dobrih roditelja u svako dobro upućena. No imala je Terezija i zlih nagnuća, kojima je u mladosti često popuštala. Bila je vrlo tašta te je gledala, da se svojom ljepotom dopadne drugima. Mnogo se

je trudila da ima lijepe kose i lijepe ruke, nosila je uza se miomirisne pomasti i druge neke tašte stvari.

O kako često nalazimo tu pogrešku kod ljudi! Imaš li je moguće i ti?... Onda okaj sve, što si sagriješi taštinom i učini kod sv. Pričesti protivne odluke!

2. Tereziju je u njenoj taštini pomagala i njezina tetka, koja je bila veoma lakoumna. Ona ju je naučila još gorih stvari, pa bi mala Terezija bila pala i u teške grijehe, da nije prekinula drugovanje s njom.

Uči se na primjeru sv. Terezije da se kloniš zlih društava i da uvijek imaš za prijatelje dobre i kreposne ljude.

3. U 20. god. ostavi Terezija svijet i stupi u samostan. Ovdje se je osobito vježbala u promatranju muke Isusove i time postiže veliku ljubav k Spasitelju. Kao što je prije nastojala da se svijetu dopane, tražila je sada samo to, da se Bogu jedinome svidi. Revno je nastojala oko kreposnog i savršenog života i svim susestrama prednjačila je svojim lijepim primjerom.

Ljubav k Bogu i ljubav k Isusu mora također i u tvome srcu gorjeti kroz cijeli

život! Čini stoga sve Bogu za ljubav. Ne zaboravi te velike odluke i ponavljaj je dnevno!

DVADESETA NEDJELJA POSLIJE DUHOVA.

Nedjelja: Isus izliječi sina kraljevskog činovnika.

Neki kraljevski činovnik dođe k Isusu i moljaše ga, da izliječi njegovog bolesnog sina. Spasitelj ispuni njegovu molbu i reče mu utješljive riječi: »Idi, sin tvoj živi!« Na povratku dođu mu ususret sluge i jave, da sin živi. I vjerova činovnik i sva kuća njegova.

1. Vremenita nesreća često je za čovjeka pravi blagoslov. Bolest sina bila je za oca i cijelu obitelj najveća sreća. Ona im je donijela pravu vjeru. Kad dođu na čovjeka nevolje i muke, onda vidi jasno, kako je siromašan i nemoćan. On postaje ponizan, uči moliti i utjecati se Spasitelju. A to baš Spasitelj i hoće. Kad bi nam na svijetu uvijek dobro bilo, prijetila bi nam pogibao, da zanemarimo Boga i na Njega zaboravimo.

2. Koji križić nositi to je jako korisno za nas, on nas dovodi na pravi put i uči nas opet staroj revnosti u molitvi i pobožnosti. O kako su sveci to dobro znali! Nekoji od njih su dapače molili za križ i muku. Kršćanin ne smije bolesti, nevolje, jake napasti i druge muke nikada smatrati nesrećom, nego milošću Božjom, koja našoj duši donosi osobito veliku korist i blagodat.

O dobri Isuse, prosvijetli me u sv. Pričesti, da ovu istinu pravo razumijem! Sjeti me na to, kad me snađe kakav križić. Znam, da mi samo dobro misliš, da ne ćeš ništa drugo, nego da u ljubavi k Tebi napredujem. »Slatko Srce moga Isusa, daj, da Te sve više ljubim.«

1. studenoga: Svi Sveti.

1. Na današnju svetkovinu moramo svratiti svoj pogled k nebu, gdje stanuju milijuni i milijuni svetih ljudi, koji su sretno dospjeli do svog cilja. Oni su s Bogom za vazda i vječno sjedinjeni. To je njihova najveća sreća i najveće blaženstvo. Nebeska sreća je tako velika, da sv. Pavao, koji je jednoć vidio nebo, uskliknuo: »Nije

oko vidjelo, niti uho čulo, niti je srce ljudsko okusilo, što je Bog pripravio onima, koji ga ljube.« Tamo nema nikakovih muka ni suza, nikakve žalosti, nikakve tužbe, nikakve boli, nego samo radost i sreća. Tamo ćemo živjeti u društvu anđela, osobito u društvu našeg sv. Anđela Čuvara, u društvu naše drage Majke Marije, sv. Josipa, naših sv. zaštitnika, naših sv. roditelja i rođaka, prijatelja i znanaca. I sve će to uvijek trajati. O kako će to biti lijep i sretan život. Hoću li i ja sigurno u nebo doći?

2. O da, samo moraš onako živjeti, kao što su sveci živjeli. Sve čini za Boga i samo za Boga! To je svejedno, u kojem li siromašni ili bogati, uzvišeni ili poniženi; na to ne gleda Bog u vječnosti. On gleda samo na našu dobru volju, naime, da li se trudimo, da samo za njega živimo i radimo. Kod Boga nema obzira na osobe. On stavlja u nebu siromahe nad bogataše, ako su mu gorljivije služili od ovih. Uzdiže siromašno dijete i staru bakicu nad kraljeve i vitezove, ako su svoje siromaštvo Bogu za ljubav podnosili.

Odluke za sv. Pričest: Moram pod svaku cijenu doći u nebo. Odlučujem stoga kroz sve dane ovo: Sve za Boga činiti i to samo za Boga od jutra do mraka! Borit ću se proti ovoj pogreški...

Često ću primati Pričest, da tako uvijek ostanem u milosti i sve svetiji postajem.

2. studenoga: Dušni dan.

Danas nas vodi Crkva na mjesto muke i nevolje: u čistilište od lakih grijeha ili vremenitih kazna. One se čiste u vatri, moraju velike muke podnositi, a to često dugo, dugo vremena. Njihova najveća muka sastoji se u tom, da ne mogu Boga gledati, za kojega su sasvim stvorene i određene. One neizrecivo teže za Bogom i nebom, a ipak moraju ostati u progonstvu, dok ne plate i posljednji dio duga. Mi nemamo ni pojma, koliko patnje i muke moraju podnositi siromašne duše u čistilištu. K tome si ne mogu same pomoći. U čistilištu ne koristi više pokajanje i pokora. Tamo se samo trpi, — jer čim se dođe u vječnost, dobije se plaća, nagrada ili kazna. Siromašne duše ne mogu

za sebe ništa učiniti, ali zato im mi možemo pomoći, da se izbave svojih muka.

2. Možemo se moliti za njih, Pričest i Misu prikazati njima na utjehu, oproste im namijeniti i t. d. No ne samo da to možemo, nego i moramo to činiti, jer nas na to veže velika zapovijed ljubavi k bližnjemu: »Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!« Duše, koje trpe, naša su braća i sestre, mnoge su dapače naša bliža rodbina: djedovi, roditelji, braća i sestre. Tko nema nikakove ljubavi prama siromašnim dušama i nikad ne misli na njih i ne moli se za njih, taj je nemilosrdan čovjek. Ne trebamo toga badava činiti. Bog će nam ta djela milosrđa bogato naplatiti, a sigurno će se i siromašne duše pokazati prama nama zahvale time, da za nas mole uvijek, a osobito, kad jednoć budu u nebu.

Odluka kod sv. Pričesti: Bit ću veliki prijatelj i pomoćnik siromašnih duša.

Srijeda: Dušni dan.

1. Siromašne se duše muče u plamenu čistilišta. Mi im se moramo smilovati i pomoći im, koliko možemo. Ali mi trebamo da se od njih i štogod naučimo. Muke siromašnih duša jasno nam dovikuju: Bog je svet i pravedan i kazni svaku i najmanju pogrešku, svaki i najmanji nemar. Ne ćemo prije u nebo unići, dok sav dug ne platimo. Kazna je Božja velika, teška, stroga, da si mi toga ni predstaviti ne možemo. Kako strašna zloća mora da je i laki grijeh, kad ga dobri i milosrdni Bog tako strogo kazni. Da bi siromašne duše mogle još jedamput na svijet doći, one bi se sigurno čuvale svake i najmanje dnevne pogreške, one ne bi rekle: To je samo laki grijeh, to je malekost, kako mi to činimo. Odlučimo danas čuvati se toga!

2. Čistilište nas uči i to, kako je potrebno na ovom svijetu revno činiti zadovoljštinu i pokoru za grijehe. Kolike muke si možemo u vječnosti pištedjeti, ako imamo duh pokore. Ovo čistilište pokore na ovom svijetu je tisuću puta lakše nego čistilište muka u vječnosti. Za sve moramo činiti pokoru, ako hoćemo da dođemo u nebo. Bog nam ne će ništa pokloniti ni pregledati.

Nauči se zato revno obavljati pokornička djela. Točno ujutro ustaj, marljivo

ohađaj Misu, također i onda, kad vrijeme nije povoljno, često pobuđuj pokajanje, a osobito prije Pričesti; nadvladavaj oči i uši, svladavaj se kod jela i pila, iako je samo malo i samo jedan zalogaj; ne teži za oblizavostima, igrom i odmorom, posti malo u petak i u korizmi i t. d. Odluke. . . .

4. studenoga: Sv. Karlo Boromejski.

1. Papa Pavao V. naziva sv. Karla Boromejskoga »Mučenikom ljubavi, savršenim uzorom za pastire i ovce, anđelom u ljudskoj podobi«. Karlo bijaše već u mladim godinama biskup u Milanu i stožernik, ali je zato bio to točniji i revniji u ispunjavanju svojih visokih i svetih dužnosti. Svim svećenicima svoje biskupije prednjačio je u pobožnosti i kreposti.

Daješ li i ti dobar primjer braći i sestrama, prijateljima i saučenicima? Mogu li drugi od tebe što dobra učiti? Ispituj se ozbiljno o tome kod Pričesti i učini čvrste odluke!

2. Sv. Karlo Boromejski bio je vrlo darežljiv prema siromasima, da im nije samo darovao jedan dio svojih dohodaka,

nego im pokloni čitavo imanje svojih roditelja. On sam življaše vrlo strogo. Bio je najstroži čovjek svoga vremena. Postio je o kruhu i vodi i nosio pokorničko odijelo. Najviše se je očitovala njegova ljubav prama bližnjemu god. 1576., kad je nastala kuga u Milanu. On se požuri s nekog biskupskog putovanja kući, pohodi okužene u stanovima i ulicama i podijeli im sakramente umirućih. Kod toga je dijelio toliko milostinje, da je najposlije i svoj krevet dao za bolnicu, a sam je morao spavati na daskama.

O nasljeduj milosrđe toga sveca barem u malome! Budi pripravan da drugom učiniš kakvu uslugu i pomogneš! Otvori koji put svoju štedionicu, da dadeš milostinju na pr. za misije! »Blaženi milosrdni, jer će oni milosrđe postići.«

3. Kraj sve svoje svetosti i zasluga držao se je sv. Karlo za velikoga grešnika i bijaše uzor ponizna čovjeka. Kao pokornik htjede umrijeti.

Budi i ti uvijek ponizan, a osobito kad učiniš što dobro! Ne govori ništa o tome i ne diči se time, jer onda nemaš nikakve zasluge kod Boga! Prinesi učinjene odluke dragom Spasitelju u Pričesti!

Petak: Štovanje svetaca.

1. U ovoj osmini Sviju Svetih moramo ponovno obnoviti svoju odluku, da ćemo svece revno i rado štovati i prizivati. Kršćanin, koji vjerno Bogu služi i štuje Ga, mora također i svece štovati. Zašto? Prvo: Sveci su prijatelji Božji, koji su se u životu veoma trudili da revno nasljeduju kreposti svoga Spasitelja. Tko Boga i Spasitelja usrdno ljubi i poštuje, taj mora ljubiti i poštivati sve, što je s Bogom združeno, naime njegove prijatelje i ljubimce, a to su sveci. Dakle mi se ne klanjamo svetima kao Bogu, ali im iskazujemo čast kao vjernim službenicima Božjim. Drugo: Sam Bog slavi svece dajući im da uživaju dio Njegove sreće i blaženstva. Zar da ih onda čovjek ne štuje? Treće: Štovanje svetaca donosi nam veliku korist. Sveci su prijatelji i ljubimci Božji. Molitvom svojih ljubimaca uslišat će Bog mnogo radije nego nas siromahe i našu jadnu molitvu.

2. Štuj stoga velikom pobožnošću svece Božje, a osobito blaženu Djevicu Mariju, sv. Josipa, svoga imenjaka, zaštitnike mladeži, pa također i crkvenoga zaštitnika svoje župe i druge svece! Čitaj rado svete legende o njihovu životu! Nastoj da nasljeduješ njihove lijepe kreposti! Samo čitati pobožne pripovijesti o svecima i lijepe molitve njima na čast obavljati, to nije pravo štovanje svetaca, jer ono sastoji u revnom nasljedovanju. Što si veći sljedbenik svetaca, to će oni tim prije uslišati tvoje molitve i pomoći ti u potrebama. Odluke za Pričest!

Subota: Općinstvo svetih.

1. U vjerovanju molimo: Vjerujem u općinstvo svetih. U čemu sastoji to općinstvo? Ono sastoji u tom, da su s vjernicima na zemlji združeni duhovnim načinom blaženici u nebu i siromašne duše u čistilištu. Svi zajedno jedno su tijelo, a Krist je glava. Crkva na zemlji zove se vojujuća, u čistilištu je trpeća, a u nebu slavodobitna Crkva. Udruženje svih tih triju crkava zove se zato »općinstvo svetih«, jer su svi, koji amo pripadaju pozvani na svetost, svetim krstom posvećeni, a mnogi od njih su već potpunu svetost postigli.

2. Koju korist imamo mi na zemlji od općinstva svetih? Sveci neba pomažu nam svojim moćnim zagovorom kod Boga, a isto i siromašne duše u čistilištu, koje su također svete. Osim toga imamo na zemlji dio od svih Misa, molitava i drugih dobrih djela katoličke Crkve. Korist od općinstva svetih imaju također i siromašne duše u čistilištu time, što sveci nebeski i vjernici na zemlji za njih mole, da se izbave iz svojih muka.

3. Mi smo svi kao braća i sestre i moramo uvijek biti združeni ljubavlju. Zato vrijedi za nas slijedeće: 1. svoju braću i sestre u nebu moramo marljivo moliti za zagovor i pomoć. 2. Ne smijemo zaboraviti trpeću braću i sestre u čistilištu. 3. U svoje dnevne molitve, sv. Mise i Pričesti moramo uključiti sve kršćane na zemlji.

Misli na tu točku i žrtvuj dragom Spasitelju u sv. Pričesti svoje odluke, koje moraš već danas izvesti!

DVADESET I PRVA NEDJELJA PO DUHOVIMA.

Nedjelja: Očenaš; predgovor i prva prošnja.

Jednoga dana rekoše učenici Isusu: »Gospodine, uči nas moliti!« Spasitelj odgovori: »Kada molite, onda recite: »Oče naš, koji jesi na nebesima.« I On ih nauči »Očenaš«. O, kako je to sveta molitva, kad potječe od samoga Isusa! Moli je stoga uvijek dobro i pobožno!

1. Promatraj naslov: »Oče naš, koji jesi na nebesima!« Bog je naš otac tako dobar i ljubezan, da si toga ni predstaviti ne možemo. Od Njega nam je sve, što imamo. On se brine za nas svaki čas i daje nam svako dobro. Mi smijemo s njime razgovarati kao djeca s ocem, sve, sve Mu smijemo reći i potužiti Mu se; On će nam uvijek pomoći, ako je to dobro za našu dušu.

Naš otac stanuje u nebu, a tamo hoće da i nas ima cijelu vječnost. Za svakoga je već pripravio mjesto, svakome pomaže svojom milošću, da može biti blažen i svet! Čovjek treba samo da ima dobru volju i da milost dobro upotrijebi.

Jesi li i ti poslušno dijete svoga Oca nebeskoga?... Trudiš li se, da svaki dan pripraviš veselje svom nebeskom Ocu revnim životom?... Pokaj se za pogreške i učini čvrstu odluku u određenoj točki!

2. »Sveti se ime Tvoje!« Bog je velik i svet, zato je i njegovo ime takovo. Ime Božje moramo svetiti i u riječima. Grijeh je izgovarati ga s nepoštovanjem, ili ga upotrebljavati u proklinjajnju i ružnji. Nauči se ime Božje često puta preko dana izgovarati u malim strelovitim molitvicama, ali pobožno i s poštovanjem.

Ime Božje moramo svetiti i u djelu, t. j. svetim životom. Mi nemamo ništa na svijetu raditi, nego Bogu služiti svaki čas života našega.

Postojana služba Božja nije ništa drugo, nego slavljenje Boga i Njegovog svetog imena. Misli na svoju veliku životnu odluku: Sve za Boga i samo za Boga! Obnovi je kod sv. Pričesti!

Ponedjeljak: »Dođi kraljevstvo Tvoje!«

1. U drugoj molbi Očenaša molimo: »Dođi kraljevstvo Tvoje!« Pod tim kraljevstvom razumije se Crkva Božja. Crkva Božja mora k nama doći, t. j. ona se mora na zemlji sve više i sve više duša voditi u nebo. Zato moramo moliti i marljivo i mnogo moliti. Sve dane moramo misliti na one milijune ljudi, koji žive u krivovjerstvu, nevjerstvu ili u poganstvu. S molitvom moramo združiti i milostinju, osobito za misije. O kako su to dragocjena djela milosrđa, kada na taj način pomažemo dušama, da postignu kraljevstvo Božje! Koliko zasluga možemo si time steći! Ili kada se tko odluči kao svećenik ili redovnica posvetiti se poganskim misijama, kakovom dopadnošću mora Bog tu žrtvu primiti i u vječnosti je nagraditi! — Koju ćeš odluku ovdje stvoriti?

2. Pod kraljevstvom razumije se također kraljevstvo milosti i ljubavi Božje u ljudskim srcima. To kraljevstvo mora k nama doći i uvijek biti kod nas. U milosti i ljubavi Božjoj moramo svaki čas živjeti, inače je naš život opak. Kraljevstvo Božje u srcima našim ništi smrtni grijeh, a slabi ga laki grijeh. Boj proti grijehu, osobito teškome, moramo svaki dan voditi. Dužni smo također kraljevstvo milosti i ljubavi Božje donijeti u srca naših bližnjih time,

da za njih molimo, da molimo za postojanost pravednih i pobožnih, za grešnike, da se skruše i k Bogu povrate. — Odluke!

3. Pod kraljevstvom Božjim razumije se napokon i nebo. Nebo je naš cilj, tamo će nam Bog nagraditi sve, što smo Njemu za ljubav učinili, makar to i najmanje bilo. Na nebo moramo misliti svaki dan, jer je ono naša domovina, za nebo moramo živjeti od jutra do noći. Moramo svaki dan misliti na one, koji se dijele od ovoga života, na umiruće cijeloga svijeta. Molimo za njih, da umru za nebo, a ne za pakao. — Odluka kod sv. Pričesti!

Utorak: Budi volja Tvoja kako na nebu, tako i na zemlji.

U trećoj prošnji Očenaša molimo, da možemo volju Božju ispunjavati tako revno i vjerno, kako to čine anđeli i sveci u nebu. To je jedini posao blaženih duša, Božju volju točno i u svemu ispunjavati. To mora biti i naša jedina zadaća na zemlji. Bog može, a i mora od nas tražiti, da Mu služimo i da vršimo Njegovu svetu volju. Zašto to? On je naš Stvoritelj i Gospodar, On nam je sve darovao, što

jesmo i što imamo, i On nam je to zato darovao, da Mu time služimo. Volja Božja mora biti najprva, ona mora biti nada sve.

1. Naša prva dužnost jest da nastojimo upoznati volju Božju po kršćanskom nauku, propovijedi, promatranju, čitanju pobožnih knjiga i t. d. Grešno je, ako te prilike lakoumno zanemarimo ili se pokazujemo nemarni prama njima. K spoznavanju volju Božje mora se pridružiti i izvršenje iste! Dragi Spasitelj reče jednoć: »Moja hrana je da vršim volju Onoga, koji me je poslao.« O kad bismo i mi mogli to o sebi reći! O kad bi samo ispunjavanje volje Božje bio naš prvi i najdraži posao u životu, tada bismo bili sretni na zemlji! Pitaj se kod sv. Pričesti, kako je s tvojim pogreškama i krepostima i s tvojim dobrim odlukama!

2. »Budi volja Tvoja,« tako moramo moliti pobožno, kad nas Bog kuša, kad nam šalje nesreću i križeve. Moramo prepustiti Bogu, da On s nama upravlja, kako hoće. On će sve tako učiniti, kako je za nas najbolje. I kad nas snađe nestrpljivost, tada molimo srdačno: »Budi volja Tvoja!« Žrtvuj dragom Spasitelju tu odluku!

Srijeda: »Kruh naš svagdanji daj nam danas.«

1. U četvrtoj prošnji Očenaša molimo za kruh. Što označuje ova riječ »kruh«? Sve, što nam je potrebno za uzdržavanje tijela i duše. Treba da molimo Boga i za vremeniti blagoslov i blagodati, jer sve dolazi od Njega. Ali moramo biti zadovoljni, ako nam katkada pošalje i križić, pa i njega moramo isto tako zahvalno iz ruke Njegove primiti. Ne smijemo jadikovati i tužiti se, ako nemamo tako mnogo zemaljskih dobara kao drugi, i ako nam ne ide tako dobro kao njima. Spasitelj nas uči, da molimo za svagdanji kruh i to samo za danas. Na svijetu nijesmo zato, da u obilju živimo. Stoga nas i opominje sv. Pavao: »Kad imate hrane i odijela, budite zadovoljni!«

2. Na svijetu smo zato, da Bogu služimo i da se brinemo za svoju besmrtnu dušu. To je naša jedina životna zadaća. Zato moramo uvijek najprije misli na dušu. Kada u Očenašu molimo svagdanji kruh za tijelo, tada moramo misliti na svagdanji kruh duše, naime na milost, koju potrebujemo svaki dan. Što nam koristi, ako

imamo i kruha i novaca i zdravlja u izobilju, ako se time gubi siromašna duša? Naša glavna briga mora smjerati na dušu i na nadnaravno, a ne na tijelo i na vremenito.

3. Svagdanji kruh sjeća nas i na čestu i svagdanju sv. Pričest. Kad naše tijelo treba svaki dan hrane, ne treba li je još više duša? Pričest je krepka hrana duše, jer primamo samoga Boga, koji je izvor svih milosti i svega dobra. Misli kod moljenja Očenaša na tu znamenitu točku!

Ispitaj se kod sv. Mise i Pričesti, što ti moraš osobito zapamtiti za život od te četvrte prošnje i udesi prema tome svoje odluke!

Četvrtak: »Otpusti nam duge naše«.

1. U tri prve prošnje Očenaša molimo Boga za duhovna i vremenita dobra, u slijedećim vapimo, da nas Bog očuva od tjelesnoga i duševnoga zla u ovome i drugome životu.

»Otpusti nam duge naše!« O koliko razloga imamo, da često Boga tako molimo. Pređimo malo svoj život! Koje zapovijedi još nijesmo prestupili? Gdje je

dan, u koji nijesmo Boga uvrijedili? Koliko puta smo se povratili u grijeh? Bog je pravedan i svet, On kazni sve grijehe, pogreške i pomanjkanja, za koja nijesmo zadovoljili na zemlji. To si ne možemo ni predstaviti. Zato pokora, pokora! Kolikogod puta molimo Očenaš uvijek se moramo sjetiti na to. Pobudi često pokajanje i bol, osobito kod sv. Mise i Pričesti, navečer, strelovitim molitvicama preko dana, obavljaj pokornička djela, n. pr. da Bogu za ljubav rano ustaneš i prisustvuješ sv. Misi, da propustiš koju igru i radije dragog Spasitelja u crkvi malo pohodiš, da si svakim jelom zadovoljan, da šutiš, kada te ruže i tuku i t. d. Odluka kod sv. Pričesti!

2. Ako molimo za oproštenje i milosrđe, moramo i sami biti milosrdni. Zato nas uči Spasitelj moliti u petoj prošnji: »Otpusti nam duge naše, kako i mi otpuštamo dužnikom našim!« Kako mi opraštamo svome bližnjemu, tako će Bog i nama oprostiti. Kad mi nijesmo pripravni na milosrđe, kako se onda možemo nadati, da će Bog biti milosrdan prama nama? Kakvom mjerom mjerimo, takovom će Bog i nama mjeriti.

Imaš li pomirljivo srce ili si namah ožalošćen, svojeglav i osvetljiv? Tada ne možeš iskrenim srcem izgovarati riječi: »Otpusti nam duge naše, kako i mi otpuštamo dužnikom našim!«

Odluke za sv. Pričest!

Petak: »Ne uvedi nas u napast.«

1. Svi smo imali na sebi istočni grijeh. Toga smo se riješili u sv. krstu, ali su posljedice njegove ostale u srcu, naime sklonost k zlu. U srcima ljudskim korijen je strastima, a ove dovode čovjeka do napasti. Napast nam pripravlja još zao neprijatelj i njegovi pomagači, zli ljudi.

2. Spasitelj uči, da molimo u Očenašu: »Ne uvedi nas u napast!« Moramo Boga moliti, da nas On očuva od napasti, a ako nas snađu, da nam udijeli jakosti, da ne padnemo. Napasti nijesu nikada grijeh, pa bile ma kako jake i česte. Nasuprot, što se češće borimo, to više zasluga stječemo i postajemo čvršći u kreposti. U poniznosti, poslušnosti, strpljivosti, čistoći i t. d. učvršćujemo se time, da se često borimo proti oholosti, ljutini, svojeglavosti i mekoputnosti.

3. Dakako da je svaka napast ujedno i pogibao, da ne padnemo u grijeh; zato moramo biti uvijek na oprezu i upotrebljavati sredstva, koja nam Bog za boj pruža. To je molitva: »Bdijete i molite se«, kaže Spasitelj, »da ne padnete u napast!« Čim opaziš napast, izmoli koju strelovitu molitvicu. Ako je jaka, onda tri, pet, deset strelovitih molitvica! Obnovi često svoje dobre odluke, osobito kod sv. Mise i Pričesti, i moli dragoga Spasitelja za pomoć, da ih možeš revno izvršiti. Obuzdavaj oči, uši, budi oprezan u općenju s ljudima, u čitanju knjiga, u gledanju slika i t. d.

Ispitaj se jednom, u kojoj točki imaš najviše napasti i kako nastanu? Ti znaš najbolje, što ti manjka, pa udesi prema tome svoje dobre odluke kod sv. Pričesti!

Subota: »Nego izbavi nas od zla.«

Bog nam je mogao dati sam od sebe sreću i blagoslov u vremenitim stvarima i darovati nam milost i krepost za dušu. On nas je mogao očuvati od svakoga zla i duše i tijela i bez našega sudjelovanja. Ali Bog je dao čovjeku slobodnu volju i

s njom mora sam djelovati dobro i bježati zlo. On mora Boga zvati, Njemu se utjecati i moliti Ga za pomoć.

1. Ako imamo trpjeti bolesti, križeve i žalosti, tada moramo srdačno Bogu vapiti: »Izbavi nas od zla!« Kada molimo Boga za odstranjenje vremeniti zala, moramo imati nakanu: Ako je to dobro za moju dušu. Za nekoje ljude može naime zdravlje i blagostanje biti tisuću puta gore zlo, nego bolest i siromaštvo. Zato ne smijemo kod vremenitih zala očekivati od Boga, da nas usliša, kako mi hoćemo, nego moramo našoj molitvi uvijek pridodati: Ali ne moja, nego Tvoja neka bude volja!

2. Kod riječi: »Izbavi nas od zla«, treba da najprije mislimo na prvo zlo, naime na grijeh i njegove strašne posljedice. Najveće zlo je smrtni grijeh i vječna kazna u paklu. Utječi se često i srdačno Srcu Isusovu, da te od toga najvećega zla obrani. Već sama riječ »smrtni grijeh« mora ti uliti sveti strah. Iza smrtnoga grijeha dolazi laki grijeh. I on je također pravo i veliko zlo,, jer prouzrokuje teške kazne i muke u čistilištu. Zato se moraš i lakoga grijeha uvijek čuvati, a nikada

ne smiješ reći: To je malenkost. Molba: »Izbavi nas od zla«, mora ti biti opomenom, da preko dana izbjegavaš pogreške, osobito svoju glavnu pogrešku i da probudiš pokajanje za sve počinjene grijehe i vježbaš pokornička djela, da ti se tako skrate muke u čistilištu, ili da ih se sasvim oslobodiš. Odluke za sv. Pričest!

DVADESET I DRUGA NEDJELJA PO DUHOVIMA.

Nedjelja: Posvećenje crkve.

1. Današnji blagdan posvećenja crkve sjeća nas na onu veliku svetkovinu, kad je tu crkvu biskup posvetio za kuću Božju i stan Presvetoga. Taj je dan Spasitelj prvi puta sašao na oltar i utvrdio u tabernakulu svoj stan. Od onoga svečanog sata gori pred svetohraništem vječno svijetlo i naviješta svima, koji stupaju u crkvu: ovdje stanuje dan i noć Bog, kojemu se klanjaju anđeli i blaženi dusi; ovdje je On smjestio prijestolje svoje, s kojega dijeli milosti u srca ljudska.

O, kako smo sretni, što imamo svoga Spasitelja tako blizu, da možemo svaki

čas k Njemu doći i kazati Mu svoje tjelesne i duševne potrebe! Je li crkva ono mjesto, u kojem se najradije zadržaješ? ... Ideš li kada preko dana k tabernakulu i k Srcu Božanskoga Spasitelja u Presv. Sakramentu? Boraviš li s počitanjem u kući Božjoj? . . . Isus reče jednom o židovskom hramu: »Kuća moja, kuća je molitve.« Koliko više vrijede te riječi za naše crkve!

2. Kamenita crkva može nam također predočiti duhovnu crkvu, duhovni hram, koji je Duh Sveti na sv. krstu u nama sagradio. Kao što Spasitelj u crkvi dan i noć boravi, tako mora neprestano boraviti i u našoj duši. Što obeščašćuje hram Božji u nama? Smrtni grijeh. A što ga kalja? Laki grijeh. Kako je kod tebe? Pokajanje i odluka!

3. Kuća Božja sjeća nas također na kuću slave i blaženstva u nebu. Ali dok ovdje na tajni način imamo Spasitelja u crkvi, u nebu ćemo Ga gledati licem u lice, i u ljubavi i u blaženstvu biti s Njime združeni. Pomisao na nebo mora te tješiti u siromaštvu i muci i iznova te potaknuti na svet život.

Odluka kod sv. Pričesti!

11. s t u d e n o g a: Sv. Martin.

1. Roditelji sv. Martina († 400) bijahu pogani. . Otac bijaše visoki časnik u rimskoj vojsci, te je bio premješten iz jednoga ugarskog grada u Paviju. Ovdje upozna Martin kreposti kršćana, i kad mu je bilo 10 godina, uvrsti se među katekumene ili krštenike. Poslije morade po želji svoga oca stupiti u rimsko konjaništvo i naskoro postane časnik. Ali usprkos svih pogibelji osta on pobožan i čist.

Tko ozbiljno hoće, može u svakom staležu služiti Bogu i svagdje provoditi čist i krepostan život. Najčvršći otpor proti svim pogibeljima jest česta Pričest. — Odluka!

2. Martin pokaza već rano blagost i milosrđe prama siromasima. Neke oštre zime, tako priča legenda, susretne na gradskim vratima od Amjena prosjaka u dronjcima, koji ga moljaše za milostinju. Budući da baš onda nije ništa imao osim odijela, koje je nosio na sebi, daruje siromahu polovicu svoga jahaćeg plašta. U noći mu se ukaza Krist, obučen onim komadom plašta i reče: »Martin je zaodjenuo mene tim plaštem.«

Kako su dopadne očima našega Spasitelja te usluge! Koliku plaću u nebu možemo si zaslužiti, ako od srca činimo dobro riječju i djelom! Promisli kod sv. Pričesti, gdje bi danas mogao učiniti koje djelo ljubavi!

3. Poslije bude Martin biskup u Turu. Kao što je prije kao carski vojnik pomagao osvajati gradove i narode, tako htjede sad kao borilac Kristov osvajati duše za nebo. On je vodio veliki rat u Francuskoj proti preostalim poganima i pođe, praćen od revnih svećenika, propovijedati evanđelje u državi.

Čini i ti mnogo za besmrtne duše molitvom, poukom i milostinjom. Prinesi te odluke dragom Spasitelju u sv. Pričesti!

12. s t u d e n i: Nedjeljno evanđelje.

Jednoga dana vijećahu farizeji, kako da uhvate Isusa u govoru. Oni pošalju svoje učenike k Njemu, da Ga pitaju: »Učitelju, mi znamo, da si istinit i da ne gledaš na vanjštinu, reci nam: Je li slobodno platiti caru porez ili ne? Isus poznavajući njihovu himbenost odvrati: »Vi licemjeri, što me kušate? Pokažite mi no-

vac porezni! Oni mu ga pokazaše sa slikom i natpisom carevim. Isus im odgovori: »Dajte caru, što je carevo, a Bogu, što je Božje!«

1. Vidi sramotnog licemjerstva! Farizeji htjedoše Isusa uhvatiti u govoru, da nađu uzrok, da Ga ili pred carem optuže, ili da Ga omraze pred Židovima; jer da je otkazao caru porez, rekli bi, da se je ogriješio proti njegovome veličanstvu; da je plaćanje poreza odobrio kao dužnost, onda bi se Židovi digli protiv Njega. O licemjernih ljudi! Izvana su se pokazivali tako pobožnima, a iznutra bili su puni podmuklosti i lukavosti. Na jeziku imađahu med, a iznutra bili su puni podmuklosti i lukavosti. Na jeziku imađahu med, a u srcu jed.

2. Čuvaj se te ružne pogreške! Ti moraš biti istinit i izvana i iznutra. To je gadno, kad se tko na pr. pobožnim čini zato, da bude hvaljen od prepostavljenih, a iznutra nije pobožan, nego uistinu lakouman. Gadno je, kad se činimo kao najbolji prijatelji kojega čovjeka, ali iza njegovih leđa sve zlo o njemu govorimo. Ružno je i grešno drugo misliti, a drugo govoriti. Licemjerstvo i pretvaranje nije ništa

drugo, nego laž u djelu, a obično je s njom spojena i laž u riječima.

3. Ispitaj se, da li i ti nisi katkada bio licemjeran, da li često padaš u taj grijeh? Učini čvrstu odluku kod sv. Pričesti, da ćeš uvijek biti istinit u svojem govoru, u svojim djelima i u svome ponašanju!

13. studeni: Sv. Stanislav Kostka.

1. Sv. Stanko pripada zaštitnicima kršćanske mladeži. Rodom je bio Poljak i dijete plemićke obitelji. Za igru, lijepe haljine i druge stvari nije Stanko mnogo mario ni onda, kad je još dječakom bio, ali veliko veselje nalazio je u molitvi i učenju. Svoju mladost sproveo je u nevinosti i čistoći. Takovu je ogavnost ćutio prema nečistom grijehu, da se je svaki puta onesvijestio, kad je kakvu nepristojnu riječ čuo. Da ostane čist, vodio je strog i umrtven život. Bio je vrlo umjeren u jelu i pilu, te si je često uskratio ono, što je volio, rado je bio sam i bježao je od raspuštenih zabava i veselja.

2. Druga velika krepost bijaše njegova velika ustrpljivost i blagost. On je učio skupa sa svojim bratom Pavlom u

Beču. Pavao je bio lakouman čovjek. On se je ljutio radi mnogih molitava, pričesti i pobožnog života svoga brata. Vrijeđao ga je i bockao, gdje je samo mogao, dapače često je dobrog Stanka štapom tukao, na pod bacao i nogama gazio. Kod sviju ovih nepravda i zlostavljanja pokaza Stanko nebesku ustrpljivost. Nikad ne reče o tom ništa ni ocu ni majci, nego se uvijek pokazao prema Pavlu tako prijazan, kao da se nije ništa dogodilo.

3. Velika bijaše njegova ljubav i štovanje k Presv. Oltarskom Sakramentu. Pričesni dan bio je za njega blagdan. U jednoj teškoj bolesti želio se pričestiti, no njegov lakoumni brat nije dao da se zovne svećenik. Tad se ukaza anđeo i donese mu Tijelo Gospodnje. S ljubavlju k Isusu sjedinio je i nježnu ljubav k Mariji. On ju je uvijek zvao svojom nebeskom Majkom. Jednog dana dođe Ona sama k njemu i postavi Djetešce Isusa na njegove ruke. onda mu zapovijedi, da stupi u red Družbe Isusove. To on skoro i učini. Ali nakon 10 mjeseci uhvati ga smrtonosna groznica. On umre 15. kolovoza 1969. na Uznesenje Marijino.

Promatraj često upravo krasni primjer ovog svetog mladića i pitaj se, u čemu si mu sličan? Prinesi Spasitelju u Pričesti svoje čvrste odluke!

Četvrtak: Isus u Presv. Oltarskom Sakramentu naš savjetnik.

1. Danas je opet četvrtak, dan Presv. Oltarskog Sakramenta. Promatraj Isusa u Sakramentu kao svog savjetnika! Mi ljudi imamo mnoge potrebe, dvojbe i poteškoće i ne znamo, što da radimo. Komu ćemo onda najprije ići i zatražiti savjeta? K našemu Bogu u svetohraništu. Ne stanuje li On zato ovdje, da nam pomogne u svim našim potrebama? To je uvreda i zabacivanje za našeg Spasitelja, kad mi u poteškoćama i dvojbama uvijek letimo k ljudima, a na Njega ne mislimo. Budi uvjeren, Spasitelj vidi i čuje te, zanima se za sve, što se s tobom zbiva. Pitaj ga zato za savjet u svim potrebama svoga života, ma kakve bile. Stupi k svetohraništu i reci mu sve! Dakako da Njegovog odgovora ne možeš čuti tjelesnim ušima, ali možeš u duši. Često puta kaže ti On: »Ugledaj se u moj primjer i promisli, ka-

ko sam ja u tom slučaju činio.« Drugi put pomaže ti da stvari privedeš dobro k svršetku. On nadahnjuje također one osobe, koje ti je za savjetnike postavio, roditelje, učitelje, svećenike, prijatelje i t. d.

2. Pitaj osobito često Spasitelja za savjet u ovom znamenitom pitanju svoga zvanja, ako još ne znaš, šta ćeš biti. Moli mnogo i usrdno pred svetohraništem za prosvjetljenje, da pogodiš pravo. Uteci se Isusu, On će te tamo voditi, gdje te želi imati, i gdje mu možeš najbolje služiti. Može biti, da te zove u svećenike ili u samostan. Ako imaš takovu želju u srcu, samo krepko naprijed! Ako se i pokažu poteškoće, moli i pričešćuj se, Spasitelj može sve zapreke odjednom odstraniti.

Premili Isuse, odlučujem, da ću u svim dvojbama i nevoljama najprije k Tebi doći i Tebe za savjet i pomoć moliti. Ti mi možeš najlakše pomoći. Preporučam Ti također moje buduće zvanje. Hoću da ono budem, što Ti hoćeš od mene načiniti. Čini sa mnom po svojoj sv. volji!

Petak: Isus pada triput pod križem.

1. Svaki nas petak sjeća na gorku muku našeg Spasitelja. Promatrajmo danas, kako je On na svom bolnom križnom putu triput pao na zemlju. Beskonačnom ljubavlju prihvatio je teško drvo križa i uz poruge surovog pučanstva nosio na Kalvariju. Kako je bio slab i bijedan! Bičevanje, trnovo krunjenje i sva gorka trpljenja i muke sasvim su oslabile Njegovo sveto Tijelo. Nitko ne bijaše tuj, da mu barem malo pomogne. Križ je tištio sveta ramena Njegova, On nije mogao dalje i pade na zemlju. Okrutni krvnici potežu Ga opet u vis, oni Ga gurahu naprijed, ali On pada opet po drugi i treći put. O koliko novih muka prouzročila su Spasitelju ova tri pada.

2. Isus trpi to sve zato, što si ti često svoje dobre odluke prekršio i opet se u stare pogreške i grijehe povratio. Misli jednom na to, kako često si prekršio obećanja, koja si zadao Spasitelju kod ispovijedi i Pričesti, kod ispitivanja savjesti navečer i u drugim zgodama. Obećao si, da ćeš se ovoga ili onoga grijeha čuvati, ali si to tako slabo održao. Uvijek padaš

u stare pogreške, moguće i u stare teške grijehe! Tko uvijek samo stvara odluke, a nimalo ne pokazuje volje vršiti ih, taj može punim pravom dvojiti, da li ozbiljno misli na popravak i uopće na kršćanski život. Takav dakako može dvojiti u tom, da li su njegove ispovijedi dobre i dostojne, jer dobroj ispovijedi pripada prije svega dobro pokajanje i čvrsta odluka popraviti se.

Kako stoji kod tebe? Jesi li sa svojim pogreškama, osobito sa svojom glavnom pogreškom prijateljstvo sklopio ili se boriš postojano svaki dan proti njoj? Odluke za sv. Pričest!

19. studenoga: Blagdan sv. Elizabete.

1. Sv. Elizabeta bila je kćerka ugarskog kralja Andrije. Već kao dijete dođe ona na dvor grofa Hermana Tirinškog na Vartburgu i tamo bijaše uzgojena sa svom pažnjom i ljubavlju. Elizabeta bijaše pravo dijete Božje. Kao što druga djeca najvole one, koji ih mnogo darivaju, tako nije ni maloj Elizabeti bilo veće radosti, već kad ju je tko novu molitvicu naučio. Molitva bijaše njezino najdraže

zanimanje, osobito molitva pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, koji je nježnom ljubavlju štovala.

Grof Herman veoma se je veselio ovom svetom djetetu, pa dok je on živio, nije nitko smio smetati Elizabete u njezinim pobožnim vježbama. No iza smrti plemenitog kneza bilo je drugačije. Grofica Sofija i njezina kćerka Agneza bijahu ohole. One su se rugale pobožnoj kraljevoj kćeri radi njezina kreposnog života i uvijek su je korile. Kao mirno janješce podnosila je Elizabeta sve. Ona ne pokaza nimalo prkosa, nikakvog prezira ni straha, ničim se nije dala smesti, nego je i dalje obavljala svoje pobožnosti.

2. Iz poslušnosti prama roditeljima uda se poslije za pobožnog i kreposnog grofa Ludvika. Kao grofica bila je Elizabeta majka sirotâ i udovica. Ona sagradi veliku bolnicu pa je donosila siromasima i bolesnicima sama hranu s dvora. I kako bijaše sretna u tom životu milosrđa! Dakako skoro posla Bog na svoju službenicu tešku kušnju. Njezin muž umre za križarske vojne u sv. Zemlji. Sad bude Elizabeta sa svoje četvero dje-

ce od svog bezbožnog djevera iz Vartburga protjerana i morala se je kao prosjakinja potucati svijetom. Jedna staja bila je prvu noć njezin stan. Podnašala je sa svetom strpljivošću sve, i dade dapače u jednom samostanu zahvalnicu otpjevati za sve boli i žalosti, kojima ju je Bog pohodio. Znala je ona dobro, da upravo križ i muke čine ljude svetima. Kad kasnije njezin djever upozna veliku svoju nepravdu, umoli Elizabetu za oproštenje i dade joj velika dobra blizu grada Marburga. Kraj franjevačkog samostana dade si sazidati siromašnu kućicu i služaše sve do svoje sretne smrti kao redovnica siromasima i bolesnicima u bolnici, koju je sama podigla.

3. Promatraj velike kreposti sv. Elizabete, njezinu revnost u molitvi, njezinu ljubav k Presv. Oltarskom Sakramentu, njezinu snošljivost i blagost, njezinu veliku milosrdnost, svetu ustrpljivost u svim kušnjama i mukama, koje je Bog na nju poslao. Pitaj se kod sv. Pričesti, u kojoj bi točki ti ovu sveticu mogao nasljedovati i stvori čvrstu odluku!

DVADESET I TREĆA NEDJELJA PO DUHOVIMA.

Nedjelja: Isus uskrisi jednu djevojčicu.

1. Promatraj opet danas ljubav i dobrotu božanskog Srca Isusova! Neki židovski starješina dođe k Spasitelju i reče: »Gospodine, moja je kćerka umrla; ali dođi i položi svoju ruku na nju, i ona će oživjeti.« Isus ga je slijedio sa svojim učenicima. Usput naiđe neka žena, koja je već dvanaest godina bolovala. Ona se puna pouzdanja dotakne skuta Njegove odjeće i u taj čas ozdravi. Isus joj ljubazno reče: »Uzdaj se, kćeri, vjera tvoja pomaže ti.« Tad uniđe u kuću onog starješine, uzme mrtvu djevojčicu za ruku i odmah ustade. Glas o tome čudu raširi se cijelim krajem.

2. I glas o moći i dobroti Spasiteljevoj treba da se raširi svijetom. O kad bi ljudi u svim svojim nevoljama tijela i duše dolazili k Spasitelju! Njegovo Srce je tako veliko i prepuno ljubavi k nama. Svetoj Margareti Alakok rekao je jednom dragi Spasitelj: »Moje Srce je tako puno ljubavi k ljudima, da plamena ljubavi ne može vi-

še u njemu zadržati, nego se samo otvara, da ih ovim dragocjenim blagom obogati.« Ljudi imaju tako mnogo potreba i briga, borba i napasti, oni jadikuju i tuže se, uvijek trče okolo, da si pribave pomoći, samo tamo ne nađu puta, gdje bi sigurno našli pomoći, naime u Srcu svoga Spasitelja. Isus će ti pomoći, da možeš dobro moliti, On će ti pomoći kod učenja i posla, jačat će te u tvojim napastima. On će ti pomoći, da svoju glavnu pogrešku svladaš i blagoslovit će tvoju kuću i darovati joj sreću i mir, sve, sve će ti On učiniti. Ali jedno svakako traži, da k Njemu dođeš i sve mu kažeš i pred Njega izneseš. Ti imaš slobodnu volju i zato moraš također slobodno k svome Bogu doći, a ne možda primoran.

3. Obnovi opet veliku odluku kod sv. Pričesti! Pred svetohraništem, kod Srca Isusova rado ću se zadržati, svom Spasitelju ću sve reći, što mi se dogodi u životu, i za sve uticat ću se Njemu za savjet i pomoć. »Presveto Srce Isusovo, ja se uzdam u Tebe.«

Ponedjeljak: Priča o bogatašu i siromašnom Lazaru.

1. Isus pripovijedaše svojim učenicima i slijedeću priču: Bio jedan bogati čovjek. Taj se odjevao u grimiz i držao svaki dan bogate gozbe. Bijaše također i neki siromah imenom Lazar. Ovaj ležaše pred vratima onog bogataša i bijaše čirovima pokrit. Rado bi se nasitio mrvicama, koje su padale sa stola bogataševa, ali nitko mu ih ne dade. Dogodi se te umre siromah, a anđeli ga odnesu u krilo Abrahamovo. Ali umre i bogataš i bude sahranjen. Na svijetu ima i bogataša i siromaha. Tako je to premudri Bog uredio. Bog hoće, da siromasi i bogataši dođu u nebo, ali oni moraju svoje siromaštvo i bogatstvo pravo upotrijebiti. Dakako, bogataši su u većoj pogibelji, da svoju dušu izgube i da budu prokleti. Zašto to?

Bogataš obično misli previše na vremenite i zemaljske stvari, a za svoju dušu ima često sasma malo ili ništa vremena. To je zlo. Zato je bogataš tako ohol i s prezirom gleda na svoje siromašne bližnje. Napokon se podaje rado lijenosti, živi u slastima i lastima i počinja kod to-

ga jedan smrtni grijeh za drugim. Komu Bog pokloni bogatstvo i moć, taj mora to za Boga upotrijebiti, dijeleći siromasima i potrebnima od svoga suviška i davajući rado u dobre svrhe i t. d.

2. Dakako i siromah može biti proklet, kad mrmlja proti Boga i sa srdžbom i mržnjom gleda na bogataše. Takav može dapače tako daleko doći, da je sasvim s Bogom nezadovoljan, te radi siromaštva i bolesti proklinje i grdi te se posve prepusti lakoumnosti i ravnodušnosti. O kako su budalasti takvi ljudi! Siromaštvom i križem mogu postati na zemlji slični Spasitelju, koji je svojevoljno provodio najsiromašniji život! Oni mogu za svoje grijehe i kazne zadovoljiti i velikih zasluga za nebo steći. Spasitelj veli: »Blago siromašnima duhom, jer je njihovo kraljevstvo nebesko.«

Jesi li siromašan ili bogat sjeti se dnevice ovih krasnih riječi: »Samo je jedno potrebno! . . . « Odluka za sv. Pričest!

Utorak: Priča o bogatašu i siromašnom Lazaru.

1. Sjeti se priče jučerašnjeg dana! Lazar umre i dođe u krilo Abrahamovo, ali i bogataš umre i bude zakopan u pakao. Kad on jednog dana u mukama podiže svoje oči, ugleda Abrahama i Lazara izdaleka i poviče: »Oče Abrahame, smiluj mi se! Pošalji Lazara, da umoči vrh svoga prsta u vodu i da mi ohladi jezik, jer trpim velike muke u plamenu.« Abraham mu odgovori: »Sjeti se, da ti je dobro bilo u životu, Lazaru naprotiv zlo. Ovaj je sada utješen, a ti se mučiš. Osim toga stoji između nas i vas veliki jaz tako, da nitko odavle ne može k vama doći.«

2. O taj strašni pakao! Spasitelj nas sjeća opet na njega u ovoj priči. Pakao je mjesto muke, prokletnici su tamo sasvim pokopani i trpe u plamenu strašne muke. U vječnosti nema polakšice; niti jedna kapljica vode ne dade se bogatašu, da ohladi suhi jezik. U paklu nema više nikakve nade. Prokletnici su velikim jazom odijeljeni od mjesta blaženih i nikada ne mogu k njima doći, uvijek moraju u paklu ostati i bez nade trpjeti.

3. O strašna li mjesta! Predragi Spasitelju, ja se utječem u Tvoje presveto Srce, izbavi me od vječnog pakla! Sve ću od srca okajati, što sam u životu pogriješio, tisuću puta Te molim za oproštenje. Trsit ću se u sve dane, da Ti služim; osobito ću svoje pogreške postojano nadvladavati. Danas ću osobito paziti na ovu točku... Presveto Srce Isusovo, smiluj nam se! Smiluj se također svim siromašnim grešnicima, koji su u pogibelji, da se za uvijek izgube, a pogotovu se smiluj onima, koji danas moraju umrijeti! »Srce Isusovo, smiluj se umirućima!«

22. studenoga: Blagdan sv. Cecilije.

1. Sv. Cecilija bijaše plemenita Rimljanka, koja je već u mladosti zavjetovala nevinost i čistoću nebeskome zaručniku, Isusu Kristu. Utjecala se Njemu često i usrdno, da je sačuva u toj kreposti kroz cio njezin život. I doista umre mučeničkom smrću kao čista djevica. Poganski sudac osudi je radi njezine vjere na smrt. On zatvori Ceciliju u kupalište njezine kuće te htjede djevicu vrućim parama usmrtiti.

Ali kad je čudom Božjim ostala netaknuta, dade je smaknuti.

Nevinost i čistoća moraju biti kreposti svakoga kršćanina. Sv. Pavao kaže, da se nečistoća među kršćanima ne smije ni spominjati. Kako je kod tebe? Boriš li se proti nečistim mislima i požudama?... Ostaješ li u društvu, gdje se vode zli govori? . . . Čuvaš li svoje oči na putu, kod igre, kod oblačenja i t. d.?

2. Sv. Cecilija je zaštitnica crkvene glazbe i pjevanja. Ne kao da bi ona bila velika umjetnica crkvene glazbe, nego se time hoće reći, da prava pjesma i prava hvala Bogu može se dizati samo iz čistog srca, kakvo je imala sv. Cecilija. Samo takva pjesma može u istinu biti pred Bogom molitva.

Možeš li pjevati, onda hvali Bogu za taj lijepi dar! Pjevaj marljivo i rado u kući Božjoj, u obitelji, kod posla i t. d. Ali pjevaj pravom pobožnošću, jer pjevanje mora biti molitva i hvala Bogu. Čuvaj se, da svoj glas nikada ne zlorabiš za nepristojne i raskalašene pjesme.

Odluka za Pričest!

Četvrtak: Uskrsnuće Lazarovo.

1. U Betaniji živio brat sa dvije sestre: Lazar s Marijom i Martom. U njihovu kuću svraćao se često Isus i prijateljevao s njima. O kako bijahu sretni ti ljudi, jer su smjeli biti Isusovi prijatelji, koje je Gospodin osobito ljubio.

Budi i ti vazda u prijateljstvu i ljubavi sjedinjen s Isusom! Isus neka bude tvoj najbolji prijatelj. Primi Ga često u svoje srce! Učini da i tvoje sestre, braća i podložnici često idu k Isusu i da Ga primaju, da Isus sa svojim blagoslovom stanuje i u vašim kućama i obiteljima.

2. Lazar se razboli i umre. Spasitelj ne bijaše upravo u Betaniji i dođe tamo istom onda, kad je Lazar već četiri dana bio pokopan. Čim Marta čuje, da je Isus tamo, izađe Mu ususret i reče: »Gospodine, da si tuj bio, ne bi moj brat umro.« Isus joj reče: »Ja sam uskrsnuće i život. Tko vjeruje u mene živjet će, i ako je umro. Vjeruješ li ovo?« Ona odgovori: »Jest, Gospodine, ja vjerujem, da si Ti Krist, Sin Božji, koji je došao na ovaj svijet.« Nato ode Spasitelj, praćen mnoštvom puka, na groblje i uskrisi Lazara na život.

Misli kod razmatranja ovog velikog čuda osobito na ljubav Srca Isusova! Ne može li Isus uvijek pomoći? Uzdaj se čvrsto u Njega, i On neka bude tvoje utočište!

Promatraj nadalje lijepu riječ Isusovu: »Ja sam uskrsnuće i život. Tko u mene vjeruje živjet će, i ako je umro.« Moli usrdno kod Pričesti: Predragi Isuse, vjerujem u Te, vjerujem sve, što si objavio i kroz svoju nam Crkvu navješćuješ. No ja ne ću samo da vjerujem, nego hoću da s Tobom i živim u sve dane. Daj da s Tobom umrem, da se moja siromašna duša ne izgubi! Srce Isusovo, molim Te usrdno za sretnu smrt. Isuse, Tebi živim, Isuse Tebi umirem, Isuse, Tvoj sam živ i mrtav!

Petak: O bratskoj ljubavi.

1. Sjeti se opet onih pobožnih osoba, o kojima si jučer razmatrao! One pripadaju k onima, koje Isus radi njihova kreposnog života osobito ljubljaše. One su se ljubile međusobno srdačnom, bratskom ljubavlju. To se najbolje vidjelo u bolesti Lazarovoj. Odmah su sestre njegove došle k Isusu te Ga zamolile, da dođe i da

im izliječi brata. A kako velika bijaše njihova žalost, kad im je brat umro!

2. Nasljeduj krasan primjer vjerne bratske ljubavi! Ti si to dužan velikom zapovijeđu ljubavi bližnjega: »Ljubi bližnjega svoga kao sama sebe!« Iza roditelja dolaze odmah braća i sestre, kojima moraš svoju ljubav pokloniti. Njeguj uvijek u svom srcu ljubav prama svojoj braći i sestrama, osobito naprama malima. Budi im u pomoći, gdje samo možeš! Budi uljudan i snošljiv, i ako te jednom ražljute, onda se odmah izmirite! U krugu svoje braće i sestara treba da budeš rado, da s njima učiš, radiš i igraš se.

3. Osobito ti je sveta dužnost da se brineš za duše svoje braće i sestara. Svoju mlađu braću i sestre moraš učiti moliti, razjašnjavati im katekizam i bibliju, sa sobom ih u crkvu voditi, moraš ih opominjati, kad su što zla počinili, čuvati i paziti, da ne dođu u zlo društvo, gdje bi lako sagriješili. Ali najprije ne smiješ ti sam biti zavoditelj svoje braće i sestara, nego im uvijek i u svemu davaj dobar primjer.

Misli kod sv. Mise i sv. Pričesti na sve važne stvari. Ispitaj se, u čemu se moraš popraviti i učini čvrstu odluku, te je još danas izvedi!

25. s t u d e n o g a: Blagdan sv. Katarine.

1. Sv. Katarina potječe iz kraljevske obitelji. U Aleksandriji, u Egiptu bila je podučena u katoličkoj vjeri i pokrštena. Osobito se odlikovala djevičanskom čistoćom, velikim znanjem i junačkom kršćanskom ustrpljivošću. U osamnaestoj godini stajala je pred kršćanskim progoniteljem, carem Maksimom. Ovaj sazva pedeset poganskih učenjaka, da odvrate djevicu od kršćanstva. Ali Katarina je branila postojano svoju vjeru, te je svih pedeset muževa osvjedočila o istini kršćanske vjere, da su i sami postali kršćani i svoju krv za vjeru prolili. Car radi toga pobjesni. Dade Katarinu volovskim žilama istući i u tamnici gladom mučiti. Ali i ovdje obrati svojom velikom mudrošću i postojanošću samu caricu Faustinu i jednog vojničkog zapovjednika s 200 vojnika. Sad zapovjedi car, da je na kolu s noževima izrežu, ali na molitvu njezinu

razleti se kolo. Napokon umre mučeničkom smrću od mača godine 307.

2. Katarina posjedovaše veliku mudrost. Sigurno ju je stekla marljivim učenjem i promišljanjem od mladosti. O kako je svoje znanje samo za Boga upotrijebila! Nije htjela da se pred svijetom sjaji i da bude uzvišena, ne, ona je htjela Boga slaviti, svoju vjeru braniti i duše spasavati. Nasljeduj ovaj lijepi primjer, što najbolje možeš! I ti moraš marljivo i revno učiti u svojoj mladosti. Ali ne smiješ to činiti iz častoljublja i oholosti, nego samo Bogu za ljubav i samo za Njega. Osobito u vjerskim istinama moraš se dobro utvrditi, poučne knjige i spise čitati, kod vjeronauka, propovijedi i kršćanskog nauka dobro paziti. To je tvoja sveta dužnost. Čim si bolje utvrđen u vjeri, tim se bolje možeš braniti od lakoumnih ljudi. Ne boj se, tvoja vjera mora ti biti najveće i najsvetije blago na svijetu. Brani vjeru, kad je tko napada! Spasitelj veli: »Tko prizna mene pred ljudima, priznat ću i ja njega pred svojim Ocem nebeskim.«

ZADNJA NEDJELJA PO DUHOVIMA.

Nedjelja: O posljednjem sudu.

1. Ovo je zadnja nedjelja u crkvenoj godini. Danas nam čita Crkva evanđelje o posljednjem sudu. Hoće time da nas napuni spasonosnim strahom i oduševi za revan kršćanski život. Isus proreče svojim učenicima strašnu propast grada Jeruzalema, koja se je doslovce ispunila. Jeruzalem je bio potpuno razoren tako, da nije ostao ni kamen na kamenu. Isto će se ovako ispuniti i proročanstvo Isusovo o svršetku svijeta. Doći će onaj veliki dan, kada će sunce pomrčati, a mjesec ne će više davati svjetlosti svoje, kad će zvijezde pasti s neba, i sile se nebeske pokrenuti. Znak Sina čovječjega, sveti križ, pokazat će se na nebu, a svi će naraštaji proplakati i vidjeti Sina Božjega, gdje dolazi u oblacima nebeskim s velikom silom i slavom. On će pako poslati anđele svoje s trubljama, da sazovu sve narode od sva četiri kraja zemlje. Svi će se bez iznimke naći pred sucem, dobri s desne, a zli s lijeve strane. O koli će se radovati sada dobri, a zli kako će plakati i jaukati!

Sve će se otkriti pred cijelim svijetom pa i najtajniji grijesi, sva sramotna djela i sve nepravednosti. Ništa, baš ništa, ne će ostati sakriveno. Molit će bezbožnici pomilovanje, ali im ne će koristiti. Vidjet će, kako pravednici sjaju poput sunca i kako će unići u lijepo nebo, no njima samima upravit će Spasitelj strašne riječi: »Odlazite od mene prokleti u oganj vječni!« U pakao će biti strovaljeni i predani na vječne muke.

2. I ti ćeš se također naći na posljednjem sudu. Na kojoj li ćeš strani stajati? — Strašne li nesreće, nađeš li se na lijevoj strani, proklet i odbačen od Spasitelja, odijeljen od tvojih rođaka i znanaca, a bačen među đavole u vječni oganj! Odijeljen biti, odbačen od Boga — navijeke — to je nepojmljiva nesreća. Ne, ti ne smiješ u pakao. Pokaj se često za sve grijehe svoga života, uvijek se dobro ispovijedaj, revno pričešćuj, dnevno ispituj savjest svoju, izvršuj dobre odluke i čuvaj se grijeha počinjenih iz lakoumnosti. Odluči to danas čvrsto kod sv. Pričesti!

Ponedjeljak: O posljednjem sudu.

1. Isus proreče svojim učenicima konac svijeta i posljednji sud, ali im ne reče točno, kada će biti taj strašni dan. Svome proročanstvu dodao je Isus još ove ozbiljne riječi: »Nebo i zemlja će proći, ali riječi moje ne će proći.«

Što, pa zašto će osim posebnoga suda biti još i općeniti sud? Prvo stoga, da se pred svim svijetom očituje pravednost Božja. Ovdje ćemo vidjeti, da Bog nije predpostavljao nijednoga čovjeka drugome, da je Njegova sveta volja bila sve dovesti u raj, i da je On svakome udijelio dovoljno milosti, da se može spasiti. Ovdje će naći pravdu svi oni, koji su na zemlji bili zapostavljeni, potlačeni i progonjeni. Bezbožnici pako, koji su prezirno gledali siromašne i zapuštene na zemlji i zlo s njima postupali, bit će ovdje osramoćeni, ma da su na zemlji bili još toliko čašćeni. Tu će se također iznijeti na javu, zašto su ljudi činili dobro, da li iz ljubavi k Bogu ili iz častohljeplja, oholosti i želje da se dopadne kome.

2. Na posljednjem sudu ima se proslaviti i mudrost Božja. Mi obično ne znamo,

zašto je baš dobrima i pobožnima ovdje na zemlji često tako zlo, čemu im toliki križevi, dok bezbožnici provode najugodniji život. Tamo će se otkriti, kolikom je mudrosti ravnao Gospodin život pojedinaca i čitavih naroda. Ovdje ćemo vidjeti, kako je to sve trebalo da bude i kako je sve smjeralo na dobro ljudi.

3. Na posljednjem sudu ima se prije svega očitovati dobrota Božja. Bog će ovdje i najmanju sitnicu nagraditi, što smo je Njemu za ljubav nosili svoj križ strpljivo, molitvicu, svaki korak. Ovdje će Bog siromašne, napastovane i sve one, koji su Njemu za ljubav nosili svoj križ strpljivo, napuniti velikom blaženošću i uzdići ih nad sve one, koji su na zemlji uživali.

Promisli ovo dobro kod današnje sv. Pričesti i prikaži Spasitelju svoje dobre odluke!

Utorak: Isus prijatelj malenih.

1. Jednoga dana dođoše majke k Isusu i dovedoše Mu svoju djecu, da On položi ruke na njih te da ih blagoslovi. No učenici ih ne htjedoše pustiti k Isusu i branili su im to oštrim riječima. Tada Isus

ukori učenike svoje veleći: »Pustite k meni malene i nemojte im to braniti, jer je za takove kraljevstvo nebesko.« Nato Isus pozove djecu, položi ruke na njih i blagoslovi ih. Kako su rado djeca išla za Isusom, kad je On prolazio gradovima i selima! Kako su se ljudi otimali, da Mu budu što bliži! Kako im svijetljahu oči, kad su mogli Njegovo sveto lice gledati, ili kad je On položio ruku na njihovu glavu! Isus ljubljaše djecu i zato, što su bila čista i nedužna, iskrena i ponizna.

O koja li sreća biti od Spasitelja blagoslovljen! I ti možeš biti često dionikom ove sreće, kadgod ideš k Isusu u Presv. Sakramentu, kod sv. Mise i sv. Pričesti, kod večernje ili inače preko dana, ako slučajno prolaziš mimo crkve. Nikada ne ćeš ostaviti crkvu, a da nijesi primio bogati blagoslov i mnogo milosti.

2. Želiš li biti prijatelj Isusov, tada moraš da si prisvojiš kreposti dobroga djeteta. Moraš biti čista srca. Gdje stanuje zloba i nečistoća, tamo Isus ne može da dalje ostane. Moraš biti prost od svake himbenosti i pretvaranja. Poput djeteta moraš biti iskren i pošten u svojim riječima i u cijelom svom ponašanju. Moraš

nadalje biti krotak i ponizan. Dobro dijete lako zaboravi svaku uvredu. Ne diže se oholo nad druge, nego se rado igra i zabavlja sa svakim. Tako treba da i ti budeš prama svojim bližnjima.

Božanski Spasitelj će ti već kazati u sv. Pričesti, što kod Tebe najviše manjka. Probudi pokajanje i obnovi svoje odluke!

Srijeda: Priča o mudrim i ludim djevicama.

1. Isus pričaše svojim učenicima priču o deset djevica. Kraljevstvo je nebesko kao deset djevica, koje uzeše svjetiljke svoje, ali ne imahu sa sobom ulja. A bumudre, a pet lude. I lude uzeše svjetiljke svoje, ali ne maše sa sobom ulja. A budući da ženika ne bijaše dugo, zadrijemaše i pospaše. U ponoći probudi ih vika: »Eto zaručnika, izlazite mu ususret!« Sad ustadoše sve djevice i upališe svjetiljke svoje, a lude rekoše mudrima: »Dajte nam od vašega ulja, jer naše svjetiljke hoće da se ugase.« No ove im ne dadoše. A kad ove otiđoše kupiti, dođe zaručnik i spremne uđoše s njim na svadbu, i zatvoriše

se vrata. Poslije pak dođoše i one druge govoreći: »Gospodaru, gospodaru, otvori nam!« A on im reče: »Zaista vam kažem, ne poznajem vas!« Budni dakle bdijte, jer ne znate dana ni časa.

2. Zaručnik je Krist, djevice su vjernici, svjetiljka je vjera, ulje jesu dobra djela i kreposti kršćanskoga života. Lude djevice jesu oni kršćani, koji doduše posjeduju luč svete vjere, ali koji se malo brinu za kršćanski život i dobra djela. Oni žive lakoumno, misle samo uvijek na vremenito i prolazno, da im je život što udobniji ovdje na zemlji, a za ono najglavnije, za besmrtnu dušu, slabo se brinu.

O nemoj da i ti spadaš u broj takih! Pomisli često, a osobito sada pri koncu crkvene godine, na ovu veliku istinu: Zašto sam na svijetu? Ispitaj se kod sv. Pričesti, da li ti uistinu pojedine dane smatraš kao nove milosti i kao takve ih sprovađaš? Često probudi pravo kajanje za sve nemarnosti i obnovi svoju odluku! Vladaj se poput mudrih djevica, i drži svoje svjetiljke pripravne, t. j. sprovedi svaki dan kao pravi kršćanin, jer ti zaista ne znaš, kada će te Spasitelj pozvati na drugi svijet. Ti se možda nadaš, da poradi svoje

mladosti još imaš mnogo pred sobom, ali zar ne nose često i mladiće u grob? Živi tako, da si pripravan svaki dan umrijeti!

Preporuči se kod sv. Pričesti ponovno Srcu Isusovu i prikaži Mu svoje dobre odluke!

Četvrtak: Priča o talentima.

1. U priči o talentima želi nas Spasitelj upozoriti na to, da dobro i revno upotrijebimo milost Božju i da se tako pripravljamo za vječnost. Kad budemo došli jednom na sud, postupat će Sin čovječji s nama kao čovjek, koji se spremao na put. Prije toga dozva sluge svoje, da im preda blago. »Radite s njima, dok se ne vratim!« Prva dvojica bijahu marljiva i zaradila su još jedamput toliko, koliko su od gospodara bili primili. No treći ne uradi ništa, već zakopa svoj talenat u zemlju. Poslije duljeg vremena dođe gospodar tih sluga i stade računati s njima. Prva dvojica pokazala su svoju dobit. Svakoga gospodar nagradi rekavši mu: »Dobro, slugo dobri i vjerni! Budući da si bio u malom vjeran, nad mnogim ću te postaviti, uđi u veselje gospodara svojega!« Lijenog pak slugu pokara veleći mu: »Bacite ga u tamu najskrajnju, gdje će biti plač i škrgut zuba.«

2. Smisao ove lijepe priče je jasan. Gospodar je naš Spasitelj, Isus Krist, sluge smo mi ljudi. — Talenti to su oni različiti darovi, koje nam je Stvoritelj podijelio na tijelu i duši. To je dakle život i zdravlje, naših pet osjetila, naš imetak i vremenita dobra, pamćenje, razum i volja, nadalje sveta vjera, posvećujuća i djelujuća milost, sveti sakramenti, osobito sv. Misa i sv. Pričest. S ovim talentima treba da radimo, t. j. treba da ih upotrijebimo na slavu Božju i na spasenje naših neumrlih duša. Sve, sve samo za Boga!

3. Bog dijeli talente i darove različito; jednom daje više, a drugom opet manje. Zašto On to čini, to je tajna Njegove Božanske providnosti. No tim nije rečeno, da On zato jednoga više možda voli nego drugoga. On je slugu, koji je sa dva talenta zaradio još dva, isto tako nagradio kao i onoga, koji je sa svojih pet talenata zadobio još pet. Na množinu talenata Bog ne gleda, nego jedino na dobru porabu njihovu. Tako može priprosti čovjek, koji revno služi Bogu, jednom isto tako visoko — dapače još na viši stepen na nebu doći

nego onaj, koji je obnašao kakvu visoku službu ili čast ovdje na zemlji.

Petak: Isusa svlače i napajaju žuči i octom.

1. Promatrat ćemo danas opet trpećeg Spasitelja. Pogledaj Ga, kako Mu krvnici trgaju odijelo. O kako Ga je boljelo ovo nemilosrdno svlačenje. Sve su Mu se rane opet obnovile. Osobito je boljelo Njegovu dušu, kad je bio izložen očima i ruglu surovog naroda. Isus je ovdje još jednom učinio zadovoljštinu za sve grijehe nečistoće, kojima ljudi oskvrnjuju svoje tijelo.

Premilosrdni Isuse, molim Te usrdno kod ove sv. Pričesti, oprosti mi sve, što sam ikad sagriješio nečistoćom i bludnošću. Oprosti mi poradi svoje gorke muke! Daj da moje tijelo bude i ostaje čisti hram Duha Svetoga. Radije me pusti umrijeti, negoli počiniti koji nečisti grijeh.

2. Zatim su donijeli krvnici posudu s vinom, koje je bilo pomiješano sa žuči i octom. Ovo je imao Isus da pije, da ne ćuti toliko bolova razapinjanja. Isus je samo okusio taj napitak, jer je htio sve muke da podnese u potpunoj njihovoj gorkosti te da ih prikaže za nas svome Ocu nebeskome. Ovaj gorki napitak okusio je zato, da dade zadovoljštinu za našu izbirljivost u jelu i pilu.

Koliko ljudi griješe neumjerenošću u jelu i pilu, putenošću, oblizavošću i izbirljivošću! Imaš li i ti tu pogrešku na sebi? Moli trpećeg Spasitelja od srca za oproštenje i odluči, da ćeš tu i tamo svoj okus obuzdati, makar samo u malim stvarima. Kušaj to već danas učiniti!

30. studenoga: Svetkovina sv. Andrije

1. Sv. Andrija bio je jedan od prvih učenika Isusovih, a doveo je k Isusu i svoga brata Simona Petra rekavši mu radosne riječi: »Našli smo Mesiju.« Kao apostol navješćivao je riječ Božju u Traciji, a poslije u Ahaji. Tamo je i umro mučeničkom smrću. On bijaše rastegnutih uda od sedam krvnika bičevan a tada na križ pribijen. Kad je ugledao križ, rekao je divne riječi: »S pouzdanjem i veseljem dolazim k tebi, o križu, primi mene učenika Onoga, koji je na tebi visio. O dragocjeni križu, davno očekivani, srdačno ljubljeni, neumorno traženi i napokon nađeni, o kri-

žu, rastavi me od ljudi i dovedi me mojemu Učitelju!« Još viseći na križu propovijedaše apostol prisutnima i obrati ih mnogo.

2. Zar nije apostolski život sv. Andrije bio neprestani život ljubavi naprama Isusu? Andrija se radovaše, kad nađe Isusa; odmah Mu privede i svoga brata; u vjernoj ljubavi je svuda slijedio Isusa i bio Mu je revan učenik. Sve muke i poteškoće apostolskoga života prikazivaše Isusu. Za svoga božanskoga meštra hrlio je veselo i u smrt, na križ.

3. O sv. Andrija, veliki apostole Gospodnji, isprosi mi sada u sv. Pričesti milost, da svoj cijeli život jedino u ljubavi Isusovoj provedem. »Sve za Isusa,« neka bude lozinka za svaki sat i časak mojega života. Naročito ću gledati da odsele svoje male križiće dragom Spasitelju iz ljubavi strpljivo podnosim.

Dragi i dobri Isuse, ova odluka neka Ti je opet prikazana, neka vrijedi za svaki čas moga života, pa makar ja i gdjekad zaboravio na nju.

Sve za Tebe i to jedino za Tebe, o Isuse!

KAZALO.

Treća nedjelja poslije Bogojavljenja.

Četvrta nedjelja poslije Bogojavljenja.

Peta nedjelja poslije Bogojavljenja.

Šesta nedjelja poslije Bogojavljenja.

Sedamdesetnica.

Šezdesetnica.

Pedesetnica.

Prva nedjelja korizmena.

Druga nedjelja korizmena.

Treća nedjelja korizmena.

Četvrta nedjelja korizmena.

Gluha nedjelja.

Veliki tjedan.

Uskrsni tjedan.

Prva nedjelja poslije Uskrsa.

Druga nedjelja poslije Uskrsa.

Strana

Treća nedjelja poslije Uskrsa.

Četvrta nedjelja poslije Uskrsa.

Peta nedjelja poslije Uskrsa.

Strana

Šesta nedjelja poslije Uskrsa.

Duhovska nedjelja.

Strana

Prva nedjelja iza Duhova.

Druga nedjelja iza Duhova.

Treća nedjelja iza Duhova.

Strana

Četvrta nedjelja iza Duhova.

Peta nedjelja iza Duhova.

Šesta nedjelja iza Duhova.

Sedma nedjelja iza Duhova.

Osma nedjelja iza Duhova.

Deveta nedjelja iza Duhova.

Deseta nedjelja iza Duhova.

Jedanaesta nedjelja iza Duhova.

Strana

Dvanaesta nedjelja iza Duhova.

Trinaesta nedjelja iza Duhova.

Četrnaesta nedjelja iza Duhova.

Strana

Petnaesta nedjelja iza Duhova.

Šesnaesta nedjelja iza Duhova.

Sedamnaesta nedjelja iza Duhova.

Strana

Osamnaesta nedjelja iza Duhova.

Devetnaesta nedjelja iza Duhova.

Dvadeseta nedjelja iza Duhova.

Strana

Dvadeset i prva nedjelja iza Duhova.

Dvadeset i druga nedjelja iza Duhova.

Dvadeset i treća nedjelja iza Duhova.

